Leto XIV., štev. 304 Ljubljana, nedelja 31. decembra 1933 Cena 2.— Din

Upravništvo. Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel 2492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455
Podružnica Celje: Kocenova ulica št 2. — Telefon št. 190.
Racuni pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11 842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105 241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1, Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Iz preteklosti v bodočnost

Bilanca leta 1933., ki bo nocoj ob zvonenju silvestrovih zvonov utonila za bregove večnosti, je nedvomno taka, da si k novemu letu ne moremo želeti nič boljšega nego temeljito, pa res temeljito izboljšanje časov. To željo polagamo prav vsi v novoletna voščila. Trdota kritičnih razmer v svetovnem gospodarstvu, negotovost mednarodnega političnega položaja v Evropi, to in še marsikaj vrta v vsakega izmed nas in skoraj ne pozna izjeme. Ljudje smo vajeni gledati navzgor in zavidati. Danes tudi gospodarsko najtrdnejši posamezniki dobro poznajo besedo, čije metalni zvok brni v sleherni duši: negotovost.

Vsi oi hoteli ven iz tega stanja, ki nas duši kakor tesen oklep. Ob minulih božičnih dneh so listi prinašali lepe uvodnike o izhodu iz sedanjega položaja, o željah po miru in stalnosti. Najpomembnejše besede pa je povedal za božič prezident Masaryk: vsak mora začeti pri sebi, tu je izhodišče vseh preosnov, tu se začenja izboljšanje časov. Kako pa naj začnemo pri sebi? Z vero in zaupanjem, z jasnim mišljenjem, s skromnim življenjem. Zdravila, ki se tu nudijo zoper težave časa, so kaj preprosta, že zdavnaj preizkušena. Žal, da v domišljiji ljudi učinkujejo manj kakor bleščeče besede in iskreči oneti, ki nikogar ne vežejo.

Pred vsem sta potrebni vera in zaupanje, ali z drugimi besedami: potrebujemo nekoliko več svetloglednosti, optimizma. V potekajočem letu smo se spominjali petnajstletnice prevrata. Marsikdo je ob tem jubileju morda malodušno vzdihnil: tedaj in sedaj! Toda usoda, ki nas vse vrtinči in nosi skozi labirint človeške zgodovine, se ni nikdar ozirala na malodušne slabiče. Današnji čas zahteva živcev, prav kakor vojna doba. Jadrnica naše svobode je v teh petnajstih letih priplula iz pristana mirovnih pogodb in od obal konjunkturne dobe na široko odprto morje, kjer buta v nje na napeta jadra leden veter in rezko žvižga svojo neprijazno melodijo. Vsi, ki so danes na državnem krmilu, dobro razumejo ta pisk in žvižg mednarodnega vetra, in vendar jih ne navdaja z malodušjem, marveč z voljo do dela in obrambe, voljo, ki ni nič manjša od želje po mirnem, udobnem pristanu dobrih časov.

V teku svoje dolge zgodovine se je ves naš narod navadil potrpežljivosti, trpljenja in požrtvovalnosti za občo usodo. Kaj so današnje težave in težkoče v primeri s strahotnimi izkušnjami naših prednikov v preteklosti, skozi številna pokolenja, v mnogo primitivnejših gospodarskih in socialnih razmerah?! Spomnimo se samo stoletij turških navalov, časov, v katerih so vojne neprestano motile gospodarski napredek in kulturni razvoj, pa velikih epidemij, pogoste lakote in mnogih drugih neprilik, ki so ogražale življenje in imetje naših prednikov. Spomnimo se njih vegetacijskega življenjskega standarda, ki še danes velja v posebno revnih pokrajinah naše širše domovine, kjer sta glad in pomanjkanje skoraj normalen pojav v neštetih vaseh in hišah. Tudi na tleh naše ožje domovine, v naši slovenski deželi, ki sega že v srednjo Evropo, so v dolgi in ne še tako davni preteklosti vladale razmere, ki so bile neprimerno slabše od najhujše danes mogoče krize.

Samo pogled v narodovo zgodovino nas v kritičnih časih varuje pretirane črnoglednosti. In dobro bi bilo, če bi se vsi, ki nosimo vsak po svoje težo današnjih razmer, pogosteje zamislili v povestnico svojega naroda in prisluhnili glasu te »učiteljice življenja«. Če gledamo življenje in usodo posameznika s tega vidika, vidimo, da so njegove težkoče in bolesti malenkostne v primeri z velikim trpljenjem celih rodov v preteklosti, z zgodovinsko usodo naroda, ki je moral na svojih izloženih tlen vzdržati vse viharje preteklosti, biti stoletja krvaveči »zid krščanstva« in živa trdnjava, za katero je zapadna Evropa gradila svojo kulturo.

Če primerjamo to preteklost, vije demoni še niso izginili s sveta in ki v tej ali oni obliki še danes spletkarijo proti obstoju manjših, miroljubnih narodov, s sedanjim stanjem, vidimo, da živimo v mnogo boljših razmerah in da je danes naš napredek znatno hitrejši in mnogo večji kakor je mogel biti v tej dolgi preteklosti. Naj žvižga okrog naše ponosne ladje, okrog naše svobodne narodne države, rezki veter mednarodnih nasprotij in kriz, mi se ga ne ustrašimo in ne bojimo. Preveliko je bilo trpljenje našega naroda v preteklosti in preveč duševnega zdravja je v našem ljudstvu, da bi postali malodušni ob teh zastrašujočih žvižgih, ki se oglase kdaj pa kdaj nad trdnimi jadri našega svobodnega broda!

Srbsko ljudstvo, ki je bilo v preteklosti najtrje preizkušeno, si je v dobi suženjstva in trpljenja ustvarilo svojo prekrasno narodno pesem, ki je tako človeška in tako široka, da bi lahko bila danes nacionalno Sveto pismo vseh Jugoslovanov. Iz teh pesmi, katerih avtorji so bili preprosti, nepismeni ljudje, ubožni kmetje in sestradani pastirji na krševitih planinah, je ves narod sprejemal etično silo in vero v svojo bodočnost, vanje je polagal svoje največje upe in vse svoje neomahljivo hrepenenje po svobodi. Nič lepšega niso mogla zapustiti ta v mukah živeča pokolenja prednikov današnjemu narodu, kakor mogočne izraze nacionalne etike in nacionalnega optimizma. Ne bi bilo odveč, če bi se tudi današnji rod učil iz tega velikega testamenta balkanskih trpinov tiste hrabrosti, ki v višjem interesu narodne celote vsemu kijubuje, vse premaguje z nezlomljivo vero, da morata zmagati resnica in pravica!

Vsi, ki so dobre volje, so dolžni delovati za poglobitev te nacionalne etike, ki je brez nje jalova vsaka vsiljena državljanska disciplina. Jugoslovani imamo, kakor le redko kateri narod v Evropi, v svoji skupni narodni tradiciji toliko dragocenih primerov in vzgledov nacionalnega junaštva in možatosti, da bi današnji rod globoko grešil zoper svoje prednike, če bi se v minljivih težkočah, kakor nam jih prinaša splošni položaj Evrope in sveta, le za hip vdajal malodušju.

Nacionalna etika Jugoslovanov ne pozna pasemske mržnje in ne šovinističnega precenjevanja lastnega naroda. Nje vodilna misel je blagor naroda in človeštva. Iz tisočletnih globokih izkušenj se je v narodni duši ohranila vera v Boga in v pravico. Naj bi nas veliki testament prednikov vodil tudi v bodočnost!

Obsedno stanje v Rumuniji

Energičen obračun vlade s fašističnimi teroristi — Umor ministrskega predsednika je bil delo velike zarote — Aretacija vseh fašističnih voditeljev — Podrobnosti o umoru

Bukarešta, 30. decembra. r. Sinoči je bil na kolodvoru v Sinaji izvršen atentat na ministrskega predsednika dr. Jona Duco, ki se je, zadet od štirih revolverskih strelov in drobcev bombe, takoj zgrudil mrtev, njegov spremljevalec, bivši bukareški župan Costinescu, pa je bil smrtno nevarno ranjen. Atentator, dijak Nikolaj Constantinescu, član razpuščene fašistične organizacije »Železne garde«, je bil aretiran.

Truplo pokojnega Duce so po naročilu kralja Karola prenesli na dvorec Peleš v Sinaji, odkoder je bilo danes prepeljano v Bukarešto in v Athenaju položeno na mrtvaški oder. V torek popoldne bodo truplo prepeljali na pokojnikovo posestvo v Melterešti, kjer bo v sredo svečan pogreb.

Predsedstvo vlade je kralj poveril najstarejšemu članu Ducovega kabineta, dosedanjemu prosvetnemu ministru dr. Angelescu. V tej začasni vladi, ki je bila davi zaprisežena, so ostali vsi člani Ducove vlade.

Preiskava je ugotovila, da gre za razpredeno zaroto »Železne garde«, ki se hoče z nasiljem in terorjem polastiti oblasti. Zato je vlada danes dopoldne na posebni seji sklenila izdati najstrožje varnostne ukrepe. V zaščito reda in miru je bilo opoldne za vso državo proglašeno obsedno stanje. Dosedaj pa mir ni bil nikjer kaljen in zaenkrat ni bojazni, da bi prišlo do kakih večjih izgredov, tem manj, **ker vse politične stranke brez razlike odločno obsojajo zavratni zločin** in globoko obžalujejo tragično smrt velikega in zaslužnega rumunskega državnika.

Tragična **smrt uglednega rumunskega** državnika je tudi v inozemstvu, zlasti pa v državah Male antante globoko odjeknila. Pokojni dr. Duca je bil eden izmed iniciatorjev in največji pobornik idej Male antante. Med številnimi izrazi sožalja, ki jih je sprejela rumunska vlada, **sta prva izrazila globoko sočustvovanje ob veliki izgubi jugoslovenski ministrski predsednik g. dr. Srškić in zunanji minister g. Boško Jevtić.**

Kako je bil Duca umorjen

Podrobnosti o sinajskem zločinu — Atentatorji so bili trije — Vsi so aretirani — Preiskava je razkrila razpredeno zaroto fašistične „Železne garde“

Bukarešta, 30. decembra. p. Včeraj popoldne je odpotoval ministrski predsednik dr. Duca v Sinajo, da poda kralju Karolu, ki se mudi na svojem dvorcu Peleša, poročilo o položaju po izvršenih volitvah. Spremljal ga je finančni minister Bratianu. Takoj po prihodu v Sinajo je bil Duca sprejet v avdijenco, ki je trajala nad dve uri. Okrog 18. je zapustil dvor in se podal v vilo svojega prijatelja, bivšega bukareškega župana dr. Costinesca, pri katerem je ostal na večerji. Nato se je hotel z večernim brzovlakom vrniti v Bukarešto. Ko pa je v spremstvu ministra Bratiana in dr Costinesca prišel na kolodvor, je skočil pred njega neki mladenič in z bliskovito naglico oddal nanj pet revolverskih strelov, zraven pa še vrgel med skupino okrog dr. Duce bombo. Štirje streli so zadeli dr. Duco v glavo ter je pri petem strelu že omahnil, tako da je strel mesto njega zadel poleg njega stoječega dr. Costinesca v glavo in ga smrtno nevarno ranil. Na peronu je nastala panika in zmeda, ki jo je atentator izkoristil za beg. Bežal je čez železniške tire proti bližnjemu gozdu, vendar pa so ga policisti in železniški uslužbenci kmalu dohiteli in ujeli.

Duca mrtev

Med tem so prenesli oba ranjenca v pisarno postajenačelnika. Pozvani zdravnik pa je moral žal ugotoviti, da je bil dr. Duca že mrtev, ker so mu krogle prevrtale možgane, dočim je za dr. Costinesca odredil prevoz v bolnico, kjer so ga operirali. Njegovo stanje pa je skoraj brezupno. Pa tudi, ako se bi zdravniški znanosti posrečilo, da mu ohrani življenje, bo ostal slep na obe očesi.

Kralj Karol ob mrtvaškem odru

O groznem atentatu so seveda takoj obvestili vlado, dvor in ostale oblasti. Kralja Karola je vest o smrti dr. Duce globoko pretresla ter je takoj odredil, naj prepeljejo njegovo truplo v kraljevski dvorec, kjer so ga položili na začasni oder. Kralj Karol se je prišel prvi poklonit zaslužnemu državniku ter je položil na krsto velik šopek. Ob enem je odredil, da so oficirji kraljeve garde postavili ob krsti častno stražo.

Atentator

Atentatorja so na policijskem komisarijatu na kolodvoru takoj zaslišali. Zove se Nikolaj Constantinescu. Absolviral je trgovsko visoko šolo ter se je z vso vnemo vrgel v politiko. Kakor velik del mestne mladine, se je tudi on oklenil »Železne garde« ter postal njen fanatičen pristaš. Pri zadnjih volitvah je kandidiral za poslanca ter je bil tem bolj razočaran, ko so bile ob enem z razpustom »Železne garde« razveljavljene tudi vse kandidature njenih članov. Zato se je odločil, da se maščuje in je po svojem zatrjevanju iz lastne pobude izvršil atentat. Ta njegova izpoved pa se je kmalu izkazala kot netočna. Ugotovljeno je bilo, da je imel več pomagačev.

Razpredena zarota

Z vso energijo uvedena preiskava je dognala, da je atentat delo široko razpredene zarote »Železne garde« ter da je bil Constantinescu skupno z dvema drugima zarotnikoma določen, da izvrši atentat. Bila sta to kavarnar Calimaci in dobruški naseljenec Balemace. Atentator je pri zasliševanju priznal, da sta bila oba navzoča na kolodvoru. Oblasti so za pobeglima atentatorjema izdale tiralico in davi so ju že izsledili. Po atentatu sta pobegnila preko tirov v bližnji gozd ter ponoči peš šla do Bustenija, od koder sta se hotela davi z brzovlakom odpeljati v Bukarešto. Pred vstopom v vlak pa so ju policijski agenti spoznali in aretirali. Pri zaslišanju sta izpovedala, da so bili dogovorjeni, da Duca ne sme živ zapustiti Sinaje. Zato sta se na kolodvoru postavila levo in desno od Constantinesca, da bi v primeru, ako bi se njemu atentat izjalovil, ona opravila dodeljeno jim nalogo, ki so jo morali izvršiti pod pretnjo smrtne kazni s strani zarotnikov. Pri obeh so našli browninge in naboje ter po dve bombi.

Vse tri atentatorje neprestano zaslišujejo. Podrobnosti njihovih izpovedi še niso znane, objavljeno pa je toliko, da gre pri umoru za široko razpredeno zaroto, organizirano od pristašev »Železne garde«.

Nad sto aretacij

Še v teku noči je bilo izvršenih v Bukarešti in po drugih krajih nad 100 aretacij vodilnih članov »Železne garde«. Aretirani so vsi voditelji, ki so bili deloma šele včeraj izpuščeni iz zaporov. Le glavnemu voditelju dr. Codreanu se je posrečilo, da je pobegnil in ga doslej še niso izsledili. Voditelja vojaških organizacij Železne garde, upokojenega generala Cantakuzena so zaprli danes dopoldne, ker kaže preiskava, da je bil tudi on vmešan v zaroto.

Politično ozadje atentata

Bukarešta, 30. dec. r. Pkojni r. John Duca je bil komaj dobra dva meseca na čelu rumunske vlade, ko so mu streli v Sinaji prestrigli nit življenja. Svojo vlado je sestavil v najtežjih časih. Na eni strani je gospodarska kriza pritiskala zasebno in državno gospodarstvo, tako da so bile državne finance tako rekoč na tleh, na drugi strani pa so notranjepolitične prilike bile tako zaostrene, da je bilo vsako uspešno delo skoro nemogoče. Dr. Duca je v teh težkih časih, kot eden izmed najbolj preizkušenih rumunskih politikov in mož velikega ugleda doma in v inozemstvu prevzel težavno nalogo sanacije gospodarskih in političnih prilik. Za svojo prvo nalogo je smatral ureditev državnih financ. Ob sodelovanju finančnega ministra Bratiana in izkušenega zunanjega ministra Titulesca mu je uspelo urediti vprašanje inozemskih dolgov ter doseči znatne olajšave v pogledu odplačil. S tem je bil izvršen prvi važni del njegove naloge.

Prepuščajoč vodstvo zunanje politike dotedanjega g. Titulescu, se je dr. Duca takoj nato vrgel na ureditev notranjepolitičnih razmer. Ob prevzemu vlade je razpustil parlament in razpisal nove volitve. Pri tem svojem delu je naletel na največje ovire v vrstah takozvane »Železne garde«, fašistično pobarvane politične organizacije, ki se je hotela po zgledu Hitlerja z nasiljem in terorjem polastiti državne oblasti in v smislu svojega programa izvajati reforme, ki bi bile ne le v popolnem nasprotju z določbami ustave, marveč bi tudi škodovale ugledu države na zunaj in upropastile narodno gospodarstvo. Upoštevajoč izredne razmere se je dr. Duca odločil za razpust te politične skupine. Ker pa je »Železna garda« tudi še potem stalno izzivala nerede in nemire ter grozila z državnim udarom, je vlada odredila aretacijo njenih voditeljev.

Volitve so pokazale, da ima vlada na svoji strani zaupanje večine rumunskega naroda. Zato je dr. Duca smatral, da se bodo, upoštevajoč izid volitev, iztreznili tudi sicer maloštevilni, a dobro organizirani pristaši »Železne garde« ter je baš včeraj v Sinaji podpisal odlok, po katerem so bili vsi aretirani voditelji te organizacije izpuščeni iz zapora. Na povratku iz Sinaje pa so ga zadeli usodni streli, oddani od pristaša iste »Železne garde«, ter presekali njegovo veliko, vsemu narodu koristno delo.

Varnostni ukrepi vlade

Proglas na narod — Poziv na sodelovanje za ohranitev reda — Izjemno stanje

Bukarešta, 30. decembra p. Takoj po prejemu obvestila o atentatu se je sestala vlada k seji, da se posvetuje o ukrepih, potrebnih za očuvanje miru. V tem je prispel poziv kralja, naj pride najstarejši član vlade, prosvetni minister g. dr. Angelescu v Sinajo. Dr. Angelescu je s seje ministrskega sveta z avtomobilom takoj odpotoval v Sinajo, kjer ga je kralj še pred polnočjo sprejel v avdijenco in mu poveril mandat za sestavo nove vlade, ker je s smrtjo ministrskega predsednika ugasnil mandat celega kabineta. Dr. Angelescu je imel telefonično posvet z ostalimi člani vlade ter je kmalu nato predložil kralju listo svojega kabineta, v katerem so ostali vsi člani dosedanje vlade. Kralj je listo potrdil. Člani vlade so zjutraj ob 5. prispeli v Sinajo in položili prisego, nakar so se takoj vrnili v Bukarešto, kjer se je nato vršila seja ministrskega sveta.

Bukarešta, 30. decembra, p. Takoj po obvestilu o atentatu so se v kabinetu notranjega ministra sestali h konferenci državni podtajnik notranjega ministrstva Jamandi, policijski direktor, vrhovni državni tožilec in načelnik oddelka politične policije, ki so vso noč osebno vodili preiskavo ter se posvetovali o ukrepih, ki bi jih bilo treba izdati za ohranitev reda in miru. Sklepi konference so bili davi predloženi ministrskemu svetu takoj, ko so se ministri vrnili iz Sinaje. Seja vlade je trajala skoraj vse dopoldne. Na njej so podrobno razmotrili nastali položaj in se zlasti bavili z delovanjem »Železne garde« ter s posledicami, ki bi jih mogel imeti atentat na razvoj notranjepolitičnih prilik. Četudi »Železna garda« nima številčno mnogo pristašev, predstavlja opasno organizacijo zarotniškega značaja. Pristaši se rekrutirajo po večini iz vrst dijaštva in mestne mladine, zanešenjakov, ki so popolnoma sfanatizirani in sposobni izvršiti vsako dejanje, ki se jim naloži. Med njimi obstoja dogovor, da zadene smrtna kazen vsakogar, ki bi ne hotel izvršiti dane mu naloge. Veliko zaslombo ima ta organizacija v gotovih kapitalističnih krogih, večino finančnih sredstev pa dobiva iz inozemstva.

Opoldne je izšel

proglas vlade,

v katerem objavlja, da je iz varnostnih ozirov za vso državo proglašeno obsedno stanje.

Ob enem je uvedena najstrožja cenzura tiska, da se na ta način prepreči vsako hujskanje in harangviranje mas. Vladni proglas pravi, da je strahoviti zločin silno ogorčil ne samo vse Rumune, temveč tudi ves prosvetljeni svet. Predsednik vlade Duca je padel kot junak in žrtev svoje dolžnosti. Narod mu bo večno ohranil spomin kot človeku, ki je dal blesteč zgled rodoljubja in samozatajevanja. Vest rumunskega naroda je obsodila ta zločin, toda s tem se ne zadovolji Rumunski narod je obenem odločen čvrsto nastopiti za obrambo pred vsemi tistimi, ki bi hoteli uresničiti svoje smotre z nasiljem in zločini ter ubijajo voditelje države in s tem rušijo tudi državo samo.

Proglas na koncu apelira na vse dobre Rumune, da podpro vlado pri delu za ohranitev miru, reda in varnosti ter pri delu za narodno obnovo.

Rumunija žaluje

Bukarešta, 30. dec. p. Vest o atentatu se je izvedela v prestolnici v poznih večernih urah ter je izzvala ne samo silno razburjenje, marveč tudi splošno žalost. Saj je bil pokojni dr. Duca sin Bukarešte ter najuglednejši rumunski državnik. Listi so objavili prve vesti v posebnih izdajah, ki so bile na mah razprodane, pozno v noč pa so čakale pred redakcijami listov velike množice nadaljnjih poročil. Današnji listi so izšli črno obrobljeni ter so docela posvečeni velikemu pokojniku.

Prestolniški listi izražajo silno ogorčenje, ki ga je zbudil umor predsednika vlade v vsej državi. »Universul« pravi med drugim, da je ta zločin plod zarote skupine anarhistov, ki so v službi ekstremnih elementov skrajne desnice in ki hočejo omajati temelje države in pahniti domovino v pustolovščine. Pri tem se ti elementi poslužujejo nasilnih sredstev, kakršna so bila do danes neznana v rumunski politični zgodovini.

Ni ga človeka, ki bi mogel le trenutek videti v tem nagnusnem zločinu senco patriotizma. Žrtev zločina je bil človek, ki si je bil v svesti svoje velike odgovornosti in je bil navdahnjen najplemenitejšega patriotizma, človek, ki je od prvega dne ko je prišel na vlado, stremel po tem, da čim bolj zagotovi v državi red in zakonitost v interesu splošne konsolidacije.

Vse stranke brez razlike političnе smeri najodločnejše obsojajo zločin. Šefi posameznih strank so danes dopoldne drug za drugim posetili ministrskega predsednika in mu izrazili sožalje nad neizmerno izgubo, ki je zadela vso Rumunijo.

Priprave za pogreb

Bukarešta, 30. decembra p. Popoldne so iz dvorca Peleša, kjer je bilo truplo pokojnega dr. Duce začasno položeno na mrtvaški oder, ob spremstvu velike množice občinstva ter predstavnikov oblasti prepeljali krsto na kolodvor in nato s posebnim vlakom v Bukarešto. Na bukareškem kolodvoru so bili vsi člani vlade z novim ministrskim predsednikom dr Angelescom na čelu ter ogromna množica občinstva. Truplo so položili na mrtvaški oder v Ateneumu. Danes in jutri se bo občinstvo poslovilo od pokojnega državnika. V torek ob 11. dopoldne se bo vršila žalna služba božja, katere se bo udeležil tudi kralj, nato pa bo pogreb.

Sožalje Jugoslavije

Bukarešta, 30. decembra p. Vest o tragični smrti dr. Duce je izzvala ne samo v Rumuniji, marveč tudi v vsem inozemstvu največje sočutje.

Med prvimi sožalnimi brzojavkami, ki so prispele iz inozemstva, so bile brzojavke jugoslovenskega ministrskega predsednika dr. Srškića, zunanjega ministra g. Boška Jevtića in predsednika Narodne skupščine dr. Kumanudija.

Ministrski predsednik dr. Srškić je brzojavil predsedniku rumunske vlade: »Bolestno presunjen nad silno izgubo, ki je zadela prijateljski in zavezniški rumunski narod v osebi znamenitega državnika Jona Duce, prosim Vašo ekscelenco v imenu jugoslovenske kraljevske vlade, da izvoli sporočiti kraljevski rumunski vladi izraze najglobljega sožalja.«

Brzojavka zunanjega ministra g. Jevtića se glasi: »Njegovi ekscelenci g. Titulescu, zunanjemu ministru, Bukarešta. — Globoko presunjen nad tragično smrtjo predsednika vlade Duce, zvestega prijatelja jugoslovenskega naroda in soustvaritelja Male antante, čutim z žalostjo vaše ekscelence in vas prosim, da izvolite sporočiti rumunski vladi in rodbini nepozabnega predsednika izraze mojega najglobljega sožalja.«

Predsednik Narodne skupščine g. dr. K. Kumanudi pa je sporočil sožalje Narodnega predstavništva Jugoslavije z naslednjimi besedami:

»Globoko pretresena nad zločinskim dejanjem, čigar žrtev je postal predsednik rumunske vlade dr. Duca, jugoslovenska Narodna skupščina z iskrenim bolom sočustvuje z vsem rumunskim narodom nad veliko izgubo, ki ga je zadela.«

Nov atentat v Sinaji

Sinaja, 30. decembra. Danes okrog 12.45 je v dvorski čakalnici na kolodvoru iznenada eksplodirala bomba. Pri tem je bil neki otrok hudo ranjen in je po prevozu v bolnico umrl. Misli se, da gre za novo demonstracijo »Železne garde«, ki je hotela o priliki današnjega prevoza trupla pokojnega Duce izzvati nerede. Bomba ali morda peklenski stroj pa je očividno predčasno eksplodiral. Uvedena preiskava še ni ugotovila, od kod izvira eksplozivo.

Drugi razburljivi incident se je pripetil o priliki pogreba v Sinaji. Ko so krsto prenesli v pripravljeni vlak, je zet pokojnega Duce Misnunesti ves razjarjen vdrl v pisarno policijskega komisarja na kolodvoru, kjer je še vedno bil zasliševan atentator. V pisarni je zet potegnil revolver ter začel streljati na atentatorja, ki pa ga ni zadel. Z velikim naporom so zeta razorožili in pomirili.

B. Borko:

Vseslovanstvo

Ta beseda je spet postala za celo plast ljudi tako nova in sveža, kakor bi bila šele včeraj sprejeta v naše besedišče. Presenetljivo je, kakšno mistično vsebino dobiva vseslovanska ideja v zadnjem letu na Poljskem, zanimivo, s kolikšnim poudarkom se izgovarja ta beseda pri nas in do kake mere se slovansko navdušenje pojavlja v narodu realistov, med Čehi. Nastopile so neke izpremembe, zganile so se podtalne sile v ogromni slovanski masi, v Bolgariji in celo v Rusiji vidno silijo na dan neka nova čuvstva. Je to vendarle ostanek slovanske rasne zavesti, pritajeni šepet krvi?

Oglašajo se Vseslovani, ki na svojem priljubljenem konjičku, imenovanem Navdušenje, dirjajo preko vseh očitnih dejstev in se izgubljajo v brezbrežnem prostoru besede »slovanstvo« kakor jezdec v stepi. Takoj za njimi se plazijo dvomljivci, pripravljeni, da z ledenimi polivi ohlade njihovo razgreto domišljijo. Vzlic pretiravanju entuziastov in dvomljivcev pa vseslovanstvo kot politični in kulturni program zopet oživlja. Žilava trdovratnost, s katero se ta ideja že več ko sto let giblje med utopijo in stvarnostjo, je najboljši dokaz, da je kaj več kakor lirična pesem na politične note.

V letošnjih proslavah 250letnice zmage Jana Sobieskega pred Dunajem je ostala pri nas skoraj neopažena neka druga obletnica: v hrabri vojski kralja Jana Sobieskega je padel pred cesarskim Dunajem dominikanski menih Juraj Križanič, ta najsvetlejši prototip vseslovanskega navdušenja in neozdravljivega sanjarstva o slovanski enoti. Sredi burnega sedemnajstega stoletja je Križanič dolgo in trudoma romal v daljno Moskvo, da bi prepričal ruskega carja o svoji vseslovanski veri; zaradi tega je bil osumljen, vržen v ječo in izgnan v Sibirijo. Smrt tega moža pred 250 leti, v obrambi one srednjeevropske civilizacije, ki je jela šele dve sto let po njegovi smrti priznavati Slovane, ima simboličen značaj. Križanič je in ostane največji vseslovanski sanjar.

V njegovem času je bila misel zedinjenja vseh Slovanov še bolj fantastična kakor je danes. Slovani, ki so jih gospodarske in vojaške razmere v zgodnjem srednjem veku razmetale širom vzhodne in srednje Evrope, so komaj vedeli drug za drugega. V negotovosti in težavah stoletja, ki ga je vzburkala tridesetletna vojna, je provincialni hrvaški župnik zapustil kakor don Quijote svoje debele knjige, iz katerih se je navzel meglenih pojmov o slovanstvu, in je krenil na pot za bleščečim fantomom.

Ne čudimo se, če v negotovosti in težavah našega časa vznikajo podobne sanje o vseslovanski enoti. Nedavno so v poljskem Poznanju, na tleh nekdanje Pruske, ustanovili »Zwiazek wszechslowianski«, Vseslovansko zvezo. Ob istem času sta nastali v Varšavi dve novi vseslovanski organizaciji. Ustanovitelj poznanjske panslavistične Zveze je Josef Mestwin Musialek, ki je pravkar izdal prvi del knjige »Slowianie«. Tu oznanja podobne ideje, kakor so jih zastopali Križanič ali naši stari romantični panslavisti B. Raič, M. Majer-Ziljski in drugi, ki so sanjarili celo o edinstvenem vseslovanskem jeziku.

Musialek je prepričan o bodočem velikem poslanstvu Slovanov in veruje v skorajšnje uresničenje slovanske federacije. Francozi in Italijani so že prekoračili dobo svoje moške sile, germanski narodi so le prehodno močni v Evropi, samó Slovane še čaka njih moška doba. Musialek sodi, da je minila tista doba slovanske zgodovine, ko so se Slovani nenehoma cepili in drobili; njih etnična gmota prehaja v stanje zgoščevanja in zedinjevanja. Vseslovanska federacija se bo lažje uresničila, kakor Panevropa ali Svetovna zveza narodov, zakaj vsi narodi še niso dozoreli za vzajemno sožitje, Slovani pa lahko že zdaj združijo svoje prapore. Zedinjenih Slovanov bo 250 milijonov duš, in ta politični narod postane največja velesila v Evropi in na svetu sploh.

Ideologije se začudo vračajo in ponavljajo. Samoten sen hrvaškega župnika Križaniča pred več ko 250 leti, sanjarije naših panslavistov iz leta osem in štiridesetega, današnja naraščajoča mistika vseslovanstva, vse to so znaki iskanja neke vere v dobi težkih dvomov in negotovosti.

Živimo v času, ko se obnavlja politični romantizem. Nasproti razumsko jasni in logični ideji demokracije, ki jo je ljubosumno gojilo devetnajsto stoletje, vstajajo protiracionalistične in protidemokratične doktrine fašizma in narodnega socializma. Razum zamenjujejo nagoni, na mesto človekoljubja stopa bojevniško razpoloženje. Evropska duhovnost se pogreza v razdobje neke nove metafizike, ki se vidno kaže v ideoloških utemeljitvah novih političnih gibanj.

V tej čudni dobi začenjajo torej oživljati tudi stare slovanske sanje. Slovanska ideja, ki ji je dal zlasti češki duh trezno in razumno formulacijo, zopet prehaja v slovansko mistiko. Med sveslovanstvom in slovanstvom nastajajo razlike. Slovanska ideja se je pod vplivom demokracije srečno izkopala iz prvotnega naivnega romantizma. Že pred 25 leti je bila na slovanskem kongresu v Pragi sprejeta realno usmerjena slovanska ideologija. Še bolj je ta slovanski realizem prevladoval po svetovni vojni. Že dolgo je uvrščena med odvečne utopije stara panslavistična ideja vseslovanskega jezika; že dokaj časa posmehljivo sprejemamo čudaške nazore kakšnega vseslovanskega entuziasta, da je potrebno politično in kulturno edinstvo vseh slovanskih narodov. Težke razprtije med Slovani in nastajajoče preusmerjevanje evropskih narodov v smislu gospodarskih federacij so kazale, da edinstvo slovanskih narodov v tem smislu ni samo neizvedljivo, marveč tudi odveč. Slovansko delo je šlo za tem, da se Slovani, ki jih veže jezikovna sorodnost, vzajemno spoznavajo in da si pomagajo tam, kjer je realno dana vzporednost političnih in gospodarskih interesov.

Tako pojmovanje slovanstva je popolnoma ustrezalo demokratični dobi. To je bilo slovanstvo brez imperialističnega smotra, brez metafizičnih korenin. Novi pojavi pa kažejo, da se sporadično, vendar pa z neko značilno nujnostjo, pojavlja n o v p a n s l a v i z e m. Ni treba pretirano poveličevati pomena teh pojavov. Táko vseslovanstvo je nedvomno še vedno sanja, toda današnji svet začenja res že sanjati z odprtimi očmi. Smisel za razumsko budnost katastrofalno vpada v politiki nekaterih narodov. To je tisto, kar imenujemo politični romantizem. Kar presenetljivo bi bilo, če ne bi na to izpremembo reagirala tudi slovanska duševnost. Razumemo, da je reakcija posebno močna na Poljskem in zlasti še na tleh, kjer je ostalo toliko spominov na nedavno dobo pruskega strahovladja. Proti obnovi pangermanizma stavijo slovanofili obnovo panslavizma. Zares: mistika nordijske rase ni nič jasnejša od mistike vseslovanstva. Nemški filozof Spengler sanjari o imperium mundi, s katerim si bo nemštvo izbojevalo nadvlado nad svetom. Njegove knjige se širijo v milijonih izvodih med nemškim ljudstvom. Če že zavržemo razum kot najvišjega sodnika v političnih zadevah, kakor ga hočejo zavreči ideologi fašizma, ne vem, zakaj bi bila bojevita, imperialistična in s sovraštvom prepojena filozofija Oswalda Spenglerja pametnejša od miroljubnih in pohlevnih vseslovanskih nazorov poznanjskega Musialka?!

Danes, ko je slovanski vzhod v nemških očeh zopet locus minoris resistentiae, je umljivo, da se tudi tu začenja pojavljati nekoliko te, pri Slovanih pač kaj skromne imperialistične nerazumnosti. V interesu iztreznenja sveta in evropskega miru bi bilo želeti, da bi za pacifističnim vseslovanstvom, ki hoče braniti samo svoje, res stale realne sile, kakor stoje za militantnimi idejami O. Spenglerja. Čas, ki v njem živimo, je priznano presenetljiv; upajmo, da odpor zoper vsenemški imperializem ustvari v presenetljivem tempu vsaj realnejše in tesnejše povezano slovanstvo in prinese v nekem smislu to, o čemer je že pred 250 leti sanjaril Križanič.

Bilo bi napak, če bi prekrižali roke in se vdajali razkošnim nadam; vemo, da so gore ovir večje, kakor ji more premakniti vera najbolj fanatičnega Vseslovana. Toda naš čas je dovzeten za ideje, ki vznikajo v bajni deželi Utopije; morda slovanstvo vendarle najde v novem evropskem položaju kakšno skupno idejo, ki se bo nalezljivo razširila in zmobilizirala razcepljene sile k skupni obrambi pred viharji zgodovine, ki v letih 1914—1918 niso zadnjikrat divjali po slovanskih tleh.

Kdo je zakrivil železniško katastrofo pri Lagnyju

Pariz, 30. decembra. AA. Vse kaže, da bo zaradi katastrofe pri Lagnyju obtožen glavni prometni inženjer Vzhodno-železniške družbe, Pelerin. Zagovarjati se bo moral za to, ker je brzovlak odpeljal s postaje tako, za ponesrečenim vlakom, ki je dosti počasnejši od brzovlaka. O katastrofi pri Lagnyju se vršita sicer dve preiskavi: upravna in sodna. Včeraj je odšel pravosodni minister Renauldy osebno v Lagny in zahteval razna pojasnila od vodilnih inženjerjev.

Huda letalska nesreča

Bruselj, 30. decembra AA. V bližini Brugesa je padlo na zemljo letalo mednarodne letalske družbe, ki je bilo na potu iz Bruslja v London. Vseh deset potnikov se je ubilo.

Nova železniška nesreča v Franciji

Pariz, 30. decembra s. Ekspresni vlak Strasbourg-Pariz je snoči pri Chalone sur Marne skočil s tira. Človeških žrtev ni.

Senat za siromake

Beograd, 30. dec. d. Predsedništvo senata je iz svojih prihrankov podelilo 200.000 Din za podpore siromakom. Vsota je bila razdeljena naslednje: Beograd 50.000 Din, Zagreb 50.000 Din, Ljubljana 10.000 Din, Skoplje 6000, Niš, Novi Sad, Sarajevo, Split, Cetinje in Banjaluka po 5000 Din. Razen tega dobita beograjska in zagrebška univerza po 10.000 Din, ljubljanska univerza, skopljanska in subotiška fakulteta pa po 5000 Din podpore. Ostalih 30.000 Din je bilo razdeljenih za razne druge podpore.

Konstituiranje načelstva Pokojninskega zavoda

Včeraj dopoldne je bila seja nedavno izvoljenega novega načelstva Pokojninskega zavoda v Ljubljani. Sejo je vodil predsednik g. dr. *Baltič*.

Načelstvo se je konstituiralo in je bil izvoljen za podpredsednika iz skupine poslodajalcev za dobo 2 let g. *Adolf Ribnikar*, za njegovega namestnika g. Josip *Kavčič*, za ostalo dobo 3 let pa g. Josip *Kavčič* za podpredsednika, g. Adolf *Ribnikar* za njegovega namestnika.

Iz skupine poslojemalcev je bil izvoljen za podpredsednika g. Ivan *Tavčar*, za njegovega namestnika g. Jožko *Zemljič*.

Za člana upravnega odbora za dobo enega leta je bil izvoljen iz skupine poslodajalcev g. Ivan *Avsenek* (namestnik g. Tone *Kralj*), iz skupine poslojemalcev pa g. Vladimir *Vrančič* (namestnik g. Ludovik *Štih*).

Za člana rentne komisije je bil iz skupine poslodajalcev izvoljen g. Ferdo *Pinter* (namestnik g. Josip *Dermastja*). iz skupine poslojemalcev pa g. Franc *Volčanšek* (namestnik g. Jožko *Zemljič*).

Za člana revizijske komisije je bil iz skupine poslodajalcev izvoljen g. dr. Maks *Obersnel* (namestnik g. dr. Juro *Adlešič*).

MIRIM

kraljica čokolade

Specijalitete so:

MLEKITA — mlečna čokolada.
KAVITA — mlečna s kavinim okusom.
MASLITA — desertna čokolada brez primesi.
SADVITA — sadje v čokoladi.

Zapomnimo si imena, da moremo izbirati po svojem okusu, ko kupujemo čokolado.

Pododbora županske zveze za oba mariborska sreza

Maribor, 30. decembra.

Dopoldne ob 10. je bila na sreskem načelstvu seja, na katero so bili povabljeni vsi župani obeh mariborskih srezov. Poleg mnogoštevilnih tajnikov so bili navzoči tudi narodni poslanec g. dr. Pivko, župan g. dr. Lipold, oba sreska načelnika gg. Milan Makar in dr. Senekovič, odposlanec županske zveze g. dr. Riko Fux in banski tajnik g. Gorkič. Vse navzoče je pozdravil g. dr. Riko Fux in razložil namen sestanka ter delovanje županske zveze.

Izvoljen je bil za predsednika pododbora županske zveze za Maribor levi breg g. dr. Milan Gorišek, župan od Sv. Lenarta v Slovenskih goricah, za podpredsednika pa g. Ivan Janžekovič, župan občine Krčevina; za predsednika pododbora za Maribor desni breg je bil izvoljen pobreški župan g. Matija Volk, za podpredsednika pa g. dr. Josip Pučnik, župan v Slovenski Bistrici. Odborniki obeh pododborov so vsi župani. Po konstituiranju pododborov je pozdravil vse navzoče mariborski mestni župan g. dr. Franjo Lipold in izrazil željo, naj bi bilo v bodoče sodelovanje med mestom in deželo čim tesnejše in iskrenejše. Sledila sta referata sreskega živinozdravnika g. Zavadilika in banskega tajnika g. Gorkiča. Po vsakem referatu se je razvila živahna debata.

Nova ljubljanska župnija

Slovesna ustanovitev bo na Novega leta dan

Ljubljana, 30. decembra

Na novega leta dan se bo na slovesen način ustanovila pri Sv. Krištofu nova samostojna župnija za bežigrajski okraj mesta Ljubljane. Obred ustanovitve bo izvršil v imenu g. škofa dr. Rožmana mestni dekan g. kanonik dr. Klinar. Nova župnija se bo imenovala župnija sv. Cirila in Metoda za Bežigrad. Meje so določene takole: na jugu proga bivše južne in gorenjske železnice, ob Vošnjakovi ulici, na zapadu od Vošnjakove ulice do Kobaridske, Einspielerjeva, Staničeva do Dravske ulice, Dravska ulica. Vodovodna cesta do proge kamniške železnice in proga te železnice do meje ljubljanske mestne občine: na severu meja ljubljanske mestne občine, na vzhodu od kolena meje ljubljanske mestne občine, ležečega jugovzhodno pod smodnišnico v ravni črti na pot, ki vodi vzhodno od bolnice za silo v Vilharjevo ulico in od tu do glavne proge.

Za prvega župnika je imenovan pater Kazimir Zakrajšek. Mestni občinski svet je potrdil ustanovitev župnije meseca julija t. l., pristojno ministrstvo pa pretekli mesec. — Okraj Bežigrad, to je severni del mesta Ljubljane med obema železnicama, na obeh straneh Tyrševe ceste, se je po vojni izredno hitro razvil v lep del mesta Ljubljane. Danes stanuje tu že nad 5000 prebivalcev. Zato se je pokazala potreba ustanovitve nove župnije. Mala cerkev sv. Krištofa se prenavlja pravkar z dozidavo večje cerkve sv. Cirila in Metoda, ki bo poslej kot župna cerkev dostojna tovarišica onim v središču mesta.

Mnogo sreče in zadovoljstva v letu 1934. Iskreno želimo vsem naročnikom in inserentom, čitateljem in sotrudnikom „Jutra“.

Zahvaljujemo se jim vsem za njihovo sodelovanje v potekajočem letu, ob enem pa prosimo, da nam ohranijo svojo naklonjenost tudi v bodoče. S svoje strani bomo storili vse, da naše „Jutro“ v novem letu še bolj izpopolnimo.

Današnja številka »Jutra« je, ker je danes nedelja, ob enem že tudi novoletna številka. Na 44 straneh vam prinaša pestro izbiro sestavkov in slik.

Ponedeljska izdaja »Jutra« bo izšla v torek, prva redna številka pa v sredo.

Nervoznost in slabokrvnost

MR. BAHOVEC — PLANINKA ZDRAVILNI ČAJ

imata za posledico abnormalno slabost črevesnega gibanja, kar vodi do nakopičenja strupenih in telesu škodljivih snovi v vsem organizmu, ki, tako oslabljen, ne more več redno in nemoteno vršiti svojih prevažnih funkcij.

Z rednim uživanjem zdravilnega PLANINKA-ČAJA-BAHOVEC se črevesno gibanje okrepi, nastane pravilno odvajanje in se tako rešimo škodljivih strupenih usedlin. Kri se vsled zdravilnih sestavin planinskih selišč Planinka-čaja očisti in razredči, ter se na ta način osveži ves notranji ustroj našega telesa, ki se tako usposobi dovajati živcem za obnovo potrebno hrano.

Zahtevajte v Vaši lekarni edinole zdravilni Planinka-čaj-Bahovec v plombiranih zavitkih po Din 20 in z napisom proizvajalca

APOTEKA MR. BAHOVEC, LJUBLJANA

Reg. br. 12590-20/VII. 1933.

Litvinov o položaju Sovjetske Rusije

Znatno zboljšanje odnošajev med Rusijo in zapadnimi državami — Vojna nevarnost na Daljnem vzhodu Proti imperialistični politiki Hitlerjeve Nemčije

Moskva, 30. dec. d. Na seji osrednjega izvršilnega odbora Sovjetske unije je podal ljudski komisar za zunanje zadeve Litvinov obširno poročilo o zunanji politiki. Med drugim je dejal:

Mi ne želimo nobene tuje dežele, toda ne odstopimo niti kvadratnega metra svoje zemlje. Ker ne želimo tuje zemlje, si tudi ne moremo želeti vojne. Rusija bo stremela za tem, da ohrani prijateljsko razmerje z vsemi državami, posebno pa nam je do tega, da se čim bolj približamo onim, ki kažejo iskreno željo po ohranitvi miru in voljo, da nastopijo proti kršitvi miru.

Mednarodni odnošaji Rusije

Sovjetska unija vodi v svojih mednarodnih odnošajih politiko miru in praktičnega sodelovanja po načelih, ki so se izkazala kot dobra. Dokaz za to je ugoden razvoj odnošajev s Turčijo. V razvoju gospodarskih in kulturnih odnošajev med Sovjetsko unijo in Poljsko so se pokazali novi ugodni momenti, čemur se lahko pripisuje velik političen pomen. Na drugi strani se razvija tudi praktično sodelovanje Sovjetske unije s Francijo. Poset uglednih francoskih politikov v Rusiji in vzpostavitev tesnejših stikov med zastopniki obeh držav sta znatno olajšala razvoj tega sodelovanja v bodočnosti. Značilen primer za razvoj odnošajev Sovjetske unije napram drugim državam je končno zaključitev pogodbe o nenapadanju, nevtralnosti in prijateljstvu z Italijo, kakor tudi obnova diplomatskih odnošajev s Španijo in Uruguayem. Nasprotno se je v odnošajih z Veliko Britanijo pokazala v preteklem letu prehodna napetost zaradi procesa proti zastopnikom družbe Metro-Vickers, ki pa se je kmalu odstranila in se sedaj vrše v Londonu normalna trgovinska pogajanja.

Rusija visoko ceni sodelovanje z Zedinjenimi državami v interesu ohranitve miru.

Ohladitev prijateljstva z Nemčijo

Kar se tiče Nemčije so se odnošaji z njo v zadnjem letu poslabšali, in sicer zaradi govorniških in dejanskih nastopov v Nemčiji, ki niso v skladu s prejšnjim razmerjem med Sovjetsko Rusijo in Nemčijo. Vendar tudi napram Nemčiji nima Sovjetska unija nobenega povoda za izpremembo svoje politike. Odveč bi bilo spuščati se v izvajanja Rosenberga, Hugenberga in drugih. Sovjetska unija ostane tudi nadalje zvesta prijateljskim odnošajem z Nemčijo, čeprav je politika ideologov militantnega narodnega socializma, kakor Rosenberga in drugih, temu direktno nasprotna. Toda, dokler bo politika Nemčije prežeta z reakcionarnimi stremljenji in imperialističnimi načrti, bo ojačenje prijateljskih odnošajev med obema državama nemogoče.

Previdnost napram Japonski

O odnošajih napram Japonski, je dejal Litvinov, da je Rusija s ponudbo zaključitve pogodbe o nenapadanju, pripravljenostjo za prodajo vzhodne kitajske železnice, ustrežljivostjo v gospodarskih zadevah, n. pr. glede japonskih koncesij na Daljnem vzhodu ter slično dovolj dokazala svojo miroljubnost. O kakih agresivnih namenih Rusije ne more biti niti govora. Naša naloga je nadaljevati mirovno politiko na Daljnem vzhodu in zboljšati razmere z Japonsko, istočasno pa se tudi pripraviti proti vsakršnim napadom in zapletljajem.

V sedanjem trenutku žal nimamo nobenega jamstva, da ne pride do zapletljajev.

Da je bilo vprašanje nove vojne nevarnosti letos posebno aktualno, je razvidno že iz dejstva, da sta tako Nemčija kakor Japonska napovedali izstop iz Društva narodov. Nemčija je to storila očividno v želji, da bi mogla razviti svoje oboroževanje. Izstop Japonske je bil utemeljen z željo, da si v zadevi kitajske intervencije pridobi popolno svobodo. Stvar se je namreč razvijala tako, da je bilo delo Društva narodov v gotovi meri na poti svobodnemu postopku interventov. Glede na to se more vloga Društva narodov, ki ovira po vojni stremeče sile, smatrati kot pozitivno dejstvo.

Revizijska stremljenja

Skoraj vsi mednarodni problemi, kakor n. pr. revizija pogodb tangirajo interese Sovjetske unije ali jih morajo tangirati. Nismo udeleženi pri teh pogodbah ter jih nismo odobrili. Nismo zatajili svojih simpatij napram onim narodom, ki so v teh pogodbah utrpeli odkrito krivico. Zaradi tega tudi ne protestiramo proti reviziji takih pogodb, toda le v toliko, da je revizija mogoča mirnim potom s prostovoljnimi dogovori in ako se z odstranitvijo krivice ne ustvari še večja krivica. So pa tudi znani načrti revizije pogodb, ki imajo za cilj zadostitev mednarodnega apetita oškodovanih držav na škodo Sovjetske unije. Pri izvedbi takih načrtov pa se mora računati s silo naše 170 milijonske države.

Vloga Društva narodov

Kakorkoli so različni navedeni vzroki za izstop iz Društva narodov, se mora vendar spoštovati temeljno dejstvo, da pomen teh dejanj nikakor ne temelji v podpiranju ojačenja splošnega mirovnega dela, temveč v sprostitvi agresivnih sil najbolj reakcionarnih opredelitev. Zato bomo tem bolj dosledno in odločno podpirali stvar miru ter razkrinkavali vse poizkuse za pospeševanje novih imperialističnih vojn in novih napadov na Sovjetsko unijo, za kar bomo izrabljali vse možnosti.

Končno je Litvinov naglasil, da prej ne bo mogoče resno govoriti o razorožitvi, dokler ne bodo nekatere države nehale gledati v nenapadalnih paktih papirnate krpe.

Že pred Litvinovim je predsednik sveta ljudskih komis. Molotov podrobno poročal o načrtu narodnega gospodarstva za leto 1934, nakar se je tudi bavil z zunanjo-političnim položajem Sovjetske unije. Pri tem je opozoril na mnoge uspehe, ki jih je sovjetska diplomacija v preteklem letu izvojevala v borbi za mir tako s svojimi nastopi na razorožitveni konferenci, kakor tudi z zaključitvijo pogodb o definiciji napadalca z raznimi sosednimi državami.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, nestalno, ponekod padavina, v nižjih krajih dež, zmerno mrzlo. —

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Prehodno oblačno, ponekod padavine, v višjih legah sneg, v nižinah morda mešan z dežjem; temperatura se bo malo spremenila.

Vremensko poročilo s Kolc od 30. t. m. opoldne: — 5, 80 cm podlage, 30 cm novega zapadlega snega, smuka prav dobra.

Smuči kvalitetne domače in norveške **oprema** za smučarje domača in norveška

A. Gorec
d. z o. z. Ljubljana
poleg nebotičnika

Zmerne cene. — Smuči za deco.

NOVOLETNA VOŠČILA POSLANIKOV PRIJATELJSKIH DRŽAV

Gg. poslaniki, pooblaščeni ministri Bolgarije, Češkoslovaške, Francije, Poljske in Turčije so ljubeznivo napisali voščila in izjave za novoletno številko „Jutra“

Francoski poslanik P. E. Naggiar:

Na pragu novega leta me je »Jutro« po svojem dopisniku zaprosilo, naj nekaj povem za njegove čitatelje. Vesel sem, da jih lahko po listu pozdravim ter jim želim vse najboljše v prihajajočem letu.

Narekuje mi to moja dolžnost, ki mi jo nalaga čut hvaležnosti. Saj me vsako poletje zvabi v Ljubljano in na Bled,

kjer se naužijem svežine slovenskih gora. Iz vsega srca želim, da bi ti lepi slovenski kraji, ki so me vedno tako prisrčno sprejeli, čim bolj napredovali v sreči in blagostanju.

Naj jim leto 1934 prinese vsega, kar si žele! Poplača naj jih za njihovo pridnost in delo ter jim da družinsko srečo!

PAUL EMIL NAGGIAR,
poslanik Francije.

★

Poljski poslanik W. Schwarzburg-Günther:

Ob nastopajočem novem letu izražam željo, da bi bilo to leto doba še bližjega

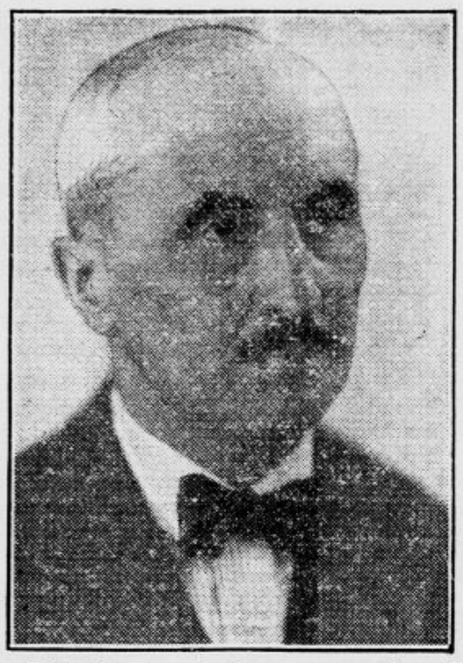

spoznavanja in zbližanja med Poljsko in Jugoslavijo v korist obeh držav in bratskih narodov.

WLADYSLAV SCHWARZBURG-GÜNTHER,
poslanik republike Poljske.

Češkoslovaški poslanik dr. Pavel Wellner:

Srčno pozdravljam preko »Jutra« vse čitatelje in vso slovensko vejo jugoslovanskega naroda ter jim želim v novem letu 1934 mnogo sreče, zdravja in uspeha.

Z Vaših gora in jezer sem prinesel po dvomesečnem bivanju na Bledu krasne spomine. Prav taki spomini me vežejo na Ljubljano, ki sem jo za časa svojega sedanjega delovanja v Jugoslaviji obiskal že nekajkrat. Veselim se prihodnjega svidenja.

DR. PAVEL WELLNER,
poslanik republike Češkoslovaške.

★

Turški posanik Ali Hajdar beg:

Zelo me veseli, da me je posetil predstavnik »Jutra«, ki izhaja v Ljubljani, v enem izmed najbolj slikovitih krajev Jugoslavije.

V teku petih let, odkar sem v Beogradu, zahajam vsako leto na Bled. Ob priliki številnih izletov po Sloveniji, sem z velikim zadoščenjem ugotovil, da so pri Slovencih poleg naravne lepote te pokrajine tudi visoko razviti čut za estetiko, vrlina značaja in ljubezen do dela ter da je pri njih civilizacija prav tako stara kakor kultivirana.

Na pragu novega leta iz vsega srca želim prebivalcem Slovenije bogato ter uspehov polno novo leto.

Prepričan sem, da bo leto 1934 v veliki meri zaradi plodnega sodelovanja naših dveh držav, zelo uspešno za sveto stvar sporazuma in prijateljstva med balkanskimi narodi.

Pakti, ki so bili podpisani med balkanskimi državami, zlasti pa poslednji med Jugoslavijo in Turčijo, tvorijo po mukah in trpljenju nedavne prošlosti uvod v dobo miru in spokojnosti, tako potrebne za blagor balkanskih narodov. Želim iz vsega srca, da bi se složno sodelovanje in zavezništvo, ki se tako lepo razvija med balkanskimi narodi, posplošilo za dobrobit in srečo vseh narodov in da bo leto 1934 za nas vse leto miru in mednarodnega bratstva.

ALI HAJDAR BEG,
poslanik republike Turčije.

★

Bolgarski poslanik Kjuseivanov:

Staro leto, od katerega se poslavljamo, ko stopamo v novo, je bilo obeleženo s svetlim in pomembnim datumom v zgodovini bratskih držav Jugoslavije in Bolgarije. Ta datum je dan obiska, ki sta ga napravili Nj. Vel. kralj

in kraljica Bolgarov svojima visokima sorodnikoma, Nj. Vel. kralju in kraljici Jugoslavije.

Vladarja obeh držav sta pokazala svojima narodoma pot iskrenega in prijateljskega zbližanja, pot, po kateri morata oba naroda kreniti v interesu svojega bodočega napredka in razvoja, v interesu pacifikacije balkanskega polotoka in v interesu splošnega miru.

Po tolikih hudih in težkih izkušnjah pričakujeta Jugoslavija in Bolgarija dobo miru in blagostanja. Naj bi nastopajoče novo leto upravičilo to željo in pričakovanje.

KJUSEIVANOV,
poslanik kraljevine Bolgarije.

Povsod zapažena...

Njej veljajo občudovalni pogledi, a pred vsem njeni fini nežni polti. Ona pozna pravo negovanje: Elida Creme de chaque heure. Takoj po uporabi napravi Elida Creme de chaque heure kožo zamolklo in mehko — daje ji ob vsakem času živo rožnato svežost.

ELIDA CREME de chaque heure

Vojni geografski institut

Kje in kako nastajajo naši krasni zemljevidi — Obisk pri generalu znanstveniku na beograjskem Kalemegdanu

Beograd, 28. decembra.

Težko sidovje s starinskimi stolpi in močnimi oboki zapira glavno alejo kalemegdanskega parka in tvori veličastno ozadje Meštrovičevi umetnini — spomeniku hvaležnosti Franciji. Ne bi mogel reči, kdaj je slika čarobnejša, ali spomladi, ko štrle stolpi iz morja zelenja in vrtnic, ali danes, ko te zidine, kakor zakleti grad nemo zro na belo, mrtvo okolico, ne morem si predstavljati, da je ta pravljični grad palača vojnega geografskega instituta, katere notranjost je pravi kontrast njene zunanjosti.

Prekoračil sem prednji obkop in skozi trdnjavska vrata prišel v drugi rov, iz katerega sem se preko stopnišča popel do lepega institutskega portala s težkimi hrastovimi vrati. Dežurni oficir me je prijavil načelniku instituta, kateremu sem želel, da bi si napolnil svojo reporterno torbo z vestmi o tej naši, tako važni vojaški in splošno kulturni ustanovi. Geodetski general g. Steva Bošković me je prijazno sprejel v svojem kabinetu. Sivolasi, a še mladeniško čili general sredi skladovnic knjig strokovnih revij in vsakovrstnih zemljevidov je napravil name nepozaben vtis.

»Urednik »Jutra« ste? Poznam vaš list, kakor tudi Vaše lepe kraje, v katerih sem doživel mnogo prijetnega in lepega za časa naših terenskih del,« mi je dejal z nasmehom, ko sem se mu predstavil.

»Prosim Vas, gospod general za dovoljenje, da smem napisati v »Jutru« nekaj vrstic o vojnem geografskem institutu — izviru naših geografskih kart, katerih javnost kar ne more prehvaliti.«

Ljubeznivo mi je dovolil, da si ogledam zavod in napišem o njem, kar bom videl zanimivega, obenem pa me povabil, da se po ogledu še enkrat oglasim pri njem. V spremstvu dežurnega oficirja, svojega ožjega rojaka, sem odšel na ogled glavnih oddelkov razsežnega instituta.

Vstopila sva najprej v slavnostno dvorano. Stalna razstava vseh mogočih astronomskih in geodetskih instrumentov je v njej, pa raznih geodetskih in kartografskih del. Tu vidiš aparate od najbolj kompliciranega instrumenta do priprostega dioptra po stenah pa vise ogromni zemljevidi, sestavljeni iz specialnih kart, na katere je nanesena triangulacijska mreža. Ni časa za podrobnejše pregledovanje, kajti treba je videti še mnogo. Spremljevalec mi je razložil osnovne pojme o triangulaciji, temelju za detaljno merjenje in me povedel v topografski odsek. Oficirji strokovnjaki so mi tam pokazali originalna terenska dela, izrisana v štirih barvah, in modre odtiske originalov, na katerih se riše vsaka barva posebej. V kartografskem odseku popisujejo plave odtiske z imeni krajev, rek in gora ter jih sestavljajo v sekcije, nalepljene na velike aluminiaste plošče. Koliko izvežbanost in potrpljenje morajo imeti kartografi, si moremo predstavljati le tedaj, če vemo, da je najmanjša črkica, najdrobnejši znak na zemljevidih narisan s prosto roko.

V gornjem delu reprodukcijskega odseka se vidi starinski, primitivni način litografije s pomočjo ročnih strojev. Na njih se sedaj razmnožujejo le razni obrazci in manjši odtisi. Po labirintu stopnic in hodnikov se spustim v fotografsko delavnico z ogromnimi fotografskimi aparati, katerih kamere so cele sobe. S temi aparati se zmanjšujejo ali povečavajo sekcije na že

General Stevan Bošković, ki je že nad 30 let vodja Vojnega geografskega zavoda.

Pogled na zgradbe Vojnega geografskega instituta na Kalemejdanu v Beogradu

Novo življenje v gasilstvu

Reorganizacija gasilstva je docela izvršena. Skupščine gasilskih čet, žup in zajednic so se po novem zakonu že izvršile. Na prvi pogled bi človek mislil, da je res tako, kakor je splošna ljudska sodba o gasilcih. Ponekod ne imenujejo gasilcev drugače — kakor »požrešna bramba«. Moral bi iti predaleč, ako bi hotel priti izreku do dna. Priznati pa moram, da so tega izreka in te ljudske sodbe krivi mnogi, ki niso spadali v gasilske vrste.

Upam pa, da v bodoče ne bo več te ljudske sodbe in, lahko bi rekel, zasmehovanja, katerega so morali marsikateri gasilci občutiti na lastnih hrbtih.

Mnogo je pa temu kriva tudi naša inteligenca, ki gleda na gasilce nekam zaničujoče ali vsaj omalovažujoče.

Kadar pa gasilec vrši svoje človekoljubno delo ter pri tem ne gleda na svojo lastno varnost, tvega svoje lastno življenje nesebično za svojega prijatelja ali neprijatelja, takrat minejo vsi predsodki in zasmehovanja.

Z novim zakonom so postavljena nova tla, nov temelj celokupni gasilski organizaciji ki je danes tako rekoč državna institucija, osnovana za čim uspešnejšo pomoč bližnjemu.

Novi zakon o organizaciji gasilstva ne predvideva samo zaščite proti požaru, zaščite življenja državljanov, pomoči ob elementarnih in drugih nezgodah, temveč skrbi razen za strokovno naobrazbo tudi za nacionalno in kulturno vzgojo svojih članov.

Ker je zakon enoten za državo so se spremenila tudi nekatera dosedaj običajna imena. Dosedanji naziv društvo, se je spremenil v naziv četa. Ime župa je ostalo pri starem, le s to razliko, da je sedež župe samo v vsakem srezu in to samo ena, dočim je bilo do sedaj lahko več žup v enem srezu. Dosedanja Jugoslovanska gasilska zveza s sedežem v Ljubljani se je spremenila le po imenu, a z nespremenjenim delokrogom v Gasilsko zajednico dravske banovine. V Beogradu je sedež vrhovne uprave, t. j. gasilske zveze kraljevine Jugoslavije.

Veliko nepotrebnega razburjenja je bilo v gasilskih vrstah pri tej reorganizaciji, posebno pri četnih skupščinah. Izvestni elementi, zavedajoč se nove ere gasilstva, so hoteli zavojevati gasilske čete ter ustvariti tudi v tej človekoljubni organizaciji razdor, sovraštvo in vnesti v organizacijo stare partizanske borbe.

Tovarišil To ni pot pravega nesebičnega gasilca, ki mora imeti vedno in povsod na jeziku in v srcu res pravo gasilsko geslo »bližnjemu na pomoč!«

Da, — bližnjemu na pomoč, ne oziraje se pri tem na prijatelja ali neprijatelja, klerikalca ali liberalca. Ne bomo se vpraševali, ampak pomagali! To je naš klic in poziv! Jasno pa je, da ne smemo pozabiti na I. člen našega zakona, ki pravi med drugimi: *»skrbi tudi za nacionalno, kulturno in prosvetno vzgojo svojih članov.«*

Mislim, da je s tem dovolj povedano, da je čas, da se tudi v naših vrstah po 15 letih naše svobode ustvari res pravo *nacionalno čuteče članstvo.* Vsi vemo, da v nekaterih krajih zlasti ob *naši severni meji temu ni bilo tako.* Čas je tudi, da se uvedejo enotna povelja, da izginejo spomini na naše tlačanstvo in da bo vsaj po 15 letih naše svobode enotnost v naših vrstah ter da prestane nekaterim tako priljubljeni »Habtacht!«, mesto njega pa zadoni res pravi naš klic po naši narodni vojski »mirno«!

Ponosni smo na dosedanji razvoj gasilstva, zavedajoč se, da bo ta razvoj na temelju novega zakona še mnogo večji, saj nam nudi ugodnosti, katerih do sedaj naše organizacije niso bile deležne. Da je organizatorično ravno gasilstvo v naši banovini na prvem mestu, vemo vsi, želimo pa bratom na jugu naše domovine, da tudi oni izvedejo to delo čim prej ter ustvarijo organizacijo, ki bo v ponos in *korist njim kakor vsej državi.*

Tovarišil Ne ostanimo sredi pota, pač pa naprej in vedno naprej, brez vsakih predsodkov po Kristusovem nauku: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.«

Ne smemo pa pozabiti izreči iskrene zahvale, ko stopamo v novo življenje na gasilskem polju, našemu ljubljenemu kralju Aleksandru I., ki je zakon sankcioniral, kakor tudi celokupni vladi, parlamentu, ministru dr. Hanžeku in našima ministroma, ki sta po vseh svojih močeh podpirala ustvaritev zakona, dr. Kramerju in Puclju, kakor tudi našemu, lahko bi rekel gasilskemu poslancu Cererju.

Vsem Vam pa, dragi tovarišil in bratje, iskren pozdrav k novemu letu z odkrito željo pravega nesebičnega dela na vseh poljih našega gasilskega preporoda.

Zdravo!

Franjo Bule
član gas. zveze kraljevine Jugoslavije
in predsednik čete Mirna.

Krvno, kožno in živčno bolni, dosežejo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice urejeno prebavo. Specijalni zdravniki silnega slovesa spričujejo, da so z učinkom staro preizkušene »Franz Josefove« vode zadovoljni v vsakem oziru. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Za srečno novo leto

Vam

Alfred Piccaver

prvi tenor dunajske drž. opere zapoje v velefilmu:

Sodelujejo: Nora Gregor, Szöke Szakall, Walter Rilla
Glasba: Leoncavallo, Kaper - Jurmann

Film lepote, lepih žen, in duhovite zabave!

Na novega leta dan ob 3, 5, 7¼ in 9¼.

Kot dopolnilo: Nov Paramountov tednik.

PREDPRODAJA VSTOPNIC OD 11. do ½3. ure.

Elitni kino Matica Telefon 2124

ljeno merilo, na kar se njihovi negativi preneso na cinkaste plošče, ki potujejo v sosedno dvorano, kamor jim sledim tudi jaz. Med brnenjem elektromotorjev, mi spremljevalec pokazuje cele vrste najmodernejših tiskarskih strojev, katerih vsak v eni uri lahko odtisne do tri tisoč odtisov. Z reprodukcijskim odsekom ste združeni tudi filmska in reliefna delavnica.

Vzpenjam se po stopnicah in misleč, da sem videl že vse, zavijem k načelnikovemu kabinetu, ali spremljevalec me okrene v drugo smer: »še eno čudo moderne tehnike!« Pred menoj stoji velik aerokartograf, s katerim se iz avionskih fotografij izdelujejo najtočnejši zemljevidi. Kompliciran aparat najnovejšega izuma, res pravo čudo moderne tehnike. Vrnil sem se k šefu zavoda, da se mu zahvalim za ogled in ga naprosim še za podatke o zgodovini in razvoju zavoda. Tudi s tem mi je g. general ljubeznivo postregel in mi kar sam orisal pestro prošlost Geografskega instituta, ki mu načeluje že nad 30 let. Zato tudi pozna njegov razvoj v vseh podrobnostih.

Razvoj in delo zavoda

Za časa vojn v letih 1876.—78. se je srbski generalni štab posluževal generalnih kart dunajskega geografskega instituta v merilu 1:300.000. Karte so se v praksi pokazale zelo pomanjkljive. Zaradi tega je bil 14. decembra 1878. ustanovljen poseben geografski oddelek glavnega generalnega štaba, ki je izvedel v letih 1881.—1892. prvo topografsko izmerjenje Srbije. Z najskromnejšimi sredstvi je to delo izvršilo 29 srbskih oficirjev, med katerimi so bili tudi mladi Putnik, Mišić, Bojović in Stepanović naši kasnejši slavni vojvode. Iz nabranega materiala je izšla prva specialna karta 1:75.000 in prva generalna karta z 1:200.000. Te karte je dunajski institut enostavno kopiral in jih izdal v svojih zbirkah s kavalirsko pripombo, da so izdelane po specialni karti srbskega geografskega oddelka. Vse dosedanje šolske karte kraljevine Srbije, kakor tudi znana dr. Cvijićeva karta so derivati te prve specialne karte.

Vse to je bil le skromen začetek. Leta 1902. se je začelo šele pravo delo, prva trigonometrijska triangulacija Srbije. Izmerjene so bile 4 osnovice pri Paračinu Negotinu, Vranju in Loznici. Na nje je bila naslonjena triangulacija, ki je bila pozneje vezana na avstrijsko. Izvedena je bila tudi precizna nivelacija. Z njeno osnovo so vzeli nivo Jadranskega morja. Na novo so izvršili topografsko merjenje v okolici Beograda, Niša, Pirota, Zaječara, Knjaževca in Valjeva. Balkanska vojna je delo prekinila, v začetku 1914. pa so ga obnovili z vso intenzivnostjo. Zopet je delo brutalno prekinila svetovna vojna. Toda posrečilo se je rešiti in spraviti na varno ves bistveni kartografski material in tako je bilo mogoče v Skadru in Solunu nadaljevati in uspešno končati delo na generalni karti Jugoslavije v merilu 1:200.000. Pri izdelavi te karte so sodelovali predstavniki vseh krajev naše domovine in tudi bratje Čehi — dobrovoljci. Naša vojska se je mogla ponosno vračati po novi karti v osvobojeno domovino.

Po vojni je bila najprej izvršena triangulacija v južni Srbiji. Izmerjene so bile štiri osnovice in sicer pri Strumnici, Prizrenu, Prilepu in Sjenici. Istočasno se je postopno obnavljala triangulacija v krajih preko Save in Dunava. Izvršena je bila tudi zveza med našo, rumunsko, bolgarsko in grško triangulacijo.

Glavno delo instituta po vojni je specialna karta kraljevine Jugoslavije v merilu 1:100.000. Za izdanje te karte je bilo potrebno novo precizno izmerjenje vsega ozemlja bivše kraljevine Srbije, Črne gore, Sandžaka, pa tudi pokrajin severno Dunava in Save. Ta novo izmerjena površina znaša preko 110.000 kv. km. S tem je dosežen to, da Južna Srbija in Sandžak niso več »terra incognita«, kakor je še nedavno napisal dr. Penk, upravnik geografskega zavoda na berlinski univerzi. Razen tega so morali reambulirati vse sekcije onega dela naše države, ki je pripadal bivši Avstro-Ogrski.

Iz tega materiala je sestavljena naša nova specialna karta 1:100.000. Izšlo je že do danes 110 listov, a ostali izidejo v najkrajšem času, kajti terensko delo je bilo letos že povsod končano. Karta je tiskana v štirih barvah, ter je po sodbi uglednih švicarskih, poljskih, francoskih in drugih strokovnjakov med najboljšimi, danes obstoječimi specialnimi kartami. Popolnoma enake, samo povečane so karte v merilu 1:50.000.

Razen del, katerih cilj je čisto kartografske prirode, se vojni geografski institut bavi tudi s strogo znanstvenimi stvarmi. Tako je n. pr. na kongresu internacionalne geodetske in geofizične unije naš predstavnik general Bošković, predložil načrt, kako naj se povrže vsa prvorazredna triangulacija od severnega ledenega morja do rta Dobre nade. Kongres je predlog odobril in v to svrho sestavil stalno mednarodno komisijo, katere predsednik je general Bošković. Vojni geografski institut sodeluje dalje v ogromni mednarodni akciji, ki ga je organizirala ista mednarodna unija, to je na določitvi geografskih dolžin s pomočjo brezžične telegrafije.

Taka je v kratkih, površnih obrisih zgodovina razvoja in dela Vojnega geografskega zavoda, te naše odlične institucije, ki smo na njo lahko upravičeno ponosni. Ko sem se z zahvalo poslovil od njenega vodje, generala Boškovića, mi je v slovo še rekel: »Na svidenje v naši jugoslovenski Švici!«

General Stevan Bošković

Da je Vojni geografski institut na tako visoki stopnji kulturnega in tehničnega razvoja in da uživa tako velik ugled doma in v inozemstvu, je pač v glavni meri zasluga njegovega organizatorja in dolgoletnega načelnika, geodetskega generala g. Stevana P. Boškovića. Ker je o njem znano, da ne govori rad o sebi, sem si že prej oskrbel podatke o njegovem življenju. Ni mi bilo to težko, ker je bil pred dobrim mesecem imenovan za dopisnega člana Nemškega geografskega društva v Berlinu in so takrat o njem pisali mnogi nemški in naši listi. Po njih posnemam na kratko:

General Bošković se je rodil leta 1868. v Zaječaru. Po končani gimnaziji je vstopil v vojno akademijo in jo po treh letih končal. Nato je bil poslan na osemletni študij v Petrograd, kjer je absolviral topografsko šolo, geodetski tečaj na generalštabni akademiji in astro-geodetski tečaj na centralnem astronomskem observatoriju v Pulkovu. Tu je izdelal tudi svojo disertacijo za geodeta z višjo fakultetsko izobrazbo in je bil imenovan za člana ruskega astronomskega in geografskega društva.

L. leta 1901. je načelnik našega vojnega geografskega instituta. Nad 34 let je bil profesor geodezije na višji šoli vojne akademije. General Bošković je predsednik Geografskega društva, častni predsednik Geodetskega društva kraljevine Jugoslavije, podpredsednik nacionalnega geografskega komiteja za mednarodno geografsko unijo, predsednik geodetsko-geofizičnega komiteja pri srbski akademiji znanosti, predsednik državnega odbora za geodetska in topografska dela, častni, redni in dopisni član mnogih domačih in inozemskih znanstvenih društev ter naš stalni zastopnik na vseh mednarodnih geografskih, etnografskih, geodetskih in geofizičnih kongresih. Napisal je več strokovnih del. Sam je konstruiral izboren instrument za topografsko merjenje. Zunanji znak priznanja in zahvale za njegovo ogromno delo so številna odlikovanja, jugoslovenska in inozemska, ki jih je prejel v teku svojega plodnega, znanstvu in domovini posvečenega življenja.

D. V.

SREČO ŽELIMO, mislimo pa tudi na nesreče

Uprava „Jutra" je zavarovala svoje naročnike tudi za leto 1934

Ko ob koncu starega in začetku novega leta želimo prijateljem in znancem srečo, ne smemo pri takih željah pozabiti na nesrečo, ki, kakor pravi pregovor, nikdar ne počiva. Ko uprava »Jutra« vsem svojim naročnikom želi vso srečo v novem letu, jim sporoča tudi vest, da ni pozabila na nesreče in da je tudi za leto 1934 zavarovala svoje naročnike.

Odkrito povedano, šlo je težko. Velike in za nepoučene skoraj nepojmljive so dajatve, ki jih mora uprava »Jutra« preskrbeti in zmagovati, če hoče obdržati »Jutro« v dosedanjem obsegu. Kriza tudi kulturnemu podjetju ne prizanaša in vali tudi nanj vedno večja bremena. Bolj kakor kdaj poprej je bilo težko rešiti tudi vprašanje zavarovanja naročnikov. Ko smo se bavili s to zadevo, smo pregledali vse letnike »Jutra«, odkar je uvedena zavarovalnina naročnikov, in prav lahko smo se prepričali, kako uspešno in blagodejno je bilo to zavarovanje. V večini primerov je bilo največja dobrota za svojce naročnikov, ki so postali žrtve smrtnih nesreč. Ugotovili smo, da je v teku teh let, odkar je bila uvedena zavarovalnina, zabeleženo toliko smrtnih nezgod »Jutrovih« naročnikov, da je zavarovalnica izplačala nad 400.000 Din zavarovalnin preostalim svojcem. Pregledali smo tudi učinke izplačanih zavarovalnin ter ugotovili, da je bila zavarovalnina v 80% primerov prava rešitev za družine ponesrečencev. Vsakdo razume, koliko pomeni edina materialna pomoč in opora ob največji nesreči, zavedati pa se moramo tudi velike moralne vrednosti take pomoči, kajti baš ona da svojcem ponesrečenca moč in voljo v borbi za obstanek.

Misleč na vse te uspehe in dobrote zavarovanja smo sklenili, da vse omejitve in varčevanje, ki ga zahtevajo težki časi, ne smejo zadeti zavarovalnin. Obrnili smo se na zavarovalnico, tokrat na »Jugoslavijo«, splošno zavarovalno družbo, ki ima svoje ravnateljstvo za dravsko banovino v Ljubljani, Tyrševa cesta 15, ter se z njo pogodili za zavarovanje vseh svojih naročnikov za leto 1934. Odkrito povemo, da smo v velikih žrtvah za to zavarovanje našli veliko zadovoljnost, ker bomo spet eno leto vršili veliko človekoljubno delo, in ker nas veseli tudi to, da bodo naši naročniki, odnosno njihovi svojci deležni pomoči, če poseže v njihove vrste tragična nesreča.

Bridko je misliti na nesreče, ne sme pa človek na nje pozabiti, da ne bi škodoval onim, ki so mu najdražji. Ko smo svoje naročnike rešili spet za eno leto takih težkih misli, pa jih moramo ponovno in resno opozoriti na najvažnejši pogoj zavarovanja, namreč na to, da imajo pravico do zavarovalnine le oni naročniki, ki so poravnali naročnino za ves čas vsaj do 14 dni pred nesrečo. Z obžalovanjem smo morali ugotoviti veliko število nesreč svojih naročnikov, pri katerih pa rodbine niso bile deležne zavarovalnin, ker naročnine niso bile plačane v redu. Mnogo družinic je ostalo ob tragični smrti svojih očetov in rednikov v največjih stiskah baš zaradi površnosti in malomarnosti pri plačevanju naročnine. V večini primerov ni bilo krivo pomanjkanje sredstev in je zavarovanje propadlo, kakor rečeno, samo zaradi malomarnosti. Vse cenjene naročnike opozarjamo torej v njihovem interesu, naj točno plačujejo naročnino, kar jim bo dalo mirno in tolažljivo zavest, da v primeru nesreče njihovi dragi ne bodo ostali brez blagodejne pomoči in podpore.

Kdor se zaveda svojih obveznosti do družine, naj vstopi v krog »Jutrovih« naročnikov, kajti s plačano naročnino za dnevnik, ki mu je najboljši učitelj, prijatelj in svetovalec, je zavarovan za primer nesreče in s poravnano naročnino so izpolnjene tudi vse formalnosti zavarovanja. Zavest zavarovanja bo vsekakor mnogo prispevala k sreči in zadovoljstvu v novem letu.

ZA VESEL KONEC LETA IN ZA VESELO NOVO LETO

skrbita

Lee Parry in Leo Slezak

v veseli operети

„GOSPODJE IZ MAKSIMA"

Sodelujejo:
Johannes Riemann,
Oskar Kariweiss

Glasba: Oskar Strauss

Na Silvestrovo in na novega leta dan
ob 3. 5. 7. in 9¼ uri

Kot dopolnilo:
»Nov Foxov tednik«

Zvočni kino IDEAL

SAMO ŠE DANES!
VESELO SILVESTROVO
RAZPOLOŽENJE

*

V glavni vlogi

Harry Piel

Danes premiera
prekrasnega filma iz švicarskih Alp

Sled v snegu

Film lepote, ljubezni, sporta in pustolovščin

ELITNI KINO MATICA
Telefon 21-24

Sodelujejo:
Camilla Spiro
Hilda Hildebrand

*

Rezervirajte si vstopnice! Predprodaja 11. do ½ 13.
Predstave danes na Silvestrovo ob 3., 5., 7.¼ in 9.¼

Nov Foxov žurnal

Vsem sokolskim društvom in četam

Novoletna poslanica starešinstva Sokola kraljevine Jugoslavije

Bratje! Sestre!

Proslava sedemdesetletnice ustanovitve prvega sokolskega društva na slovanskem jugu Evrope je v minilem letu dosegla svoj vrhunec na pokrajinskem zletu Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije v Ljubljani. Na tem zletu so sodelovali bratje in sestre iz vseh predelov naše domovine, dospeli pa so med nas tudi predstavniki vsega ostalega slovanskega Sokolstva — sestre in bratje Čehoslovaki, Poljaki in Rusi — tako da se je ta zlet, prvotno zamišljen v skromnejšem obsegu, po volji in želji samih pripadnikov slovanskega Sokolstva pretvoril

v mogočno in veličastno manifestacijo slovanskega sokolskega bratstva

Ob tej priliki smo občutili veliko radost spričo zavesti in spoznanja, da se sokolska stvar v naši domovini pravilno razvija v smislu Tyrševe sokolske ideje in v pravcu vztrajnega sokolskega vzgojnega dela v vseh panogah velikih naših nalog. Te naloge smo prostovoljno prevzeli nase. Izvršujemo jih pod težo odgovornosti nasproti vsemu našemu narodu in nasproti vsemu Slovanstvu.

Ta radost nas sedaj spremlja v novo leto, ko bosta naša zavest in naše spoznavanje razvoja in napredka našega Sokolstva dobila še globlje korenine v sokolskem duševnem svetu in ko se bodo plodovi naših skupnih prizadevanj in naporov pokazali v stopnjevanju teženj naše delavnosti.

Pripravljamo se na dva znamenita zleta, ki sta določena za

Sarajevo in Zagreb

torej za dve naši mesti, ki zavzemata odličen položaj in odločujoč pomen v zgodovini našega naroda. Oba zleta sta sicer obvezna samo za gotovo število žup, vendar pa se kaže že danes da bo v Sarajevu kakor v Zagrebu po svojih manj ali bolj številnih zastopstvih udeleženo Sokolstvo iz vseh krajev naše domovine. V vsem slovanskem svetu, ki je ali še bo združen v Savezu slovanskega Sokolstva, se takisto že pojavlja pripravljenost, da nas slovanski bratje in sestre obiščejo in s tem povečajo našo radost tukaj in tam.

Eden in drugi teh izletov nam prinaša duha in okolje zgodovinskega pomena, ki spaja davno in bližnjo našo prošlost s sedanjostjo, kakršno so borbe in žrtve minulosti ustvarile za naš narod sploh in za naše Sokolstvo posebe. Bodočnost pa je zavisna od nas samih.

Dvajset in peto leto se izteka, odkar je bila ustanovljena bratska župa Sarajevo; završuje se dvajset let, odkar se je užgala iskra svetovnega požara, iz katerega se je rodila svobodna Jugoslavija; šestdeset let poteka, odkar je bilo ustanovljeno prvo hrvatsko sokolsko društvo v Zagrebu, in deset let je od tedaj, ko smo v Zagrebu ob priliki II. sokolskega sabora idejno napravili prvi korak k zopetnemu osnovanju Saveza slovanskega Sokolstva, ki je leto po tem dobil svojo pravno in formalno ustanovno listino na domu brata starošte Adama Zamoyskega v Varšavi.

In če z duhom le bežno preletimo vso to dobo, ki je za nami, vidimo, kako se iz preobilja vsega, kar zgodovina našega naroda hrani težkega in grenkega, svetlega in velikega v sebi, spenjajo kakor spomeniki naše nezlomljive moči in narodove slave, njegovih orjaških borb, junaških naporov in neštetih žrtev zgoraj označeni kraji in podvigi, ki so združeni s temi imeni in ki značijo za vso našo nacijo — in naj živi ona kjerkoli na svetu

veliko pismo pravice do svobodnega življenja, zlitega in strnjenega v prirodne meje svobodne domovine

pismo, ki ga je narod pisal s svojo krvjo in mu je narekoval besedilo duh padlih borcev in herojev, a v njem nenehoma drgeče in se iz njega oglaša utrip naših živih sokolskih src.

Na teh zletih hočemo ponovno, v povečani meri in z močjo, ki je ponosno vzravnana v nacionalni, državljanski in vseobsegajoči sokolski zavesti, naglasiti to pravico, nič manj ponosno kazoč na tisoče

bratov in sester iz jugoslovenskih vasi,

kamor je udarilo valovje našega razviharjenega sokolskega življenja, ki ustvarja nove pogoje za stalno in splošno napredovanje vsega našega naroda, ki po dolinah, brdih in gorah spleta sokolska gnezda kot dobrovoljne, vedno čuječe stražnice narodove časti in veličine naše nadvse ljubljene domovine!

Vsak naš zlet je le časovni presledek v stalnem našem prizadevanju k napredovanju poedinca in z njim naše skupnosti. Na zletu se pregledamo in presodimo, da potem usmerimo korak k staremu delu in k novemu življenju. Kar večno živi v nas in kar trajno upravlja naše moralne in fizične moči k obogatenju in oplemenitenju vsega naroda, vse to je na zletu samo vidni izraz vsega dela in življenja. In to notranje, to naše to sokolsko je

enotnost in skladnost naših misli in dejanj

to je samobitnost in duhovna cena vse naše nacije. Ta cena je tako velika in izprožena v toliko ogromno razsežnost da je ne more nadomestiti ali naplačati nobena materialna dobrina in da je ne more v njenem valovanju do vrhov kulture in civilizacije zaustaviti nobena moč. Tukaj se grmadijo zakladnice jugoslov. državljanske zavesti in jugoslovenskega, z zgodovinskimi dejstvi dokazanega junaštva.

V Sokolu se kali jekło domovinske ljubezni, ki se ne plaši nobene žrtve!

Imejte, sestre in bratje, te najvišje vrednote sokolske vzgojne delavnosti vedno pred očmi in to zlasti sedaj, ko vstopate v novo upravno leto. Uravnajte svoje prilike najprej sami med seboj v znamenju čistih rok in ljubečih src! Takim rokam in takim srcem zaupajte usodo svoje edinice, da postane in ostane plodovita in častita celica v veličini naše skupnosti! Savez Sokola kraljevine Jugoslavije ne štedi s pobudnimi napotki, ki naj podžigajo vašo deloljubnost in izkušajo življenje vsakega poedinca spraviti v sklad s sokolskimi ideali.

Poslužujte se vseh sredstev, ki vam jih dajemo na razpolago za vrhovno in telesno ojačanje poedinca, da ga pritegnete k trudoljubnemu sotrudništvu. Vsaka materialna ali moralna žrtev poedinca, ki je neogibno vezana z našim društvenim ali četnim življenjem, je

bratski dar ljubeče roke in ljubečega srca vsakemu in vsem

Med nami velja zapoved sokolskega bratstva in sokolske enakosti: hočem in moram! K delu za vse je brez izjeme in ugovora pozvan vsak po svojih sposobnostih. Zato korakajmo v življenje veselo, pogumno in smelo v polnem razmahu svoje deloljubne volje!

Vsemu narodu, bratom in sestram, naraščaju in deci sporočamo iskrene in bratske pozdrave. - Naše sokolske zastave vihrajo in naj vabijo v zbor! Privijte se k njim, da bomo vsi noč in dan budno na straži!

Zdravo!

Beograd, 1. januarja 1934.

Savez Sokola kraljevine Jugoslavije

Sokol

Podpisana ljubljanska sokolska društva so na skupni seji delegatov 19 decembra sklenila, da bodo z novim letom brezpogojno zahtevala od novoprijavljenih članov in članic, ki še niso izpolnili 26. leta starosti, da obiskujejo v smislu pravilnika redno telovadbo, o čemer se bo vodila najstrožja meddruštvena evidenca. Vsi oni bratje in sestre do 26. leta starosti, ki so že včlanjeni, a ne telovadijo, se pozivajo, da takoj z novim letom pričnejo redno telovadbo, ker bodo sicer črtani iz vrst članstva. Na tej seji se je tudi sklenilo, da se pozove ono članstvo, ki je prestalo šestmesečno preizkusno dobo, ni pa še prisostvovalo svečani zaobljubi, di se do 31. januarja zglasi v pisarni pristojnega društva zaradi podpisa v knjigo zaobljube. Kdor se temu pozivu ne bo odzval, ga bo društvo črtalo. — Ljubljanski Sokol, Sokol I, Sokol II, Sokol III, Sokol IV in Sokol Ljubljana-Šiška.

Ljubljanski Sokol bo imel redni občni zbor v sredo (ne četrtek, kakor je bilo pomotno navedeno v novoletni okrožnici) *10* januarja točno ob pol 20. v društveni mali dvorani v Narodnem domu. V četrtek 4. januarja pa bo sestanek članstva v svrho sestave kandidatne liste za bodočo društveno upravo. Sestanek bo istotako v društveni mali dvorani, in sicer ob 20.

Sokol Vrhnika priredi danes ob 20. v Sokolskem domu svoj tradicionalni Silvestrov večer s pestrim sporedom. Vsi bratsko vabljeni!

Sokolsko društvo Radovljica priredi v nedeljo, 31. decembra ob pol 21. uri običajni »Silvestrov večer«. Raznovrsten spored, po polnoči ples! Vabljeni vsi, ki hočete dočakati prihod novega leta.

Samo še danes na Silvestrovo!

Najmočnejši mož zapada

Georg O'Brien

v velefilmu

Strah in trepet

Senzacija zapada

Zvočni kino Dvor
Telefon 27-30

Predstave danes na Silvestrovo ob 3., 5., 7. in 9. uri

Cene 2.—, 4.—, 6.— in 8.— Din

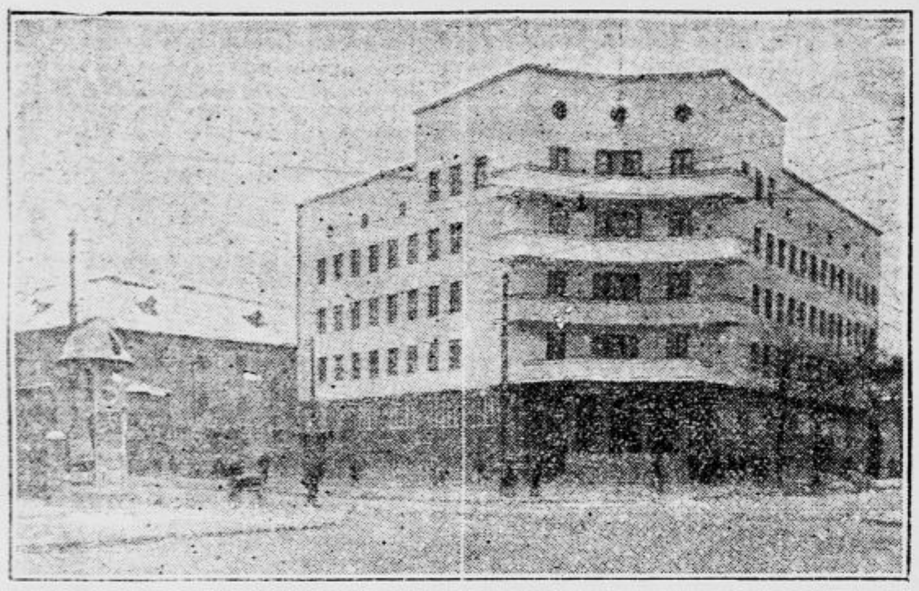
Na novega leta dan veliko iznenadenje!

? ? ?

Naši kraji in ljudje

Najlepše darilo delovnim rokam

Kratek sprehod po vzorno urejenem Delavskem domu

Pročelje Delavskega doma na vogalu Bleiweisove in Gosposvetske ceste

Neštevilne skrbi ima Ljubljana s tem, da drži korak v napredku in razvoju, v veliki brigi, da je kljub sedmerim suhim letom od leta do leta videti tudi na zunaj, kako mesto rase, se lepša, da bo v resnici prava nevesta naših mest, kadar doseže stotisočega svojih občanov. Kljub skoro obupno praznim blagajnam je še vedno našla možnosti, da ji ni bilo treba pozabiti tistih, ki so bili za praznike obdaritve najbolj potrebni: našega pridnega delavstva, ki sedanjo krizo, po največ krizo dela, prenaša s takim mirom in samozatajevanjem, da more biti zgled vsem, ki imajo težko življenje. S potrpežljivostjo so čakali in dočakali, da je tudi nanje prišla vrsta. In mestna občina je dokazala, da šteje tudi delavstvo med tiste svoje občane, za katere gre v veliki meri njena skrb.

Velika hiša, zaprav palača **na oglu** Bleiweisove in Gosposvetske ceste, ki je po svoji moderni arhitektoniki tudi lep okras mesta, **je najlepše darilo našemu delavstvu za božič in novo leto.** Ni mogoče trditi, da mesto že doslej za socialne potrebe delavstva ni dosti storilo. Marsikatera socialna ustanova v mestu je namenjena izključno delavstvu. Z novim delavskim domom pa je Ljubljana storila toliko, da v pogledu socialne skrbi za delavstvo nedvomno prvači med našimi mesti.

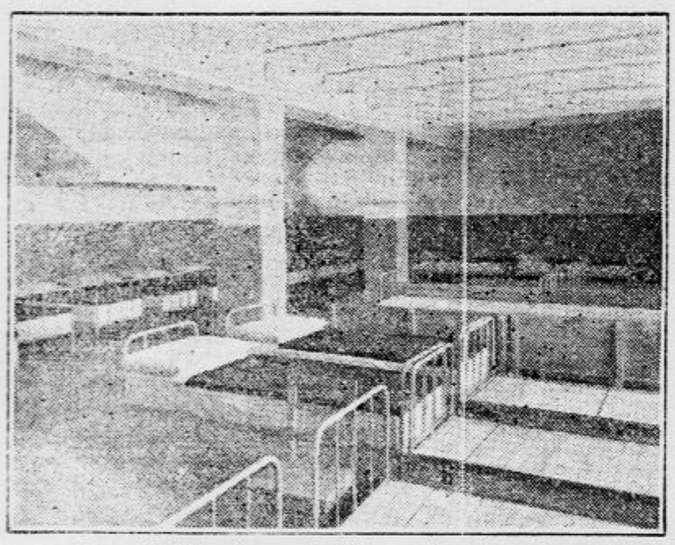
Kakor moderen hotel je stavba na zunaj, kar je v notranji ureditvi še bolj poudarjeno. Ob dolgih hodnikih se vrste sobe druga poleg druge, vse snažne, svetle, s preprosto udobnostjo: električno lučjo in centralno kurjavo povsod. Treba si je notranjost ogledati, da dobiš vpogled v ta dom, njega ureditev in poslovanje, ki je vsak čas pripravljen za nad tristo stanovalcev in gostov.

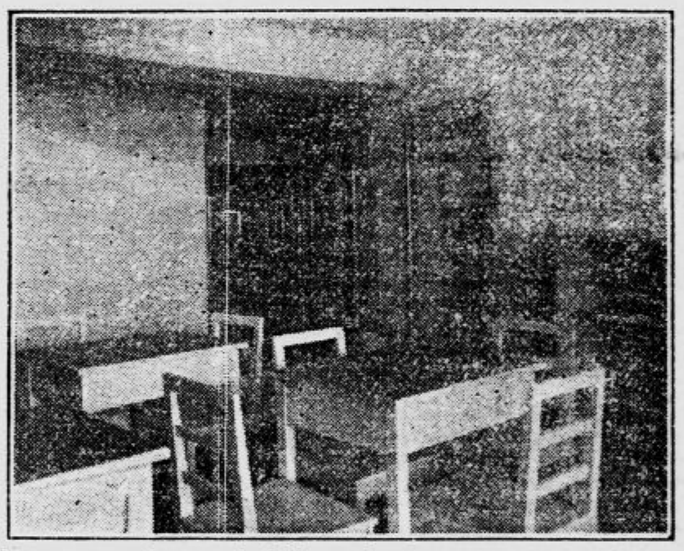
Že v prizemlju kažejo obrati, da je zgoraj življenje v velikem. Moderne pralnice, sušilnice, kjer imajo perice ves dan polne roke dela, velika desinfekcijska naprava, ki služi, da ubogega delavskega popotnika od kjerkoli očistijo, mu osnažijo perilo in obleko, v svetli brivnici ga pa brivec brezplačno ostriže in obrije, da se more ves dostojen vsesti k mizi v veliki jedilnici zgoraj, ki je kakor kantina v ameriški tovarni. Velika steklena stena v jedilnici odpira pogled v kuhinjo, ki bi jo mogel zamenjavati za velik destilacijski obrat. Saj ni nikjer nobenega štedilnika običajnih oblik. V vrsti stoje le svetli, snažni kotli, z avtomatičnimi poklopci, kurjeni s plinom, z odtokom in dotokom. V teh kotlih se v velikih množinah pripravljajo okusna jedila za ceno, ki jo zmore tudi pičlo plačani delavec. Seveda so v kuhinji tudi vsi drugi moderni pripomočki dobre kuharice, priprave za praženje, mlenje in kdo ve, čemu vse je to ponikljano orodje s številnimi kolesi, vzvodi in pipami.

Velika kotlarna v prizemlju z dvema kotloma, ki sprejmeta v svoja trebuha dnevno poldrugo tono premoga, služita, da je dan in noč po vseh prostorih toplo, da ima kuhinja dovolj vroče vode na razpolago in so tudi umivalnice v vseh nadstropjih, v ženskih in moških oddelkih, prav tako tudi kopalnice vsak čas preskrbljene s toplo vodo.

Znotraj je življenje kakor v pensionu. Zjutraj se gostje odpravijo na delo, ko so prej še zajtrkovali vsak po svojem okusu. Za red v sobah jim ni treba skrbeti. To opravijo sobarice, ki sobe prezračijo, spravijo v red postelje in drugo in tudi pazijo, da je v vseh sobah primerno toplo. Ko se stanovalec vrne z dela, stopi v svojo snažno in pospravljeno sobico, ali gre v dnevni prostor, kjer so mu na razpolago časopisi, knjige, šah itd. Tu se more razgovarjati s tovariši in reševati vprašanja, ki ga zanimajo. V svoji topli sobi pa ima na razpolago električno luč in po dnevnem delu se lahko odpočije in ob lepi knjigi zadosti tudi duševnim potrebam.

V takem urejenem življenju ni treba, da bi delavec postal malodušen. **Tu pride šele do spoznanja, da je delo čast, vredno poštenega življenja in da je delavec enakovreden član našega občestva,** ki ga ne gre nikjer prikrajševati niti s sodobnimi socialnimi pridobitvami in napravami. To je Ljubljana najlepše dokazala z novim delavskim domom.

Levo: Veliko skupno lezišče v prizemlju Desno: Pogled iz dnevnega prostora po hodniku med sobami za ženske

Vedno zvest prijatelj!

Tako je bilo že prej in tako je še danes: Schichtovo terpentinovo milo pomaga gospodinji kakor nobeno drugo, da je v hiši vse lepo čisto!

Torej: Pazite prav posebno na izvirni ovoj in na varnostno znamko „JELEN". Potem se Vam ni bati ponarejenih mil.

..ampak poprej za namakanje: Ženska hvala!

SCHICHTovo TERPENTINOVO MILO

ST.1-33

PRILJUBLJENI JUGOSLOVANSKI IZDELEK!

200 let kamniških Žal

L. 1733. je tedanji župnik Maksimilijan Leopold Rasp preložil pokopališče iz sredine Kamnika na Žalski hrib

Kamnik, 30. decembra.

Malokatero mesto se more ponašati s tako lepim pokopališčem kakor ga ima Kamnik. Ne pravijo zastonj, da je skoro najlepše v ljubljanski škofiji. Leži nasproti malemu gradu, na prijazni vzpetini nad Kamnikom, ki je zravnana v široko z zidom ograjeno ploskev, po kateri se okrog cerkvice vrste gomile naših rajnkih. S pokopališča je krasen razgled na planine in na ravnino, ki se odpira proti Ljubljani, vzhod in zahod pa zapirata strmi Stari grad in Kalvarija. Ob vznožju obeh hribov pa je razvrščeno mesto, nad katerim kraljuje pokopališče, kakor bi mrtvi zrli na delanje in nehanje živih.

Letos je poteklo 200 let, odkar je kamniško pokopališče na tem hribu. Leta 1733 je namreč učeni in bogati kamniški župnik dr. Maksimiljan Leopold Rasp preložil pokopališče iz sredine mesta na Žalski hrib, na dotedanjem pokopališču na Šutni pa je sezidal na svoje stroške župno cerkev. S kamniškim pokopališčem je v slovenskih krajih ohranjen edini primer staroslovenskega naziva za pokopališče — Žale. Stari Slovani so imeli za grobove različna imena: gomila, majdan, žalnik, cela grobišča so nazivali z množinsko obliko grobovje in najbrž žale po besedi žalo — dolor in želeti — lugeo. To nam potrjujejo tudi krajevna imena v drugih slovanskih jezikih, kakor Žaly, Želenice, Želenky, Žabor, Želany itd. in na slovenskem ozemlju kamniške Žale.

Brez dvoma se je staroslovanski naziv Žale ohranil v Kamniku iz prvotnih časov sem in gotovo je bilo na tem mestu pokopališče še pred letom 1205., ko se prvič pojavi ime trga odnosno leta 1229 že mesta Kamnika. Ko je mesto dobilo obzidje in se je pokopališče preselilo na Mali grad odnosno k šutenski cerkvi, ki je leta 1232. postala kamniška župnijska cerkev, je ves hrib s Kalvarijo tja do Košiš ohranil ime Žale. Na njem je stal utrjen grad, v katerem so gospodovali mogočni Žalski gospodje (die Herren von Sallenberg), kakor so se sami imenovali. Iz zgodovine tudi vemo, da je bil leta 1506. na vsem obširnem Žalskem hribu, kjer so zdaj korporacijski zelniki in priljubljeni smuški tereni »Poljane«, obširen vinograd. Rodbinsko ime Nograšek, katero nosi najmanj 70 prebivalcev v vaseh proti Tunjicam, izhaja od tega vinograda. Še v preteklem stoletju je bil vinograd okrog Nograškove hiše na Žalah.

Na Žalskem hribu so leta 1686. blagoslovili sedanjo cerkev sv. Jožefa, okrog katere so pred 200 leti pričeli pokopavati. Še pred omenjenim letom pa je bila tu zgrajena kapelica božjega groba, ki je veren posnetek jeruzalemske kapele. Pokopališče je najbrž takoj v prvih letih ogradil župnik dr. Rasp z visokim zidom in zgradil lep glavni vhod, ki ima obliko trojnega portala in je poslikan z značilnimi freskami našega rojaka Matije Koželja. S pokopališča se vije proti zahodu beloposuta pot mimo ličnih kapelic na znano Kalvarijo.

V 200 letih je dobilo na kamniških Žalah svoje poslednje počivališče nad 15.000 naših meščanov. Tu počivajo zaslužni kamniški javni in kulturni delavci in idealni borci za sveto narodno stvar, katerih imena bodo trajno in častno ohranjena v analih mesta Kamnika. To so idealni kamniški vzgojitelji mladine od Jakoba Frančiška Zupana, komponista prve slovenske opere »Belin« pa do Cenčiča in Tramteta, zaslužni župani Podrekar, dr. Samec, Močnik, Kraut, dr. Karba, narodnozavedni meščani, ki so z ustanovitvijo in delom pri čitalnici in Liri dvignili Kamnik v prvo vrsto naših nacionalnih središč, znani slikar Matija Koželj in pisatelj Jožef Benkovič in največji in najpomembnejši naš meščan — pesnik in dramatik Anton Medved. Njegov spomenik z marmornatim reliefom kiparja Peruzzija je med najlepšimi na pokopališču.

Da je kamniško pokopališče tako lepo in prikupno ne samo po svoji krasni legi, ampak tudi po notranji ureditvi, gre v prvi vrsti zasluga našim meščanom, ki z vzgledno ljubeznijo, estetskim okusom oskrbujejo grobove svojih rajnkih. vsi grobovi: razvrščeni v dolgih, ravnih vrstah so enake oblike in lepo okrašeni, da napravljajo vtisk najlepših cvetličnih gredic. Ob zidu pa so razvrščene rodbinske grobnice z velikimi in lepimi spomeniki, med katerimi so nekateri prav velike umetniške vrednosti. Ob 200 letnici so kamniške Žale že prenapolnjene in jih bo treba že v prihodnjem desetletju razširiti preko polja tja do prve kapelice proti Kalvariji.

Človek se takole sredi poletja rad poda na kamniške Žale, na vzvišeni in pokojni dom mrtvih nad kamniškim mestom in občuduje prekrasen razgled na vse strani. Doli pod teboj valovi življenje, ropotajo tvorniški stroji in se v presledkih oglaša pisk lokomotive in hupanje avtomobilov, tu gori pa kraljuje mir. Nehote ti splava misel v onostranstvo in zaželiš si, da bi tudi tebi odločen za poslednje bivališče tako lep prostor v dragi domači grudi.

Pod oknom izvoljenke si je vzel življenje

Ptuj, 30. decembra

Posestnikov sin 21letni Pernek Jakob iz Rabelčjeve vasi pri Ptuju se je napotil v četrtek zvečer na obisk k svoji ljubici, ki služi v Mestnem vrhu za deklo. Pernek je imel z dekletom ljubavno razmerje, ki ni ostalo brez posledic. Kritičnega večera mu mladenka ni hotela odpreti okna, čeprav jo je prosil. Ko so domači zjutraj zgodaj vstali so prestrašeni opazili viseti na križu okna nesrečnega mladeniča. Fant je bil kritičnega dne dopoldne še v Ptuju, kjer je obiskal tudi svojega botra, kateremu je še prav vesel voščil novo leto. Na fantu ni bilo opaziti kake potrtosti.

Ptujski proračun in druge občinske zadeve

Ptuj, 28. decembra

Te dni se je vršila javna občinska seja. Župan g. Jerše je poročal o uspehih intervencije pri banski upravi zaradi podpore za prehrano in zaposlenost siromašnih in brezposelnih. Od obljubljene podpore po 20.000 Din je mestna občina sprejela 15 tisoč Din. Prav tako se je g. županu zagotovilo, da se bo sprejel projekt za regulacijo potoka Grajena in bodo tozadevni načrti pomladi gotovi. Za podporo brezposelnim je naklonila Delavska zbornica 2000 Din in enak znesek tudi tukajšnja tvrdka s perutnino Reinhardt, za kar se jim je izrekla prisrčna zahvala. Adaptacijska dela za novo tekstilno tvornico se bodo nadaljevala pomladi. Mestna občina pa je tudi v pogajanjih z neko češko tvrdko zaradi zgraditve tekstilne industrije v bližini postaje.

Nato je občinski svet prešel na obravnavo proračuna. Proračun za leto 1934. predvideva 1,573.086 Din primanjkljaja, ki je kljub največji štednji še vedno za 83.392 Din večji od onega za tekoče leto. Vzrok je stalno padanje rednih dohodkov. Primanjkljaj se bo kril z raznimi davščinami. Trošarine bodo znašale: na vino 150 Din od hl, na sadjevec 25 Din od hl, na pivo 100 Din od hl, na žganje in likerje 5 Din od l, na šumeča vina 20 Din od l. Najemninski vinar se bo pobiral do 200 Din najemnine po 8%, od 200 Din navzgor pa po 16%. Davščina na prenočišča bo znašala 30%, na enovprežni voz 100, na dvovprežni voz 250, na avtomobile do 30 HP 1000, nad 30 HP pa po 1500 Din. Davek na pse se določi na 50 Din, a od psov čuvajev se taksa ne bo pobirala. Občinska cestna doklada za brzovozne in tovorne kosovne pošiljke se določi od 2 do 8 par, za brzovozne in tovarne vagonske pošiljke, odnosno polvagonske se bo pobirala naklada po 1 par od kg. Pri poštnih pošiljkah se bo pobirala cestna naklada ne glede na kakovost blaga do 5 kg teže po 2 Din, od 5 do 10 kg po 3 Din in nad 10 kg po 4 Din. Uspeh davščin in taks se predvideva na 1,251.450 Din. Izdatki za pobiranje teh so preračunani na 69.700 Din, tedaj čisti dohodek 1,181.750 Din. Končni primanjkljaj v znesku 391.336 Din se bo kril s 45 odstotno doklado na državne neposredne davke. Občinski svet je ta proračun osvojil in soglasno odobril.

Prešlo se je na to na likvidacijo bivšega internata »Mladike«. Pretežno se inventar prepusti meščanski šoli in Dijaškemu domu. Ostali inventar razen one spalnice se bo prodal. Izpraznjena spalnica se prepusti šolski mladini za lutkovno gledališče, druga spalnica z inventarjem vred pa ostane na razpolago za morebitno prenočevanje tujcev ob priliki kakih večjih prireditev v Ptuju. Vrt se prepusti meščanski šoli, dosedanji vrt pa, ki ga je imela dekliška osnovna šola, se s hlevi in pripadajočim dvoriščem vred odda v najem.

Kot zastopnik mestne občine pri gasilnemu društvu se je izvolil g. inž. Urbančič. Spravljanje cestnih smeti se je oddalo Orniku in Hellerju. Kolarska dela so se oddala Šoštariču, sedlarska Korenjaku, kovaška delno Klajnšeku in delno Tamu, a vrtnarska vrtnarju Vincekoviču.

DARMOL
čokolada za odvajanje
deluje blago in zanesljivo
Ne škoduje!
Odobreno od Ministrstva socijalne politike in narodnega zdravja S. štev. 249 od 19. 8. 1932.

Čil ob sedemdesetletnici

Na novega leta dan naloži na svoje rame sedmi križ brat Fran Krapež. Kljub visoki svoji starosti je še vesino čvrst, svež in veder, kakor ga vsi poznate. Le poglejte ga, kako sedi naš »živilk« strumno in samozavestno na konju! Nič ne kaže visokih let. Kako mu je veselja žarel obraz ob misli, da bo moge: zopet enkrat kot Sokol-jezdec sodelovati ob velikem sokolskem prazniku, na lanskem pokrajinskem zletu, ki je bil priređen v proslavo 70 letni-

ce njegovega ljubljenca »Ljubljanskega Sokola«. Žal so mu to veselje preprečili obilni posli v njegovem obratu v »Zvezdi«, kjer je bilo treba pripraviti za številne sokolske goste.

Brat Krapež svojega zlatega srca ni zapiral drugim sokolskim društvom in narodnim organizacijam. Kot zvest nacionalist posveča vsem obilno pažnjo. A vendar najbolj čisla sokolsko organizacijo, katere član je že od leta 1888. V telovadnici Ljubljanskega Sokola, na realki je več let uril svoje telo in krepil svoj duh; iz tr'e šole sokolske je izšel cel mož. V veliki meri se je po njegovem prizadevanju l. 1908. ustanovil jezdni odsek.

Skratka br. »Živili« je splošni dobrotnik Sokolstva, posebno mu je pa bil vedno pri srcu Ljubljanski Sokol. Zato se Sokolstvo hvaležno spominja dobrotnika in mu ob življenjskem jubileju kliče nedeljeno:

Na mnogo leta! Sokolski brat.

Enominutno brijenje
s Habo milom za britje zadošča.

SMUČARJI!
Uporabljajte
dr. Kmetovo mazilo
IN OLJE ZA SONCENJE. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah po 10 Din.

B. KOLB & PREDALIČ Šelenburgova 6 LJUBLJANA

„BEKA" vodi!
„BEKA" zmaguje!
„KVALITETA" je naše, a samo
„BEKA" boči Vaše geslo.

Naši uspehi in naš renome so Vam najboljši porok za Vaše zadovoljstvo
zahtevajte naše izdaje:
»Vse za zimo«, cenik 1933-34 ter prospekt »SPORT IN MODA« 12273

SPORT-STOJEC ZALOGA »BEKA« IZDELKOV MARIBOR, Trg Svobode štev. 6

Začetki jugoslovenskega letalstva

Kako je bila pred 15 leti osnovana naša prva letalska eskadrila na solunski fronti — Prva udejstvovanja naših letalcev v balkanski in svetovni vojni

Beograd, 29. decembra.

Začetki našega letalstva datirajo še iz balkanske vojne, ko so se prvi naši letalci udejstvovali pri obleganju Skadra. Major Kosta Miletić je zbral več pilotov ter organiziral letalski oddelek, v katerem so se s posebno vnemo udejstvovali piloti Ilić, Tomić, Stanković, Jugović, Veselinović in dr. Tomić in Veselinović sta danes letalska podpolkovnika, ostali pa so postali žrtve vojne. Ta letal. oddelek je bil pravi začetek eskadrile, ki je bila pozneje ustanovljena na solunski fronti. V Požarevcu je do leta 1915., do umika srbske vojske poslovala vojaška letalska šola, ki je imela na razpolago več letal. Vsi ti napori za ureditev srbske vojne avijacije pa so bili začasno preprečeni s sovražnim navalom. Na solunski fronti so se naši letalci udejstvovali v francoskih zrakoplovnih oddelkih, vrhovno poveljstvo srbske vojske pa je pri svojih načrtih za odločilno akcijo mislilo tudi na samostojno letalsko formacijo. V francoskih letalskih oddelkih je bilo namreč dovolj srbskih letalcev in letalskih strokovnjakov, da bi se z njimi lahko formirala samostojna letalska eskadrila.

Tako je vrhovno poveljstvo srbske vojske 17. januarja 1918. izdalo zgodovinsko naredbo z naslednjim določilom: Po sklepu konference v Parizu v marcu 1916. so nam zagotovljene od Francozov kompletne letalske eskadrile. Vprašanje letalskega materiala sicer še ni rešeno, da pa bi ustvarili dobro podlago svoji samostojni aviaciji, odrejam, naj komandant zrakoplovne eskadre sporazumno s šefom srbske aviacije polagoma zbere naše osobje ter ga grupira v dve armadni eskadrili, in sicer v eno pri prvi in v drugo pri drugi armadi.

Zrakoplovna eskadra, omenjena v tej naredbi, je bila tedaj samo administrativna edinica, ki je imela v svoji evidenci naše ljudi, ki so službovali v francoskih letalskih oddelkih. Letalska eskadrila A. P. 521, ki je bila nastanjena v Vertekopu, in ki so jo tvorili večinoma srbski piloti in mehaniki, je po tej naredbi postala prva naša eskadrila. Njen poveljnik je bil tedanji poročnik Mihajlo Marinković. Srb, ki je bil aktivni oficir francoske vojske in že tedaj na glasu kot izkušen pilot. Poručnik Marinković je po reorganizaciji predal poveljstvo eskadrile tedanjemu kapetanu Nikoli Žikiću, ki se sedaj kot upokojeni letalski podpolkovnik udejstvuje kot vodja Aeroputa v Skopiju. Prvi eskadrili je kmalu sledila druga, ki je imela svoj aerodrom v Vrbeni. Obe eskadrili sta se uspešno udejstvovali pri preboju solunske fronte in je tako 2. septembra 1918. že 40 naših letal bombardiralo sovražne postojanke. Ob prevratu sta imeli obe eskadrili mnogo dela pri prevzemanju in urejevanju letalskih parkov, ki so jih sovražniki zapustili na bojišču, in ki so ostali od bivše avstro-ogrske armade.

Spomine na te zgodovinske čase, v katerih se je rodila naša aviacija, bo obujala proslava, ki se bo 31. t. m. vršila v Beogradu, naslednji dan 1. januarja pa v Novem Sadu.

Gospodarstvo v črnomeljskem srezu

Leto dni iniciativnega dela je pokazalo prav lepe uspehe

Črnomelj, 30. decembra.

V Beli Krajini malo govore in mnogo delajo v nasprotstvu z nekaterimi drugimi kraji, ki smatrajo bobnanje po javnosti za poglavitnejšo stvar od realnega dela. Vprav zaradi tega smemo upati, da bo Bela Krajina kljub dolgoletni zapuščenosti vendar v teku časa napredovala tako, da jo bomo lahko prištevali med naše najnaprednejše kraje. V gospodarskem delu je gotovo med prvimi srezi naše banovine črnomeljski, ki je v zadnjem letu storil zlasti mnogo v pogledu kmetijske povzdige. Današnji gospodarski položaj črnomeljskega sreza ni sijajen, a vendar po svojem delu daje najlepše nade za bodoča leta, ki naj bi ne bila tako suha, kakor so bila dosedanja.

Kar se tiče poljedelstva in travništva lahko ugotovimo, da je žetev poznih jesenskih pridelkov zadovoljiva in po kakovosti in količini boljša od lanskoletne. Na površini blizu 2000 ha so bile pravočasno zasajene ozimine žitarice, a tudi vsa druga kmetijska dela na polju so bila izvršena uspešno. Sresko načelstvo je v letošnjem letu izvršilo popis kmetijskega orodja in strojev v srezu in ugotovilo predvsem pomanjkanje obračalnih plugov, ki jih je v celem srezu le 75. Tudi število ostalega orodja, kakor travniških bran (18), gnojničnih sesalk (13), trijerjev (18) avtomatskih škropilnic za zatiranje škodljivcev na kulturnih rastlinah (6) in drugih ne zadošča potrebam. Moderne sušilnice za češplje v celem srezu sploh ni nobene, pač pa je dovolj kotlov za žganjekuho, in sicer 393. V teku leta je sreski kmetijski odbor s svojimi skromnimi sredstvi in s podporo kr. banske uprave nabavil nekaj avtomatskih škropilnic, trokarjev, železnih travniških bran, tehtnico, več sesalk za gnojnico itd. Za občino Stari trg ob Kolpi je bil v decembru nabavljen trijer, ki pa bo zaenkrat moral služiti vsej Poljanski dolini. Pohvalna je akcija sreskega kmetijskega odbora za nabavo najpotrebnejšega kmetijskega orodja v letu 1934.

Propaganda za napravo modernih gnojišč in gnojničnih jam je uspela. V letošnjem letu jih je bilo zgrajenih 6, a za nadaljnjih 17 so kmetje že izkopali jame in pripravili gramoz, da bo v novem letu delo prej opravljeno. Nekateri kmetje so zgradili gnojišča sami, nekateri pa s podporo kr. banske uprave. Tudi akcija za gradbo betoniranih jam za kisanje krme je uspela, ker jih bodo v novem letu zgradili štirje kmeti. Zidava takih jam je za Belo Krajino novost, ki pa se bo kmalu udomačila, ker so ravno za pasivne kraje zelo pomembne.

Najmanj zadovoljivo je travništvo, ki mu bo treba v prihodnjem letu posvetiti vso pozornost, ker je od njega odvisna živinoreja. Potrebno bi bilo komasirati stelnike, jih izboljšati in usposobiti za pridelovanje krme in za napravo donosnih pašnikov. Privatna akcija v tem pogledu ne more ileti željenega uspeha.

Živinoreja je malo napredovala. Ponekod bo primanjkovalo krme. Število plemenskih bikov je malo, a za silo zadošča. Letos je bilo deloma s podporo sr. kmetijskega odbora in tudi s sredstvi požrtvovalnih živinorejcev samih nabavljenih nekaj bikov iz priznanih rejskih središč. Živinorejske selekcijske ustanove v srezu še nimamo, a v novem letu bodo februarja ustanovljene štiri. Nekaj mlajših in agilnih živinorejcev se bo v drugi polovici januarja udeležilo s pomočjo kr. banske uprave dvodnevnega tečaja za molzne kontrolorje in vodovnikarje na Grmu. Stanje svinjereje je manj zadovoljivo o čemer smo že večkrat poročali. Oblast bi morala ukreniti potrebne mere, da bi postala ta panoga rentabilnejša in na bolj zdravi podlagi. Poživitve je potrebna zlasti tudi ovčjereja. Čebelareja bo v prihodnjem letu gotovo napredovala, ker je bilo decembra letos v Črnomlju ustanovljeno čebelarsko društvo, ki bo s svojo agilnostjo gotovo marsikaj doseglo. Tudi vprašanje reje kokoši je napredovalo, ker je bilo pomladi z uvedbo štajerske kokoši doseženo precej izboljšanja. Ljudje so z njo zelo zadovoljni in bo ta kokoš polagoma gotovo izpodrinila vse druge.

Enako je naprednejša postala tudi sadjereja. Realne akcije, ki pokažejo takojšnji in dejanski uspeh in napredek, so v tem pogledu najumestnejše, ker so vzgojno vredne mnogo več, nego še tako lepo zaokrožena predavanja. O akciji sreskega načelstva, Kmetijske družbe in društva »Bela Krajina« smo v našem listu svoječasno že obširno poročali v »Jutrovem« kmetijskem vestniku. V prihodnjem letu bodo uspehi gotovo še lepši. Potrebno bi bilo priporočiti prikladne sadne vrste za pomladno sajenje, a forsirati predvsem kostanje-marone, žlahtne orehe, breskve in marelice, ker jim tla Bele Krajine najbolj prijajo. Kr. banska uprava naj bi iz svojih drevesnic dodelila srezu po znižani ceni čim več sadnih drevesc.

V črnomeljskem srezu je v teku letošnjega leta zlasti napredovala kmetijska prosveta. Prirejenih je bilo mnogo poučnih sestankov in krajših tečajev, na katerih je sreski kmetijski referent kmetom pojasnil vedno vse potrebno. Poleg tega je bilo več sadjarskih tečajev, dalje kmetijsko gospodinjskih tečajev in tudi kmetijsko nadaljevalnih. Zlasti priljubljeni so kmetijsko gospodinjski tečaji, ki si jih ljudstvo najbolj želi. Potrebno je, da se v vseh krajih postavi učiteljstvo v službo naroda in našega kmeta, ker tako izvenšolsko delo rodi vedno najlepše uspehe. Pohvaliti moramo ob tej priliki naše belokrajinsko učiteljstvo, ki je že letos pričelo najtesneje sodelovati s sreskimi kmetijskimi referenti, kar bo v kratkem času pokazalo že prav lepe rezultate.

Bela Krajina se sama vsestransko trudi za svoj napredek in zato tem bolj zasluži tudi vsestransko podporo. Naj bi ji bilo Novo leto boljše od dosedanjih.

Prsni čaj „Triglavska roža"

pri vseh pljučnih obo[lenjih], zlasti pri kaš[lju], bronhij. katarju[hripi], naduhi, vnetju [sapnika]. Pospešuje tudi presnovo. Pospešena presnova skrajša proces zdravljenja. »Triglavska rožac se dobi v vsaki lekarni samo v originalnih zavitkih po 17 Din. Naročila sprejema Triglavska roža, Ljubljana, pošt. predal št. 3. Od min. za soc. pol. in narod. zdr. S 20542-33 12919

Stroga obsodba zaradi padarstva

Ljubljana, 30. decembra.

Nande Permozer, upokojeni železniški strojevodja, pristojen v Ljubljano, je zaslovel po vsej Notranjski kot izvrsten padar. Stanuje na samoti v Cerknici in tja se zatekajo ljudje z mnogimi steklenicami, da jim napravi zdravila za bolnike in da jim da dobre nasvete. Ne zahteva plačila, ker hoče biti dobrotnik ljudstva, toda ne brani se kovačev, če mu jih kdo stisne pod roko. Permozer pa se je zadnja leta po vojni specializiral zlasti na odpravo telesnega plodu. Zaradi tega je bil pred ljubljanskim okrožnim sodiščem že večkrat obsojen. Dvema Prezidankama je odpravil telesna ploda na ta način, da je najprej izvršil malo operacijo, nato pa jima je dal neko belo tekočino, da jo zaužijeta. Za operacijo sta mu plačali po 60 Din. Sodna oblastva so Permozerja že dolgo nameravala spraviti v zapor, toda ni se jim posrečilo, ker je Permozer pretkan mož. Kadar je zagledal, da so prihajali orožniki do njegovega doma, se je hitro vlegel v posteljo in začel stokati, da ima hude bolečine v členkih. Kazal jim je tudi neko zdravniško izpričevalo. Naposled se je vendarle posrečilo, da so cerkniškega padarja spravili v ljubljanske zapore. Pred malim kazenskim senatom se je zagovarjal zaradi zločina odprave plodu. Razprava je bila tajna, a sodba javno razglašena. Permozer je bil obsojen na 7 mesecev strogega zapora, njegovi pacientki pa pogojno na 1 mesec. Permozer je po sodbi jadikoval, da ne bo mogel zapora prestati, ker mu zrak v zaporih ne ugaja.

PLANINSKA KOČA V USKOVNICI

odprta in oskrbovana do 15. januarja 1934. Krasen teren za smučanje na razpolago. 16 do 20 ležišč. 1½ ure iz Boh. Srednjevasi. 14034

Najboljše nogavice

Zdravniška posvetovalnica

Mirko B. C. Tudi oljnati maščobni tok lahko povzroča izpadanje las. V tem primeru so lasje močno namazani in zlepljeni kakor bi bili s kakšnim oljem namazani. Posledice so lahko razumljive. Maščobna plast zabranjuje zadostno zračenje in izločanje, pritisk krvi je zvišan, včasi v taki meri, da povzroča vnetja. Zdravljenje oljnatega in suhega maščobnega toka obstoja v prvi vrsti v tem, da se odstrani preobilica maščobe. Najblažja sredstva te vrste so alkoholne vode in nevtralna mila. Primeren za to je tudi čisti alkohol. Njegov učinek povečamo s primesjo salicilove kisline in rezorcina. Od zdravilnih mil so priporočljiva posebno ihtiolova in katranova mila. Njih učinek je večji, če pustimo peno po umitju posušiti. Obe sredstvi imata zdrženi milni špirit. Izrecno poudarjamo, da trajnega uspeha od teh sredstev ne smemo takoj ali pa po kratki rabi pričakovati. To zdravljenje, ki je prav za prav pametna nega las, je treba izvajati mesece in leta. Čim prej postanejo lasje zopet mastni, tem večkrat rabimo sredstva in obratno. Opozarjamo, da v začetku tega energičnega zdravljenja lasje v šopih izpadajo. Vendar se tega ne ustrašite, kajti ti lasje so tako in tako že izgubljeni, dočim bodo lasne bradavice, ki so še živiljenja in tvorbe sposobne, po odstranitvi vse priteži lažje in hitreje zacostile svojemu namenu. — **M. S.** Rdečkasti urin nastopi pri zvišani temperaturi telesa ali pa če se nahaja v njem kri. Zato je neobhodno potrebno, da se urin preišče. — **O. V. v T.** Vaše mnenje, da so bolečine v peti revmatičnega značaja, je prav verjetno. Priporočamo vam masažo in tople kopeli. Ker pa ni izključeno, da se razvija kak proces v kosti, vam priporočamo rentgenološki pregled. — **L. K.** Napako, ki obstoja v tem, da stoje uhlji abnormalno vstran (vstran stoječa ušesa), se da odpraviti operativnim potom. To je najhitrejši način ker zdravljenje z drugimi preparati je dolgotrajno. — **A. R.** Za vašo pasjo zadevo imamo popolno razumevanje in vam zato svetujemo, da se obrnete na živinozdravnika. Na vaše drugo vprašanje vam odgovorimo, da se razumejo pod krepko hrano vse redilne snovi z visoko kalorično vrednostjo. K tej spada seveda tudi mlečni riž.

Kmetijski vestnik

Letošnji vinski in sadni zaključek

Malokatero leto se v vinskem in sadnem oziru zaključi tako enakomerno neugodno kakor se je pravkar dovršeno leto. Če že ni vinska, je vsaj sadna letina ugodna, ali nasprotno, toda to leto sta obe letini kakovostno in količinsko prav nezadovoljivi. Cene so sicer tako pri vinu kakor pri sadju v primeri s preteklimi leti povprečno za 100% poskočile, toda pridelek je bil tako majhen, da izkupiček komaj krije izdatke. Le malokje je izkupiček za prodano blago presegal dejanske stroške.

Kljub pičlemu pridelku bi se pa položaj vendarle dokaj izravnal s hitro in boljšo prodajo, ako bi ne vladalo povsod tako pomanjkanje gotovine. S kakšno težavo so zbirali in še zbirajo vinski trgovci in drugi nakupovalci večjih množin vina in sadja, da spravijo skupaj potreben znesek za komaj 1—2 vagona blaga. Iz bank in tudi nekaterih zaščitenih hranilnic ne dobijo svojih zalog, odnosno prav neznatne vsote, drugi dolžniki pa so nemi in apatični v izpolnjevanju svojih dolžnosti glede plačila za izročeno jim blago. Malo je gostilničarjev, ki so toliko trdni, da si lahko sami z lastno gotovino nakupijo v jeseni večjo množino vina. Zato jih je večina odvisna od veletrgovine, kjer dobivajo vina po večini na kredit, ki traja navadno več mesecev. Tak vsestranski kredit pa spravlja vinskega trgovca samega v denarno zadrego, če ni točnosti v odplačevanju odjemalcu zaupanega blaga.

Pridelovalci nasprotno spet ne morejo dati na upanje, ker sami komaj čakajo, da izkupijo vsaj za davke. Mali konsument seveda računa po svoje in vidi povsod velik dobiček, dasi je v resnici zadeva čisto drugačna. Dajatve so vsestranske in primerna dobičkanosnost je le tedaj, ako gre blago hitro in v veliki množini v promet. Kjer je pa promet majhen in to je danes z majhnimi izjemami povsod, je gotovo izguba velika. Zato se pa kupčija ravna po teh razmerah, ker ne more dobiti onega razmaha, kakor smo ga bili vajeni v normalnih časih.

Sicer sta se doslej vinska in sadna kupčija še precej ugodno razvijali, zlasti sadna, tako da je skoro že vse sadje razprodano in da ga je nekaj le še pri prekupčevalcih. Slabše pa je z vinsko kupčijo čeprav se je v kratkem času dveh mesecev mnogo razprodalo, a je vina nižje kakor tudi boljše kakovosti, novega in tudi starega, še dovolj na razpolago. Sicer pa lahko z gotovostjo računamo, da se bo pomladi in proti poletju gotovo vse razprodalo in da se utegnejo cene proti poletju zelo nategniti, kajti dotlej bodo vsa nova vina na dobroti mnogo pridobila ter zaradi rezkega okusa nudila prav prijetno poletno pijačo.

Večina sadjarjev se je torej že otresla skrbi glede vnovčenja letošnjega pridelka. Vinogradniki pa še ne vsi; mnoge še tare ta neprilika in zato iščejo odnosno morajo iskati kakršenkoli izhod iz tega položaja. Zima je nastopila in s tem tudi mrtvilo v prodaji, kar vpliva na ceno zlasti slabšemu blagu, ker se kupci v takem vremenu ne podajajo v vinske gorice. Vinogradniku samemu potovati okrog, v negotovost in ponujati blago od gostilne do gostilne, se v sedanjih razmerah tudi ne izplača, zato je v takem času in v takih okoliščinah še najprimernejši in najcenejši izhod: priredba vinskih sejmov. Na takem sejmu se zberejo vinogradniki vsega dotičnega okoliša in tako imajo razni kupci lepo priliko, prepričati se ne samo o dobroti raznih vin, marveč tudi o količini zalog v dotičnem okolišu.

Prvi tak vinski sejem priredi že v četrtek 4. januarja vinarsko društvo »Jeruzalemčan« v Ivankovcih pri Ljutomeru za ves ljutomerski okraj. Kakor slišimo, bo udeležba vinogradnikov na tej prireditvi prav velika; zato se pričakuje tudi mnogo zunanjih interesentov. Najbrže se bodo ti v velikem številu odzvali že iz radovednosti, kaj nudi letošnji vinski pridelek v ljutomerskem okraju, ki velja kot nekaka vodilna vinska borza tako glede kakovosti kakor glede ustaljenja vinskih cen in tudi za druge vinorodne okoliše naše banovine.

Bodi torej v novem letu vsem vinogradnikom in sadjarjem sreča milejša, kakor je bilo pretekla leta! Fr. Gombač.

Radio

Nedelja, 31. decembra.

LJUBLJANA 7.45: O organizaciji in delu zadružnih ustanov za mlekarstvo (inž. Šabec). — 8.15: Poročila. — 8.30: Gimnastika (Pustišek). — 9: Versko predavanje. — 9.30: Prenos cerkv. glasbe. — 10: O steklini (dr. Korbar). — 10.30: Pevski koncert g. Julija Betetta s spremljevanjem radio - orkestra. — 11.15: Slovenska glasba radio - orkestra. — 12: Čas, plošče. — 16.30: Opereta »Mala Floramye« na ploščah. — 18: Koncert vrhniške godbe na pihala. — 19: Pestra ura članov Narodnega gledališča. — 20: Radioorkester. — 20.45: Fantje na vasi, vmes humoristično posnemanje instrumentov. — 21.45: Čas, poročila, plošče. — 20.30: Citraški duet Mezgolits - Kieferle, vmes poje kuplete g. Bajde. — 23.30: Novoletni pevski pozdrav. — 24: Govor.

BEOGRAD 16.45: Narodne pesmi. — 17.15: Plesna glasba. — 19: Pesmi. — 19.30: Violinski koncert. — 20.30: Šeherezada Rimskij Korzakova. — 21.15: Lahka glasba. — 22: Plesna glasba. — 23: Lahka glasba — ZAGREB 12: Plošče. — 17: Plesna glasba. — 18: Silvestrska svečanost iz Markove cerkve. — 20.15: Klarinet. — 20.45: Slušna igra. — 22.45: Plesna glasba. — 24: Novoletni pozdrav. — PRAGA 19.05: Operetni večer. — 21: Zabaven program. — 24: Sprehod po Evropi. — 0.30: Plošče. — BRNO 19.05: Program kakor v Pragi. — VARŠAVA 19.50: Lahka glasba. — 21.15: Zabaven program. — 23.50: Silvestrsko presenečenje. — DUNAJ 10: Orgle. — 12: Lahka godba. — 15.35: Komorni koncert. — 19: Klavir. — 20.05: Spevoigra. — 21.45: Silvestrovanje. — 24: Koncert dunajskih simfonikov. — BERLIN 20.05: Silvestrski program. — KÖNIGSBERG 20.05: Prenos iz Berlina. — 20.30: Operetna glasba. — 21.40: Zabaven program.

Ponedeljek, 1. januarja.

LJUBLJANA 7.30: O svinjereji (M. Zupanc). — 8.15: Poročila. — 8.30: Gimnastika. — 9: Versko predavanje. — 19.30: Reproducirana glasba. — 10: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Slovenska glasba radio - orkestra. — 12: Čas, plošče. — 16: Pestre slike članov Delakovega gledališkega studija. — 17: Dolinškov šramel - kvartet. — 20.30: Prenos opere iz Beograda v odmoru čas in poročila.

BEOGRAD 16.30: Koncert orkestra. — 19: Orkestralen in pevski koncert narodne glasbe. — 20.30: Prenos opere iz gledališča. — ZAGREB 12: Plošče. — 17: Lahka glasba. — 20.30: Prenos opere iz Beograda. — PRAGA 19.05: Orkester. — 19.25: Novoletne balade. — 19.40: Orkester. — 20.45: Slovaške pesmi. — 21.05: Spevoigra. — 22.45: Koncert na ploščah. — BRNO 19.05: Ves program kakor v Pragi. — VARŠAVA 20: Koncert poliske glasbe. — 22.15: Godba za ples. — DUNAJ 10: Zbor trompet. — 10.50: Komorna glasba. — 11.50: Orkester. — 15.05: Godalni kvartet. — 16.35: Avstrijska glasba. — 18.40: Schubertovo »Zimsko potovanje«. — 19.50: Dunajske operete. — 22: Barska muzika. — BERLIN 20.05: Odlomki iz operet. — 22.30: Plesna glasba. — KÖNIGSBERG 20.05: Ves program iz Berlina. — MÜHLACKER 20: Koncert operne glasbe. — 22.45: Plošče. — 23: Mešan program.

Torek, 2. januarja.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Otroški kotiček. — 18.30: Havajske kitare na ploščah. — 19: Francoščina. — 19.30: Moja pot po Norveški (dr. Škerl). — 20: Plesna glasba radio - orkestra. — 21: Pevski koncert gdč. Anite Mezetove. — 21.30: Čas, poročila, plošče. — 22.30: Angleške plošče.

BEOGRAD 16: Pesmi. — 19: Klavirski koncert. — 20.10: Jugoslovenske pesmi. — 20.40: Godalni kvartet. — 21.10: Slušna igra. — 21.30: Narodne pesmi z orkestrom. — 22.05: Lahka glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Godalni trio. — 20.15: Pevski koncert. — 20.45: Orientalska glasba. — 21.15: Pesmi. — 21.45: Plesna glasba. — PRAGA 19.30: Violina in kitara. — 20.05: Zborovski koncert. — 20.40: Slovanska poezija. — 21.35: Pevski oktet. — 22.15: Ples. — BRNO 20: Revija plošč. — 20.40: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 20: Operete »Čardaška kneginjac. — 22: Plesna glasba. — DUNAJ 12: Orkester. — 17.35: Koncert solistov. — 20.45: Orkestralen in pevski koncert. — 22.30: Lahka glasba. — BERLIN 20.05: Iz dnevnika starega gospoda. — 22.40: Plesna muzika. — KÖNIGSBERG 20.05: Program kakor v Berlinu. — MÜHLACKER 20.10: Večer operet in valčkov. — 22.45: Plošče. — 23: Komorna glasba. —

Sreda, 3. januarja.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Komorna glasba radio - kvinteta. — 18.30: Radio-orkester. — 19: O vzgoji. — 19.30: Literarna ura. — 20: Violinski koncert Karla Runla s spremljevanjem radio - orkestra. — 20.45: Klavirski koncert gdč. Jadvige Poženelove. — 21.30: Kvartet Glasbene Matice. — 22: Čas, poročila, plošče.

BEOGRAD 19: Orkestralen koncert. — 20: Program iz Ljubljane. — 22: Ciganska godba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Lahka godba. — 20: Koncertni večer iz Ljubljane. — 22.15: Plesna glasba. — PRAGA 19.30: Prenos opere iz gledališča. — BRNO 19.25: Lahka godba orkestra. — 21.15: Mešan program. — VARŠAVA 20: Violinski koncert. — 20.45: Mešan program. — 21.15: Mickiewiczev večer. — 22: Zabaven program. — 23.05: Plesna muzika. — DUNAJ 12: Orkester. — 16: Koncertna ura. — 19.20: Prenos opere iz gledališča. — 22.35: Jazz. — BERLIN 20.05: Legende. — 21: Veseloigra. — 22.30: Nočni koncert. —

„Nič več čudežev po svetu"

se večkrat čuje; a če se trdi, da delajo Triotron-elektronke čudeže, je to samo potrditev te krilatice. Ako upoštevate, da se izdelujejo Triotron-elektronke na podlagi mnogoletnega in vestnega laboratorijskega dela v najmodernejših tovarniških instalacijah, potem njihove lastnosti v istini niso nobeno čudo. Naravno je torej, da so Triotron-elektronke za novi sprejemalec najboljše priporočilo, a stari radioaparat popolnoma pomlade Triotron-elektronke.

Če se želite seznaniti s Triotron-tipami, zahtevajte od svojega trgovca novi cenik Triotron-elektronk XI-33 s karakteristikami in praktično tabelo primerjave z drugimi fabrikati, ki vas bo opozorila na prvi pogled na potrebo tipa Triotron. Ako vaš trgovec slučajno ne bi imel tega cenika, izvolite se obrniti zanj na generalno zastopstvo F. L. ROSENBERG, Beograd, Topličin venac 7.

Sport

Table tenis turnir SK Ilirije

SK Ilirija je pretekli teden priredila v zeleni dvorani hotela Union klubsko finalno prvenstvo v table tenisu za leto 1934. Turnir je izpopolnil vsa pričakovanja in ni pokazal samo, kako daleč smo že v tem sportu, temveč je tudi vzbudil nade, da bo Ljubljana na bližnjem državnem prvenstvu imela glavno besedo.

Ilirija je danes brez dvoma edini klub v državi, ki razpolaga s tako obširnim materialom dobrih tekmovalcev in še posebno tekmovalk. Sodelovala je do sedaj dvakrat na državnem prvenstvu in obakrat se je njeno moštvo plasiralo v finale, kar je poleg Ilirije uspelo le še prvaku SSU. Letos bo Ilirija startala tudi v prvenstvu družin, kjer je siguren favorit z ozirom na že tradicionelno domeno Ilirijank v singlu dam.

Na klubskem prvenstvu je sodelovala kompletna ekipa in sicer samo v finalnih partijah štirih disciplin.

Single gospodov. Prvo mesto in naslov klubskega prvaka si je osvojil Weissbacher Oto; sledijo mu Žiža Pero, Nagy Ernst, Geržinič Leo in Dijnovski Vojo. To je petorica, ki se po znanju le malo razlikuje. Morda se je Weisebacher v sigurnosti nekoliko oddaljil, Dijnovski pa je zaradi pomanjkanja rutine za toliko zaostal. Skupaj pa tvori teh pet igračev izredno kompaktno celoto, ki gre lahko z gotovostjo v boj z vsemi jugoslovenskimi klubi. Reprezentant Weissbacher si je od lanskega svetovnega prvenstva skozi vse leto izboljšaval stil in je danes tako v napadu kakor v obrambi siguren igrač. Sistem, ki ga goji mladi Žiža je zelo težak in naporen. Njegova tehnično in taktično dovršena igra je zgrajena na prav posebni preciznosti in preračunljivosti. Večje uspehe mu bo prinesla šele bodočnost. Nagy je soliden turnirski igrač, ki razpolaga z veliko rutino in odlično backhand igro. Po skoro dveletnem odmoru se je Geržinič ponovno z uspehom vrgel v table teniški vrvež in bo, kakor vse kaže, v najkrajšem času zopet prevzel vodilno vlogo v klubu. Dijnovski pa, kakor smo že omenili, laborira na pomanjkanju rutine. Tem igračem sledi naslih korakov skupina dobrih talentov: Verč, Scagnetti, Zorč, Železnikar, Girgon, Gogala, Šiška, Uršič, Stopar itd.

Damsko prvenstvo je prineslo veliko presenečenje. Neda Geržiničeva je sigurno premagala državno prvakinjo Dežmanovo in ji odvzela naslov klubske prvakinje. Dežmanovi se sicer nudi v Zagrebu prilika za revanš, vendar pa je jasno, da je končno tudi ona našla veliko konkurentko. Moči obeh tekmovalk sta dokaj izenačeni in sta trenotno daleko najboljši v državi. Klub temu pa morata zlasti v pogledu borbenosti še mnogo pridobiti. Tretje mesto je zasedla gdč. Koširjeva, ki se obeta kmalu pridružiti obema tovarišicama.

Double gospodov: 1. Weissbacher- Geržinič, 2. Nagy-Žiža, 3. Dijnovski-Scagnetti.

Mixed double: 1. Weissbacher-Dežmanova, 2. Geržinič-Geržiničeva, 3. Nagy-Koširjeva.

Vodstvo turnirja je bilo tudi to pot v vaških rokah g. Nagy Ernesta.

Mladinske tekme v Ljubljani

Opozarjamo na razpis mladinskih smučarskih tekem, ki jih priredi Smučarski klub Ljubljana danes ob 14. pri strelišču pod Rožnikom. Tekmuje se v treh kategorijah in sicer na progi 1 km mladina do 12. leta, na progi 3 km od 12. do 15. leta in na progi 5 km od 15. do 18. leta. Prijave se sprejemajo še pol ure pred startom v gostilni na strelišču kjer je preskrbljena tudi zakurjena oblačilnica. Prijavnine ni. Tekmovati sme vsa mladina do 18. leta v odgovarjajoči kategoriji, neglede na to ali je včlanjena v kakem klubu ali ne. Prvi trije od vsake kategorije prejmejo lične diplome.

Današnja tekma je prva v letošnji sezoni, na kateri bo mogla naša smučarska mladina pomeriti svoje moči in znanje. Z ozirom na to, da so dosedanje ugodne snežne prilike omogočile znatno vežbanje, je pričakovati številne udeležbe in hude borbe za prva mesta. Borba bo tem hujša, ker bo hotel vsak preizkusiti svoje znanje pred bližnjim podsaveznim mladinskim prvenstvom.

Službeno iz LNP. LNP želi vsem svojim klubom srečno 1934. — Predsedstvo.

Predavanje o knjigi »Ski«. V četrtek 11. januarja ob 20. bo v veliki dvorani hotela Union predavanje Roberta Kumpa, ki bo reproduciral na platno vso svojo, pravkar izišlo knjigo »SKI«. Pokazal nam bo 65 diapozitivov (dve strani knjige naenkrat) svojih mojstrsko izvedenih filmskih skic in nam razložil vso smuško tehniko. S tem bo dana vsakemu prilika, da se uvede v tajnosti smučanja in spozna močno originalno delo Roberta Kumpa, za katero vlada veliko zanimanje.

Še niste nakazali naročnine

za zadnji kvartal? Dokler ne plačate, niste zavarovani za slučaj nezgode pri zavarovalnici »TRIGLAV«. Nakazite še danes! Naša številka čekovnega računa je 11.842.

OD PEKLENSKIH MUK DO ZDRAVJA POTOM TOGAL TABLET

Togal tablete so sredstvo, v mnogih slučajih preizkušeno proti: revmatizmu, ishiasu, protinu, hripi, živčnim bolečinam, glavobolu in boleznim prehlada.

Togal deluje dobro in je neškodljiv za želodec in ostale organe v predpisanih dozah. Togal pomaga. Poskusite tudi Vi Togal tablete! Poskus bo tudi Vas uveril.

Togal pomaga izločevati sečno kislino.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Odobr. S. br. 17661 od 3. decembra 1933.

Ljubljansko vreme v decembru 1933

Ljubljana, 30. decembra.

Letošnje leto skuša biti glede vremena nekaj posebnega. Po izredno deževni pomladi in hladnem zaključku poletja je sledila prav tako močno deževna jesen. Takrat so nastopile mnogoštevilne poplave širom ožje in širše domovine. Sledil je december, prvi zimski mesec, ki nam je tudi prinesel presenečenja. S svojimi mrzlimi dnevi in znatnimi padavinami, ki so nastopile ob zelo zanimivih vremenskih situacijah, se lahko primerja le z maloštevilnimi istoimenskimi meseci. V primeri z lanskim je bil letošnji december v marsičem precej drugačen, dnevi so bili mnogo hladnejši, padavine znatnejše in različne zračne struje so veliko bolj pestro izpreminjale nebo kakor lansko leto.

Temperatura letošnjega decembra je bila povprečno za 5° C nižja od lanske. V njem smo beležili 19 dni, ko je ostalo živo srebro v termometru ves dan pod ničlo. Če upoštevamo še, da je bilo vso lansko zimo le 23 takih dni, vidimo, da smo bili v letošnji zimi že v začetku deležni skoro prav toliko zimskih ugodnosti in neugodnosti kakor lansko leto ves zimski čas. Tudi lansko najnižjo temperaturo (24. januarja —12.0° C) smo že prekosili, in minimum letošnjega decembra (—13.8° C) je kar za 7° C nižji od lanskoletnega decembrskega minima (—6.8° C). Dalje opazimo, da je bilo padavin v minulem decembru (izvzemši zadnjih treh dni) 80.5 mm, v lanskem pa samo 52.8 mm.

Vsem tem razlikam pa iščemo vzrok v zračnem tlaku, v drugačni razpredelbi zračnih mas preko evropskega kontinenta. Tako se je lansko leto skoro ves december trdovratno držal nad našimi kraji visoki zračni pritisk. Take vremenske situacije nam ne dajo dosti padavin, ozračje pa je, vsaj v zimskem času, po dolinah megleno, odnosno nizko oblačno, v višjih legah pa je vreme lepo, brez posebnih oblakov, navadno sončno in razmeroma precej toplo. Nasprotno kakor lansko leto, ko je bil v decembru za naše kraje skoro vedno isti vremenski položaj, so se letos vremenske situacije močno menjavale. Najprej so vzhodni vetrovi kmalu v začetku decembra (posebno izrazito 3., 4. in 10.) prinašali s seboj mrzel vzhodni zrak in ohlajali ozračje. Nato so začeli nad temi mrzlimi plastmi, ki so se vlegle nad pokrajino, pihati močni topli južni vetrovi. Zaradi dviganja tega vlažnega južnega zraka nad nižje mrzle zračne plasti, je prišlo do tvorbe oblakov, ki so nam vrgli posebno 13. t. m. mnogo suhega kristalnega snega. Nadalje se je vreme počasi izprevrglo v severni tip (od 18. do 24. t. m.), to je v hladno vreme z močnimi severnimi vetrovi v oblakih in z izpremenljivo oblačnimi dnevi, ko se v nočeh navadno tvori megla. Že 25. t. m. pa je sledil znova preobrat; nastopilo je močno jugozapadno vreme, to se pravi, močni jugozapadni vetrovi, ki so pihali od 25. t. m. naprej v oblakih, so začeli segrevati ozračje (temperaturna krivulja od 25. do 29. t. m.), začelo je deževati (!) in posledica temu je bila 27. t. m. zvečer poledica. Namreč, jug je segrel predvsem višje plasti (nad 0° C), po dolinah pa je ležal pri mirnem ozračju še razmeroma hladen zrak. Zaradi tega je padal iz višjih oblakov dež in ne sneg in ko je padal na mrzla tla, je zmrzoval ter tvoril poledico.

Tako se zaključuje december z jugom, ki je segrel za več ko 10 stopinj ozračje in s tem prepodil verjetno samo za nekaj časa mraz iz naših krajev.

Rekord padavin

Letošnje leto je bilo v pogledu padavin rekordno. Meteorološki zapiski od l. 1850. naprej ne beležijo tako velikanske letne množine padavin, kakor smo jo imeli to leto. Posledica ogromnih padavin je bila, da so maja in jeseni nastopile v dravski banovini katastrofalne povodnji in napravile do 30 in še več miljonov Din škode na raznih objektih, mostovih in na polju. Imeli smo v tem letu do davi 179 padavinskih dni, v katerih je padlo 2005.5 mm padavin na ozemlju ljubljanske občine, ki meri okoli 40 km². Po navadnem računu dobimo, da je letos nad ljubljansko občino padlo 802,200.000 hl vlage. To je tolika množina vode, da bi za njen prevoz potrebovali nad 8 miljonov tovornih vagonov. Na posamezne mesece se padavine razdele:

V januarju 52.1 mm v 15 deževnih dneh, v februarju 60.2 mm v 13, v marcu 102.4 mm v 12, a aprilu 65.8 mm v 12, v maju 305.5 mm v 20, v juniju 149.9 mm v 22, v juliju 70.8 mm v 9, v avgustu 91.4 mm v 8, v septembru 341.3 mm v 15, v oktobru 353.3 mm v 14, v novembru 273.1 mm v 25, v decembru 119.7 mm v 16 dneh. Letos so padavine zelo presegle običajni letni padavinski povprečnik, ki znaša za Ljubljano 1410 mm.

Smučarji!

Najboljše, od smučarskih mojstrov priznane, nepremočljive, specialno izdelane smučarske čevlje pod znamko »BRANA« izdelujeta

BRATA NAGLIČ, ŽIRI

Zahtevajte cenik! Cene solidne!

Naše čevlje dobite tudi v trgovini tvrdke A. GOREC, Ljubljana, Tyrševa cesta št. 1.

Lampreht — trdovraten grešnik

Ljubljana, 30. decembra.

Hudo nevarni vlomilec Jakob Lampreht iz Poljan, ki je pobegnil pred dvema mesecema iz kaznilnice v Mariboru, sedi zaenkrat še v policijskih zaporih. Zaslišujejo ga skoro sleherni dan, vendar je Lampreht povsem zakrknjen in nikakor noče priznati svojih številnih zločinov. Izdaja pa ga njegova beležnica, v kateri ima zaznamovana razna imena žensk in moških iz Ljubljane in iz Hrvatske, zlasti iz Karlovca in iz Zagreba.

Policija se je zdaj obrnila na druga oblastva, da bodo te osebe zaslišane. Varnostna oblastva pričakujejo, da pridejo baš potom teh zaslišanj do zanimivih in tehtnih rezultatov. Brez dvoma je namreč, da ima Lampreht s svojimi pajdaši, katerih imen noče izdati, na duši celo vrsto zločinov, ki zaenkrat še niso pojasnjeni. Lampreht se je družil tudi z znanim vlomilcem Betonom, ki ga je žandarmerijska patrulja v bližini Kamnika nedavno izsledila in ga bežečega smrtno nevarno ranila. Beton je poškodbam podlegel in tudi ni izpovedal svojih grehov.

Lampreht nastopa nasproti uradniku, ki ga zaslišuje, uprav grozeče in skuša operirati s svojim drznim pogledom. Oči sploh ne umakne in ostaja, čim začuti past, trdovratno molčeč in odporen. Policija je dognala, da ima Lampreht v neki gostilni v Medvodah skrit večji kovčeg. Včeraj so kovčeg zaplenili in ga prinesli v Ljubljano. V njem so našli 25 gramofonskih plošč, kopijo neke Tizianove slike na platnu, rjavo obleko, star nahrbtnik, gumijaste škornje, britev in več raznih predmetov.

Pretep z usodnim koncem

Dobova, 30. decembra

Že nekaj nedelj sem so prihajali fantje iz Šenkovca onkraj Sotle k nam z namenom, da bi se tepli. V dveh gostilnah so preprečili poboje s tem, da niso nikomur več postregli s pijačo. Na Štefanovo pa so si izbrali gostilno pri Kramarju. Čakali so seveda noči, ko nepoklicani ne morejo vsega videti. Ko je nastopila noč in je bilo tudi razpoloženje pravo, se je našla prilika za ureditev računov.

Kakor že običajno je prišlo med domačimi in tujimi do spopada pred gostilno. Gospodaril je nož, katerega posledice bo čutilo več fantov. Neki Šikoranja iz Jarkov pa je dobil z lopato po glavi tako močan udarec, da se je zrušil nezavesten na tla. S tem je bil sirov pretep zaključen, toda pretepaških zmagovalcev ni bilo na izpregled, ker nihče ne bi rad nosil nerodnih posledic.

Pobitega so odnesli v gostilno, od tam pa v bolnišnico, kjer so ugotovili, da je silni udarec razbil fantu lobanjo. Nesrečnik se ni več zavedel in je že drugo noč umrl. Preiskava o sirovem pretepu je v teku.

Drama na prelomu leta

Ljubljana, na Silvestrovo.

Ko v teh zadnjih decembrskih dneh vse hiti sklepat bilance in snovat načrte za prihodnje leto, najbrže ne bo nezanimivo, če odpremo našim čitateljem tudi malo vpogleda v dejanje in nehanje naše drame, v delo, ki ga ima v tekoči seziji že za seboj, in v upe, ki jih goji za bodočnost. Naš poročevalec je obiskal prof. Šesta, ki trenutno vodi posle ravnatelja drame, in je v kratkem pomenku izvedel naslednje:

Navzlic križem in težavam in pa obrabljeni krizi stopa drama na Silvestrovo z veselim smehom v novo leto in pa z neomajno vero, da delo, ki je po svoji kvaliteti vredno, še vedno vabi občinstvo in ga bo, dokler bodo obstojali igralci, strnjeni v ansambel, in pa dokler bo publika vklenjena v avditorij. Drama je do danes postavila v tej seziji deset komadov za redni abonma in štiri komade, ki se igrajo izven rednega repertoarja. Poleg tega smo imeli pet ponovitev komadov iz prejšnjih sezij, ki so se igrali in se igrajo tudi izven abonmaja.

Ta pogled nazaj nam jasno dokazuje ogromno že dovršeno delo, s katerim se ne more ponašati nobeno drugo jugoslovensko gledališče. Pri vsej tej obilici dela pa lahko mirno trdimo, da kvaliteta predstav nikakor ni padla temveč da je v posameznih osebnih kreacijah celo vidno in izredno narasla. Da je delo slednjega člana v drami stoprocentno izčrpano bo ugotovili morda najlažje na ta način, če bi posameznike vprašali, koliko nastopov imajo že do novega leta za seboj. Pri vsem tem ne smemo pustiti neomejeno to srečno naključje, da v dramskem ansamblu ni bilo doslej vsaj resnejših primerov bolezni. Takšna vis maior bi utegnila celotno delo in vse načrte za naprej postaviti popolnoma na glavo. Upajmo, da ostane tudi v bodoče vsaj zdravje še na strani teatra! V koliko je drama realizirala svoje obete, ki smo jih svoj čas že objavili, ve vsakdo, kdor se vsaj malo zanima za naše gledališče. Priznati moramo, da so obljube v polni meri izpolnjene in zato lahko mirno in z vsem zanimanjem gledamo v nadaljnji razvoj tekoče sezije.

Na Silvestrovo zaključi drama staro leto z veselo šalo Engel-Horsta »Raj potepuhov«, ki nima drugega namena, ko da občinstvo pozabava in da prinese v pljuča blagajne nekoliko sape. Kot prva premiera v novem letu pa bo 7. januarja Juškijevičeva komedija »Povest o gospodu Sonjkinu« v kateri bo kreiral zanimivo in veliko vlogo gospoda Sonjkina novo angažirani in priljubljeni komik Josip Daneš-Gradiš. Prihodnja novost bo Galswortyeva »Družba« v Vidmarjevem prevodu in v režiji Bratka Krefta, nato pa veseloigra »Kralj boksačev« prav tako z Danešem v naslovni vlogi. Zatem pridejo na vrsto Dostojevskega »Bratje Karamazovi« v odrski priredbi Cirila Debevca, ki bo delo tudi režiral. Ker nikakor ne gre, da bi teater ignoriral pusta, se bo uprizorila po dolgem presledku staroslavna Brandesova burka »Charleyeva tetka«, kjer bosta odlično tetko igrala izmenoma Daneš in Železnik. Ortnerjev »Čevljar Hit« v prevodu dr. Šmalca se uvrsti v repertoar, če bo pokazala tehnična nujnost, morda že pred »Brati Karamazovimi« in bo igral naslovno vlogo predvidoma Gregorin, vendar definitivna odločitev še ni padla. Gotovo pa je, da bo kreirala služkinjo Ano, glavno žensko vlogo v igri Mira Danilova.

Pred Veliko nočjo proslavi odlična članica drame Marija Vera 25 letnico svojega umetniškega delovanja in se bo uprizorila ob tej priliki Tavčarjeva »Visoška kronika«, v dramatizaciji in režiji jubilantke. Če povemo, da pridejo v redni repertoar letošnje sezije še Lichtenbergova komedija »Kogar bog poviša«, nadalje en komad Romaina Rollanda, komedija bolgarskega dramatika Kostova »Goljemanov« v prevodu poslanca Rasta Pustoslemška in komedija rumunskega dramatika San Georgea »Junak dneva«, smo prišli v maj, kjer sezija pojenjuje. Kar se tiče gostovanj, smemo pričakovati predvsem našega ljubega znanca Rogoza, ki bi ga po preteku nekaj let občinstvo spet rado videlo na odru.

Glede izvirnih del moramo še pristaviti, da so doslej najavljene Kreftove »Kreature« in Vombergarjevo »Zlato telo«, toda avtorja svojih del doslej še nista izročila gledališču. Jasno je, da se z njima računa ime se bosta domači novinci plasirali v repertoar takoj, kakor hitro bosta predloženi.

Obetamo si, da bo novo leto dvignilo konjunkturo in obisk in stojimo slej ko prej na stališču, da bodo dobra dela, dobro izvajana, zmerom imela publike dovolj. V tem so naši pogledi v novo leto in v bodočnost.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM« V ŠIŠKI. — Telefon 33-87

NEPOZABNA OPERETA

z Marto Eggerth

CARSKI VALČEK

Szöke Szakall, Hansi Niese, Paul Hörbiger, Trude Berliner

v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9., v ponedeljek ob 3., 5., 7. in 9. uri zvečer.

Dopolnilo nov zvočni tednik in šaloigra z Miky Miško

PRIDE! Planine kličejo PRIDE!

Za zdravstveno zaščito šolske mladine

Ljubljana, 30. decembra.

Pred dnevi je »Jutro« poročalo o poslovanju fonda za zdravstveno zaščito učencev v državi, danes pa dostavljamo še nekaj podrobnih podatkov o organizaciji zdravstvene zaščite šolske mladine v drav. banovini.

Kakor smo že zabeležili, predvideva zakon o zdravstveni zaščiti učencev poseben fond, v katerega morajo vplačevati vsako leto ob vpisu vsi učenci srednjih, meščanskih in strokovnih šol (razen učencev, ki se se vzdržujejo iz javnih sredstev) po 20 Din. V naši banovini imamo takih zavodov 71 s približno 20.000 učenci, ki vplačajo letno v fond 400.000 Din. 35% tega zneska gre v centralni fond v Beograd, 65% fonda pa se nalaga v Hipotekarni banki v Ljubljani ter ga upravlja poseben odbor, ki ga tvorijo v smislu zakona gg.: načelnik prosvetnega oddelka banske uprave Breznik, zdravstveni inšpektor banske uprave dr. Mayer, direktor Higienskega zavoda dr. Petrič, ki je obenem po pooblastilu bana naredbodavec tega fonda, in direktor klas. gimnazije dr. Lokar. Fond se sme po zakonu uporabljati za zdravljenje učencev, za nabavo zdravil, za pošiljanje učencev v bolnice, v okrevališča in v ferialne kolonije, za zdravstveno prosveto, za telesno in treznostno vzgojo, za ustanavljanje in vzdrževanje zdravstveno-socialnih ustanov za učence in za izboljšanje higienskih ureditev šolskih zgradb. V te namene se sredstva fonda tudi uporabljajo.

Pred kratkim je imel odbor fonda sejo, na kateri je napravil obračun dosedanjih izdatkov, razdelil iz prejšnjih let še preostala sredstva in napravil razpored razdelitve fonda za l. 1933./34.

V šolskem letu 1932./33. je bil razdeljen fond za zaščito učencev takole: zdravljenje tuberkuloznih v Topolščici 20.500 Din; ferialne kolonije 55.000 Din; razširjenje okrevališča na Rakitni 60.000 Din; za zgradbo šolske poliklinike v Ljubljani 60.000 Din; za vzdrževanje šolskih poliklinik v Mariboru, Celju in Murski Soboti 30.000 Din; zdravstvena prosveta, telesna in treznostna vzgoja učencev (na razpolago prosvetnemu oddelku banske uprave) 10.000 Din; ureditev šolskih zgradb 4300 Din. Skupaj 239.800 Din.

Iz prejšnjih let je ostalo neporabljenih 34.000 Din. Te je razdelil odbor fonda: po 1000 Din podpore šolskim kuhinjam v Ptuju, Slovenjgradcu in Vojniku, 1000 Din podpore Zdravstvenemu domu kraljice Marije v Št. Vidu nad Ljubljano, 5000 Din centralnemu zobnemu ambulatoriju za popravljanje zob siromašnim učencem, 10.000 Din za nabavo zobnih ščetk, ki se bodo razdelile najprej po šolah v krajih, kjer ni šolskih poliklinik, 15.000 Din za vzdrževanje šolskih kuhinj v obmejnih krajih.

Tuberkuloza je najbolj razširjena med najsiromašnejšimi, ki nimajo sredstev, da bi se zdravili v zdraviliščih in tako lahko upali na ozdravljenje. Odbor fonda je določil vsoto 20.500 Din za zdravljenje tuberkuloznih učencev v Topolščici, da se ohrani, če je le mogoče, življenje tuberkuloznega, za katerega so starši že toliko žrtvovali in jim je mogoče edina nada, in drugič, da se z izolacijo tuberkuloznega odstrani vir okuženja na součence.

V ferialnih kolonijah spoznajo mnogi siromašni učenci, da ni življenje tako črno, kakor so ga doslej spoznali v domačem krogu in da jim more nuditi tudi solnca. Ne samo, da se v kolonijah telesno opomorejo za nadaljnjo življenjsko borbo, temveč se pod stalnim nadzorstvom zaščitnih sester in zdravnika učijo tudi higienskega življenja, dostojnosti in skupnosti. Na stroške fonda za zaščito učencev je bilo poslanih iz vseh krajev banovine v počitniške kolonije preko 100 učencev. Zdravstvena doma Maribor in Celje sta poslala deco v počitniški dom kraljice Marije na Pohorju, šolska poliklinika v Ljubljani pa v počitniški dom na Rakitno, ki je last Higienskega zavoda. Zgradba počitniškega doma na Rakitni je stala z opremo 600.000 Din. Deloma se je gradil iz prispevkov fonda. Ker je pa potrebno zgraditi še en objekt, da bo prostora za 100 učencev, in izboljšati preskrbo z vodo, so se naklonila iz fonda ponovna sredstva. O počitniškem domu na Rakitni je »Jutro« pred meseci že poročalo. Lasten počitniški dom, ki je tako zgrajen in opremljen po vseh predpisih higiene, zmanjša stroške letovanja za vsakega učenca povprečno za 200 Din na mesec.

Brez prispevkov iz fonda za zaščito učencev bi se novo poslopje šolske poliklinike v Ljubljani še dolga leta ne moglo graditi, tako se bo pa s pomočjo tega fonda in posojila spomladi pričelo z gradbo. Čim bo zgrajena šolska poliklinika v Ljubljani, bomo pričeli ustanavljati poliklinike v krajih, kjer jih doslej še ni, a šole prispevajo v fond za zaščito učencev. Le na ta način bo lahko zdravstvena zaščita učencev popolna.

Nekatera šolska vodstva se pritožujejo, da so pri razdelitvi fonda zapostavljena, kar ne morejo uporabljati polovice prispevkov fonda, kakor predvideva zakon, le za potrebe svojih šol. Če ta čas dobi katera šola manj, kot ji po zakonu pripada, bo gotovo prišel čas, da se bo porabilo za zaščito njenih učencev z ustanovitvijo nove poliklinike mnogo več, kot pa učenci prispevajo. Marsikatera šola bi morala čakati dve leti, da bi lahko iz lastnih prispevkov fonda poslala le enega tuberkuloznega učenca na zdravljenje v Topolščico. Za ustanavljanje novih ustanov so potrebna sredstva. Za vsako novo ustanovo pa lahko trdimo, da bo koristila le učencem samim. In le z dosedanjim načinom uporabe sredstev iz fonda za zaščito učencev lahko upamo na nove ustanove.

Za leto 1933./34. so pa »Službene Novine« z dne 2. decembra 1933 prinesle naslednji proračun fonda za zaščito učencev: nabava zdravil, zdravljenje v bolnicah, stalna okrevališča, zdravilišča itd. 40.000 Din; zdravstvena, telesna in treznostna vzgoja učencev 10.000 Din; ustanavljanje in vzdrževanje vseh ustanov za socialno-higiensko zaščito učencev 150.010 Din; popravljanje higienskih razmer po šolskih zgradbah 6000 Din; ferialne kolonije 57.693 Din.

Ta sredstva je odbor fonda razdelil v tekočem šolskem letu po dosedanjih vidikih.

ZVOČNI KINO MOSTE

Nedelja in ponedeljek, obakrat ob 3., 5., 7. in 9. uri zvečer

JOSEPH SCHMIDT

PESEM SVETA

2.—4. jan.: POSLEDNJI KORAK z Joan Crawford

5.—8. jan.: TARZAN, gospodar pragozda

14071

Belo kot sneg in sveže duhteče naj bo Vaše perilo. To lahko dosežete brez vsakega truda in muke, če uporabljate Persil. To odlično sredstvo za pranje se dobiva v vseh trgovinah.

Persil

ZA NOVO LETO

slovenski planinski koledar

„Iz naših krajev"

krasi ga 52 umetniških fotografij v bakrotisku! Dobite ga po vseh knjigarnah za ceno Din 30.— 14005

Uspeh radijske tehnike

Do sedaj razširjeno mnenje, da je mogoče le z večjim številom elektronk doseči dober sprejem, je bilo povsem utemeljeno. Tak aparat pa porabi mnogo toka in je zato v obratu drag.

S pomočjo novo konstruiranih

Tungsram barijevih elektronk:

visoko frekventne pentode, ditetrode in učinkovite končne pentode pa je bilo mogoče število elektronk zmanjšati, učinkovitost aparata pa povečati. Tako se je posrečilo konstruirati s tremi elektronkami

ORION 7131

REFLEKSNI SUPER

ki daje pri majhnih obratnih stroških velike učinke.

7131 = ORION-RADIO

Dobi se proti gotovini ali na obroke v naši trgovini v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7 ter pri naših zastopnikih:

Drašček, Kamnik	Janežič, Topolščica	Reich, Ptuj
Engelsberger, Tržič	Klenovšek, Trbovlje	Raspotnik, Trbovlje
Janko Erjavec, Stična	Krašovec, Jesenice	Rom, Kočevje
Guček, Hrastnik	Prostor, Trata	Viternik, Guštanj
Jalen, Slov. Javornik	Pučko, Jesenice	Žumer, Železniki
	Schilling, Kranj	

ter pri naših disponentih:

A. DOLENC, Ljubljana; SL. JENKO, Ljubljana; P. KOVAČ, Ljubljana; Ing. A. ŠTOK, Ljubljana.

„RADIO", r. z. z o. z. v LJUBLJANI

Telefon št. 3190. MIKLOŠIČEVA CESTA 7. Telefon št. 3190.

Domače vesti

• **Vsi člani Jugoslovenskega novinarskega udruženja se naprošajo,** da zanesljivo najkasneje do srede 3. januarja opoldne dostavijo sekcijskemu tajništvu osebne železniške legitimacije in redakcijske karte. Zahteva jih generalna direkcija državnih železnic zaradi obnove legitimacij in kart. — Odbor.

• **Hram sv. Save v Beogradu bo zgrajen** po načrtih arh. Nestorovića in dr. Deroke ter ne bo tako velik, kakor je bilo predvideno s prvotnim načrtom. Po novem projektu bodo znašali stroški svetišča sv. Save okrog 80 milijonov dinarjev. Odbor za zgradbo svetišča apelira na vse rodoljube, da bi prispevali v njegov fond.

Da! pri tvrdki **J. MAČEK** na Aleksandrovi cesti 12 kupite najbolj ugodno moška in dečja oblačila.

• **Učitelji defektne dece** so se, kakor je »Jutro« že poročalo, 28. t. m. zbrali v Zagrebu ter na tem svojem prvem sestanku ustanovili svojo strokovno organizacijo. V Zagrebu se jih je zbralo čez 100, torej dobri dve tretjini od vseh, ki delujejo na vseh zavodih za defektno deco v naši državi, kjer je potrebno vzgoje okrog 90.000 najrevnejših otrok. Zborovali so v zavodu za vzgojo gluhoneme dece in je zborovanje otvoril ravnatelj tega zavoda g. Rajko Hergešić. Zborovanju so prisostvovali tudi zastopnik prosvetnega ministrstva ter več vseučil. profesorjev in uglednih pedagogov. Po znanstvenih predavanjih so bila razmotrivana pravila organizacije. Skupščina, kateri je predsedoval upravitelj ljubljanske gluhonemnice g. Fran Grm, je poslala vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju, pozdravila pa je tudi prosvetnega ministra, proseč ga, naj posveti posebno pozornost akciji za vzgojo najbednejše mladine. — Zborovanje je posetil tudi mitropolit Dositej Vasić, ki se požrtvovalno trudi za vzgojo defektnih otrok in je ustanovil v Nišu že dva zavoda za slepe otroke. Ko so bila sprejeta pravila organizacije, je bil izvoljen odbor, kateremu predseduje upravitelj zavoda za slepe v Zemunu g. Velko Ramadanović. V nadzorni odbor je bil izvoljen tudi ravnatelj ljubljanske gluhonemnice g. Fran Grm.

Abonentom
brezalkoholno kuhinjo
nudi prejšnja dolgoletna kuharica v brezalkoholni restavraciji hotela »Union«, zdaj v lastni režiji pri »Kaplanu«, Ljubljana, Sv. Petra nasip. — Vabim Vas, da tudi Vi pridete, ker zamorem postreči tudi najbolj razvajenemu abonentu. Prepričajte se, zadovoljni boste!
Sprejmem tudi dijake in dijakinje
»Teta« Fani Ternovec, izprašana kuharica

• **Brezposelnim učiteljskim abiturientom.** V vaditeljski tečaj SKJ, ki je namenjen brezposelnim učiteljskim abiturientom, se sprejme še nekaj reflektantov. Kandidati, ki se še niso javili, naj se prijavijo 2. januarja na prosvetnem oddelku banske uprave ali 3. januarja ob 8. ob začetku tečaja v telovadnici Sokola I. na Taboru v Ljubljani. Udeleženci bodo imeli brezplačno hrano in stanovanje.

Modna trgovina za gospode
na najprometnejši točki Ljubljane, zelo dobro vpeljana, se proda. Ponudbe pod »Modna trgovina« na ogl. odd. »Jutra«.

• **Učiteljsko društvo pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah** prav marljivo deluje. Na zadnjem zborovanju je tovariš predsednik Štuhec izpodbujal učiteljstvo k stanovskemu tovarištvu, počastil 60 letnico tovariša Gangla in govoril o njegovem delu in pomenu za učiteljstvo, Sokolstvo in narod. Za počaščenje njegove 60 letnice je društvo darovalo 200 Din brezposelnim učiteljem. Za spomenik narodnemu heroju učitelju Čubriloviću bo učiteljstvo darovalo 100 Din. Razveseljivo je, da je društvo povabilo kmetijskega referenta Kureta, da nam je podal zanimiv referat, kako naj učiteljstvo in kmetijski referenti skupno delujejo na vasi za povzdigo kmetijstva in narodnega gospodarstva.

• **Službeni list banske uprave dravske banovine** št. 105 prinaša: odločbo o ukinjenju generalnega konzulata v Liegeu, odločbo o postavitvi uprave Gasilske zveze kraljevine Jugoslavije, navodilo za uporabljanje pogodbe, sklenjene med kraljevino Jugoslavijo in Družbo za zračni promet, d. d. v Beogradu; navodilo za uporabljanje pogodbe, sklenjene med kraljevino Jugoslavijo in Mednarodno družbo za zrakoplovstvo; uveljavljenje zapisnikov, ki se nanašata na amandmaje mednarodne konvencije za zrakoplovstvo, izmeno znakov nevojnih zrakoplovov kraljevine Jugoslavije; pravilnik o načinu hranjenja zdravil bioloških izvora; pravilnik o izkniževanju neizterljivih terjatev pri državnih rudnikih; pravila o obliki, sestavi in oznamenjevanju mer in priprav za merjenje tekočin; dopolnitev člena 87. b) pravilnika o postranskih prejemkih uslužbencev državnih prometnih naprav; izpremembe v pravilniku za delo računovodstvenih odsekov finančnih direkcij, pojasnilo k členu 90. istega pravilnika; uveljavljenje konvencije za izenačenje nekaterih predpisov o mednarodnem zračnem prometu; pristop Turčije k mednarodni bernski konvenciji o uporabi belega (rumenega) fosforja in industriji vžigalic; izpremembo pristojbin za pisma in dopisnice v tujino; odločbo o soli za mlečne izdelke; izpremembe o staležu državnih in banovinskih uslužbencev v dravski banovini in drugo.

Vsem odjemalcem, prijateljem in znancem
SREČNO NOVO LETO
želi tvrdka NOVAK, Ljubljana
Kongresni trg 15

Radi inventure
razprodajamo
zimsko blago po tovarniških cenah
tvrdka NOVAK
LJUBLJANA, Kongresni trg 15
(nasproti nunski cerkvi)

• **Vsak Zagrebčan prečita na leto samo dve knjigi.** Sotrudnik zagrebškega »Jutarnjega lista« je obiskal vse zagrebške biblioteke, javne in privatne knjižnice ter knjigarne in pritem ugotovil, da se prečita v Zagrebu na leto okrog pol milijona knjig in da prideta tako na vsakega Zagrebčana po dve knjigi, kar je zelo malo. Ugotovil je tudi, da je največ zanimanja za baletristiko. Najbolj so zaželjene knjige Zabavne biblioteke, na prvem mestu so seveda knjige Matice Hrvatske, v splošnem pa so najbolj zaželjeni vsakovrstni romani, ki se neodlikujejo baš po idejnih smereh. V knjigarnah se tudi vidi, da bogati meščani najrajše kupujejo nemške knjige, ki pod znanstveno kritiko prinašajo tudi lascivne stvari. Take knjige so zelo drage, najdejo pa se vendarle za nje vedno kupci.

• **Za uvedbo ženske policije v Zagrebu** so se izjavile predstavnice ženskih društev na zborovanju Združenja za individualno vzgojo mladine. Prediagateljice so mnenja, naj bi se ustanovila po zgledu velikih mest ženska policija, ki bi pazila na zapuščene otroke po ulicah in na dekleta, ki so brez varstva. Ta policija naj bi skrbela tudi za varstvo onih otrok, ki se vračajo iz raznih oskrbovališč in poboljševalnic. Namen ženske policije bi bil v prvi vrsti ta, da bi iskala in pobijala vzroke raznih deliktov, ki jih zagreši zapuščena mladina. Dokler ne bo ustanovljena uradna ženska policija, so članice ženskih društev pripravljene, same vršiti te naloge. Zborovalke so predlog sprejele z velikim odobravanjem, prediagateljice pa bodo izdelale natančne programe službe v varstvo mladine.

• **Revija narodnih noš.** Ob sodelovanju vseh ženskih društev se je v Beogradu ustanovil odbor, ki bo priredil razstavo jugoslovenskih narodnih noš. Ta razstava bo najprej v beograjskem narodnem gledališču, potem pa bo prenešena tudi v ostala večja mesta države, v prvi vrsti v Zagreb in Ljubljano. V Beogradu bo razstava do 14. januarja.

• **Iz statistike beograjskega gradbenega urada.** Od leta 1921. do danes je bilo zgrajenih v Beogradu 5549 novih stavb, v katerih je preko 19.000 stanovanj, odnosno preko 50.000 sob. S temi stanovanjskimi zgradbami je bilo rešeno stanovanjsko vprašanje v prestolnici, mesto pa je bilo tudi olepšano, ker so bila vsa ta poslopja zgrajena v skladu z načrti mestnega gradbenega urada.

• **Revija »Jadranske straže«,** ki izhaja v Splitu vsak mesec v velikem formatu in na prvovrstnem papirju, se je v teku let zelo priljubila in udomačila tudi pri nas. Z novim letom bo poleg krasnih slik z morja prinašala tudi več slovenskih člankov. Prve dni januarja bodo mnogi prejeli 1. številko na ogled z vabilom na naročilo. Opozarjamo, da podporni člani (pomagači) prejemajo za svojo 10 Din članarino mesečno revijo zastonj ter uživajo kot člani JS mnogo ugodnosti. Posebno važna je pri velikem porastu Podmladka JS revija za učiteljstvo in šole. Krajevni šolski odbori bodo slednjim mnogo koristili, ako se naroče na revijo ali pristopijo kot podporni člani.

• **Zaročila sta se** g. Albin Damjan, bančni uradnik iz Ljubljane, in gdč. Margitka Szabo iz ugledne posestniške rodbine v Srednji Bistrici v Prekmurju.

• **Nagrajeni načrti nove serije znamk za zračni promet.** V dopolnilo notice v »Jutru« od 29. t. m. navajamo, da je bilo prisojeno 6000 Din Janezu Trpinu, grafiku iz Ljubljane za sliko Dubrovnika; 4000 Din Rudolfu Gorjupu, risarju z Viča za sliko cerkve na Oplencu; 2000 Din inž. arh. Janku Omahnu in Dom. Serajniku iz Ljubljane za Sliko Bleda in 1000 Din Djordju Andrejeviću-Kunu iz Beograda za sliko mosta v Mostarju. Za 5. risbo slapa v Jajcu se je določila odkupnina 1000 Din. Vse prve nagrade so torej dobili slovenski umetniki, kar je izredno časten uspeh.

• **Zakon o zavarovanju delavcev.** One delodajalce, ki si žele nabaviti zakon o zavarovanju delavcev iz l. 1922, opozarja okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani, da ima še piščo število tega zakona v zalogi. Interesenti si ga morejo nabaviti za nabavno ceno.

• **Vremenski preobrat.** Takoj, ko je nastopilo južno vreme, je začela naglo naraščati reka Una, ki je pri Kostajnici že poldrugi meter nad normalo. Ker naraščajo tudi vsi njeni pritoki, lahko nastopijo poplave, če v nekaj dneh ne bo spet padla temperatura. V precejšnji nevarnosti poplav je tudi širša okolica Karlovca. Reki Kolpa in Korana sta močno narasli in je prva že 4 m, druga pa še malo več nad normalo. V Hrvatskem Zagorju pa še leži tako visok sneg, kakor ga že dolgo ni bilo. Južno vreme vlada sicer že od božiča, sneg pa še ni začel kopneti. Tudi nekatere ceste se še niso odprle, ker so na njih do 5 m visoki snežni zameti. Tako je cesta preko Veternice popolnoma zatrpana s snegom in ledom. Te dni pa so zagorski kmetje doživeli tudi nenavadno in neprijetno presenečenje. V Starem Golubovcu blizu zapuščenega rudnika so se namreč pojavili volkovi. Vso noč so tulili okrog naselbin, zjutraj pa so se spet umaknili v gozdove. Pojava volkov je nenavadna senzacija, ki je v Zagorju že nekaj desetletij ne pomnijo.

Srečno in uspeha polno novo leto želi vsem cenj. naročnikom tovarna
Jos. Reich
za kemično čiščenje in barvanje oblek
Pranje in svetlolikanje perila

Epidemija pri otrocih
Šolske otroke varujejo infekcijskih bolezni, ki nastanejo s prihodom klic v duplino ust in grla, priljubljene

Dobivajo se v vseh lekarnah. Cena malemu zavojčku Din 8.—, velikemu zavojčku pa Din 15.—. 354

• **Nemški židovski begunci v Slavoniji.** Blizu Podravske Slatine prebiva na veliki pristavi barona Guttmanna iz Beleščića že dalje časa skupina židovske mladine, ki je pribežala iz Nemčije. Na obširni pristavi se begunci ukvarjajo s poljedelstvom, da bi si pridobili potrebno prakso, ker se nameravajo kot kolonisti podati v Palestino. Zveza židovskih verskih občin je vzela sedaj pristavo za dalje časa v najem, ker bo na njej začasno namestila še več židovskih beguncev iz Nemčije. V prihodnjih dneh prispe na Golenić več židovskih rodbin vsega skupaj preko 60 oseb.

• **Obnova vasi Berkovca.** V tej vasi je bila letos 25. aprila strašna katastrofa, ker se je s pobočja hriba nad naselbino sprožila lavina, ki je odnesla preko 10 oralov zemlje ter porušila več hiš. Brez strehe in zemljišča je ostalo 25 ljudi. Za reveže, ki so iz strašnih plazov rešili golo življenje, so po iniciativi beograjske »Politike« dobri ljudje zbrali okrog 40.000 Din denarne pomoči, nekaj so prispevala tudi oblastva, zveza zdravstvenih zadrug pa je začela z akcijo, da bi se naselbina čimprej obnovila. Ta akcija je uspela in te dni so se vaščani vselili v nove, lično zgrajene hišice.

Ilirija
pristna terpentinova
KREMA ZA ČEVLJE
se uporablja na
DOMAČEM TRGU
kot priznano najboljša
že 25 let

• **Napredek Južne Srbije.** Odkar je bila ustanovljena vardarska banovina, je bilo zgrajenih na njenem področju 284 poslopij za ljudske šole, dvoje poslopij za srednje šole, srednjim šolam se je priključilo 5 internatov, otvorjene so bile 4 nove meščanske šole, ustanovilo pa se je tudi 167 javnih knjižnic in čitalnic. Nadalje je bilo v tej dobi ustanovljeno 41 sokolskih društev, 108 sokolskih čet, 24 pevskih društev, 25 strelskih organizacij, 350 društev Pomladka Rdečega križa, 135 kmečkih in 142 kreditnih zadrug. Dalje je bilo zgrajenih 2843 km banovinskih cest, popravljenih pa 1400 km državnih cest. Zgradili so 9 poslopij za sreska načelstva, 30 poslopij za razne poljedelske ustanove, 4 carinarnice, 7 modernih zdravstvenih zgradb ter moderno banovinsko tiskarno v Skoplju. Zgrajen je bil tudi Dijaški dom v Skoplju, kjer sta urejeni tudi radijska postaja, ki pa še ne deluje, in bolničarska šola. Zgrajeni sta tudi dve turistični koči, na Ohridskem jezeru pa gradijo moderno hidrobiološko postajo. Po potresu 1931 je bilo v oškodovanih krajih zgrajeno 2300 modernih domačij, po 18 cerkev in šol, 7 občinskih poslopij, 5 sokolskih domov, eno poslopje za pošto in 2 džamiji. Uredilo se je po raznih krajih tudi veliko število modernih vodnjakov.

OGLEDALA
in brušene šipe dobite najceneje pri
MIRKO MIŠKEC, LJUBLJANA VII.
Medvedova ulica 33 (Šiška)
Takojšnja dobava. Cene brezkonkurenčne.

• **Razsodba v razpravi zaradi zastrupljevanja v Velikem Torku.** Okrožno sodišče v Velikem Bečkereku je v četrtek razglasilo razsodbo v drugem procesu proti bogati posestniki Magdaleni Westerjevi, ki je bila pred meseci že obsojena v dosmrtno ječo zaradi zastrupljenja svojega moža. Do ponovne razprave je prišlo, kakor znano, zaradi tega, ker je njena mati izvršila samomor in zapustila pismo, v katerem navaja, da je sama zastrupila svojega zeta in da je njena hči nedolžna. Po dolgotrajnem procesu je sodišče prišlo do prepričanja, da sta posestnika Westerja zatrupili tašča in žena ter je zaradi tega obsodilo obtoženko na 20 let robije. Zagovorniki obsojenke so se takoj pritožili tudi proti tej razsodbi.

FOTOAMATERJI!
Za vsak pri nas kupljen film ali ducent plošč dobite
1 povečano sliko 13×18 gratis
pri FOTO TOURIST LOJZE ŠMUC, Miklošičeva 6, nasproti hotela Union. 355

ŠVEDSKO KARTOTEKO
Agrippa
in
poslovne knjige
vseh vrst nudi
M. TIČAR, LJUBLJANA

• **Fingiran razbojniški napad v Beogradu.** V četrtek ponoči so bili alarmirani gasilci, ker je nastal požar v pisarni »Metalokemije«. Ogenj so gasilci naglo zadušili, v pisarni so našli razmetane vse knjige, na tleh pa je ležal uradnik tvrdke Hain, ki je bil ranjen na glavi. Ranjenec je izpovedal, da so ga napadli neznani razbojniki, ki so potem zanetili ogenj. Policija pa domneva, da se je Hain sam poškodoval, da bi z imitiranjem razbojniškega napada in požara prikril poneverbo denarja iz tvrdkine blagajne.

• **Siva čaplja ustreljena pri Ljutomeru.** Pišejo nam: Za ptičeslovce je zanimivo dejstvo, da je lovski paznik lovišča Hrastja-Moste ustrelil te dni sivo čaplio, ki jo je prvotno smatral za divjo gos. Čaplja ima na nogi kovinast obroček z napisom »Vogelwarte Rossiten, Germania B 21.455.« Rossiten je znana ornitološka postaja v Vzhodni Prusiji. Letošnja zima je sploh prignala k nam redke severne goste. Pa tudi naše domače ptice silijo k človeškim bivališčem. Tako se je neka zelenonoga tukalica zaletela pred kratkim v delavnico ljutomerskega urarja g. Čagrana.

• **Za Toma Zupana** sklad je poslala CMD gdč. Tilka Leckerjeva iz Splita 250 Din v počastitev 94 letnice g. T. Zupana. Srčna hvala!

• **Dva dara.** Naš priljubljeni tenorist g. Polde Kovač je zapel nekaj pesmi na željo gostov in v to svrho se je zbralo za Društvo slepih v Ljubljani 100 Din. — Matija Koprinc iz Karlovca je daroval za poplavljence v Strugah 100 Din.

• **V Sklad osrednjega pomožnega odbora za poplavljence** dravske banovine so darovali: uslužbenci iz področja direkcije drž. železnic v Ljubljani 26.151 Din, narodna šola na Bledu 387, občinska uprava Otočac 172, šola v Tedinu Hanu 80, občinska uprava Orahovo 25, mestno županstvo Radovljica 200, občina Vidovečka 18, načelstvo sreza Teslić 404, občina Sveta Marija (srez preloški) 31, sresko načelstvo Murska Sobota 280, mešč. šola v Trbovljah 44, drž. trg. šola v Celju 35, učit. sola v Mariboru 395, splošna bolnica v Mariboru 2182, sresko načelstvo v Ptuju 423, javna bolnica in hiralnica v Ptuju 265, gimnazija v Kranju 456, dekliška šola v Kranju 140, šola Olimlje 50, šola št. Peter-Medvedje selo 40, finančna kontrola Šmarje pri Jelšah 40, sresko načelstvo Dolnja Lendava 302, davčna uprava v Kamniku 108, šolsko upraviteljstvo Igavas 180, šola v Planici 50, šola v Starem Logu 20, finančna kontrola v Rogaški Slatini 30, sresko načelstvo Slovenjgradec 152, šola v Makolah 100, učiteljstvo v Pristavi 18, šola Sv. Ema 50, šola št. Vid pri Grobelnem 40 in šola v Kostanjevici 140 Din, osnovna šola v Grahovu 30, meščanska šola na Viču 100, osnovna šola na Rakeku 30, ribogojni zavod v Bohinjski Bistrici 50, pošta v Tržiču 20, osnovna šola v Žireh 55, meščanska šola v št. Vidu nad Ljubljano 75 in bolnišnica za duševne bolezni v Novem Celju 55 Din. — Vsem iskrena hvala!

• **Dobra prebava je pol zdravja.** Dražeji Artin omogočijo normalno izpraznitev črevesja. Vsebinea škatlice, ki stane 8 Din zadostuje za štiri do šestkrat. Dobi se v vseh lekarnah.

• **Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna JOS. REICH.**

• **Kupite si stanovanje v solastnini v stanovanjski hiši v Ljubljani!** Ponudbe sprejema »Zadruga«, Ljubljana pp. 307.

Iz Ljubljane

u— **Trije važni koncerti** tekom meseca januarja. V ponedeljek 8. nastopi prvič na samostojnem koncertu mladi slovenski čelist g. B. Leskovic. Spremlja ga na klavirju prof. Marjan Lipovšek. Dne 15. januarja bo vokalni koncert pevskega zbora Ljubljanskega Zvona pod vodstvom g. Zorka Prelovca. Program obsega moške, ženske in mešane zbore najbolj znanih primorskih skladateljev. Oba koncerta se vršita v Filharmonični dvorani. V petek 19. pa nastopi prvič v Ljubljani zbor in simfonični orkester zagrebške glasbene akademije pod vodstvom rektorja Frana Lhotke. Na tem koncertu bo sodelovalo 120 mladih glasbenikov iz Zagreba. Ta koncert bo v unionski dvorani.

u— **XIV. slovanski večer J. n. a. d. Jadrana** pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja bo 13 januarja na Taboru. Vabila razpošiljamo. Reklamacije na: J. n. a. d. Jadran, Tomanova ulica 3, telefon 2974.

u— **III. družabni večer Kluba jugoslovenskih akademikov iz Trsta, Gorice in Istre** v Ljubljani bo 1. februarja v prostorih Trgovskega doma. Vsa društva prosimo, da na ta dan opuste morebitne prireditve.

u— **Akademski emigranti iz Primorja** se najtopleje zahvaljujejo vsem dobrotnikom, ki so jim omogočili, da v tujini praznujejo Silvestrovo skupno z božičnico. Posebno zahvalo so dolžni gg. banu gr. Dragu Marušiču, županu dr. Dinku Pucu, senatorjema Ivanu Hribarju in dr. Franju Novaku, ministru n. r. Ivanu Mohoriču in tajniku ZTOI dr. Plessu.

u— **Opozorilo.** Uprava policije opozarja: O priliki praznika Sv. treh kraljev se je razpasla razvada, da hodijo otroci in tudi odrasli kot koledniki od hiše do hiše in od gostilne do gostilne in da beračijo pod krinko koledovanja. Lastniki javnih lokalov se pozivajo, da ne dopuščajo v svojih lokalih tega prikritega načina beračenja. Uprava policije bo nastopila proti takemu izrodku najenergičneje in tudi proti staršem, ki ne zabranijo svojim otrokom take vrste kledovanja.

Srečno in veselo novo leto
želim vsem cenjenim gostom, prijateljem in znancem ter se še za nadaljnji obisk najtopleje priporočam. 14028
TONE HUČ, gostilničar
GLINCE, Tržaška cesta št. 10

„EDISON BELL"
GRAMOFONI
na ugodna obročna plačila. Moderni radioaparati, smuči in opreme najceneje si nabavite pri
„Tehnik" J. BANJAI
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 20
14072

u— **Ne naglbaj se iz tramvaja!** Včeraj dopoldne se je ponesrečil 24letni ključavničar Albin Supan iz Most. Peljal se je v tramvaju iz Št. Vida. Med vožnjo pa se je preveč nagnil iz voza in udaril z glavo ob traverzo. Takoj je omahnil in so ga morali položiti na klop, v mestu pa so ga prenesli v drug voz in ga odpeljali v bolnico. Tja so pripeljali včeraj tudi delavčevo hčerkico Aniko Kukovico iz Kresniških Poljan, ki se je doma polila s kropom in dobila smrtno nevarne poškodbe.

20 % ZNIŽANE CENE
damskih plaščev še vedno dobite pri
Tomšič
Sv. Petra cesta 38. 14077

u— **Nova grobova.** Na Starem trgu 4 v Ljubljani je umrl g. Fran Prelovec, sodni nadoficijal v p. Poleg skladatelja Zorka Prelovca žaluje za blagim očetom še pet sinov in hčerka. Pokojni se je zlasti udejstvoval v idrijskem javnem življenju in je bil med ondotnimi rojaki silno priljubljen. Da bi zadovoljen preživel jesen življenja, se je nedavno preselil iz Idrije v Jugoslavijo. Žal, da je tako kratko bilo njegovo veselje. Njegova smrt bo gotovo vzbudila med idrijskimi rojaki širom države globoko obžalovanje. — Nadalje je umrl v Ljubljni davčni nadupravitelj v p. g. Ivo Lavrič, ki je bil zaradi svojega lepega značaja visoko spoštovan v širokem krogu prijateljev, tovarišev in znancev. Zapušča vdovo in sina. Pogreb bo jutri ob pol 15. izpred mrtvašnice na Stari poti št. 2. — Pokojnima bodi ohranjen blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Srečno novo leto vsem svojim odjemalcem želi
FOTO TOURIST
LOJZE ŠMUC, vis-a-vis Uniona. 14068

u— **»Nagana« in drugi filmi.** »Nagana« je največji film, ki nam ga ZKD prinaša za novoletni spored. Edino delo, ki nam pokaže napore učenjakov v divji Afriki: v borbi za odkritje strašne bolezni »Nagana«. To je spalna bolezen, ki vlada v Kamerunu in ki zahteva žrtve najmočnejšega plemena med črnci. Edinstven film, v katerem igra lepa, zapeljiva žena glavno vlogo. Predstava bo danes in jutri ob 11. uri dopoldne po običajnih cenah ZKD. Harryja Piela film, ki razkrinka življenje modernih zabaviščnic Švice, se imenuje »Sled v sneg«. Sled vodi za pustolovcem svetovnega kalibra, ki vara bogataške družbe. Film se bo predvajal danes v Elitnem kinu Matici. Da je »Življenje lepo« pravita Alfred Piccaver in Szöke Szakall v velefilmu, ki nam ga Elitni kino Matica nudi za prvi dan v novem letu. Nikakor ne dvomimo, da nam bo uprava kina Matice s tem filmom prav tako ustregla, kakor za božič s »Hrepenenjem«.

Silvestrovanje
RESTAVRACIJA SLON
GODBA PLES

u— **Jezdni odsek tel. društva Sokol Ljubljana** poziva vse svoje člane, da se udeleže letnega sestanka 5. januarja ob 8. zvečer v posebni sobi restavracije »Zvezde«.

u— **Ženska sekcija Jadranske straže** sporoča narodnemu ženstvu, da se ji je posrečilo izposoditi si za tradicionalni večer JS večje število originalnih narodnih noš iz južnih krajev naše domovine proti malenkostni odškodnini. Reflektantke naj se pismeno javijo.

u— **Dolgi prsti kradejo tudi na pokopališču.** Iz spalne sobe Avguste Pahorjeve v Škrabčevi ulici je odnesel tat dve zlati zapestnici z vdelanimi dragimi kamni in zlato uro v skupni vrednosti 7000 Din. Z avtomobila Emerika Marschnerja v Beethovnovi ulici je odnesel neznanec 1000 Din vredno odejo. Z grobnice rodbine Robežnikove na viškem pokopališču so ukradli neznani tatovi 9 bakrenih verig, vrednih 4000 Din.

Pri številnih nadlogah ženskega spola povzroči **»Franz Josefova« grenčica** najboljše olajšanje.

Silvestrovanje
V KAZINI
V BLEŠČEČI DVORANI
OB PESMI
SMEHU
POLNI ZABAVI
OBILNEM PROGRAMU IN
NENADKRILJIVEM
RONNY - JAZZU

Fotoamaterji! Za novo leto - nove cene!

Za vsak pri nas kupljen film ali ducent plošč 1 povečano sliko 13×18 cm gratis.

Cena filmov z 8 posnetki 26° Sch. Din 16.— do 18.—. Razvijanje filma Din 5.—. Kopije 6.5×9 cm Din 1.—. — Barvane slike 6.5×9 zelene, modre, rjave Din 1.50.

Foto Tourist — Lojze Šmuc

Miklošičeva cesta 6. nasproti hotela Union

Vsem našim članom, sotrudnikom in prijateljem, pa tudi nečlanom naj bo leto 1934 srečno, bogato uspehov in obvarovano udarcev življenja!

Tako iskreno želi

Vzajemna zavarovalnica

v Ljubljani

u— **Neznan goljuf.** Pri Josipu Simončiču na Ižanski cesti 94 se je pojavil pred dnevi neznan človek, ki se je predstavil Simončiču kot njegov sorodnik Rozman. Neznanec je med pogovorom na prefrigan način izvabil od Simončiča sivo zimsko suknjo in siv klobuk v skupni vrednosti 500 Din, nato pa se neznano kam izgubil.

u— **Osleparjen šofer.** Šoferja Ferdinanda Šorna je v Novakovi gostilni na Rimski cesti nagovoril neznan 35letni moški, ki mu je jel pripovedovati, da je krojaški mojster, doma iz Polhovega gradca. Neznanec, ki je nosil žalni trak, je omenil, da mu je v bolnišnici umrla žena in da mora še istega dne domov v Polhov gradec. S Šornom sta se nato dogovorila, da ga bo on odpeljal. Neznanec pa je tik pred Polhovim gradcem izstopil iz avtomobila pod neko pretvezo in izginil. Šofer, ki trpi 220 Din škode, neznanca nikakor ni mogel izslediti.

Vse

poslovne knjige

dobite v prvi vrsti pri

tv. IV. BONAČ

u— **Pri Sokolu I. Taboru** se ustavi drevi na tradicionalnem Silvestrovem večeru slavni in najstarejši indijski cirkus Charamura iz Kalkute. Direktor g. Jany, 27. iz svojega rodu - slavne fakirske familije, nam je ponovno zatrdil, da ni občinstva še nikdar razočaral, zato se bo zvečer, kar se da resno vživel v svojo nelahko vlogo. O br. Raku se nam zdi odveč pisati. Ta naš brez dvoma najboljši in tudi najbolj priljubljeni komik kupletist nam obeta s svojo »Kroniko 1933« prav specialen užitek. Oktet Ljubljanskega Zvona je naš star in dober znanec. Prav tako baletna dvojica gg. Moharjeva in Golovin. Tenorist br. Lumbar iz znane pevske družine Lumbarjevih spada med naše največje upe. Nekaj povsem novega pa bodo pravi živi kipi iz starogrške telovadbe. Bajna umetna razsvetljava bo tej že itak elegantni točki gotovo pripomogla, da bo celotni efekt ostal v trajnem spominu. Programe smo včerajšnji številki »Jutra« priložili vsem naročnikom v Ljubljani; na razpolago bodo tudi zvečer. Rezervirajte si pravočasno vstopnice. Na svidenje zvečer že ob 20. na Taboru.

u— **Silvestrovanje Ljubljanskega Sokola** danes v Narodnem domu (vhod z Bleiweisove ceste) se vrši ob zaključku jubilejnega leta z bogatim sporedom: Silvester prihaja, izbrani telovadci na orodju, najnovejši radio aparat — komični nastop, predavanje profesorja zgodovine — komični nastop, učitelj solo-petja — komični nastop, nastop bajazzov, groteskni ples, svinčeni vojaki, — članice, marmornati kipi, mak in makaron — duet, na kranjski način — komični nastop, balerina, plesalka na vrvi, novoletni pozdrav društvenega staroste, alegorija. Kdor se hoče iz srca nasmejati, naj pride danes v Narodni dom. Poleg sporeda tudi ples pred polnočjo — igra The Flacton-jazz. Opozarjamo vse društvene člane, da je predprodaja vstopnic danes samo do 12. ure. Vstopnina za člane v predprodaji 5 Din, zvečer pri blagajni 10 Din.

Dr. Ljud. Merčun

specijalist za notranje bolezni

Aleksandrova 4-I.

zopet redno ordinira

od 1.—12. in od ½14.—15.

ZOBOZDRAVNIKA ŠPECIJALISTA

Dr. Vladimir Volovšek in Dr. Vladimira Volovšek-Abram

ord. Sv. Petra c. 2-II,. od 9.—18. ure

Specijalist za nos, ušesa in grlo

dr. Janko Hafner

na Resljevi cesti štev. 9 v Ljubljani

zopet redno ordinira

od 2. januarja 1934 naprej. Tel. 3012.

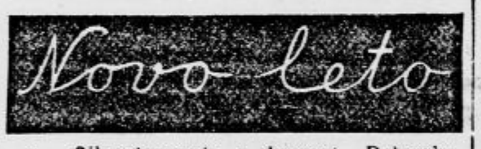
14046

u— **Silvestrov večer viškega Sokola** bo po obilnem sporedu prekosil vse dosedanje. Atrakcija bo letos nastop cirkusa Vičibum, težkih atletov, baletk, članov dramskega odseka z burko »Ljubosumnost« itd. Začetek točno ob 20. Opolnoči alegorija, nato prosta zabava.

u— **Silvestrovega večera Obrtniško društvo** v Ljubljani ne priredi, pač pa obrtniški ples, ki bo nepreklicno 6. januarja v Kazini.

u— **Japonski dumping tudi Ljubljani ne** bo prizanesel. Na 10. obrtniškem plesu 6. januarja 1934. v Kazini bo prodajala posebna družina tega naroda iz dežele solnca »Specialne nalivke« kar po 2 Din. Nasproti 5 Din za nalivna peresa, ki jih prodajajo sedaj v Avstriji je to pač izdaten popust. Posetite to zabavo in potrudite se, da jim zaloga ne poide.

u— **Velik del silvestrovanja »Krke« pri** Mikliču izpolni operni pevec Jelačin s svojim Novoletnim pevskim pozdravom: pozdravi starega gospoda in gospo, delavca in delavko, fanta in dekle, mamico in otroke, gostilniške goste, staro babico, še posebej pa bolnike in brezposelne. Ta pozdrav bo pozneje oddajala radijska postaja. Enako tudi pesmi, ki jih bo g. Jelačin zapel v »Krki«: Zdaj sladko vince pijemo, Ko psi zalajajo, Spanček, zaspanček, Angelček varuh moj, Ljuba, da sem jaz vetrc, Mine pomlad in izgine mladost, Sladko vince diši, Na zdravje izpijmo te čaše, Lahko noč lepa gospodična in lahko noč dragi mi »Krkaši«. Lep program je naštudirala tudi konservatoristka Dragica Sokova, ki je snoči z uspehom nastopila v operi. Tudi ostali sotrudniki tega večera se bodo postavili: Erklavčev šramel, kupletist in harmonikar Kokalj, pevka Vedralova, šentjakobski pevski zbor itd. Posebna atrakcija bodo silvestrovska pokrivala: kape, klobuki in cilindri v vseh barvah. Plesalo se bo vso noč. Volitev plesne kraljice, skratka pri »Krki« bo najlepše! Začetek ob 20.

u— **Silvestrovanje** v dvorani Delavske zbornice bo poleg plesa in izbornega bufeta polno raznovrstnih nastopov. Začetek ob 20.30. uri. Pridite!

u— **Silvestrov družabni večer bo v sa**lonu restavracije »Pri levu« (Gosposvetska cesta). Petje, kuplet, godba itd. Vstopnine ne bo. Članstvo društva »Tabor«.

u— **Dar.** G. Levs je daroval 200 Din za otroško kuhinjo v Trbovljah namesto venca na grob davčnega nadupravitelja Lavriča.

u— **Plesna zabava na Silvestrovo v Šiški** se vrši v gostilni Dalmacija.

u— **Podpore potrebni.** Vsak želodček se bo lahko podprl ob 4. zjutraj na novega leta dan z okusno vampovo juho in sočnim golažem v restavraciji »Zvezda«.

Carinsko posredništvo

Lavoslav Planinšek

želi vsem svojim cenjenim komitentom srečno in veselo novo leto.

Vremensko poročilo

29. decembra 1933.

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

Ljubljana: 7, 748.8, 1.2, 96, mirno, 10, 17.3, dež; Ljubljana: 13, 748.5, 2.8, 94, mirno, 10, —, dež; Maribor: 7, 749.8, 2.0,95, mirno, 10, 10.3, dež; Zagreb: 7, 748.8, 5.0, 88, ENE3, 10, 2.3, dež; Beograd: 7, 752.2, 2.0, 90, ESE6, 8, —, —; Sarajevo: 7, 751.0, 6.0, 75, S2, 10, 6.0, dež; Skoplje: 7, 757.1, 1.0, 90, mirno, 8, —, —; Split: 7, 746.3, 11.0, 85, SSE9, 10, 3.0, dež; Rab: 7, 746.0, 7.0, 90, SSE8, 10, 16.0, dež.

Temperature: v Ljubljani —, 1, v Mariboru 4.4, 1, v Zagrebu 6, 2, v Beogradu 6, 2, v Sarajevu 8, 3, v Skoplju 3, —1, v Splitu 13, 10, na Rabu —, 3.

30. decembra 1933.

Ljubljana: 7, 752.4, 1.1, 98, NE1, 10, 16.2, dež sneg; Ljubljana: 13, 752.9, 2.2, 93, NE1, 10, —, dež sneg; Maribor: 7, 751.7, 1, 96, NW2, 10, 9.9, dež sneg; Zagreb: 7, 752.0, 1, 90, N3, 10, 6.0, dež sneg; Beograd: 7, 753.0, 5, 85, ESE6, 10, 0.4 dež; Sarajevo: 7, 752.4, 7, 80, E1, 10, 2.0, dež; Skoplje: 7, 758.4, 3, 90, NNE1, 10, 7.0, dež; Split: 7, 747.0, 13, 86,ESE8, 10, 2.0, dež; Rab: 7, 750.3, 7, 90, NNE3, 10, 8.0. dež.

Temperature: v Ljubljani —, 0.8, v Mariboru 3, 0.0. v Zagrebu 6. —0.2. v Beogradu 4, 3, v Sarajevu 10, 6, v Skoplju 7, 1. v Splitu 12, 9, na Rabu —, 4.

MED. UNIV.

DR. ERNEST HAMMERSCHMIDT

špecijalist za kožne in spolne bolezni ter kozmetiko

naznanja, da je otvoril svojo prakso.

Ordinira od 10.—1. in od 3.—5. ure.

Tyrševa (Dunajska) cesta 1-II. (Palača Ljublj. kreditne banke)

Vsi najmodernejši zdravilni pripomočki in elektr. terapevtske naprave. Uretroskopične preiskave. Ogl. kisl. sneg. Kozmetično zdravljenje. Ločene čakalnice.

14067

Radio kotiček

Ljubljana, 31. decembra.

Danes nam prinese radio-program med drugim vokalni koncert Julija Betetta s spremljevanjem radio-orkestra. Koncert se prične ob 10. in Betetto nam zapoje: Löfwejevo »Spirito sancto«, Hildachovo »Pomlad«, Gounodovo »Ave Maria« in Löwejevo »Archibald Douglas«. Zvečer ob 18. nastopi vrhniška godba na pihala in zaigra nam koračnico »Olimpijada«, Baumannovo uverturo »Slovo«, Dolinarjevo »Na deželi«, Trojanovo »Zvoki narave«, Kingovo »Amerikansko serenado«. Zajčevo »Večer na Savi«, Hugovo »Iz tihih gajev«, Schneiderjevo »Osamljena« ter koračnico »Zlata Praga«. Ob 19. bo pestra ura članov Narodnega gledališča, ob 20. nastopi radio-orkester z lahko glasbo, ob 20.45 zapojo fantje na vasi, vmes bomo pa slišali humoristično posnemanje instrumentov. Ob 20.30 nastopi citraški duet Mezgolits in Kieferle, vmes bo pa pel g. Bajde svoje priljubljene kuplete. Ob 22.30 bomo slišali novoletni pevski pozdrav, ob 24. pa priložnostni govor ob prestopu iz starega v novo leto. Silvestrov radioprogram je torej zelo pester in zanimiv.

Od ponedeljkovega radio - programa omenjamo versko predavanje škofa dr. Rožmana, ki se prične ob 9. dopoldne, zvečer ob 20.30 pa začne naš radio prenašati opero iz Beograda.

Do solz se boste nasmejali v Šentjakobskem gledališču pri vprizoritvi burke »Vi ste razkrinkani ali šolska naloga« na novega leta dan zvečer. Izredno zabavno dejanje, izvrstne kreacije in mnogo humorja je dika te burke, ki se bo tokrat zadnjič igrala. Vstopnice od 3 do 12 Din se dobe na novega leta dan od 10. do 12. in od 15. do 17. pri gledališki blagajni v I. nadstropju Mestnega doma.

Silvestrov večer

S. K. ILIRIJE

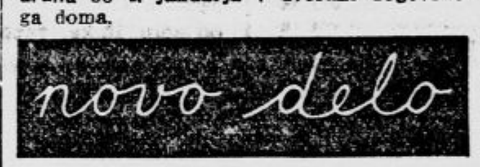
SE VRŠI V KAVARNI EVROPA.

PLES, ORIG. PROGRAM ITD.

u— **Popoldanski ples na novoletni dan** od pol 4.—7. v Jenkovi šoli (Kazina) namesto na to nedeljo. Novi začetniški plesni tečaj se prične zvečer ob 20. in se bo vršil vsak ponedeljek. Vse informacije in posebne plesne ure vsak dan od 11. dopoldne dalje.

u— **Rogaška slatina v Dajdamu. Na no**vega leta dan se bo v DajDamu točila brezplačno Rogaška slatina. Poslužite se prilike in posladkajte se s to osvežujočo in zdravilno pijačo!

u— **Prihodnja plesna vaja J. n. a. d. Ja**drana bo 4. januarja v dvorani Trgovskega doma.

Iz Celja

c— *Sreska konferenca JNS v Laškem.* V petek se je vršil v mali dvorani Sokolskega doma v Laškem širši sestanek JNS za laški srez. Predsednik sreske organizacije župan g. dr. Roš je poročal obširno o gospodarskih, političnih in organizacijskih prilikah v srezu. Poročilu je sledila debata, ki je pokazala tisto iskreno in zdravo solidarnost, na kateri mora temeljiti vse nacionalno politično delo. V imenu banovinskega tajništva v Ljubljani se je udeležil sreske konference g. Parcer, ki je razpravljal o organizacijskih vprašanjih. Narodni poslanec g. Ivan Prekoršek iz Celja je podal obširno politično poročilo, ki je izzvenelo ob živahnem pritrjevanju vseh delegatov iz sreza.

Smučarske hlače

nogavice, rokavice in puloverje nudi poceni KOLBEZEN, Celje. 14080

c— *Za rezervne oficirje* so bili prevedeni naslednji gg. iz Celja: dr. Miron Bleiweis za sodnega podporočnika, dr. Ivan Podpečan in dr. Karol Herzmann za sanitetna podporočnika, Karol Dorn, Anton Novak in Maks Werk za pehotne podporočnike, Slavko Cijan in Josip Gorjanc pa za nižja vojaška uradnika ekonomske stroke IV. razreda.

c— *Iz zdravniške službe.* Sekundarna zdravnika javne bolnišnice v Celju gg. dr. Stane Strnad in dr. Ivan Podpejan sta pred državno komisijo v Zagrebu položila državni zdravniški strokovni izpit.

c— *O bančni krizi* bo predaval g. dr. Stane Lapajne iz Ljubljane 4. januarja ob 20. v predavalnici trgovske šole v Celju. To zanimivo predavanje priredi Društvo absolventov trgovskih šol v Celju pod okriljem ZKD v Ljubljani.

c— *Javna bolnišnica v Celju bolnišnica I. reda.* Minister za socialno politiko in narodno zdravje je izdal rešenje, da se lahko v celjski bolnišnici pridobi zdravniška specializacija. Bolnišnica razpolaga danes s 385 bolniškimi posteljami in štirimi moderno urejenimi oddelki. Povprečni mesečni stalež bolnikov znaša 300. Letos je bilo oskrbovanih v bolnišnici nad 6000 bolnikov. Vseh nameščencev zdravnikov, uradnikov ter bolničarskega in režijskega osebja je 90, med njimi 33 usmiljenk. Zavod je v 15 letih, odkar je prešel od prejšnje štajerske deželne uprave v jugoslovensko državno in nato v banovinsko upravo, v vsakem pogledu napredoval in se izpopolnil. To je uvaževalo tudi ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje, ki je dalo bolnišnici v Celju pravico zdravniške specializacije, ki pripada samo velikim zdravstvenim zavodom v državi.

c— *Lastnike motornih in drugih vozil* opozarjamo, da nastopi v januarju dolžnost, da prijavijo lastniki svoja vozila (osebne in tovorne avtomobile, motorna kolesa, fijakarske in polfijakarske vozove ter bicikle) pri pristojnem upravnem oblastvu, kjer dobijo tudi predpisane prijavne tiskovine. Rok za prijavo je do 31. januarja. Do tega dne mora biti pri davčni upravi plačana tudi letna taksa za navedena vozila. Natančnejše podatke vsebujejo razglasi na občinskih deskah.

e— *Delavstvo mehanične tkalnice »Metka« v Celju* se najiskreneje zahvaljuje lastniku podjetja g. Weinbergerju za božično darilo, ki so ga bili tudi letos deležni vsi delavci in delavke v podjetju.

e— *Uradni dan Zbornice za TOI* za Celje in okolico bo v torek 2. januarja od 8. do 12. v posvetovalnici Združenja trgovcev za mesto Celje v Razlagovi ulici.

e— *Frizerski saloni v Celju in okolici* bodo danes odprti ves dan do 19., jutri pa bodo ves dan zaprti.

e— *Takoj si nabavite nove srečke* razredne loterije, ki jih dobite v podružnici »Jutra« v Celju.

e— *Kino Union.* Danes kino zaprt. Jutri ob 16.15, 18.30 in 20.45 ter v torek ob 16.30 in 20.30 zvočni velefilm »Mata Hari« in dve zvočni predigri.

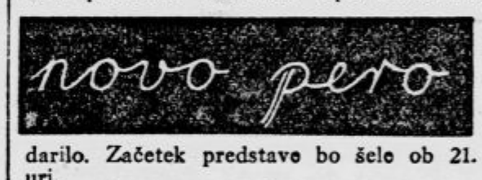
Iz Maribora

a— *Hišne posestnike* poziva mestno načelstvo, da točno popišejo na podlagi posebnih popisnih pol, ki jih prejmejo od mestnega načelstva, imenoma vse v svoji hišah se nahajajoče osebe, kakor tudi njih poklic, stan (samski, poročen, ločen ali vdovljen) in rojstno leto po stanju z dne 1. januarja 1934. Popisne pole, ki so opremljene z navodilom, kako se izpolnijo, se morajo izpolniti v treh dneh po prejemu in imeti pripravljene, ko pride ponje občinski organ.

a— *Podporno društvo za revne učence* je razdelilo letos za božičnico mariborskim osnovnim in meščanskim šolam 355 izgotovljenih oblačil, 348 parov čevljev, 466 kosov perila, 371 žepnih robcev, 159 m blaga, 4 hlačnike, 2 kravati, 51 kosov volnenih izdelkov, 48 kit volne in tako obdarovalo 755 otrok najrevnejših družin. Da je bilo to človekoljubno delo mogoče gre zahvala predvsem mestni občini, ki je podprla z zneskom 50.000 Din prav izdatno društveno blagajno, dalje pa so darovali še banska uprava 1100 Din, Slovenska posojilnica 500 Din, Grajski kino Gustin 440 Din, Vzajemnost 200 Din, razni drugi dobrotniki pa skupno 1120 Din. Razni mariborski trgovci so prispevali v različnem blagu. Zavod »Vesna« in več mariborskih gospa je sešilo 77 oblek, pivovarna »Union« je dala za prireditev brezplačno na razpolago svojo dvorano, katero je požrtvovalno okrasil g. Jemec. Vsem darovalcem izreka odbor najiskrenejšo zahvalo in se priporoča tudi v bodoče.

a— *Mariborski slovenski obrtniki* nameravajo v bodočem letu še podvojiti svoje delovanje, o čemur je sklepal na svoji zadnji seji tudi odbor tukajšnjega »Slovenskega obrtnega društva«. Ob tej priložnosti je bil izdelan gospodarski načrt za bodoče leto. Sklenjeno je bilo organizirati zdravstvena predavanja za obrtnike, ustanovljen pa je bil tudi poseben odsek, ki se bo bavil z davčnimi zadevami, šušmarstvom in rubežnimi. Organizirala se bodo strokovna in gospodarska predavanja na posebnih posvetovalnih večerih.

a— *Prijetno presenečenje* pripravlja gledališkim obiskovalcem med silvestrsko predstavo »Orlova« gledališka uprava. Vsak posetnik te predstave, ki kupi vstopnico, prejme listek s številko in bo nato med predstavo izžrebano lepo novoletno

darilo. Začetek predstave bo šele ob 21. uri.

a— *Novoletni živilski trg* je bil precej dobro založen, čeprav je bila na trgu velika snežno-vodena brozga in je padal vse dopoldne po malem težak, voden sneg. Slaninarji so pripeljali 35 voz sveže slanine in svinjine, ki so ju prodajali po starih cenah.

a— **Od starega leta se poslovimo Mari**borčani danes na Silvestrovem večeru Sokola Maribor-matica v Narodnem domu. Začetek ob pol 21.

Iz Kranja

r— *Smučarske tekme Sokola v Kranju so preložene* na poznejši čas.

Iz Kamnika

ka— **Sadjarska in vrtnarska podružnica** v Kamniku je imela 21. t. m. redni občni zbor. Ta za naš srez prav važna gospodarska institucija, ki vsakoletno razdeljuje svojim članom, zdaj po številu 74, razne sadjarske potrebščine, kakor arborin, tobačni izvleček, mazavo milo modro galico, žvepleni prah in »Garkon« po polovični ceni, zasluži za svoj desetleni obstoj vsestransko priznanje in podporo. Tem bolj, ker prireja tudi mnogoštevilna predavanja o cvetličarstvu, zelenjadarstvu in sadjarstvu. Za prihodnje leto je določen med drugim poučni izlet na Gorenjsko. Na občnem zboru je bil izvoljen stari odbor s predsednikom Ivanom Primožičem in tajnikom Julijem Cenčičem.

ka— **Gamsov steg kamniških skavtov** in planink je na Štefanovo popoldne priredil v svojih prostorih v smodnišnici intimno božičnico. Vrstili so se govori, petje in igre. In so tako potekle urice v prijetni zabavi. Mal je sicer krog mladih skavtov in planink, a se kaj čvrsto udejstvuje pri raznih narodnih prireditvah v mestu. Zato bi bilo želeti, da ga zavedno meščanstvo vsestransko podpira, s strani mladine pa, da pritsopi v čim večjem številu med njegovo članstvo.

ka— **Za oskrbnika premoženja razpu**ščenega društva »Kamnika« je bil imenovan upokojeni orožniški narednik g. Franc Jerek, ki je v četrtek na sodišču prevzel ves inventar in ostalo zapuščino.

Panflavin

Občudovan — zavidan

bolj kot kak umetnik je danes previden gospod, ki se varuje pred pretečo gripo z Panflavin pastilami. Pri gripi mislite na to: nič ni boljšega za obvarovanje proti njej kot

Panflavin pastile.

Oglas je registriran pod S. br. 21.761 — od 24. XI. 1933.

ka— **Nova ureditev tuhinjske občine.** Obširna občina Tuhinj, ki obsega nekdanje občine Zgornji Tuhinj, Šmartno, Hruševko, Loke in Podhruško, bo preurejena na ta način, da bodo izločili občino Podhruško (razen Srednje vasi) in vas Veliko Lašno, priključili pa občino Češnjice, ki je zdaj v občini Blagovici. Predlog o tej izpremembi je bil razglašen občanom 25. decembra.

Iz Trbovelj

t— **Delavsko pevsko društvo »Zarja« v** Trbovljah se zahvaljuje vsem, ki so pripomogli s prispevki, da si je nabavilo klavir. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim odjemalcem tvrdka

JEREB & BIZJAK, kovinska industrija

TRBOVLJE 14010

t— *Tatvina lesa.* Brodarski zadrugi pri Sv. Marku je v zadnjem času izginila večja množina lesa, ki je bil pripravljen za popravilo broda v Zabovcih. Sum je padel na Brodarja B. J. Orožniki so pri B. J. napravili hišno preiskavo in res našli še nekaj lesa, nekaj pa ga je B. J. porabil za kurjavo. B. J. je priznal tatvino.

t— **Silvestrovanje.** Danes zvečer vsi v Sokolski dom, kjer bomo pričakali novo leto v najboljšem razpoloženju, za kar bosta skrbela sokolska drama in sokolski orkester.

Iz Ptuja

j— *Mestno načelstvo poziva mladeniče, rojene leta 1914.*, ki stanujejo na področju ptujske občine, da se javijo pri mestnem uradu kot naborni obvezniki najkasneje do 31. januarja, odnosno da javijo starši tiste mladeniče, ki ne stanujejo v Ptuju, pa so semkaj pristojni. Istotako se morajo prijaviti tudi vsi mladeniči, rojeni leta 1916. in stanujoči v Ptuju, ne glede na pristojnost v svrho vpisa v seznam vojaških obvezancev. Več je razvidno z razglasa.

j— *Rekord na kazenskem sodišču.* Kazensko sodišče je sprejelo pod svojo streho takoj po praznikih v enem samem dnevu kar 23 oseb, ki so delno nastopili kazen, delno pa so preiskovanci. Toliko nastopov kazni v enem samem dnevu sodišče še ni imelo.

j— *Ogromna skala se je utrgala.* V noči na 29. decembra se je odtrgala od grajske škarpe Herbersteinove graščine ogromna skala, ki se je s hruščem zavalila po strmem bregu ter obstala na planiranem vrtu tik hiše sodnega kanclista Pinterja. Kaj je bilo vzrok, da se je skala utrgala, ni znano. Najbrže so vzrok velike padavine, ki so zrahljale zemljo.

Iz Murske Sobote

ms— **Kolo jugoslovenskih sester v Mur**ski Soboti je priredilo pred dnevi božičnico v Meščanskem domu in obdarovalo 185 siromašnih šolskih otrok in dijakov z obutvijo in oblekami, 16 siromašnih družin pa je dobilo sladkor in moko. Društvu najlepša hvala! Prispevali so večje denarne zneske občina, denarni zavodi in banovina.

Pristopajte

k „Vodnikovi družbi“

Smuški vosek

je bistveni del Vaše opreme. Vosek »DUNZINGER« pa je svetovna znamka, ki Vam jo tudi »BEKA« priporoča.

Doza »Universal« voska je letos za 10% večja a cena znižana na Din 14.— »Dunzinger« vosek je najrentabilniji vosek sezone; zahtevajte ga v sportnih trgovinah tudi Vi.

En gros zaloga: **B. KOLB, Vižmarje-št. Vid nad Ljubljano.**

Zahtevajte »BEKA« izdaje: »Vse za zimo«, cenik 1933-34, »Sport in moda«.

Iz življenja na deželi

Iz Hrastnika

h— *Zadnja pot ge. Pavle Malovrhove* je bila najboljši dokaz velikega ugleda, ki ga je uživala blaga pokojnica. Svojo veliko dobrotnico in prijateljico so spremljali na zadnji poti mnogoštevilni rudarji in steklarji ter gasilci z godbo, zastopane pa so bile tudi razne domače in okoliške korporacije. Tudi delavske žene so se v velikem številu poslavljale od svoje dobrotnice. Ob grobu se je v imenu II. delavske skupine poslovil od pokojnice g. Pliberšek iz Trbovelj, združena delavska pevska zbora pa sta zapela žalostinke.

h— **Pomoč revni deci.** Letos, ko je beda na vrhuncu, se je mnogo dobrotnikov spomnilo revnih otrok in tudi dobrodelna društva so v polni meri storila svojo dolžnost. Na rojstni dan Nj. Vel. kralja je Sokolsko društvo obdarovalo 160 članov svoje mladine z obleko v znesku 6000 Din, ki ga je prispevala celjska sokolska župa iz nabranega sklada. Agilni gdčni vrtnarici Balohova in Gregoričeva pa sta isti dan oblekli in obuli nad 90 revnih otrok iz otroškega vrtca. Pred božičem je prejelo tudi več sto šolarjev obeh šol čevlje in obleko v vrednosti 13.000 Din. K temu znesku so prispevali uradniki in poduradniki TPD 1500 Din, steklarne 1007 Din, kemične tovarne 687 Din, društvo rudniških nameščencev 1344 Din, CMD v Ljubljani 1500 Din, domača moška podružnica CMD pa 1116 Din. Nadalje dobiva dnevno 120 šolarjev mleko in kruh, 100 pa kosilo. Za mleko skrbi v prvi vrsti Rdeči križ, za kosilo pa banska uprava in TPD. Za revno mladino in bedne družine skrbi vneto tudi ljubljanski akcijski odbor, ki je poslal nekaj blaga in oblek. Vsem dobrotnikom iskrena hvala!

h— *Elektrifikacija železniške postaje*, o kateri je »Jutro« že ponovno poročalo, se spet obeta. Pred dnevi je potekel rok za vlaganje ponudb za izvedbo instalacije od raznih tvrdk in bo, kakor vse kaže, to delo izvršila domača Zadružna elektrarna. Ker pa je bilo že toliko obljub, je prebivalstvo tudi sedaj še skeptično, dasi željno pričakuje, da bi se na postaji čimprej zasvetile električne žarnice.

h— *Na Kum in na Mrzlico* so iz Hrastnika najkrajše poti, ki so posebno ugodne, odkar je poverjenik SPD podružnice Trbovlje g. Franjo Hronda iz Hrastnika markiral vse gorske poti, kar je posebno ugodno za smučarje. Markirane so vse poti skozi Dol in čez Kal ter skozi Boben in čez Ravne.

Iz Novega mesta

n— **Božična kronika.** Med prazniki so cigana Brajdiča Franca njegovi ciganski tovariši tako pretepli, da je obležal. Zlomili so mu tudi desnico. — Nesrečen božič je imel tudi 23 letni Turk Franc iz novomeške okolice. Iz prepira s fanti se je razvil pretep, v katerem je dobil hude poškodbe po glavi in telesu. — 33 letni Glubar Lojze je tako nesrečno obračal lovsko puško, da se mu je sprožila. Strel mu je razmesaril levico in mu odnesel palec. — Vsi trije se zdravijo v kandijski bolnišnici.

MANUFAKTURNA TRGOVINA
JOSIP KOŠIR nasl. MARTINA KOŠIR
želi svojim odjemalcem in poslovnim prijateljem veselo in srečno novo leto in se obenem priporoča tudi za nadaljnjo naklonjenost
NOVO MESTO

n— **Mlad tatič** je poizkušal srečo pri izložbenih oknih. Najprej je ukradel baterijsko in karbidno svetilko iz izložbenega okna ge. Petrine Rifljeve, nato pa je krenil še proti izložbi »Tivarja«, kjer je začel vleči krtače iz okna. Pri tem ga je opazil prodajalec, ga prijel in izročil policiji. Med prazniki so ge. Rifljevi izginile tudi štirisedežne lahke sanke, v Krajčevi trgovini pa papir v vrednosti okrog 400 Din.

Iz Slovenjgradca

sg— **Nezgoda.** Soproga trgovca g. Verdnika iz Šmartna je padla po stopnicah tako nesrečno, da si je zlomila desnico.

sg— **Božičnica za siromašno šolsko deco** se je vršila na osnovni šoli z velikim božičnim drevesom. Po nagovoru šolskega upravitelja g. Kopača so sledili razni božični prizori in petje božičnih pesmi. Obdarovanih je bilo nad 200 ubogih otrok. Glavno zaslugo za uspelo božičnico imajo tukajšnja društva, predvsem Kolo jugoslovenskih sester, Krajevna zaščita deca in pa Rdeči križ. Posebna zahvala gre tovarnarju gospodu Potočniku, ki je daroval usnja za 30 parov čevljev.

★

BREŽICE. Dne 16. decembra je priredila osnovna šola proslavo kraljevega rojstnega dne obenem z božičnico za siromašno deco. Obdarovanih je bilo 99 otrok s perilom, obleko in čevlji, katerih je 20 parov daroval krajevni odbor RK. Vsem, ki so pripomogli k obdarovaniu iskrena hvala!

ČRNA. Dne 6. januarja bo na prekrasnem Smrekovcu izvrstno organiziran alpski dolgi tek. Ta prireditev bo uvod v zimskosportne boje, ki jih priredi Olepševalno in tujskoprometno društvo v Črni pri Prevaljah. Za brezplačen prevoz gostov s Prevalj v Črno in obratno kakor tudi za transport smuč do vznožja Smrekovca je preskrbljeno ter se bo prevažalo 5. I., odnosno 7. I. za povratek. V okviru družabnega venčka se bodo po izvršeni tekmi razdelile nagrade tekmovalcem. Za prvovrstno prehrano in prenočišča bo po tukajšnjih gostilnah dobro preskrbljeno. Prijave za ta tek je poslati na naslov: Gosp. Janko Kuhar, šolski upravitelj v Črni pri Prevaljah. Prijavnina za tekmo, ki je prosta za vsakega smučarja, znaša do 3. januarja 5 Din, pozneje pri koči na Smrekovcu pa 10 Din.

ČRNOMELJ. Po 6. avgustu, ko je bil velik emigrantski tabor v Črnomlju, je društvo »Krn« živahno nadaljevalo z delom. Zima ni bila daleč in zlasti pereča je bila pomoč revnim emigrantskim in drugim otrokom, raztresenim širom Bele Krajine. Društvo se je za pomoč obrnilo tudi na kr. bansko upravo, ki je z največjim razumevanjem dala svojo podporo za božičnico tem revežem. Poleg nje se je izkazalo tudi več domačinov, ki so jih obdarovali. Podjetje g. Tajnerja je z bogatim darilom volnenih izdelkov marsikateremu otroku olajšalo zimo, in zlasti tudi veletrgovec g. Koren ni pozabil ubogih. Božičnico je društvo priredilo s Sokolskim društvom in vodstvom osnovne šole v lepi dvorani našega Sokolskega doma. Okoli visoke okrašene božične smreke so bila razvrščena skromna darila za naše najmanjše in gotovo tudi najhvaležnejše, da so se tako tudi mali begunci mogli razveseliti med gostoljubnimi in dobrohotnimi domačini. Društvo »Krn«, bo imelo v nedeljo 14. januarja občni zbor pri Laknerju. Naj se delo lepo nadaljuje!

SILVESTROVANJE SOKOLA

pri D. M. v Polju se bo začelo točno ob 8. uri v restavracijskih prostorih v Vevčah. Med prvo točko: Kvartet svetovno znanih pevcev, vstop v prizorišče ne bo dovoljen! Pridite torej pravočasno!

KOČEVJE. Pa zaslugi k. o. Jadranske straže in Glasbenega društva se je rojstni dan Nj. Vel. kralja na večer poprej proslavil prav dostojno. Predsednik JS g. Betriani Božidar je imel kratek pozdravni govor, v katerem je naglasil naklonjenost kralja tej pomorski obrambni organizaciji. Po himni »Bože pravde« je predaval o našem morju in Jadranski straži (s skioptičnimi slikami) referent za JS pri banski upravi g. Pirnat Viktor in podrobno popisal naloge, ki jih vrši JS pri gradnji naše mornarice, s propagando naravnih lepot našega morja in s povzdigo tujskega prometa. Sledili sta ljubki deklamacija in recitacija dveh podmladkarjev o našem morju. Po vsaki točki je nastopalo Glasbeno društvo s 45članskim mešanim zborom, ki je pod veščo taktirko predsednika in pevovodje g. Trosta prav lepo pel. Z učinkovito Gervaisovo »Himno Jadranske straže« se je zaključil spored. Sledila je prijetna prosta zabava. K. o. Jadranske straže v Kočevju se je ustanovil kot prvi v srezu šele letošnjo pomlad, vendar ima že 329 članov Poleti je agilni blagajnik g. Erjavec dobro izvedel prvi izlet, in sicer na Omišalj.

POLJČANE. Sokolski oder je uprizoril na Štefanovo enodejanki »Sovražnik žensk« in »Kakršen gospod, tak sluga«. Obe igri sta občinstvo, ki je napolnilo dvorano, prav izvrstno zabavali. V prvi igrici se je zlasti izkazal s svojo odlično masko in igro brat Ritonja, v drugi pa br. Roner. Oba sta vzbujala salve smeha. Režija iger je bila v rokah br. Živka Alojza. Občinstvo je vrle igralce nagradilo z dolgotrajnim ploskanjem. — Gasilno društvo je priredilo svojim izvršujočim članom božičnico. Pri tej priliki so bile odlikovane tudi 4 požrtvovalne sotrudnice gasilnega društva s častnimi diplomami. So to gospe Petrovičeva, Krašovičeva in Gajškova in gdč. Anica Krašovičeva. Čestitamo!

Rdeči križ — prenovljen

Društvo Rdečega križa, ta pod najvišjo zaščito Nj. Vel. kralja in kraljice stoječa in po vsej naši državi razširjena dobrodelna avtonomna narodna ustanova, bo s pričetkom 1934. svojo organizacijo in upravo bistveno izpremenila in izpopolnila. Najvišji upravni društveni organ ostane glavni odbor s sedežem v Beogradu. Namesto dosedanjih 14 oblastnih odborov se v območju poedinih banovin osnujejo banovinski odbori društva Rdečega križa, devet po številu, za področje mestne uprave v Beogradu pa beograjski oblastni odbor. Tako bo namesto sedanjega ljubljanskega odbora posloval dravski banovinski odbor v Ljubljani; v njegovo področje bo spadal ves okoliš dravske banovine.

Dosedanji krajevni odbori Rdečega križa se preosnujejo v sreske in občinske odbore, in sicer krajevni odbori na sedežih sreskih načelstev in izpostav v sreske, na sedežih občinskih uprav pa v občinske odbore RK. Po takem se v področja dravskega banovinskega odbora preosnuje 25 sedanjih krajevnih odborov v sreske, ostalih 60 krajevnih odborov in poverjeništev pa v občinske odbore.

Zakon o društvu Rdečega križa predvideva ustanovitev organizacije RK tudi v onih krajih, odnosno občinah, kjer doslej taka organizacija še ni obstajala. Naloga vsake občinske uprave bo, da njen predsednik (župan) in dve osebi, ki ju določi občinski odbor, predvsem najvišji prosvetni predstavnik in zdravnik v občini, osnujejo najprej občinsko poverjeništvo Rdečega križa. To pa nato poskrbi, da čim prej pridobi vsaj 20 rednih članov z letno članarino 24 Din. Zadevni poziv in navodila za osnovanje občinskih poverjeništev, odnosno odborov, bo občinskim upravam izdal banovinski odbor ki nato ustanove občinski odbor društva RK. RK po posredovanju kr. banske uprave in sporazumno z njo, tako da se bodo lahko v vseh občinah, kjer doslej ni bilo organizacije Rdečega križa, do konca januarja 1934 osnovala občinska poverjeništva. Tako bomo v dravski banovini imeli poleg 25 sreskih odborov — v Ljubljani ostane sedanji krajevni odbor — in 60 občinskih odborov, preosnovanih iz sedanjih krajevnih odborov in poverjeništev, okoli 280 občinskih poverjeništev, ki se, kakor je upati, še v teku leta izpopolnijo v občinske odbore društva Rdečega križa.

Občinski odbori RK bodo neposredno podrejeni sreskim odborom, vsak v svojem pristojnem srezu, sreski pa banovinskemu odboru. Istotako bodo občinski odbori ljubljanskega sreza neposredno podrejeni banovinskemu odboru. V Mariboru, kjer sta sedeža dveh srezov, se lahko osnuje samo en skupni sreski odbor.

Letna članarina 24 Din se plača v celoti ali v dveh polletnih ali štirih četrtletnih obrokih. Podporni člani prispevajo letno 6 Din.

•

Trdno smo prepričani, da bo naše prebivalstvo kljub sedanjim težavnim prilikam rado in v obilnem številu pristopalo v članstvo Rdečega križa kot največje in najpomembnejše dobrodelne in patriotične organizacije v državi. Vsakega rojaka naj bi kot člana Rdečega križa navdajala prijetna zavest, da podpira s tem eminentno človekoljubno delo, ki ga vrši Rdeči križ že v mirovni dobi. Kakor je Rdeči križ prvi, ki priskoči ljudstvu na pomoč ob velikih elementarnih nezgodah, epidemijah in drugih občnih nadlogah, tako naj odbori Rdečega križa v poedinih občinah postanejo krajevno središče za dajanje prve pomoči bednikom v sili in nesreči! S tem bodo najbolje služili visoki ideji Rdečega križa, ki kot po vsem svetu razširjena humana organizacija druži vse kulturne države in vse narode, brez ozira na veroizpoved, narodnost in politično pripadnost članov.

Kako je prof. Bezenšek deloval za Bolgarijo

Zbližanje med Jugoslavijo in Bolgarijo je napredovalo že v toliko, da zaznamujemo obojestranske obiske raznih odličnih predstavnikov javnega življenja. Krona je bil poset bolgarske kraljevske dvojice v Beogradu. Da je prijateljstvo res prisrčno, bo dokazal poset

Zbližanje je globoko odjeknilo v naši javnosti. V obeh bratskih državah so se že osnovale lige z namenom, da osnujejo v večjih krajih društva, ki naj vsestransko smotreno podpirajo seznanjanje in zbliževanje.

Izpregovorilo je »Jutro« nedavno o pionirju in graditelju sloge med vsemi južnimi Slovani, o profesorju Antonu Bezenšku. Ne bo odveč še ta in ona popolnitev. Bil je iz Bukovja pri Celju, študiral je gimnazijo v Celju, vseučilišče v Zagrebu. Ko je dovršil študije, je bil pozvan v Bolgarijo stenografirat govore Narodnega sobranja. Storil je tako, obenem pa je poučeval na gimnaziji v Sofiji. Kljub napornemu delu je našel še vedno toliko časa, da je spisoval poučne knjige za bolgarski narod in šolske učne knjige za bolgarske srednje šole. Če pomislimo, da je bila Bolgarija tedaj komaj osvobojena in je morala začeti živeti samostojno politično in kulturno življenje, tedaj šele pojmujemo, kako veliko je bilo Bezenškovo delo med brati Bolgari. Takrat je primanjkovalo v Bolgariji najpotrebnejših učnih pripomočkov na srednjih šolah. Bezenšek je spoznal to vrzel, spisal je učne knjige za nemški jezik, za stenografijo, za filozofijo itd. Pa tudi druge potrebne knjige za narod je napisal. Prevedel je iz nemščine »Kneipovo knjižico o prirodnem zdravljenju«, dalje čebelarsko knjižico in drugo. Bil je tudi eden prvih uspešnih organizatorjev. Po zgledu slovenskih čitalnic je bil med prvimi ustanovitelji »Slavjanske besede« v Sofiji, in ko je bil prestavljen v Plovdiv, je bil ustanovitelj in dolgo časa predsednik »Plovdivskega pevskega društva«.

V raznih časopisih je seznanjal brate Bolgare z razmerami, o kulturnem in političnem napredku pri ostalih Slovanih, enako pa je tudi stalno poročal slovenskim časopisom o razmerah v Bolgariji. Na ta način je brate med seboj seznanjal in zbliževal. Predaleč bi zašli, če bi hoteli podrobneje naštevati Bezenškovo delo. Zato opozarjamo, da se je ustanovil novembra v Ljubljani odbor za proslavo 80-letnice profesorja Antona Bezenška pod predsedstvom zaslužnega nestorja slovenskih stenografov gimn. dir. g. Frana Novaka. Častni predsednik je direktor bolgarskega stenografskega instituta g. Teodor Golubov, v odboru pa so nadalje še odlični predstavniki južnoslovenskih stenografskih društev in predstavniki javnega življenja vobče. Ta odbor si je dal nalogo, da se čim najbolj svečano proslavi 80-letnica našega rojaka in je zato sklenil, da se bo vršilo junija 1934 odkritje spominske plošče na Bezenškovi rojstni hiši v Bukovju. Za to slovesno prireditev, ki se je bodo udeležili tudi Hrvati, Srbi in Bolgari, bo izdal odbor obširno spominsko knjigo o prof. Ant. Bezenšku z življenjepisom in popisom njegovega delovanja. Knjiga bo izšla v prvi polovici 1934. Obsegala bo nad 100 strani velike osmerke in jo bo krasilo mnogo lepih slik.

Za proslavo se posebno zanimajo bratje Bolgari. Temu pričajo obširni članki in pa razprave v raznem časopisju. Tako je direktor g. Golubov napisal obširen članek za »Mir« 23. t. m. v Sofiji. Dalje so posvetili prav toplo pisane članke tudi časopisi »Zora« 27. t. m. in »Pladne« 27. t. m., ki so posvečeni spominu in proslavi pokojnega profesorja Antona Bezenška.

Tudi naše zanimanje ne sme biti manjše od bolgarskega. Edino s temeljitim poznanjem življenja in delovanja graditeljev zbližanja bomo vredni njihovih uspehov. Zato naj velja naše delo v bodočem letu iskrenemu zbližanju bratov na jugu.

Primorski akademik pripoveduje...

Veliko so in še bodo napravili akademiki v klubu jugoslovenskih akademikov iz Trsta, Gorice in Istre. Ne bom tu omenjal socialne akcije v prid revnemu študentu, ki je daleč proč od svojega kraja in svojih dragih, glede šolnine ali hrane in stanovanja. To delo se na zunaj nič ne kaže. Delajo pa tudi na drugih področjih. Ni je patriotične manifestacije, ni sestanka ali seje, sklicane od kake nacionalne organizacije, da ne bi bili poleg tudi primorski akademiki.

Ko delamo zadnji dan leta bilanco dogodkov, je naša dolžnost, da pregledamo tudi delo kluba, ki ga je izvršil v preteklem letu, a obenem odkrijemo vsaj nekaj njegovih načrtov za novo leto.

Ker smo vedeli, da potrebujejo naši v tujini knjig, smo se z elanom vrgli na delo pri veliki knjižni akciji, izvršeni pomladi lanskega leta v Ljubljani, kjer smo nabrali ogromno število knjig, namenjenih našim, ki niso tako srečni, da morejo uživati sonce svobode ali pa gorkoto domače grude. Ko je bila v glavnem končana ta akcija, so se naši fantje odpravili po južnih krajih naše države. Ustavili so se v Slavonskem Brodu, Osijeku, Novem Sadu, Beogradu, Kragujevcu, Vrnjački banji, Kruševcu, Nišu, Skopiju, Tetovem in Kosovski Mitrovici. Namen te ekskurzije je bil, da bi z besedo in pesmijo obnovila in poglobila vedno živo misel po osvobojenju našega ljudstva. Kot sinovi nesrečne zemlje so udeleženci hoteli na ta način izkoristiti počitnice, ker jim povratek domov ni bil mogoč, in sami povedati bratom, kako se njihovim dragim godi, obenem pa spoznati in videti, kako velika in živa je ljubezen bratov v svobodi do bratov-sužnjev in kako veliko je tudi upanje in vera za njihovo osvobojenje.

Vtisi, ki smo jih kot posamezni člani in današnja mladina kluba vse prej drugod kakor tam, kjer jih ima iskati. Pričenja se novo leto, novo delo, čeprav naše naloge tudi z njim še zdaleka ne bodo končane. Kakor smo v preteklem letu priredili propagandno potovanje po Srbiji, tako se odpravimo letos v junaško Črno goro in sončno Dalmacijo. Sarajevčani nas že vabijo, da se ustavimo pri njih. Cetinje in Podgorica nas že sedaj nestrpno pričakujeta. In tako tudi vsa ostala dalmatinska mesta s Trogirom na čelu. V juliju bo izvršena ena izmed največjih nacionalnih manifestacij, ki so jih kdaj organizirali primorski akademiki. Sklenili smo darovati mestu Trogiru spominsko ploščo kot priznanje mestu, ki je vedno budno čuvalo svojo nacionalno zavest. Ta sklep je bil takoj javljen trogirski občini, ki ga je sprejela z velikim veseljem na znanje.

Konservatorski urad v Splitu, ki čuva zgodovinske spomenike Trogira, je izrazil mnenje, da se postavi 2 kubična metra velike plošča z državnim grbom na južnih mestih Trogira, na onem mestu, kjer je prej stal benečki lev. Po nasvetu mojstra Meštrovića, ki se za stvar zanima, bo občina sama istočasno odkrila na drugih mestnih vratih svoj mestni grb. Pri odkritju spominske plošče bodo sodelovala vsa nacionalna društva Dalmacije. Skoro gotovo bo ta dan tudi zlet splitske sokolske župe. Čeprav danes nimamo za to še nikakih posebnih fondov, upamo, da bomo v najkrajšem času zbrali potrebno vsoto in darovali tak spomenik, ki ga mesto zasluži.

Ceneč žrtve in dobro vedoč, kaj so borbe za svobodo, se hočemo oddolžiti svojemu narodu, ki živi v krvavo pridobljeni svobodi. Mesto Trogir je eno izmed naših prvih dalmatinskih mest, ki nam je pokazalo pota k delu za ustvaritev svobodne nacionalne države.

Svečana manifestacija v Trogiru bo poleg prireditve, ki jo priredimo v februarju, naša letošnja največja akcija. Seveda ne bomo izgubili izpred oči vsakdanjega sistematičnega dela v korist naši stvari.

Želim samo, da bi se vse naše nacionalne organizacije posvetile dalmatinskim mestom, tako da se bodo v petnajstem letu naše svobode zabliščali vzdolž vsega našega sinjega Jadrana beli, dvoglavi orli, simboli naše slave, poguma in moči! M. Z.

Hubertus terpentinovo milo
in drugi izdelki Celjske milarne so prvovrstni
tudi kot skupina prinesli s potovanja, so daleč prekosili vsako pričakovanje. Ne glede na kraj in prilike je bila naša skupina povsod sprejeta z največjim gostoljubjem, z razumevanjem za stvar, v imenu katere smo šli na pot. Tudi prireditve so se vršile povsod, ne glede na čas in kraj, ob praznikih ali delavnikih, v majhnih ali velikih mestih ob polnoštevilni udeležbi domačinov in največji pozornosti vsega prebivalstva. Vsa mesta so naravnost tekmovala v tem, da ne zaostanejo za uspehom, doseženim v že obiskanih krajih. Z globoko zavestjo, da je bratski narod po južnih krajih, ki je prebredel že velike vojne grozote, ves z nami in da hoče z nami tudi ostati, smo se vrnili domov. Velikansko pot, ki je merila nekaj tisoč kilometrov, smo prepotovali v pičlih 14 dneh. Izmučeni od dolgotrajne vožnje, slabo prespanih noči in žarkega sonca smo se doma le nekoliko odpočili.

Klicalo nas je delo za našo stvar. Nismo dolgo pomišljali, kaj in kje bi pričeli. Dve veliki nalogi smo si izbrali: Prirediti za Ljubljano povsem novo stvar — primorsko revijo. Z optimizmom smo šli na delo, a čakalo nas je velikansko razočaranje. Težki tisočaki so bili izdani za »Glas od doma«, stvar pa ni imela zaželenega moralnega, a še manjši gmotni uspeh. Toda ostali smo optimisti. Izvršila se je kljub vsemu še zadnja akcija v preteklem letu. Prof. S. Šantel je naslikal štiri umetniške motive in deset tisoči njih odtiskov so šli v decembru v svet. Na mah so bili razprodani. Brez bučne reklame, brez vsiljevanja.

Tako je v glavnem minulo pretekło leto v našem klubu. Uspešno je bilo kljub vsem nevšečnostim in kljub temu, da išče lika plošča z državnim grbom na južnih

Zato jih naše gospodinje rade uporabljajo, ker dobro perejo in so poceni. — Dobite jih vsepovsod.

Srečno in veselo novo leto vsem cenj. odjemalcem

CELJSKA MILARNA

Vremenski pregled

Kdo se ne bi jezil nad vremenom? Ne jezijo se samo smučarji, vse je slabe volje, saj takale moča in vlaga prav nikomur ne sodi v račun. Pa ne le pri nas, tudi drugod je tako. Komaj kaj manj kot vsej zapadni polovici Evrope se je vreme tako nemarno pokazilo, samo s tem razločkom, da še poprej nego nam. Drugod se je odmeka uveljavila še pred prazniki, nas pa je dosegla vendarle nekoliko kesneje.

Kaj nam je naklonilo te nezaželjene blagodati? Kdo drugi kot atlantske depresije. Ob koncu prejšnjega tedna in še v praznike nas je krepki anticiklon, ki je s svojim težkim zrakom, z visokim zračnim pritiskom taboril med Francijo in Velikobritanskim otočjem, ščitil pred invazijo oceanskega zraka, ki je bil oblil že večino severne evropske polovice nekako do Alp. Toda ravno čez praznike se je stavba tega anticiklona zrušila, pljuski mogočne atlantske depresije so jo izpodkopavali in končno izpodnesli, da se je mogel njen vetrovni sistem razširiti daleč čez celino proti jugovzhodu. Sredi tedna je atlantska depresija imela pod svojim gospodstvom že vso zapadno polovico Evrope, vrh tega si je osnovala še nekako podružnico ali stransko depresijo nad zapadnim Sredozemskim morjem. V drugi polovici tedna pa se je semkaj prestavilo celo jedro depresije, ki je razvila veliko energijo; s svojo mogočno vetrovno črpalko je pognala v gibanje topli zrak tam iznad Afrike ter ga zagnala čez Sredozemsko morje proti severu. Čez ves Balbanski polotok, čez Podonavje in čez vso srednjo Evropo, pa končno še dalje so se razgrnile tople zračne mase od juga, prinašajoč vlago in dež, — samo v višjih legah je moglo še snežiti. Topli zračni tok od juga prevladuje tudi še ob koncu tedna, samo da je začel prav na lahko podenj siliti za spoznanje hladnejši tok od vzhoda, ki je prinesel rahlo burjo in majhno ohladitev, tako da je v noči na petek dež prehajal v sneg. Ta pohlevna burjica je prvi pozdrav velike ohladitve, mogočnega povratka trde zime, ki je znova zajela že vso Rusijo in se pripravlja, da prodre tudi še dalje na zapad ter poplavi srednjo in zapadno Evropo ter Balkan. Vremenske centrale so novo zimsko invazijo napovedale že za zaključek starega leta, pa se je reč vendarle nekoliko zakasnila. Rusi so si priborili obnovo zime na ta način, da so postavili mogočen anticiklon, ki se je pojavil nekje iz polarnih predelov, na severni rob svojega ozemlja. Postavljen semkaj s svojim jedrom je pričel anticiklonski vetrovni sistem puhati čez rusko nižavje ledenomrzli zrak iz Sibirije. Seveda se je s tem temperatura v Rusiji naglo in temeljito znižala: ne le na severu, tudi v Povolžju in osrednjih predelih kaže toplomer 20 do 30 stopinj pod ničlo, na najmrzlejših mestih pa celo do —40 stopinj C. Ta mraz se pomika počasi proti zapadu in jugozapadu, saj ga vleče nase mogočna črpalka atlantsko-sredozemske depresije, ki mu vrh tega pošilja v bok toplo južno strujo. V predelih, kjer se bosta ta dva različno topla in različno vlažna zračna toka stikala in kjer bo južni zrak kot lažji prisiljen vzpeti se nad hladnejšim vzhodnim v višino, mora biti precej padavin, povečini v obliki snega. Podrobnosti vremenskega dogajanja pa zavisijo od nadaljnjega potovanja atlantske depresije. Težko pa bo drugače kakor da nas v kratkem zajame obnova prave zime.

Repertoar

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

DRAMA.

Začetek ob 20.

Nedelja, 31. ob 15.: Robinzon ne sme umreti. Mladinska predstava. Znatno znižane cene od 6 do 20 Din. — Ob 21.: Raj potepuhov. Premiera. Izven.

Ponedeljek, 1. januarja ob 15.: Petrčkove poslednje sanje. Izven. Znatno znižane cene od 6 do 20 Din. — Ob 20.: Kulturna prireditev v Črni mlaki. Izven. Znižane cene.

Torek, 2.: Zaprto.

OPERA.

Začetek ob 20.

Nedelja, 31. ob 15.: Havajska roža. Izven. Znatno znižane cene od 8 do 30 Din. — Ob 21.: Pri belem konjiču. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 1. januarja ob 15.: Traviata. Gostuje baritonist P. Grba iz Zagreba. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Tičar. Izven. Znižane cene.

Torek, 2.: Zaprto.

★

Na Novega leta dan ob 15. pojo v operi Verdijevo opero »Traviata« z go. Zlato Gjungjenac v naslovni ulogi. Očeta poje kot gost g. Pavel Grba, bivši član naše opere, sedaj član zagrebške opere. Zvečer ob 20. pa je prva repriza »Tičarja« z g. Jankom v naslovni ulogi in ostali premierski zasedbi.

Znamenita bolgarska operetna primadona ga. Mimi Balkanska gostuje v sredo 3. januarja v naši operi. Umetnica je pravkar z največjim uspehom v večih operetah gostovala na zagrebškem odru ter žela velikanske uspehe. Brez dvoma bo zanimala tudi pri nas, saj uživa velik slovec. Prodaja vstopnic pri dnevni blagajni v operi.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.15

Ponedeljek, 1. januarja: Vi ste raskrinkani. Zadnjič v sezoni.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20

Nedelja, 31. ob 15.: Rože v snegu. Znižane cene. — Ob 21.: Orlov. Gostovanje Djuke Trbuhovića Znižane cene.

Ponedeljek, 1. januarja ob 15.: Trnulčica. — Ob 20.: Grofica Marica. Premiera. Gostovanje Djuke Trbuhovića.

Vprašajte
naše stare odjemalce, ako so z našo postrežbo zadovoljni Odgovor, ki ga boste dobili, je nam v ponos — Tudi vam ustrežemo!
JOS. ROJINA, Ljubljana
Aleksandrova cesta 3.

KUPIM
stanovanjsko hišo
V LJUBLJANI
vrednost do enega milijona Din. Plačam dve tretjini v gotovini ostalo prevzamem event. hipoteko. Posredovalci izključeni. Ponudbe poslati pod »Stanovanjska hiša« na ogl. odd. »Jutra«. 14016

VSEUČILIŠKA IN NARODNA BIBLIOTEKA V LJUBLJANI

V prvem zaletu sproščenih sil je bila v novi nacionalni državi ustanovljena univerza v Ljubljani. Razumljivo je, da takrat ni mogla biti do popolnosti dograjena, saj je za tako ustanovo potrebnih mnogo predpriprav. Zato se je marsikaj preložilo na kasnejši čas. Česar vsa leta svojega obstoja univerza najbolj pogreša, je velika centralna knjižnica. Pomen te institucije bi šel mnogo preko okvirja univerze, saj bi nudila knjižnica pripomočke za delo vseh strok in poklicov. Njena zgraditev bo velika narodna pridobitev. Ker je njena potreba od leta do leta večja, so tudi klici po njej vedno glasnejši. Že v božični številki smo govorili o tem in sporočili, da se je osnovala posebna akademska akcija za uresničenje že dovršenih načrtov. Za novo leto objavljamo danes o knjižnici mnenja nekaterih naših odličnih političnih in kulturnih delavcev.

Dr. Albert Kramer,

minister:

Vprašanje ljubljanske vseučiliške knjižnice je vprašanje naše univerze in s tem zudeva celokupnega naroda. Ko smo v letih 1918 in 1919 gradili naše vseučilišče, je država kot predstavnik zedinjenega naroda takorekoč čez noč ustvarila sanje generacij slovenske kulture, dobro se zavedujoč, da bo slovenska univerza postala v pravilnem razumevanju svoje naloge eden glavnih faktorjev jugoslovenskega napredka. Univerza brez svoje urejene knjižnice se ne more razvijati. Pokret, da si končno v Ljubljani zgradimo po Plečnikovih načrtih dostojno knjižniško poslopje, je torej v stvari akcija za dograditev našega vseučilišča. Nihče tu ne sme stati ob strani in prepričan sem, da bo tudi tokrat država storila vse, kar je v njeni moči, da se krasna zasnova čim prej uresniči.

Ivan Pucelj,

minister:

Od cele naše krvave in težke zgodovine so nam ostali edini spomeniki: naše z znojem in žrtvami oplemenjene gore in izbrazdana polja, znamenje jeklene volje in neomahlive vztrajnosti našega kmečkega rodu, — in naša knjiga, glasnik našega narodnega genija. Naša zgodovina je epopeja neizprosne borbe in sijajne zmage našega kmeta in naše knjige. Univerzitetna knjižnica v Ljubljani bodi hram naših skromnih, ali za napredek in zavest naroda silnih književnih spomenikov. Tu bo, med knjigami vseh narodov sveta, našla svoje častno mesto naša knjiga in misli preteklosti, vklesane v mrtve črke, bodo oživele v srcih novih pokolenj in se zlivale v nove, vse mogočnejše akorde neslutenih razodetij bodočnosti.

Dr. Drago Marušič,

ban:

Vprašanje ustanovitve univerzitetne knjižnice v Ljubljani je važno ne samo [illegible] lastne univerze, ki smo jo takoj [illegible]ili v naši nacionalni državi in ki predv[illegible]lja tako za profesorje kakor tudi [illegible]dijake bistven predpogoj za uspešno [illegible]anstveno delo, temveč tudi za celokup[illegible]s prebivalstvo dravske banovine, čegar [illegible]ulturni in posredno tudi ekonomski [illegible]azvoj je v ozki zvezi s procvitanjem in delovanjem našega najvišjega kulturnega zavoda. To vprašanje postaja pa tudi zelo pereče. Državni biblioteki v Ljubljani, ki sedaj vrši funkcije univerzitetne knjižnice, grozi nevarnost, da vsled pomanjkanja prostorov ne bo mogla več stavljati na razpolago knjig interesentom. Vse tu nakopičeno znanstveno blago bi tako postalo mrtev kapital. Prepričan sem, da bodo ne samo upravna oblastva, ampak tudi celokupna javnost po svojih močeh prispevali, da bo akcija za zgraditev nove, sedanjim potrebam odgovarjajoče univerzitetne knjižnice čimprej uspešno zaključena.

Dr. Matija Slavič,

rektor univerze:

Naše delo na univerzi je podobno svoječasnim graditeljem jeruzalemskega obzidja po vrnitvi iz babilonske sužnosti. Z veliko vnemo so zidali mestno obzidje, a njihovi sovražniki so jih ovirali, napadali in zasmehovali, rekoč: Bodo li mogli narediti kamnov iz kupov prahu! Zato so, kakor pravi Ezdrova knjiga, »z eno roko delali, v eni pa držali meč«.

Ustanovitelji ljubljanske univerze kralja Aleksandra I. so lahko ponosni na delo, ki ga je že izvršila s tako malimi sredstvi in v tako kratkem času. Toda njeni graditelji morajo neprestano tudi vihteti meč proti budžetarnim napadalcem naše univerze in proti neblagohotnim zaviralcem in utesnjevalcem razvoja in izpopolnitve naše Almae matris.

Zdaj je univerzi nujno potrebno poslopje za univerzitetno biblioteko, da se ohranijo zakladi, ki so jih nabrali naši predniki v študijski knjižnici, in da dobi univerza za profesorje in dijake in drugo občinstvo pravi knjižnični obrat. Tudi pri tem delu ne smemo dvomiti, da moremo narediti »kamne iz kupov prahu«. Ne kriza, ne malodušnost nas ne smeta odvrniti od započetega dela, in ne smemo ga odlagati na boljše čase, ampak vsak izmed nas naj reče z graditeljem jeruzalemskega obzidja, Nehemijo, ko so ga sovražniki odvračali od dela: »Veliko delo jaz opravljam in ne morem oditi, da kje ne zastane!«

Dr. Otmar Pirkmajer,

pomočnik bana:

Vprašanje vseučiliške knjižnice je gotovo tako pomembno, da zasluži zanimanje naše javnosti. Hvaležni moramo biti akademski mladini, ki je spoznala, da spada zadeva v njen interesni krog ter hoče delovati na to, da se načrt uresniči. Pri tem se mi zdi, da je najvažnejša finančna stran vprašanja. Mislim, da je treba spraviti vseučiliško knjižnico v okvir širje akcije, da pridemo do **lastne vseučiliške zgradbe v Ljubljani.** Nikakor ne kaže, da bi se vprašanje knjižnice reševalo brez ozira na glavno univerzitetno poslopje.

Predvsem se pa moramo zavedati, da se tako dragocene vsenarodne kulturne ustanove dajo ustvariti, ohraniti in razvijati samo z velikimi žrtvami naroda. Narod, ki ni požrtvovalen, ni vreden najvišje kulturne ustanove. Mislim, da se država ne bi hotela odtegniti žrtvam za našo univerzo, ako bi mi Slovenci sami pokazali dovolj smisla in zlasti pripravljenosti za žrtve, ter bi ustvarili **lasten univerzitetni sklad,** ki bi naj služil zgradbi in razvoju naše univerze. Vedeti moramo, da se nikjer in nikdar univerze niso razvijale samo z normalnimi državnimi sredstvi. Vsi vemo, kaj pomenijo na primer za razvoj beograjske univerze bogate ustanove (zadužbine), ki predstavljajo dohodek več milijonov dinarjev. Slovenci smo v tem pogledu prav na slabem. Nimamo živih mecenov in tudi za slučaj smrti se le redko kdo spomni naših kulturnih ustanov. To ni povsem opravičen pojav. Smo pridobitna pokrajina, kjer zavzema trgovina in industrija ter denarstvo važno mesto. Gospodarstvo in kultura sta od nekdaj ozko povezana faktorja. V malem smo videli, da so bila že od nekdaj naša mesta in naši trgi s cvetočo obrtjo in trgovino obenem najsvetlejša žarišča naše kulture. Nivo našega celokupnega kulturnega obeležja so ustvarili baš ti kraji, ker se je iz njih širila kultura in zmisel za napredek tudi na podeželje. Danes moramo priznati, da naše gospodarstvo ne daje sorazmerno toliko žrtev na oltar kulture, in če je ogrožen obstoj ene ali druge kulturne ustanove, moramo iskati vzrokov gotovo tudi v tej disrelaciji.

Pri takem položaju bo treba najti izhoda, ker gotovo je, da nas mora voditi pot naše kulture edino naprej in da se moremo odreči zahtevi, da mora dobiti naša univerza v toku časa vse potrebne predpogoje za razvoj, da bo vredna ne le svojega naziva, temveč tudi svojega velikega kulturnega poslanstva. Tu ne mislim le na vseučiliško knjižnico, temveč zlasti tudi na prepotrebno univerzitetno zgradbo. Gotovo bi se mogel najti tudi pri nas doma kak živ vir sredstev, ki bi lahko bistveno pripomogel, da se uresničijo naše želje glede Aleksandrove univerze. Ne izključujem za ta namen davka na odpravo fideikomisov, vendar nimam vere, da bi mogli po izvršeni agrarni reformi in po odtujitvi veleposestniških gozdov priti po tej poti do zadovoljive rešitve finančne strani našega univerzitetnega problema.

Gotovo je, da nas samo platonično navdušenje, govorjenje in pisanje ne bo spravilo mnogo bližje rešitvi načelnega vprašanja. Stvar je treba gledati realno in se pripraviti na žrtve, saj ni treba, da bi bolele. Zato je treba uzakoniti avtonomen **sklad almae matris Aleksandrinae,** in če bo imel v začetku le skromne dohodke, samo da je storjen začetek realnega reševanja našega vseučilišča.

Ivan Hribar,

senator:

Kar so možgani za človeški organizem, to so knjižnice za vseučilišča.

Kakor so možgani v človeškem telesu našli prav poseben, zanje smotreno prilagoden prostor, tako naj poklicani faktorji poskrbe, da dobi knjižnica naše almae matris Alexandrinae njenemu namenu in pomenu dostojno shrambo.

Dr. Vladimir Ravnihar,

senator:

Univerza je vrhovna znanstvena ustanova narodova. Univerza brez knjižnice je torzo, je nesmisel, je nesposobna za samolastno življenje. Predavanja profesorjev in znanstvenikov ne morejo nadomestiti knjižnice. Predavanja polagajo samo temelje za študij, kažejo temu studiju smernice. Adepti znanosti, lepih ved in umetnosti, bodoči učitelji in voditelji naroda, vršilci njegovega praktičnega življenja pa si morajo svoje znanje pridobiti iz tekom vekov napisanih knjig, ki nam podajajo izsledke človeškega duha. Knjižnica so pljuča vsakega znanstvenega instituta. Knjiga poleg empirije nam je izvor vsega znanja. Vse to so aksiomi. A ker veljajo ta prapravila, smatram, da je vseh in vsakega izmed nas dolžnost, da osredotočimo svoje napore v tem, da dobi univerza tako ponosnega imena, kakor je Univerza kralja Aleksandra I. v Ljubljani svojo lastno vzorno urejeno knjižnico.

Dr. Valentin Rožič,

senator:

Brez dvoma je, da smo vsi Slovenci za to, da se čimpreje ustanovi v Ljubljani vseučiliška knjižnica.

Nujnosti njene ustanovitve in eksistence ni potreba še posebej dokazovati. Z ustanovitvijo našega najvišjega narodnega učilišča — slovenske univerze — bi bili morali dobiti istočasno tudi vseučiliško knjižnico. Ker se pa to kljub mnogostranskemu trudu doslej še ni zgodilo, moramo vsi — ves narod zato skrbeti, da se to čimpreje uresniči. Zdaj gre le za sredstva, za način, kako vseučiliško knjižnico čimpreje dosežemo, otvorimo, da bo tako naša univerza dobila oni duhovni studenec — vrelec, iz katerega bo lahko zajemal svojo duševno hrano vsak državljan, ne samo profesor in akademik, temveč vsak stan: delavec, kmet, obrtnik, trgovec, uradnik in duhovnik.

Vseučiliška knjižnica bo naš duševni, znanstveni temelj, naša posoda duhovna, iz katere bomo zajemali vsi našo duševno hrano, — mano.

Ker pa v dobi splošne denarne krize ni pričakovati, da nam bi kak ameriški multimilijonar ali domač mecen-dobrotvorec priskočil na pomoč, zato se moramo postaviti na lastne noge, **opreti se samo na svojo državo.** Država je dolžna, da dá narodu — državljanom vse možnosti, da se njihov duhovni organizem razvija in razvije do vrhunca popolnosti. To je tudi v duhu intencije Prestolne besede našega modrega vladarja, ki jo je spregovoril ob otvoritvi našega Narodnega predstavništva dne 18. jan. 1932. Zato je in bo naloga narodnih predstavnikov, poslancev in senatorjev, pa tudi vseh podeželskih, trških in mestnih občin, kakor tudi drugih stanovskih korporacij in ustanov, da vsi enodušno po resolucijah in sklepih, prosijo in zahtevajo, da vlada čimpreje to narodovo najsvetejšo in najvzvišenejšo željo izpolni — kljub mizernim časom. Načrti so pripravljeni! Treba je le nekaj let zaporedoma staviti v drž. proračun primerne postavke za slovensko vseučiliško knjižnico v Ljubljani. To je država dolžna sama sebi, narodu in zunanjemu svetu, kajti ravno Slovenci smo tisti važni vitalni faktor kraljevine Jugoslavije, na katerega gleda celi svet — z našimi brati vred.

Narod naš dokaze — zaklade hrani — in te moramo shraniti v hiši modrosti — v najvišji kulturni hram, ki bo največja privlačna sila za vse Jugoslovene in inozemce.

Prepričan pa sem tudi, da bo i naš vitežki vladar z vso svojo vladarsko naklonjenostjo in modrostjo podpiral to najplemenitejše kulturno stremljenje Slovencev in kakor je Njegovo Veličanstvo blagohotno dovolilo, da se sme slovenska univerza v Ljubljani imenovati Univerza kralja Aleksandra I., tako upamo, se bo z visokim kraljevskim dovoljenjem imenovala tudi bodoča vseučiliška slovenska knjižnica: **Bibliotheka Aleksandrina!**

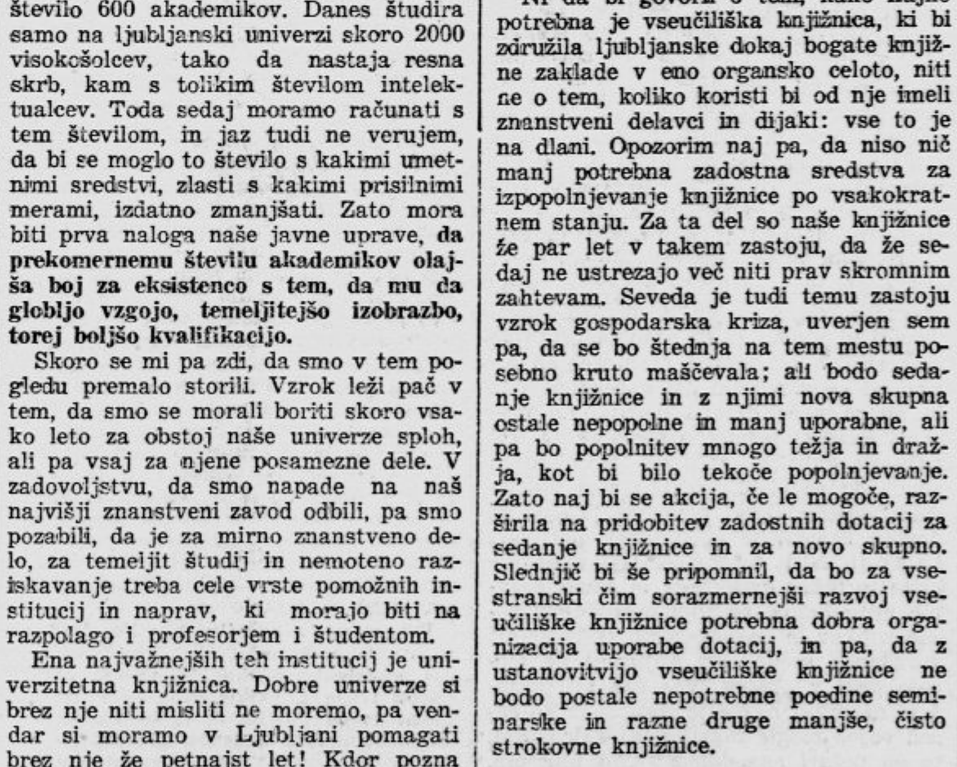
Dr. Dinko Puc,

župan ljubljanski:

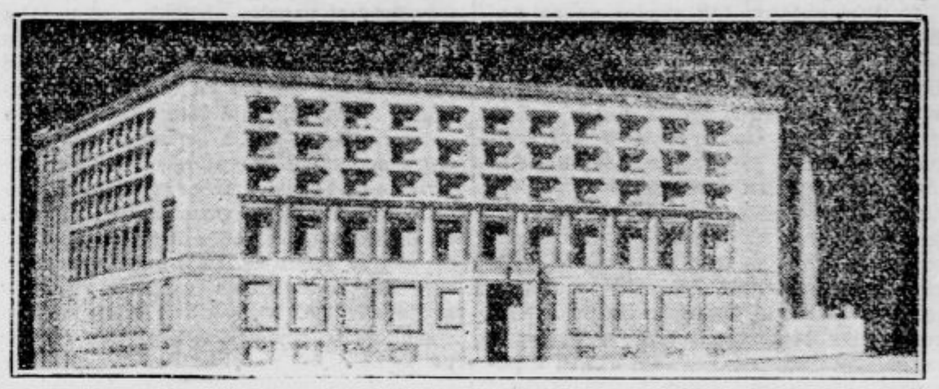
Razvoj naše univerze je naravnost presenetljiv. Ko smo še pred vojno utemeljevali potrebo slovenskega vseučilišča, smo dokazovali, da bomo ob koncentraciji vsega našega dijaštva dosegli število 600 akademikov. Danes študira samo na ljubljanski univerzi skoro 2000 visokošolcev, tako da nastaja resna skrb, kam s tolikim številom intelektualcev. Toda sedaj moramo računati s tem številom, in jaz tudi ne verujem, da bi se moglo to število s kakimi umetnimi sredstvi, zlasti s kakimi prisilnimi merami, izdatno zmanjšati. Zato mora biti prva naloga naše javne uprave, **da prekomernemu številu akademikov olajša boj za eksistenco s tem, da mu da globljo vzgojo, temeljitejšo izobrazbo, torej boljšo kvalifikacijo.**

Skoro se mi pa zdi, da smo v tem pogledu premalo storili. Vzrok leži pač v tem, da smo se morali boriti skoro vsako leto za obstoj naše univerze sploh, ali pa vsaj za njene posamezne dele. V zadovoljstvu, da smo napade na naš najvišji znanstveni zavod odbili, pa smo pozabili, da je za mirno znanstveno delo, za temeljit študij in nemoteno raziskavanje treba cele vrste pomožnih institucij in naprav, ki morajo biti na razpolago i profesorjem i študentom.

Ena najvažnejših teh institucij je univerzitetna knjižnica. Dobre univerze si brez nje niti misliti ne moremo, pa vendar si moramo v Ljubljani pomagati brez nje že petnajst let! Kdor pozna škandalozno ozke prostore naše licealne knjižnice, kdor ve, kako so razmetani knjižni zakladi naše univerze in našega mesta sploh po najrazličnejših oddelkih in poslopjih, se more le čuditi neskončni potrpežljivosti, vztrajnosti in marljivosti naših vseučiliških krogov ter njihovi globoki ljubezni do zavoda samega, da v teh težkih razmerah vzdržujejo našo univerzo na toli dostojni višini, da se nam ni treba sramovati pred znanstvenim svetom.

Univerza kralja Aleksandra v Ljubljani

Osnutek univ. prof. Josipa Plečnika za vseučiliško knjižnico v Ljubljani

Najnovejša akcija naše univerzitetne mladine za zgradbo univerzitetne knjižnice mi je vsled tega nad vse simpatična. Ne dvomim, da bo vodila do uspeha — kljub krizi, ker enkrat bo že morala državna uprava storiti nekaj več za našo univerzo. V svojem stremljenju univerzitetna mladina ne bo osamljena. **Krepko, odločno in jasno pomoč ji bo nudila zlasti naša občinska uprava,** ki je vedno podpirala vsako akcijo v prid naše univerze in ki bo smatrala tudi za svoj praznik tisti dan, ko bo otvorjena univerzitetna knjižnica na zemljišču, ki ga je rezervirala za ta namen!

Oton Župančič,

upravnik Narodnega gledališča:

Brez bogate, prostorne, svetle, zračne, udobne in vabljive knjižnice — mikavnejše od vsake kavarne in gostilne — je univerza čebelnjak sredi večnega snega in ledu.

Dr. Matija Murko,

univerzitetni profesor in predsednik Slovanskega instituta v Pragi:

Čemur sem se v lepo razvijajoči se Ljubljani po prevratu vedno bolj čudil, je univerza brez knjižnice s potrebnimi prostori in primerno dotacijo. Skrajni čas je, da se ta kričeča disharmonija čimprej odpravi v korist univerze, znanstvenega in kulturnega dela sploh na Slovenskem in na čast Jugoslavije, katero vidi kritično oko srednjega in zapadnega Evropejca najprej v Ljubljani.

Dr. Alfred Šerko,

prorektor univerze:

Prosite me za kratko izjavo glede vseučiliške knjižnice. Je v tej stvari sploh še treba kakih izjav?!

Dr. Milan Škerlj,

dekan juridične fakultete:

Ni da bi govoril o tem, kako nujno potrebna je vseučiliška knjižnica, ki bi združila ljubljanske dokaj bogate knjižne zaklade v eno organsko celoto, niti ne o tem, koliko koristi bi od nje imeli znanstveni delavci in dijaki: vse to je na dlani. Opozorim naj pa, da niso nič manj potrebna zadostna sredstva za izpopolnjevanje knjižnice po vsakokratnem stanju. Za ta del so naše knjižnice že par let v takem zastoju, da že sedaj ne ustrezajo več niti prav skromnim zahtevam. Seveda je tudi temu zastoju vzrok gospodarska kriza, uverjen sem pa, da se bo štednja na tem mestu posebno kruto maščevala; ali bodo sedanje knjižnice in z njimi nova skupna ostale nepopolne in manj uporabne, ali pa bo popolnitev mnogo težja in dražja, kot bi bilo tekoče popolnjevanje. Zato naj bi se akcija, če le mogoče, razširila na pridobitev zadostnih dotacij za sedanje knjižnice in za novo skupno. Slednjič bi še pripomnil, da bo za vsestranski čim sorazmernejši razvoj vseučiliške knjižnice potrebna dobra organizacija uporabe dotacij, in pa, da z ustanovitvijo vseučiliške knjižnice ne bodo postale nepotrebne poedine seminarske in razne druge manjše, čisto strokovne knjižnice.

Dr. Milan Vidmar,

dekan tehniške fakultete:

Slovenska univerza ne stanuje udobno. V najpohlevnejšem stanovanju inteligenta ne more in ne sme manjkati biblioteka. **Kako naj tedaj naša univerza živi brez knjižnice?**

Narodu, ki alkoholu vsako leto žrtvuje milijarde, je velika sramota, če za svojo knjižnico ne žrtvuje nekaj milijonov. Prepričan sem, da bomo prav kmalu imeli svojo dostojno univerzitetno knjižnico.

Dr. Karol Oštir,

dekan filozofske fakultete:

Brez obširnega in temeljitega poznanja strokovne znanstvene literature je univerzitetni študij še prav posebno na filozofski fakulteti nemogoč. Zato je bistvena sestavina vsake univerze univerzitetna knjižnica. Tudi naš univerzitetni zakon določa, da obstojajo pri univerzah poleg specialnih knjižnic v institutih splošne univerzitetne biblioteke. Vkljub temu ljubljanska univerza tega prevažnega zavoda do danes še nima. Potrebno nam je najprej primerno in vsem zahtevam današnje dobe ustrezajoče knjižnično poslopje. Naš mojster Plečnik je ustvaril že pred leti prekrasen načrt zanj. Ljubljanska mestna občina je rezervirala zanj eno najlepših stavbišč sredi mesta. Naša akademska mladina pa je sedaj z enodušno vnemo začela široko zasnovano akcijo za uresničenje davne želje; v tem prizadevanju stoji v eni vrsti z njo ne le ves naš profesorski kolegij, temveč tudi — o tem ne dvomim — vsa naša javnost. Trdno sem prepričan, da bo kot plod skupnih vztrajnih naporov že v bližnji bodočnosti stala v Ljubljani ponosna zgradba univerzitetne knjižnice, ki je danes najkardinalnejša zahteva celokupne naše civitatis academicae.

Dr. Rajko Nahtigal,

univerzitetni profesor:

Univerza brez univerzitetne knjižnice je unicum, pa se je spočetka moglo opravičevati le radi težkih časovnih razmer s postopno izgradnjo novoustanovljene univerze. Toda dalje se tako stanje ne more več trpeti, ako se smatra znanstveno delo in študij na univerzi kralja Aleksandra I. za resno stvar. Zase moram reči, da mi je moje poklicno delo na polju splošne slovanske filozofije (staroslovenščine in slovanskega primerjalnega jezikoslovja) ravno radi pomanjkanja univerzitetne biblioteke zelo oteženo, kar morem dobro preceniti, ker lahko primerjam sedanjo možnost dela na ljubljanski univerzi s prejšnjo na graški z lepo biblioteko; saj profesor ne rabi samo svoje ožje specialne literature, pa tudi pri tej mora univerzitetna knjižnica priskočiti na pomoč, ker profesorske plače in seminarske dotacije ne zadoščajo več za nabavo potrebnih publikacij. Po vojni je slavistična literatura izredno narasla — naj omenim le njen silni razmah na Francoskem in pri novoosvobojenih slovanskih narodih. Kake ogromne vrzeli so tu v Ljubljani v sestavu dosegljivih knjig moje stroke! Poslužiti se izposojanja knjig z drugih univerz ali celo iz inozemstva (n. pr. iz Prage) je mogoče, da ne govorim o nerodnosti te procedure, le v redkih izjemnih slučajih. Zame so desolatne ljubljanske bibliotečne razmere že tako daleč prispele, da mi je kakšno večje delo onemogočeno in da sem radi njih že sredi nekolikih razprav obtičal. Najbrže je doživel slično tudi še kdo drugi. Zato mislim, da je skrajni čas, dati ljubljanski univerzi neobhodno potrebno dopolnilo — univerzitetno knjižnico.

Dr. Gregor Krek,

univerzitetni profesor:

Kvantitativno in kvalitativno impozantni so znanstveni plodovi naše mlade univerze, njenih učiteljev in že tudi njenih bivših učencev. Dokaz temu je dejstvo, da so si številna dela in osnovna raziskovanja priborila obče priznanje učenjakov inozemstva navzlic temu, da so produkt pripadnikov širokemu svetu nepoznanega narodiča. Nepoučeni krogi bi iz tega utegnili sklepati, da nam univerzitetna biblioteka sploh potrebna ni. To bi bil varljiv sklep. Avtorji teh del predobro vedo, koliko osebnih denarnih žrtev, potovanj, duševnih skrbi in borb, koliko potrate časa je potrebno, da si pribavijo vsaj najnujnejša pomagala za svoje znanstveno delovanje. Pri tem pa ostaja še zmerom marsikatera želja, marsikatero hrepenenje po popolnosti neizpolnjeno, marsikatera vrzel odprta. Kar se tiče pravnih in ekonomskih ved, nudijo naše publikacije skoraj samo **historikom** nekoliko uporabnega materijala. O **modernem** pravu bi že doslej bilo vsako delovanje izključeno, da ne bi imeli v biblioteki juridične fakultete vsaj spočetek moderne strokovne knjižnice. Na žalost ta biblioteka **že od proračunskega leta**

1931-1932 ni več dobila niti pare kredita. S tem je sedaj na višku sočasnih spoznatkov stoječe znanstveno udejstvovanje naravnost onemogočeno. Ali se zavedajo zakonodavci, kaj to pomeni za znanstven zavod, za one, ki na njem delujejo, in posredno za državo samo?

Še bolj obžalovanja vredni pa so **naši slušatelji.** V izvestnem smislu resničen je izrek Tomaža Carlyja: The true **University** of these days is a **Collection of Books** (Prava univerza naših dni je zbirka knjig). Univerza brez univerzitetne knjižnice je nestvor, prej ali slej obsojen na smrt. Nemogoče je, da bi akademska predavanja izčrpala snov, ki jo predvideva učni red. Glavna in bistvena naloga jim je le uvajanje v predmet, v razumevanje osnovnih pojmov, v miselne smeri, ki dovajajo do pozitivnih rezultatov in z vsem tem le **priprava** za samostalno nadaljevanje študij s pomočjo literature. Libri muti magistri sunt. Naši študenti pa, po ogromni večini siromaki, nimajo niti dovolj navadnih priročnih knjig in učbenikov, ki bi jim omogočeval poglobitev v pozitivne njihove vede, niti prostora, kjer bi se jih mogli posluževati. Kdor se pri vsem tem čudi, da so doseženi vendarle kolikor toliko zadovoljivi učni uspehi, naj to pripisuje izrednim naporom našega dijaštva, potrošenim na račun njegovega zdravja in njegovih vsakdanjih življenjskih potreb. Odločilni činitelji pa, ki pri našem akademskem naraščaju morda upravičeno pogrešajo temeljito strokovno in pred vsem **splošno** in **srčno** izobrazbo, naj trkajo na svoja prsa in naj priznajo: Nostra culpa, nostra maxima culpa!

Še je **čas, da se popravi, kar je bilo** zamujeno. Čim prej, tem bolje za zavod, za učitelje in učence in tem bolje za domovino, ki služi njenim interesom universitas in ki ji imajo služiti v bližnji bodočnosti naši akademiki kot zvesti državljani ne samo kot branitelji naše zemlje, temveč tudi »z uma svetlim mečem«. Naj nas najde bodočnost dobro oborožene tudi zoper neprijatelje resnice in duševnega napredka!

Dr. France Kidrič,

univerzitetni profesor:

Poleg ljubljanske **univerze** ne poznam še druge, ki ne bi imela svoje centralne knjižnice.

Že gola **taka ugotovitev bi morala** odločilne kroge opozoriti, da je problem, za ugodno rešitev katerega se ramo ob rami z akademsko mladino in profesorskimi krogi bori že dobršen čas tudi vsa ostala slovenska kulturna javnost, neodložljiv.

Komu **bomo smeli** čestitati za rešilno besedo in gesto, da se pokoplje ta škandal?

Dr. Vekoslav Kukovec,

minister v p.:

Z veseljem **sem izvedel za akcijo za** univerzitetno knjižnico v Ljubljani.

Tekom celega obstanka ljubljanske univerze sem imel ponovno priliko prepričati se, da je le velika požrtvovalnost profesorjev in javnosti omogočila tako lep razvoj univerze, ki se je imela in se ima boriti z gmotnimi težkočami.

Te skušnje iz polpreteklosti **naj so** opomin vsem, ki so poklicani podpreti tudi akcijo za univerzitetno knjižnico, da to storijo z ono vnemo, ki odgovarja dosedanjim skupnim naporom za ljubljansko univerzo.

Dr. Fran Windischer,

predsednik Narodne galerije:

Univerzitetna knjižnica v Ljubljani, ki bi črpal iz nje znanja in omike ves narod, bi pomenila eno največjih in najznamenitejših od Slovencev zasnovanih kulturnih del. Mogočna stavba, kakor si jo je zamislil genij našega Plečnika, bo sekularen kras Ljubljani; naši visokošolski mladini in vsakemu k višjemu cilju stremečemu našemu človeku sploh pa živa pobuda in pomoč za najvišji kulturni dvig. Vredna je naporov naših in naših žrtev. Na vztrajno delo zato za uresničenje te velike ideje!

Dr. Janko Šlebinger,

upravnik drž. študijske knjižnice v Ljubljani:

Naš »bibliotečni problem« postaja od leta do leta težavnejši, obupnejši: univerza je še vedno brez svojega najvažnejšega centralnega instituta in brez primerne zgradbe zanj, državna študijska knjižnica pa se bliža s svojimi do četrt milijona zvezki v dosedanjih začasnih, svojim namenom popolnoma neprikladnih in do zadnjega kotička prenatrpanih prostorih neizogibnemu propadanju. Kako zadostiti v tesni čitalnici brez potrebnega miru od dne do dne naraščajočemu obisku? Kam spraviti nova skladišča dolžnostnih izvodov periodičnih tiskovin iz vse kraljevine, ko vendar niti napolnjeni vlažni kletni prostori ne morejo več sprejemati novih žrtev? Kje in kako naj opravlja uradništvo svoje posle točno in v redu v moreči tesnobi? Itd. itd. Zato iskreno pozdravljam čilo akcijo naše akademske mladine, ko ob teh nevzdržnih kulturnih razmerah resno apelira na javnost za pomoč in trka do končnega uspeha na vrata onih, ki jim je narod poveril skrb tudi za naše najnujnejše prosvetne potrebe, da store svojo dolžnost kljub vsem krizam!

Janko Glaser,

ravnatelj Studijske knjižnice v Mariboru:

Vseučiliška knjižnica je tako nujna in sama po sebi umljiva izpopolnitev univerze, da o njeni utemeljenosti pač ni treba izgubljati besed. Zahteva jo pozicija knjižnice v mednarodnem znanstvenem svetu, zahteva njena uporabljivost in služba znanstvenemu delu. Posebej pa je treba poudariti eno: bodoča vseučiliška knjižnica v Ljubljani ne bo samo to, ampak znatno več: bodoča vseučiliška knjižnica v Ljubljani bo obenem tudi osrednja slovenska knjižnica, slovenska narodna biblioteka. Notranji pogoji, da to postane, so z zbirkami in zakladi, ki jih je v več ko poldrugem stoletju nabrala sedanja študijska knjižnica, v glavnem dani; treba je samo, da dosedanji organični razvoj — od znotraj navzven — najde tudi organičen zaključek: streho, ki bo primerna in vredna, da inventar slovenske knjižne kulture, te najplemenitejše in najpomembnejše stvaritve našega dela in truda, vzame v svoje zavetje. Naj v tem smislu hram vseučiliške knjižnice v Ljubljani, kakor ga je zasnoval mojster Plečnik, postane slovenski vidovdanski hram in naj se dvigne čimprej!

Dr. Josip Mal,

ravnatelj Narodnega muzeja:

Odveč bi bilo, iznova zopet opozarjati na znanstveno in kulturno potrebo, da vzraste v Ljubljani z novim poslopjem vseučiliške knjižnice obenem tudi naša osrednja biblioteka. Statistika naših knjižnic, ki jo je objavila dr. Pivec-Stelé v Glasniku Muzejskega društva, dokazuje, da si hoče večina ljubljanskih strokovnih institucij osnovati lastne knjižnice. Kakor je to v gotovem oziru dobro in pač tudi razumljivo, ker sedanji Studijski knjižnici primanjkuje prostorov za nemoteno uporabljanje literature, tako je na drugi strani škodljivo iz čisto gospodarskih razlogov. Kajti ob takih razmerah se je pri naročanju težko ogniti duplikatom, ki niso baš neobhodno potrebni. Upravitelj velike knjižnice pa pozna točno potrebe vseh institucij, ki potem zopet vedo, kam se naj s svojimi zahtevami obračajo. Hejs koiranos esto, hejs basileus!

Iz ozirov ekonomije **sredstev bi ob tej** priliki opozoril tudi na potrebo, da bi se v prostorih nove knjižnice odmeril poseben trakt odnosno lastno nadstropje za naš arhiv, ki s svojimi 12.000 fascikli in 3000 listinami osebenkuje sedaj v nezadostnih in varnostno neprimernih prostorih muzejske zgradbe. Ta način združitve arhiva in knjižnice v isti zgradbi je umesten tudi iz drugega vidika: znanstveniku, ki dela na osnovi tiskanih virov, so v isti hiši na razpolago tudi pisani, arhivalni viri in obratno.

Prof. **Plečnik bo brez dvoma z lahkoto** v svojem lepem načrtu dobil odnosno dostavil prostora za arhiv s policami za okoli 20.000 fasciklјev (upoštevani prirastek), za nekaj vstenskih omar za listine in cimelije ter za prostore posebne arhivske uprave.

Evgen Lovšin,

banski svetnik:

Slovenci **smo si zgradili stanovanjske** hiše za sebe in svoje rodbine, grobnice za pokojne, zidanice za vino, senike, pode, kašče in druge shrambe za letino, planinske koče, smučarske domove in telovadnice in nešteto drugih koristnih stavb, pozabili pa smo, da imamo nenadomestljiv in neprecenljiv kulturni zaklad v študijski knjižnici, bogastvo duha našega in tujih narodov, ki nima lastne strehe in zadostnih prostorov za vskladiščenje in čitanje knjig.

Ta že po svojem postanku in **razvoju** vseučiliška knjižnica je največja in edina ustanova te vrste z znanstveno avtoriteto na področju ljubljanske univerze. Če smo že vse storili, da smo spravili svoje zlate zaklade v ognja varne blagajne, da smo jih zavarovali proti tatvini in vlomu in da smo te blagajne namestili v betonirane prostore, ali nismo mi — slovenski del našega naroda in ali ni naša država dolžna, da preskrbi čimprej primerne prostore za naš največji kulturni zaklad? Malokdo bi mislil, da ne bi bila stavba naši vseučiliški knjižnici kdaj potrebna. To pa ni dovolj. Stavba je neobhodno potrebna t a k o j! Niti tehtni razlogi današnje krize in težav državnega in samoupravnih proračunov, pa tudi proračunov posameznikov in gospodarskih podjetij pri vprašanju vseučiliške knjižnice ne morejo priti v poštev. Ves čas mi prihajajo na misel največje izgube, ki so razen vojne mogle zadeti kdaj kak narod, to so požari nenadomestljivih umetnin, posebno požari velikih knjižnic.

Če je tak velik zaklad našel **svojo** varno in prostorno streho, pa je v isti meri potrebno, da ne leži neproduktiven in nedostopen onim, ki bi jim služil za nadaljnjo obogatitev, večjo srečo in blagostanje. Stavba vseučiliške knjižnice mora in bo imela dovolj prostorov, kjer bo lahko študiral vsak, ki ima željo in težnjo po izpopolnjevanju in ustvarjanju.

Zato mora **priti postavka za stavbo** vseučiliške knjižnice v Ljubljani že v proračunskem letu 1934-35 v državni proračun. Zato moramo biti pripravljeni tudi sami na potrebne žrtve.

Božidar Borko,

kulturni urednik »Jutra«:

Velika, dobro urejena osrednja knjižnica v Ljubljani je spričo posebnega položaja Ljubljane kot slovenskega kulturnega središča kulturna zadeva kat' eksohen. Kdor govori o napredku naše kulture, m o r a govoriti tudi o tem vprašanju, in kdor ga pozna, m o r a po svojih močeh pripomoči k rešitvi — vse drugo je fraza!

Naj tu posebej naglasim interese naše p u b l i c i s t i k e i n č a s n i k a r s t v a. Ljubljana ima relativno največ **je število časnikov in časopisov v Jugoslaviji.** Število ljudi, ki pišejo in vsebinsko skrbe za naš izredno razviti tisk in ki utegnejo vsak dan potrebovati dobro preskrbljeno knjižnico, je najmanj petkrat večje od števila sedežev v čitalnici Državne studijske knjižnice!

Tudi to nazorno kaže, kako malo ustrezajo sedanji prostori današnjim razmeram in potrebam.

Predvsem so torej potrebni p r o s t o r i, ker so tehnični pogoj za ekonomično **izrabo knjižnih zakladov, ki jih že imamo.** Drugo je vprašanje dotacij, vprašanje nakupa novih knjig in podobno. To so širši problemi naše osrednje knjižnice, a prav tako važni z vseh vidikov, iz vseh interesov.

Zaradi tega je treba **vprašanje naše** osrednje knjižnice toliko časa gibati, da se bo pomaknilo iz stanja k r a n j s k e p r o v i n c e v stanje, ki bo ustrezalo položaju slovenskega kulturnega središča v naši n a r o d n i d r ž a v i.

Kulturni pregled

Slovenska knjiga v letu 1933

Ob koncu leta 1932 smo bili vsi trdno prepričani, da bo novo leto izredno kritično za slovensko knjigo. Gospodarska kriza bo otežkočila založniško podjetnost, vsak nov rokopis bo desetkrat pretehtan in premišljen, preden pojde v tiskarno. Konzum se mora nujno skrčiti, saj vidimo na vseh koncih in krajih, celo tam, kjer naj bi dajali vzpodbuden vzgled, da se zaradi krize črtajo baš izdatki za kulturo, kakor da bi bila kultura v družbi, v državi in v posameznikovem življenju samo breme ali luksuz za dobre čase. Sploh je bilo geslo časa: vse omejiti!

Bilanca l. 1933. na knjižnem trgu **nas** zgovorno prepričuje, da ni prodrlo pesimistično stališče. Leto, ki smo ga pravkar zaključili, je bilo za slovensko knjigo vsaj količinsko, kolikor smemo sklepati po površni primerjavi, ugodnejše, kakor marsikatero leto v starih dobrih časih pred svetovno vojno in najbrž bi celo vzdržalo primerjavo z leti povojne prosperitete. To je nekoliko presenetljiv pojav, ki kaže, da pri izdajanju slovenske knjige ne odločajo izključno profitarski momenti, marveč da je v vsem izdajateljskem vzgonu in razmahu tudi nekoliko idealizma zaradi knjige same. Marsikdo se čudi, češ, saj knjige obležé v skladiščih, ko jih vendar nihče ne kupuje!? Mislimo pa, da idealizem izdajateljev in založnikov že v zvezi z denarno stisko in kreditnimi težkočami vendarle ne presega neke meje in da samo zaradi skladišč ne bo nihče izdajal novih knjig. Očitno je, da je v raznih plasteh našega naroda še vedno lepo število idealno razpoloženih ljudi, ki ne priznavajo do vseh konsekvenc materialističnih nazorov o zavisnosti vsega človeškega dejanja in nehanja od gospodarskih činiteljev. Imamo ljudi, ki si od skromnih, reduciranih dnevnikov še vedno kaj odtrgajo za knjigo, ki jim je postala duševna potreba.

Če uvažimo, da na. pr. na Poljskem, torej med narodom, ki je mnogo večji ne le od Slovencev, marveč sploh od Jugoslovanov, iznaša povprečna naklada knjige 1500—2000 izvodov, tedaj je ovržen argument, ki ga nekateri stavijo proti slovenski knjigi, češ, da se ne more razširiti in »izplačati«, ker nas je premalo. Povprečna naklada slovenske knjige namreč ni nič manjša od povprečne naklade poljske knjige. Sicer pa so očitek »majhnosti« že zdavnaj ovrgli n. pr. Norvežani in Čehi, ki producirajo relativno svojemu številu več knjig kakor Francozi, Nemci in drugi veliki narodi. Poglavitno torej je in ostane duševna potreba knjige: čim več je v narodu ljudi, ki knjige ne morejo pogrešati, večja je produkcija in višje so naklade. Potemtakem zmaguje tu nad močjo števila moč kvalitete ali z drugimi besedami: kultura nad gospodarstvom, duh nad materijo. Bilo bi abotno, če bi same sebe tako dajali v nič pred drugimi, da si ne bi priznali: Produkcija slovenske knjige je lepo spričevalo kulturnosti Slovencev.

Sedaj pa preidimo k pregledu **naše knjižne** proizvodnje v letu 1933. Omeniti moramo, da ta bilanca ni knjigovodniško natančna in da je bila sestavljena na hitro roko. Načelno nismo upoštevali raznih brošur in stanovske literature, koledarjev in drugih prigodnih publikacij, tudi versko slovstvo smo pustili ob strani. Nepopolno je zastopana literatura naših rojakov v Italiji, neupoštevane so žal knjige naših izseljencev v Ameriki. Sicer pa v tem primeru ne gre za znanstveno bibliografijo, marveč za informativni pregled. To naj upošteva, kdor bo opazil kakšno vrzel.

P o e z i j i se v teh časih nikjer ne godi dobro, zato so tudi pri nas pesniške zbirke bolj redke, obsojene večidel v samozaložbo. Vendar smo tudi v tem pogledu dobili l. 1933. nekatere pomembne publikacije. Med poezijo lahko uvrstimo Izbrano delo Josipa Murna — Aleksandrova v redakciji Silve Trdinove in v izdaji Tiskovne zadruge. Zanimiva in lepa novost je tudi antologija »Slovenska sodobna lirika«, ki jo je ob koncu leta izdala Jugoslov. knjigarna. Nadalje je omeniti Gradnikov prevod »Portugiških sonetov« Elizabete Barret Browningove, ki ga je v apartni opremi izdala Tiskovna zadruga. V ostalem se je naša lirika izživljala po revijah.

V i z v i r n i p r o z i mi bilo leto 1933. slabo, da, lahko bi celo govorili o dobri žetvi. Naj predvsem omenimo 16. zvezek Zbranih spisov Ivana Cankarja, 8. zvezek Izbranih spisov Ivana Preglja in 1. zvezek Izbranih spisov Iv. Šorlija. To sicer niso novosti, vendar izdaje starejših pisateljev sodijo v standard vsake književnosti in imajo v literarni produkciji častno mesto. Izmed novih spisov je treba predvsem omeniti Miška Kranjca roman »Predmestje« in novele »Sreča na vasi«, dalje Mirka Javornika roman »Črni breg«, Filipa Kalana novele »Pustolovci«, Frana Bevka »Velikega Tomaža« in »Dediča«, Radivoja Reharja »Vipavske povesti«, Janka Kača »Pisane zgodbe«, M. Malešiča povest »Izobčenci«, Rošev voini roman »Zvesta četa«, Ilke Vaštetove zgodovinski roman »Vražje dekle«, Mare Husove povest služkinje »Njene službe«, Ivana Molka prozo »Živo mravljišče«, Ivana Vuka »Zlato tele in druge zgodbe« ter Feiglovega »Čarovnika brez dovoljenja«.

D r a m a t i k a je v knjižni žetvi l. 1933. zastopana samo z dvema knjigama: Golia. »Kulturna prireditev v Črni mlaki« in Brenk, »Koroški tihotapci«. Na tem mestu pa je treba omeniti pojav nove revije z naslovom »Dramac«.

Prehajamo k **z n a n s t v e n i m** spisom, **r a z p r a v a m, e s e j e m** in **p o u č n i m** knjigam. Tudi tu je proizvodnja prav obilna. Tiskovna zadruga je izdala Uratnikove »Pogled na družabno in gospodarsko strukturo Slovenije«, Cirila Debevca »Gledališke zapiske« in Antona Ocvirka »Razgovore«. Jugoslovanska knjigarna je izdala v Slodnjakovi redakciji kritične spise Frana Levstika kot V. zvezek Zbranih spisov in Mattanovichevo »Elektrotehniko«. Slovenska Matica je z drugim delom zaključila prof. Spektorskega »Zgodovino socialne filozofije« in izdala nadaljevanje prof. Izidorja Cankarja »Zgodovine likovne umetnosti v zahodni Evropi« (gotika). Pri Mohorjevi družbi je izšel obsežen spis prof. dr. Gosarja »Za nov družabni red«, istotam pomembna monografija o jetiki iz peresa dr. Debevca. Medicinsko literaturo je obogatil tudi docent dr. Ivan Matko z obsežnim spisom »Perkusija in avskultacija«, isti avtor je izdal razpravo »Problem stigmatizacije«. O našem morju je izšla pri Mohorjevi družbi knjiga s spisi dr. Bohinjca, prof. Kramica in dr. Dobida. Pomembno znanstveno delo naše mlade generacije je »Levstikov zbornik«. Ivana Hribarja »Moji spomini« so se letos zaključili s četrto knjigo. Za domačo zgodovino je značilno življenjsko delo Nestorja naših starinoslovcev župnika Ivana Vrhovnika »Trnovska župnija«. Isti avtor je obelodanil spis o zgodovinarju Ivanu Vrhovcu. Sredi leta je izšel peti zvezek »Slovenskega biografskega leksikona«, o čigar pomenu bi bilo odveč govoriti. Zbrani spisi Janeza Evang. Kreka so letos dobili četrto knjigo. Prirodoznanstvo predstavlja predvsem Vodnik po zbirkah Nar. muzeja v Ljubljani (prirodopisni del), dalje poljudna studija dr. L. Čermelja o Nikoli Tesli. V gospodarski literaturi je zavzela svoje mesto prof. A. Ogrisa »Trgovska politika« iz socialno-pravne literature je omeniti dr. Bajića »Delavsko pravo« in II. izdajo dr. Reismana »Delovnega prava«. V enega najvažnejših problemov našega časa nas uvaja resno znanstveno delo dr. Gorazda Kušeja »Sodobna demokracija«. Prepeluhova knjiga »Naš veliki socialni problem« je posvečena agrarni reformi, Sigme »Naš svetovni nazor« je apologetika historičnega materializma, Antaueria knjigo »Do stvarnega uka v prvem razredu« označujejo pedagogiki kot značilno in pomembno knjigo za učiteljstvo. Potopis zastopa dr. Mišič s knjigo »V poročju bistre Savinje«, mnogo gradiva vsebuje zbornik »Naši ostrani meje«. Omeniti je treba tudi prevod Marxovega »Kapitala« v Borchardtovi priredbi, dalje spis E. Lilka »Slovenski v tujini službujoči šolniki« in naposled knjigo vojnih spominov Fr. Muca »Skozi Sibirijo«.

M l a d i n s k o s l o v s t v o je dobilo pet knjig: Ganglove »Moje poti«, Brinarjeve »Pohorske bajke«, »Koroške uganke in povesti«, Skrbinškove igre »Božji volek«, Tiranovo »Dušica«, Magajnovega »Brkonja«, Milkovičevo »Pravljico iz gozda«, mladinskega »Dona Quijota«, Svensonovega »Nonnija« in še kaj.

P r e v o d n a k n j i ž e v n o s t je posebno obilna. Tiskovna zadruga je izdala Shakespearjevega »Hamleta« v prevodu Otona Župančiča«, Adamičev »Sneh v džungli« in senzacionalno knjigo Štefana Zweiga »Marija Antoinetta«. Pri Jugoslovanski knjigarni so izšle »Upornice« Jovan Ammers-Küllerjeve, Mauriaca »Kačje gnezdo«, Prusov »Faraon«, Turgenjeva »Lovčevi zapiski« (I) in »Plemiško gnezdo«, Zofije Kossak - Szczucke »Legniško bojišče«, Elsterja »Sodnikova hiša ob fjordu«. Založba Hram je izdala Kiplingov roman »Kim«, roman »Sorel in njegov sin«, Stendhalove »Tri novele«, Buninovega »Gospoda iz San Francisca«, Tolstega »Očeta Sergeja« in »Smrt Ivana Iljiča«. Založba »Evalit« je objavila knjige: Benoit »Atlantida«, Knut Hamsun »Viktorija«, Frank »Karel in Ana«, Conrad »Tajfun«, Farrére »Opij«, Ludwig »Sinovom v svarilo« in Sinclair »Alkohol«. Modra ptica je izdala Reneja Fülipa Millerja »Rasputinovo biografijo »Sveti satan«, prvi in drugi del Galsworthyjeve »Sage o Forsytih« in Sinclairjevega »Arowsmitha«. Slovenska Matica je objavila drugo knjigo Levstikovega prevoda Tolstega »Vojna in miru«. Umetniška propaganda je izpopolnila našo prevodno književnost z renesančnim romanom Merežkovskega »Leonardo da Vinci«, pri Mohorjevi družbi sta izšle Dörflerjev »Mutasti greh« in Deželičev »Kraguljc«. Cirilova knjigarna v Mariboru je nadaljevala s Karlom Mayem in izdala Kellerjev »Skrivnostni studenec«. Omeniti je še prevod Zweigove legende »Oči večnega brata«, ki je izšel pred božičem.

Nekatere, za l. 1933 napovedane knjige izidejo šele prve tedne l. 1934, tako da je žetev še obilnejša.

Naj naposled omenimo še Dobrovoljia, Tavčeevo »Statistique illyrienne« (Nodierjevi spisi o Iliriji), ki je izšla v Ljubljani, Lilli Nove »Blätter aus der slovenischen Lyrik«, dr. Glonarja »Slovenische Erzähler«, dr. Steleta »La Slovénie, aperçu de son histoire, sa culture, sa literature«.

Zbornika »Krog« (Ljubljana) in »Mladi utripi« (Maribor) zavzemata posebno mesto in kažeta k revijam. O teh pa ob drugi priliki.

—o.

Češki književni časopisi v letu 1933

V novo razdobje leta 1933-34 vstopa na Češkem samo pet izrazito književnih časopisov. Najstarejši »L u m i r«, organ kroga pisateljev in literarnega odbora Umetnostne besede v Pragi, je nedavno nastopil šestdeseti letnik. Nedvomno je to častitljiva starost, in samo spoštovanje do tradicije, ki se oklepa te revije, še drži v življenju »Lumir« čigar izdajanje zahteva nemajhnih finančnih žrtev, zlasti še v času, ki je sploh malo ugoden za literarne časopise tega kova. Nedavno zaključeni letnik ki ga je uredil Hanuš Jelinek v duhu načel pokojnega Lumirjevega urednika Viktorja Dyka — književna umetnost, utemeljena na narodni tradiciji — je prinesel vrsto dragocenih prispevkov ožjega kroga »Lumirjevih sodelavcev, ki ga redakcija skuša — zlasti na področju poezije — razširiti tudi na mlade pesnike. Urednik tega mesečnika ima kajpak težko skrb, kako ustreči neizogibni zahtevi aktualnosti; hudo je, da mu to pozicijo otežkočajo sodelavci s članki, ki morajo izhajati v nadaljevanjih, kar ni dobro niti tedaj, ko so prispevki kvalitetni. Kritiko lepe proze vodi K. Sezima neustrašeno, temeljito in stvarno; časopisu bi samo koristilo, če bi bila na enaki višini tudi kritika pesniških zbirk. Nedvomno bi bilo »Lumirju« le v prid, če bi mogel izhajati štirinajstdnevno: samo taki časopisi lahko danes korakajo vštric z življenjem.

Tudi tednik »Zvon«, ki ga izdaja založništvo »Unia« v Pragi v redakciji Fr. S. Prohazke, je načel v septembru vse časti vredni letnik — namreč 33. »Zvon« ostaja tudi nadalje glasilo starejše pisateljske generacije, ki se v časopisu vidno uveljavlja, čeprav niso zaprta vrata tudi nekemu delu mladega pokolenja. »Zvon« stoji prav tako kakor »Lumir« na temelju tradicionalne narodne umetnosti; to stališče zastopa in brezkompromisno brani tudi v književnih ocenah in med beležkami. Tradicionalna značilnost »Zvona« je, da v njem prevladuje leposlovje; objavlja več romanov v nadaljevanjih, kar najbrž ustreza velikemu delu čitateljev. O njegovem kritičnem delu bi lahko rekli: Če smo pri »Lumiru« v nekakem kulturnem zavetju, imamo v »Zvonu« vprav idilično zatišje, ki je kar moči daleč od vrvenja in kipenja resničnega življenja.

»R o z p r a v y A v e n t i n a« so jelo po daljšem presledku izhajati iznova kot 14 dnevnik. Gibljejo se v smeri, ki jo je določil njih ustanovitelj dr. Štorch-Marien: skušajo biti moderno urejen informativno-kritičen, literarno-umetnostni časopis, ki ume zbrati okrog sebe dobro informirane strokovnjake in ki je namenjen inteligentnim čitateljskim vrstam. Članki in glose tega časopisa se dotikajo malone vsega, kar se dogaja v češki kulturi. Pri tem jim prav tako dobro rabi oblika kritičnih medaljonov kakor interviev, beseda prav tako kakor slika in karikatura. »Rozpravy Aventina« se zanimajo za moderno domačo in tujo tvorbo, pri čemer kot založniški organ dajejo prednost lastnim izdajam, vendar zelo taktno, s primernim ozirom na druge založbe in ne na škodo češki kulturi. V času, ko »Rozpravy Aventina« niso mogle izhajati, se je pokazalo, kako so manjkale občinstvu in kako potrebne so za češko kulturno življenje.

»L i s t y p r o u m ě n í a k r i t i k u«, ki jih izdaja kot štirinajstdnevnik praška založba Melantrich, so živahen in seriozen časopis, ki se oklepa moderne linije. Jel je izhajati letos in utegne imeti dovolj prilike, da pokaže, kako potreben, da, nepogrešljiv je ta polumesečnik v češkem književnem življenju. »Listy« so že ponovno dokazali svojo bojevitost in napadalnost vendar se lahko ponašajo tudi s pozitivnim delom. Skupaj z »Rozpravami Aventina« branijo stališče sodobne češke literature, prizadevajoč si, da bi jo čim bolj prilagodili strujam svetovnih literatur. Zato se kaj često dogaja, da enako kakor pri »Rozpravah Aventina« — previduje tuje nad domačim, kar je v živem nasprotju z »Lumirjem« in »Zvonom«.

»R o z h l e d y p o l i t e r a t u r e a u m ě n í«, organ Zveze knjigarnarjev in založnikov v Pragi, ki ga ureja dr. M. Novotny, skušajo posnemati »Rozpravy Aventina«, kajpak na osnovi interesov Zveze, ki jih izdaja. To pa ne gre posebno gladko, zato nastajajo redakcijske težkoče, ki jih pogosto ni mogoče zatajiti. »Rozhledy« ročajo večidel le o avtorjih in knjigah, jih izdajajo v Zvezi včlanjena založništva le-te imajo možnost, da uveljavljajo svo interese tudi v inseratnem delu lista. Č ne morejo biti neodvisen kritičen časopi naj bi bili »Rozhledi« vsaj široko ureje informativno-literarni časopis!

Čitatelji »Jutra« bi utegnili vprašati, al ti časopisi posvečajo kaj pozornosti slovenski literarni produkciji? Naš odgovor bodi kratek. Če se kdaj pa kdaj pojavi v njih kakšna vest iz slovenskega in sploh jugoslovenskega kulturnega sveta, je le slučajna, priložnostna. Prijetna izjema je samo daljša studija o etiki v dramatskem delu Ivana Cankarja, ki jo je priobčil »Lumir« iz peresa dr. R. Habiine. Potrebni bi bili tesnejši stiki in smotrnejše sodelovanje.

Adolf Veselý (Praga).

Najcenejše in najprimernejše darilo

je pretresljivi roman

„Prokletstvo ljubezni"

to, po splošni sodbi eno najboljših del naše prevodne literature. Oba dela tega nepozabnega romana dobite pri upravi »Slovenskega Naroda«, Ljubljana, Knaflјeva ulica št. 5 za znižano ceno Din 20.-, v platno vezana Din 40.- (poštnina Din 3.- več).

Katero knjigo najbolj čitajo vojaki na Slovaškem? Neki češki list je te dni priobčil zanimivo, že kar pikantno zgodbo iz kulturnega življenja. Tudi knjige imajo svojo usodo! V češkoslovaških vojašnicah so povsod čitalnice z lepimi knjižnicami in s precejšnjo izbiro časnikov. Imenujejo jih »vojaška zatišja«. Ob prostem času so ti kotički vedno polni, zakaj zanimanje za knjigo je veliko. Statistika izkazuje, da v češkoslovaških vojašnicah najbolj čitajo spise Jiraska, Medka, Třebizskega, Vrbe, Rosulka, Johna in dr. Edino in čudno izjemo kaže vojašnica v slovaškem Prešovu, nekdanjem Eperjesu. Ondi je češka vojaška posadka in tam so vojaki najbolj čitali neko knjigo, ki je drugod ni skoraj nihče zahteval; spis slovaškega avtorja Kalinčaka »Reštaurácia«. V Prešovu je ta knjiga šla kar iz roke v roko. Za Prago je bilo to prava uganka, pa so poslali posebnega častnika v Prešov, da bi dognal, ali ni v statistiki napaka. Ni je bilo. Kmalu se je namreč zadeva pojasnila: deželni urad v Bratislavi je nedavno poslal vojakom kopico slovaških knjig, med njimi Kalinčákovo »Reštaurárijo« v več izvodih. Za enega teh so se vojaki začudo kar pulili. Ta izvod je bil namreč vezan skupaj — s Conana Doyla »Baskervillskim psom«. (H.)

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenjenim strankam

VINKO OTOREPEC

slikar in pleskar

LJUBLJANA **Domobranska 1**

NOVOLETNI LIST MARTINA LETOPISCA

Resne, šaljive, žaljive in poučne pripombe k pratiki za pokojno leto Gospodovo 1933

Januar

Težko mi je peró pokorno —
ni bilo lansko leto vzorno
ne v čednostih in ne v dejanju,
bolj v krizi in pa v klepetanju.
Zato se ti-le stihi borni,
nič več udarni in prodorni,
le tu in tam je grenka šala
v posmeh in za pouk ostala.

Za mir in slogo srčno vneti
razglejmo hladno se po sveti: —
Sam ravs in kavs in slepa strast
pohlepa, borbe za oblast.
Še pada krepko po buticah —

in že pri lanskih smo novicah!
Na sliki glej, kako Kitajce
Japonci streljajo ko zajce.
po Aziji te čudne mrhe
gredo na lov v zabavne svrhe...
In ko grozi japonski dumping,
pozna Evropa le še pumping...

I mi imamo ofenzivo —
punktašem segli smo med grivo.
Kaj vse iz tega je nastalo,
o tem se bo pozneje bralo.

Februar

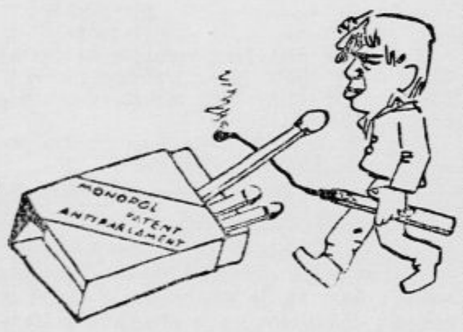
Najkrajši mesec februar
najdaljše pameti ne ustvari.
Postal je Hitler kancelar —
nadaljnji znan je larifari...

Čeprav je v pustu vse divjalo,
pazili smo na grobo šalo:
gorastil se je slab junaček,
državo spet je trgal Maček.
Še dobro ni omastil ust,
ga je pobodel zlobni pust.
Eksempelj tistim, ki so z njim:
ne vodijo vsa pota v Rim!

Marec

Od daleč voha svet pomlad.
Ker marec je v znamenju ovna,
mladost je vseh divjósti polna —
nazorno to dokažem rad:

V Nemčiji, v raju rjavih srajc,
preganja žide »hakenkrajc«,
sežiga knjige, pleni liste,
zapira rdeče antikriste.

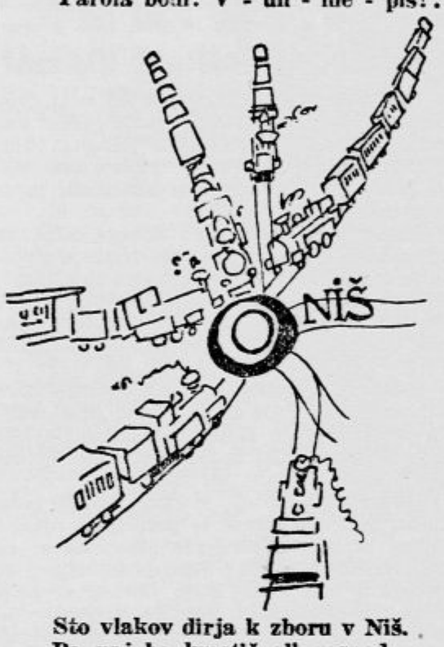
Ne bilo takšne bi pogube,
da ni se znašel van der Lubbe;
izumil fant je nov patent,
kako odpraviš parlament.

In svet strmi in protestira,
da se nad njim oblačje zbira
in zoper točo, grom in strelo
mirovno je razpel marelo.

April

April je mesec Rogovil,
zemljó je s snegom pognojil.
April stoji v znamenju bika,
to kronike je zvesta slika.

In ker je bik simbol Evrope,
imeli hude smo nastope.
Da je spored bil res izbran,
skrbita Rim in Vatikan.
Gorje mu, kdor po našem sega,
vsakdo naj se za svoje krega.
Parola bodi: V - uh - me - piš!...

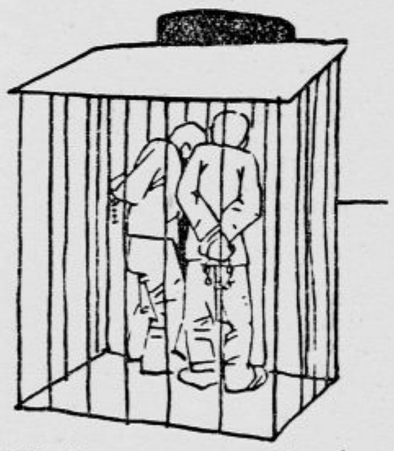

Sto vlakov dirja k zboru v Niš.
Pa naj bo kmetič al' gospod,
s posebnim vlakom gre na pot.
Čeprav je dež, čeprav je piš,
je gromko zboril stari Niš.

Maj

Zmešnjavo dela mesec maj,
nekomu pekel, drugim raj.
Ko vsa narava sili v cvetje,
po žilah buri mladoletje.
Pomlad gre preko naših tal —
in se napolni kriminal.

O lanskem maju naj povem:
morilci štirje so na M.
Dva Malija pri nas domá
in v Belem gradu druga dva.

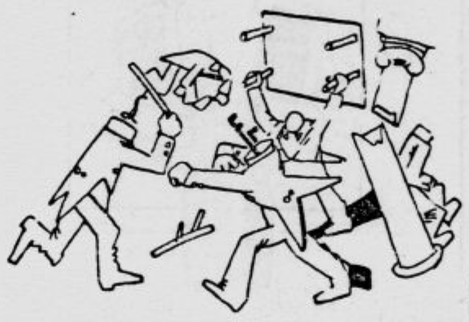

Bilo je mnogo, mnogo branja,
nekoliko pohujševanja.
Vest in srce in marsikaj
požlahtni naj prihodnji maj.

A zadnji čas krvava rihta
vsaj malo naj falote zbrihta,
kar jih je v naših milih krajih
in morda v »dobrih položajih«...

Junij

Kar svet premore revnih slojev
in bogatinov bujno zmes,
da konec reve bo in bojev,
pogruntali so jo zares:
V Londonu za okroglo mizo
so klali gospodarsko krizo.
A kriza vam pošast je zvita:
ne le da grize, — tudi rita.

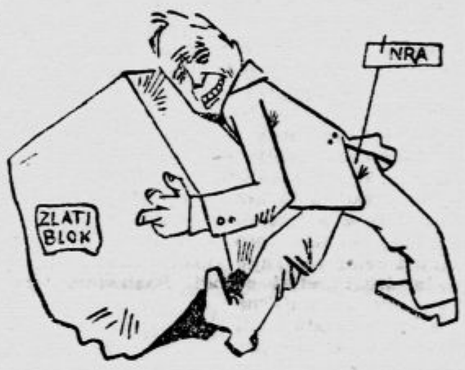

Prej, ko smo rekli oh in ah,
je bil v Londonu strašen krah.
Na krizo se je svet navadil,
pohlevno bo jo dalje gladil.
Zdaj druge že pomoči ni,
da krepne sama — (al' pa mi!)

Julij

Poletno toplo solnce greje
po dolgem dežju. Aj, odkod —
kaj bi dejali Vi, gospod—
nam neka nova sapa veje?
Dá, to se ruski medved drami,
po malem spet se brati z nami.
In to je lux ex oriente
za vse državniške talente.

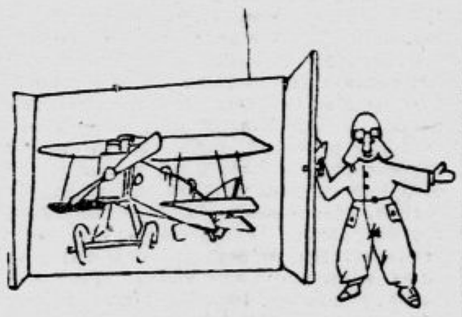
Sredi poletja skok na skok
razpleta vrsta se dogodkov —
Roosevelt podira zlati blok.
Duce je novih poln zarodkov.

Drugod je marsikaj drugače,
pri nas prijetno po domače:
nadškofu Jegliču v poklon
hiteli smo na Stadion.

Avgust

Ker peš nikdo ne more v zrak,
storili velik smo korak —
z mogočnim silnim rom-pompóm
smo žegnali naš erodróm.

Vsekakor stvar smo vzeli resno
in zdaj frčimo levo, desno.
Seve, to gre pa le poleti—
pozimi ne, ker so zameti.

Da v dneh soparnega avgusta
je kronika nekajci pusta,
ni čudno. Redke so novice:
avgust je v znamenju device —
in ker je borno njih število,
se je le malokaj zgodilo.
Največ celó še po planinah
(srce bolj bije tam v višinah.)
Da, oh in sploh:

V višavah rade so nesreče —
turist, letalec, čuj, svareče
zapišem ti na protokol:
g o r plača, kdor telebne d o l!

September

September nas je onegavil,
do golta nas je vse poplavil,
Ko voda pada, beda rase —
kaj malega zdaj vsem pozná se.
Dež, suša, sneg — lahko se reče:
nam zmerom voda v grlo teče!

Naš sport poznate: eden zmaga
in drugi je zató nabit,
da znanje malokaj odvaga
nam slavno je potrdil Split.
Odšel je zlati naš pokal,
in spet je bil pri tem škandal.
A naj se reče, kar se hoče:
kdor je tepen, se lahko joče.

Oktober

Da smo pokronali sezijo —
hop na trgatev v Prlekijo!
Neznansko lep je tisti svet
(o kaj bi dal, da sem poet!)

Storil je trsja žlahtni sad,
da vsak postal je liter-rad...
Ki nas je vodil, ta je ptič:
(slučajna rima) — Gregorič!

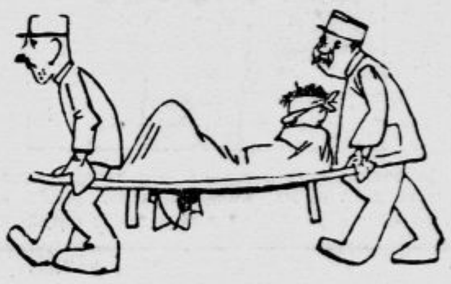
Da je v oktobru slanca pala,
punktašem rožice požgala,
ne bom obešal vam na zvonec,
prav, da komedije je konec.

November

Bombni napad, kot vam je znano,
vesoljno ganil je Ljubljano.
A eno je za nas dognano:
Ne bo nas plinska vojna vzela,
odkar Ljubljan'ca je smrdela.

Vse hujše, bolj krvave bitke,
vam poje moja sportna lira:
»Primorja« avanture bridke,
da v ligi bedno ne skrahira.

Moralna zmaga je velika,
kar vam svedoči naša slika.

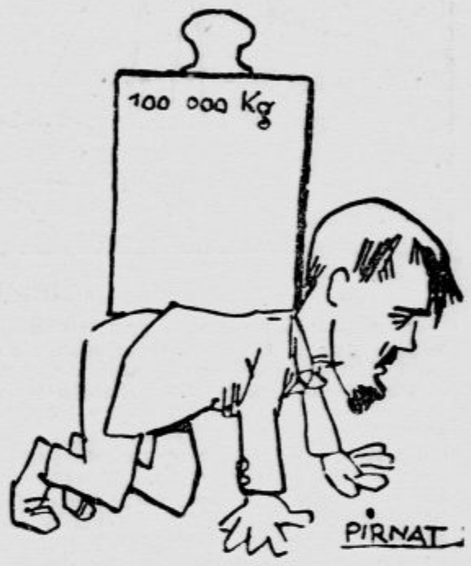
Zanimalo bo vse Slovence:
da v USA ni več abstinence.
Kar krokarjev je bilo prej,
krčmarji, birti so poslej.
Pri abstinentih je narobe:
zdaj ga žlampájo kakor gobe.

December

Letos je zima čudovita,
da se še nad Balkanom svita.
Kdor davke plača, ni zarubljen,
kdor dela dolg, še ni pogubljen.
In smuk goji se vsepovsod,
da bo pri-smuknjen ves naš rod.
Kako se dalje bo ravnalo,
bi marsikaj se reči dalo.

Lahko bi v drobnem vam opeval
Miklavža in Božička čar,
obdarovanja vam pogreval —
a prizanašajte! Nikar!
Bo blagotvorcev dobra deia
Homerjev naših pesem pela.

V svarilo naj opišem zdaj,
kako je Pirnat Nikolaj
dopolnil leto trideseto
in dal teatru svoj libreto.

Ni nas pogladil kakor žamet,
predrzno nam solil je pamet.
Takoj smo rekli: križ in amen—
namesto kruha vrgli kamen —
(to je, gospoda, dobra stvar:
kamenja vajen je kipár)!

Summa summarum: znajte vsi
zbadljivci, da lahko se reče
kako Ljubljan'ca v strugi teče,
nikakor pa, kako — s t o j i!

*

Le kaj bi dalje vezal strofe,
odkrival nove katastrofe,
ki vse so polne opominov,
da v redu plačaj naročnino!

Za konec vredno je poudarka,
da mirno plava naša barka.
Med skalami in med viharji,
nas spretni vodijo krmarji.
Široko jadro je razpeto,
tedaj pogumno v novo leto!
In vsi verujmo dobre volje,
da gre na bolje, bolje, bolje.

Ost.:

Napitnica o polnoči

I.

Kazalec ure večnosti se je spet premaknil... Le za kratko črtico je skočil naprej, za naš pozemski trenutek... In mi, ki smo tič, pravimo: minilo je leto...

Da! Na naših urah gre na polnoč, gre na ono skrivnostno, zagonetno minuto, ko preskoči leto dopolnjeno v leto rojeno .. In ta trenutek slavimo... obdajamo se s hrupom in šumnimi prireditvami, vse luči prižigamo in v goste vabimo znance in prijatelje... Zakaj? Zakaj delamo vse to?... Pogosto sem razmišljal o tem in sodim, da danes vem: tajna groza je v naših srcih pred ono minuto, ko se strne doživeto z neznanim, bojazen je v naših srcih in videl sem že široke razprte oči ob tem trenutku, polne plahosti, kakor so plahe oči otroka, ki ga zbudi noč in strmi v temo...

Zato storimo to: nalijmo naše čaše do roba!... Vsi storimo to, vsi storite to! Vi, ki praznujete in čakate minute srečanja doma, med deco, znanci in ljubimi ljudmi, vi storite to, ki ste pohiteli med prižgane lestence, med one, ki so oblekli žalostni smoking in svilena oblačila do tal... In tudi vi, meni najbližji in najdražji, brezdomci srca, vi tudi dotočite in se pripravite: slovesno hočemo zaključiti, slovesno pričeti!...

II.

Tako! Še lase naj si popravim — gotovo — zdaj vstanem in dvignem čašo. Še pet minut nas loči, zato ne medlimo!

Gospoda! Spomnimo se vseh, ki smo jih srečali v tem letu in želimo jim zdravja in blagostanja. Vse pozdravimo, ki smo jih spoznali, one, ki nam žele dobro, in pa one, ki nam žele hudega... Da, tudi te, kajti tak je tek sveta in ne gre, da bi bili samo ljubljeni, o ne, tudi sovražnik naj velja in tudi njemu gre moj pozdrav ob tem trenutku. Tako mora biti: dokler se križajo rapirji v snovanju in hotenju, dokler v nas niso strasti dogorele, dokler ni v nas jesen — tako dolgo, gospoda moja, naj bo uklenjen v napitnico o polnoči tudi oni, ki nam ne želi dobro... Danes, zdaj je trenutek pozabljenja in odpuščanja — za malo ur so motorji ustavljeni — saj jutri, jutri gremo v napad naprej, ako Bog da.

Potem veljaj ta čaša, ki jo dvigam, spominu! Da, spominu, onemu najlepšemu, kar je v nas, kar nam je poklonil Bog... Spomnimo se let mladih, let šolskih in spet iznova odpustimo profesorju matematike gorje, ki nam ga je prizadejal; spomnimo se mlade ljubezni, spomnimo se okopov v Bukovini in Julije Sawitzke iz Brzozova... Spomnimo se pa tudi porazov in izgubljenih nad — naj nam ne bo žalostno za to... spodobi se, da gledamo jasno... Da, spominu velja ta čaša... tudi spominu...!

Zdaj primešajmo v praznične besede tega trenutka nekaj, česar sicer morda ne delamo... iztrgajmo iz naših duš gnjev in srd — sprejmimo vase odpuščanje... Za se, za druge...

Ti fant prevarani, ne kolni dekleta, ki ti je prizadejalo gorje; ne misli o tem — o tem misli, da so bile tudi tihe ure rajske lepote — in dobro ti bo...

In ti dekle zapuščeno, naj ne bo tvoja misel huda ob tem trenutku in ob tem spominu: bili so časi, ko je tvoje telo trepetalo v čistosti in lepoti, ko ti je oko sijalo hrepenenja, kateremu si vedela ime in utehe... Zato nikar! Tako je življenje...

In ti človek brez kruha in odeje! Naj se ne krči nocoj tvoja pest proti nebu in kletev naj ne zdrkne preko tvojih usten... Kdo je kriv in kje je vzrok, tega mi ne nocoj, ne vekomaj uganili ne bomo...

Že so kazalci skoraj strnjeni v premi črti na uri dvanajsti... Le trenutek še. Še onih se spomnimo, ki so nocoj na poti... Bark na oceanih in mornarjev in popotnikov ne pozabimo — in vlakov na vseh progah sveta in vseh pasažirjev... Naj jim da popotna čutara konjaka zadosti, naj jim ne zmanjka popotnih cigaret in tihemu bosjaku ob Volgi naj ne ugasne ogenj do zore...

Tako! Zdaj gospoda... Pogasimo luči in potopimo se za ta bežen hip vase v naše duše — vse življenje bo stalo v temi pred nami...

*

Storjeno je in nova letnica v koledarju je z nami. Nazaj luč, nazaj svetloba in čaše izpite do dna... Predajmo se do zore brezskrbnosti, ne mislimo o mučilnici bodočega dne .. Komur vince ne zbistri glave — dovoljeno je nocoj vse!

Saj vem, ko pride zora in ostanemo v sivini novega dne vsi brez senc, takrat nastane v nas spet nov velik vprašaj, kateremu odgovora ne more dati nihče. **Tako je življenje.**

Kraljestvo mode

Moderni čevlji

Ali ni morda res, da se prvi pogled, ki velja elegantni ženi, ustavi na njenih nogah? Lepi čevlji so temelj vsake elegance. Naj bo obleka še tako izbrana, klobuček še tako mikaven — če niso čevlji v redu, je slika pokvarjena.

Ko so bile še naše matere mlade, je bila zadeva mnogo lažja. Dva para čevljev sta zadostovala: ene je dama nosila kot cestno obutev, druge pa k družabni obleki. V modi so bili merodajni visoki čevlji, polčevlji so veljali za koketno zadevo. Lastnica polčevljev je mogla tako razkošje opravičiti le z obiskom velikega plesa.

Danes pa se moda čevljev **ieskeče v tisoč** barvah in odkriva že v izberi izredno okusnih tvoriv visoko kulturo. Tudi smo se naučili uporabljati za razne priložnosti povsem določene modele. Dandanes je treba n. pr. razlikovati med čevlji, ki jih nosimo h kostumu in med onimi, ki spadajo k plašču.

Neskončno vrsto zanimivih idej nam razodeva popoldansko obutev, ki doseza najlepše uspehe s kombinacijo raznih tvoriv. Prave umetnine pa najdemo med večernimi čevlji. Brokati, kovinasta usnja, baršuni in svilj rabljo izdelavo nenavadno okusnih večernih čevljev, ki imajo večinoma obliko visokopetnih sandal.

Linijo čevlja določajo pete. Samo ob sebi je umevno, da izberemo v štrapacne svrhe nizke in široke, k dopoldanskim in popoldanskim oblekam pa napol visoke pete. Povsem visoke pete so pridržane le za izrazito večerne čevlje.

Oglejmo si nekaj **najnovejših modelov, ki jih vidimo na naši skici!**

K lepi domači obleki nam **prinaša moda** ljubke copatke, ki so spredaj okrašene s šopkom umetnih cvetlic ali z zaponko nežno barvnega perja (1. skica).

Novi sportni kostumi z **visokim krznenim** ovratnikom in okroglim mufom zahtevajo nizke, sportne čevlje. Novi modeli so kar najbolj stvarni ter zadrgnjeni z usnjeno vrvico. Motiv usnjene vrvice se ponavlja na sprednjem delu čevlja ter ga deli na dve enaki polovici (2. skica)

Naslednja slika nas seznani z lepim promenadnim čevljem, ki ga moremo nositi tudi k preprostim popoldanskim oblekam. Čevelj je sestavljen iz eksotičnega in enobarvnega usnja in zapet s progo treh gumbov.

Sploh so nenavadne kombinacije na dnevnem redu. Na desni strani naše slike vidimo čevelj, izdelan iz baršuna in »moare« — svile, ki ga nosimo k slikoviti večerni obleki z modernimi nabranimi rokavi. **Prav tako so priljubljene kombinacije** iz jelenjega usnja in svile.

Lepo večerno »sandaleto« vidimo na prvi skici. Čevlji te vrste so izdelani iz kovinastega usnja in dajejo nogi nenavadno lepo obliko.

Ugoden nakup kožuhovine

VSLED 25% POPUSTA

Velika izbira damskih krznenih plaščev in jopic

L. ROT, LJUBLJANA

Mestni trg 5

Odprta jopica

je pozimi možna seveda le v zvezi s krznenim telovnikom. Naša skica nas pouči, kako ljubka je takšna jopica, ki jo opremimo s oskim krznenim ovratnikom in širokimi krznenimi rokavi. Jopica je prepasana z usnjenim pasom, izpod katerega je viden telovnik iz istega krzna. Seveda pride v poštev le tanko, voljno krzno, kajti močna kožuhovina bi postavo storila preveč obilno.

Hermelin na večernih oblekah

Namestu bisernega okrasja, ki je bilo pred nekaj leti tako moderno, vidimo danes na večernih oblekah proge iz fine kožuhovine. Zlasti ozke proge iz hermelina so tako izbrano elegantne, da si jih zaželi vsaka žena z dobrim okusom. S hermelinom

obrobimo ne samo izrez, temveč tudi rokave. Po eno progo namestimo tudi na ramenih in tako ustvarimo moderna podaljšana ramena. Glavice učinkujejo ljubko na izrezu in na ramenih, repke pa uporabimo kot rob širokega pasu, ki ima obliko prevezane šerpe.

Schroll

Od leta 1813 odličen bel šifon.

Higiena zimske obleke

Človeško telo je, ne glede na druge vremenske prilike — prilagojeno približno temperaturi 30° C, če se nahaja v mirnem in neoblečenem stanju. Če vzamemo za naše kraje srednjo temperaturo toplih mesecev 25° C in srednje mrzlih —5° C, se temperatura zraka torej menja za približno 30° v letu. Proti mrazu nas brani obleka in prenesemo lahko temperaturne diference od nekako 12°. Pri daljnjih spremembah stopijo regulatorne svojine organizma v akcijo: pride do potenja ali pa se mora produkcija toplote povečati z delom mišičevja.

Obleka se mora torej za vsak letni čas posebno prilagoditi in bi morala biti vedno druga za: vroče poletje s temperaturami preko 25°, za poletje s 15—25°, za pomlad in jesen s 8—15°, za zimo s +8 do —6° in končno za posebno mrzle dneve od —6 do —20°. Sprememba se vrši s kombinacijo različnih delov oblek, kar zavisi od ekonomskega stanja posameznika. Revnejši sloji si pomagajo s tem, da imajo eno težko obleko za zimo, od katere poleti odložе posamezne dele. Moška obleka se prilagodi s tem, da pridene v zimi suknjo in ev. topleje perilo, medtem ko ženska moda stremi po tem, da poveča zunanjo obleko z volnenimi jopicami in kožuhovino.

V novejšem času se obleka vedno bolj prilagaja zunanjim temperaturam, in sicer v tem smislu, da postaja poletna obleka lažja. Predvojna ženska letna obleka je tehtala nekako 3 kg, danes pa je težina padla že izpod 1 kg. Kakor je to pametno, ker je pregibanje v lahki obleki prijetno, tako nesmiselno je pa isti način obleke uporabljati tudi po zimi, posebno kar se tiče damske mode, ki bi se morala bolj ozirati na kvarne posledice zime. Splošna in pri gotovi dispoziciji tudi lokalna ohlajenja imajo za posledico različne prehlade. Predvsem so tu katarji dihalnih organov od nahoda do pljučnice. V zadnjih letih so se zaradi neprimerne damske mode posebno pogosto pojavili katarji na mehurju. Četudi pojem »prehlada« še ni znanstveno ugotovljen, vendar pa pokaže vsakdanje življenje, da obstoja zveza med vremenom in prehladom, kar se tudi pri revmatizmu vidi Nedavno so nekateri avtorji celo opisali posebno bolezen »splošni živčni revmatizem«, ki izvira iz nezadostne zaščite posebno nog pri ženskem spolu. Tretja opasnost so ozebline, ki se danes vsled nošnje svilenih nogavic vedno bolj opažajo. K vsemu temu se sliši pogosto ugovor, da se je treba utrditi. Ampak z nezadostno obleko se ne utrjuje in je popolnoma nerazumljivo, zakaj bi morala biti ravno koža ženskih nog posebno utrjena!

Seveda moda sama ni kriva vsemu. Posebno meščani so izpostavljeni pogosti in nenadni izpremembi temperature s tem, da morajo tolikokrat z mrzle ceste v tople sobe, pri tem pa oblačijo in slačijo samo plašč. Za gornje telo to končno zadostuje, težava pa je posebno pri ženski obleki za noge, ki ostanejo vedno v isti obutvi Moda je hotela sicer tudi tu pomagati: nekaj časa so bili v modi škornji, potem zopet gamašne nogavice, pa vse to je zopet prešlo. Dokler ne bodo segala ženska krila zopet do gležnjev, tako dolgo se bo izbera nogavic vršila bolj iz estetskih kot pa iz higienskih vidikov in tako dolgo ne bodo prišle edino pravilne nogavice — volnene — do veljave. Zato pa se mora pozdraviti najnovejše stremljenje modne industrije, nadomestiti svilene nogavice s platiranimi, na notranji strani debelejšimi nogavicami. Še pametnejše je pa, da se nosi pod svileno nogavico druga močnejša, ki ima barvo kože.

Odločilni moment za toplotno vrednost obleke je vsebina zraka. Zato je tudi rahla tkanina bolj priporočljiva kot pa večkratna gosta tkanina. Specifična teža pravilne zimske obleke je zatorej manja kot pa letne obleke. — Isto velja tudi za spodnje perilo. Moška srajca naj bo pozimi sicer debelejša, ampak ne gostejša. Najnovejša raziskovanja so dognala, da je nesmiselno, pozimi pojačati letno srajco z drugo spodnjo srajco, kakor se to pogosto zgodi iz ekonomskih in modnih razlogov.

Važno svojstvo obleke je tudi **možnost zračenja.** Oddaja telesne toplote se vrši večji del potom izhlapevanja vode. Obleka torej ne sme zadrževati potu. To je posebno važno za letno obleko. Za mraz je brez dvoma najboljša kožuhovina, ki vsebuje 95% zraka. Ker pa ne propušča vodne sopare, je pri močnejšem telesnem delu neprimerna, ravno tako tudi ne pri močnem vetru. Možnost zračenja se pa lahko tudi doseže pri tkaninah, ki so manj sposobne za zračenje (impregnirane tkanine, loden) s tem da se jim da s primernim krojem možnost ventilacije. Toplota zimske suknje se bistveno poveča s šalom.

Možnost zračenja postane posebno važna pri telesnih naporih (delo na prostem, sport). Najbolje je, da imajo različni deli obleke isto prodirnost. Zato je ena močna trikot srajca boljša kot pa dve tenki. Zato je tudi bolj pravilno, da se pri zimskem sportu nosi sviter namesto telovnika in suknje. Važno je tudi vedeti, da snov tkanine (volna, bombaževina) ni tako važna kot se splošno misli. Bolj važno je, da je tkanina tako izdelana, da propušča zrak in jako važna je pravilna sestava poedinih delov.

Zimska obleka mora torej zadostiti dvem zahtevam, ki so v gotovem protislovju: tkanina mora biti zračna obenem pa mora varovati proti vetru. Zato ni mogoče opisati normalne zimske obleke. Najboljša in najhigieničnejša je tista, ki upošteva individualne razmere nosilca in da da različne možnosti kombinacije za različne spremembe vremena.

ŠAH

Urejuje dr. Milan Vidmar

Torej vendar! Botvinik je rešil svoj dvoboj. Zadnja partija, ki je nanjo gledal ves svet, je ostala neodločena. Rezultat 6:6. Botvinik je pokazal, da je Flohru kos. Tega nihče ni pričakoval, mladi ruski mojster najbrž tudi sam ne.

Veselimo se, da imamo novega mladega velemojstra. Kasno, pa vedarle se je zbrala že davno zapadla nova generacija: Flohr, Sultan-Khan, Botvinik, Steiner, Kashdan. Še več jih je, teh mladih nadarjenih borcev. Med nje spada prav gotovo tudi naš Pirc.

Moskovski dvoboj je morda začetek nove šahovske dobe. Dolgo že nismo imeli velike prireditve. Po blejskem turnirju je bilo še nekaj manjših, zadnji v Sliaču. Potem pa je šahovski svet otrpnil.

Moskovski dvoboj je priredila država. Zakaj bi druge države ne posnemale ruske? Zakaj bi nemška državna šahovska zveza ne prinesla turnirja? Rusi bodo najbrž še posegli v žep. Sedaj vedo, da lahko pokažejo dober fabrikat. Kaj če bi Botviniku odprli možnost, da v mednarodnem mojstrskem turnirju podčrta svoj pravkar doseženi uspeh?

Upajmo tedaj, **da nam bo novo leto prineslo v Moskvi velik mednarodni turnir.** Ob zaključku žalostnega leta 1933. pa se zadovoljimo z začetim božičnim turnirjem, ki je v Hastingsu zbral pomembne borce. Nekaj je. Počasi bo tudi šah izlezel iz dolgoletne **težke krize.**

*

Botvinik je s tako silo opozoril ves šahovski svet nase, da bo prav gotovo tudi naša šahovska publika hotela videti, kako igra. Zato prinašam partijo, ki jo je v preteklem septembru igral na ruskem mojstrskem turnirju v Ljeningradu.

Beli: W. A. Rauser. Črni: M. M. Botvinik

1. e2—e4	c7—c5

Sicilijanka. Dolgo ni bila na najboljšem glasu. Tudi danes ji še ne zaupamo popolnoma.

2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. d2—d4	c5×d4
4. Sf3×d4	Sg8—f6
5. Sb1—c3	d7—d6

Črni se pripravlja na tako imenovano »zmajsko varianto«. Odkod ime? Črni se v nji pač tako našopiri kakor zmaj.

6. Lf1—e2	g7—g6
7. Lc1—e3	Lf8—g7
8. Sd4—b3	Lc8—e6!

Zelo dobra, pa tudi zelo podjetna in pogumna poteza!

9. f2—f4	0—0
10. 0—0	— — —

Zakaj je bila ta pozicija doslej sumljiva? Zato, ker smo ponovno videli, da beli lahko z vsemi kmeti kraljevega krila nemoteno maršira na napad. Botvinik se tega napada očividno ne boji.

10. — — —	Sc6—a5
11. Sb3×a5	Dd8×a5
12. Le2—f3	— — —

Na tem mestu igrajo tudi 12. Dd1—d2 ali pa 12. Le3—d4.

12. — — —	Le6—c4
13. Tf1—e1	Tf8—d8
14. Dd1—d2	Da5—c7
15. Ta1—c1	— — —

Beli ima svoj načrt. Igral bi rad b2—b3, nato Sc3—b5 ali e2 in slednjič c2—c4.

15. — — —	e7—e5

Nasprotni udar, ki požene partijo v izredno divje vode.

16. b2—b3	— — —

Beli vztraja. Boljše pa je bilo 16. f4×e5, d6×e5; 17. Dd2—f2.

16. — — —	d6—d5!!

Silno presenetljivo. Črni žrtvuje kmeta. Kombinacija je izredno globoka in zelo ostro preračunjena. Po končani otvoritvi, ki jo je Botvinik igral po predpisih, se začenja boj in boj je Botvinikov element.

17. e4×d5	e5—e4!
18. b3×c4	— — —

Kaj naj beli sicer igra? Dr. Becker opozarja na naslednje variante:

I. 18. Lf3—e2? Lc4×d5; 19. Sc3×d5, Sf6×d5 in črni ima boljšo igro.

II. 18. Lf3×e4, Sf6×e4; 19. Sc3×e4, Lc4×d5; 20. Dd2—d3, Dc7—c6; 21. Le3—f2, f7—f5 in Ld5×g2 z dobro igro za črnega.

III. 18. Sc3×e4, Sf6×d5! 19. Kg1—h1, Sd5×e3; 20. Dd2×e3, Lg7—d4 in črni ima zopet boljšo igro.

18. — — —	e4×f3
19. c4—c5	Dc7—a5
20. Te1—d1?	— — —

Beli se preveč oklepa ugrabljenega kmeta. Boljše je bilo 20. g2×f3.

20. — — —	Sf6—g4!
21. Le3—d4	— — —

Beli ima silno težko igro. Na 21. Sc3—e4 bi sledilo 21. — — —, Da5×d2; 22. Le3×d2, Lg7—d4+; 23. Kg1—f1, Sg4×h2+; 24. Kf1—e1, f3×g2 ali pa 21. — — — Da5×d2; 22. Le3×d2, Lg7—d4+; 23. Kg1—h1, f3×g2+; 24. Kh1×g2, Td8×d5 itd.

21. — — —	f3—f2+!

Udar za udarom! Botvinik je silen napadalec.

22. Kg1—f1	— — —

Če igra beli 22. Kg1—h1, sledi: 22. — — —, Td8×d5: 23. Sc3×d5, f2—f1D+! 24. Td1×f1, Da5×d2.

22. — — —	Da5—a6+
23. Dd2—e2	— — —

Izsiljeno. Na 23. Dd2—d3 sledi 23. — — —, Lg7×d4; 24. De2×a6. Sg4×e3+; 25. Kf1—e2, f2—f1D+; 26. Td1×f1, b7×e6.

23. — — —	Lg7×d4
24. Td1×d4	Da6—f6!
25. Tc1—d1	Df6—h4

Ta dama je pa res podjetna. Črni grozi sedaj Sg4×h2 mat. Pa tudi Td8—e8 je prijetna poteza.

26. De2—d3	Td8—e8
27. Td4—e4	f7—f5

Zadnji konec boja se suče okoli linije e.

28. Te4—e6	— — —

Saj drugače ne gre!

28. — — —	Sg4×h2+
29. Kf1—e2	Dh4×f4

Beli se je vdal. Dati mora še kvaliteto: 30. Tc1—f1, Sh2×f1; 31. Ke2×f1, Te8×e6; 32. d5×e6, Df4—e5 in ostane mu potem igra brez nade.

Botvinik je dobil za to lepo partijo posebno nagrado. Zaslužil jo je.

Joža Likovič

Silvestrovo male snežinke

V jutru starega leta sem se spočela. Utrnila sem se nekje v jasnih višavah; bila sem podobna drobni, beli zvezdici. Moj oče je bil gizdav oblak, nepočakan vetrnjak, ki ni imel mnogo smisla za prijetno, skupno družinsko življenje. Za morjem se je bil pomehkužil! V naglici se je pripeljal z južnih krajev, se zavil v bel kožuh in obrnil lice k soncu.

Mati pa je bila tanka sapica, vsa ostarela in nadložna. Neprestano je golčala in se srdila nad očetom, ki se mu je stožilo po zamorskih krajih... Imela sem mnogo sestric. Oče nas je komaj preštel, mati nas ni mogla udržati v svojem varnem objemu. Neprestano smo brzele in migotale. Vse smo se bajno blestikale in svetile. Bile smo tako neznatne in nežne, nismo še poznale zrobe in zvite nakane. Bile smo svobodne, ni se nas pritaknil sovražni prst! Toda materinsk ljubezni nismo dolgo uživale. Naš oče je postal vodeničen; lice se mu je napihnilo in pobledelo. Odurna bolezen se ga je lotila. Potreboval je pokoja! Ker pa nismo mirovale ter se neprestano lovile, nas je mati proti poldnevu zapodila v neznani svet. Razpršile smo se v molčeči vsemir. Nekatere so se dvignile proti soncu, njegovo zlato lice jih je silno mikalo. Jaz pa sem se v družbi ostalih sestric zagnala proti jugu; očetova kri je zaigrala v naših telescih. Zaželele smo si sreče in divnega morja.

Prvikrat v neznano, mrzlo tujino! Nekaj časa so nas še spremljali beli oblački z otroškimi čeli; razposajeno so nas prehitevali in nam zastavljali pot. Končno so se nas naveličali ter se porazgubili. Spustile smo se nižje in se sprijele. Bile smo še plašne in nevedne. Nov svet se nam je odpiral. Gore so molčale in razkazovale svoje orjaške boke; planinski svet je bil zastrt z ledeno modrim bleskom. Veličastno brezglasje je vladalo tod, samo rahli šelest naših kril se je čul. Sonce se je blestelo na nepregledni dlani stvarstva kakor tanek cekin. Onostran vsemira pa se je začelo vznožje božjega prestola. Skoraj mi je postalo žal, da sem zapustila sinje višave! V daljavi so se zasvetili pobeljeni borovi posadi; njihova svetla zelenina je bila podobna rahlemu pljusku, ki se je zagnal med nepristopne pečine in puščobne goličave. Še dalje so se stiskale vasice z nizkimi čeli in rdečimi kapicami. Mir in zadovoljstvo sta se družila z njimi. V objemu nepremičnih grebenov so se čutile varne in srečne. Široke senožeti na strminah so se jarko bleščale, kakor bi spuščal nekdo ognjene polivke preko njih; mnoge poti so se vile, zgubljale, pa se zopet prikazovale in križale. Zdelo se nam je, da bi mnogo mirnejše in lepše potovale po zemskih cestah. Višave so nam postale dolgočasne!

Nenadoma smo se znašle nad tiho jezersko gladino, podobno polpriprtemu očesu, ki sladko sanja. Krasne stavbe so se vrstile ob obrežju, udobnost se je zrcalila v vodni gladini. Že smo se razveselile, da je konec poti. Še malo smo poskočile in zarajale, nato smo se začele spuščati nizdol... Toda, joj! Poti še ni bilo konca.

Tu nas je čakala zlokobna tetka burja ter nas pahnila iz jezerskega zatišja. Prežala je bila v skalovitih grapah in ljubosumno odganjala vsakogar. Ko smo začele veselo rajati, je srdito planila med nas ter nas neusmiljeno razpodila. Popolnoma smo se zmedle. Nekatere sestrice so se razkropile in se zgubile, nekatere smo se pa rešile ter nadaljevale pot, ki pa je postala vedno neprijetnejša, čim bolj smo se približavale zemlji! Komaj smo se oddahnile, že nam je grozila nova nevarnost. Sonce je zatonilo, prvi dan našega življenja je mineval. Nastopil je somrak, v katerem smo zgubile pravo smer. Vrhovi gora se niso več razločili, doline so bile polne teme in strahov... Končno so zamigljale pod nami medle lučice. Tam smo se hotele odpočiti. Hiše so bile sajaste in črne. Nerodni dimniki so štrleli kvišku, strahotni rovi so se zgubljali pod zemljo. Postale smo radovedne! Med kamenitimi slopovi so se odpirala ognjena žrela, iz katerih je prihajala plamteča sapa. Nekatere sestrice so se preveč približale železnim nestvorom; dosegla jih je vroča sapa pošasti ter jih pomorila. Uboge sestrice! Malce so še zadrhtele, njihova kristalna telesca so se krčevito zvila in preminila v sajasti nesnagi. Ubogi ljudje tam spodaj.

Preostale smo se spustile v beg. Ko smo se zatekle v varno zatišje nedostopnih višav, nam je končno odleglo. Sklenile smo, da se ne bomo nič več približale nehvaležni zemlji, ki nas je oropala mnogih, ljubljenih sestric. Nebesa so se začela bajno blesteti, mrakovi so se pomikali proti zatonu. Družine zvezdic so se pričele mirno seliti iz nebeških dvorov. Mesec je vstajal in hitel v naročje belih oblakov. Čaroben sijaj je prevzel obzorja... Rade bi se vrnile k očetu in materi, toda želja po nečem neznanem nas je tirala nazaj k zemlji. Strahotni doživljaji nas še niso izmodrili! Spustile smo se nizdol. Pod nami so se zopet razprostrla polja, srebrni rokavi rek so se zablesteli sredi njih. Med holmi se je razgalilo mikavno mesto. Neštevilne lučice so vabljivo migotale. Po širokih ulicah so valovile množice in se brezskrbno radovale. Vse se je zabavalo in veselilo. Gospe v težkih, dragocenih kožuhih, gospodje v dolgih suknjah, otročički v kratkih oblekcah... Toda te ceste so se mi zdele silno spoizke. Žal mi je bilo, da sem zapustila otroško pot. Božične skrivnosti so tukaj že splahnele, razkošna luč in veseljačenje sta jih pregnala. Ljudje se niso več igrali z ovčkami in pastirci. Med rajanjem so se poslavljali starega leta. Skrivaj sem zapustila sestrice. Obstala sem na visokem oknu in se zagledala v sijajno dvorano. Kar slepilo me je. Lestenci z zlatimi rameni, brušena zrcala, pisana oblačila mladih plesalk, biseri na zapestju, gizdavi gospodje. Sprva me je malce mikalo da bi s pridružila. Toda srce je velelo da še ni končano moje potovanje. Prijeten vetrič me je bratovsko objel in v lahnem vrtinc odnesel proti goram. Rada sem se odločila zanj. Slovesno zvonenje se je razlivalo staremu letu v slovo; zveneči odmev je umiral, dolgo umiral nad enolično planjavo. Belo stvarstvo je mirovalo, mesec se je nagnil in občemel v sanjah. S holmov se je utrinjalo prizvanjanje, line cerkvic so bile odprte in razsvetljene. Veter me je dolgo vodil po skritih dolinah. Včasih sva srečala roj še nepoznanih snežink, ki so se nama za hip pridružile, pozneje pa se razkropile bogve kam... Sredi gozda se je odprla jasa z redkimi hišicami; nad poslednjo me je veter odložil ter se nemo poslovil. Tu se je končala moja zemska pot. Dom je bil lesen in boren. Začutila sem, da bom našla tukaj svojo srečo in pokojen kotiček. Spustila sem se na nizko okence. Tu so se že nabrale nekatere snežinke in se nerazdružno povezale. Tudi jaz sem se stisnila k njim. V sobici je počivala revna druzinica, kmet, žena in petero otročičev. Pred jaslicami je migljala oljčna luč in neprestano božala z mehkim sijem zdaj ličece betlehemskega Novorojenčka, zdaj obraze spečih otročičev; kako sem si želela k njim, da jim prinesem poljub neba. Hotela sem k ženi, da ji zakrijem bol srca, ki si ne ve pomagati v težavah, hotela sem h gospodarju, da mu odvzamem skrb! Toda sestrice na okencu so me zadržale, mrzla steklovina se ni zmenila za moje želje. Nisem mogla v čumnato. Ledene rožice so me zastrle, v njihovem naročju sem našla leno smrt.

Ledena sveča je zažarela v polnočni mesečini. Kje si, sreča, kje si, morje, za katero je zatonilo staro leto in košček revnega življenja!

Največja vohunska afera vseh časov

V Parizu so aretirali 12-člansko vohunsko družbo, med njimi žensko z največjo pariško zasebno knjižnico

Za največjo špionažno afero vseh časov označujejo pariški listi tisto, ki jo je pred božičnimi prazniki spravila pariška policija v odločilni štadij. Ta tridtev ne bo pretirana, če čujemo, da je ta afera v tesni zvezi z ono, ki so jo odkrili nedavno na Finskem in ga je baš po proučevanju finske špionažne senzacije prišla francoska oblast do tega, da je končala zadevo, ki jo je imela sama v rokah. Pariška policija je bila namreč že 10 mesecev na sledu

vohunski družbi

ki je delovala analogno kakor finska družba, ali če vzamemo natančno, ji je bila že šest let za petami in da je potrebovala toliko časa za odločilni nastop, kaže najbolj nazorno, s kako premeteno in z vsemi sredstvi namazano organizacijo vohunov je imela opravka.

Policija iz razumljivih razlogov sicer ne navaja še podrobnosti o svojem plenu, vendar pa se da sklepati, da je njeno glavno delo že opravljeno.

12 oseb je že v zaporu

ali sta ušli, a v glavnem je šlo po vsej priliki za mornariško špionažo. Kateri naročitelj je imel največji interes za obstoj te špionažne družbe, še ni znano, vsaj v javnosti ne. Imenujejo sovjetsko Rusijo, verjetneje pa je, da je družba svoje tajnosti prodajala na vse strani oz. vsem, ki so te tajnosti dobro plačevali.

Kar je najbolj zanimivo pri vsej stvari je to, da pripadajo aretiranci

intelektualnim krogom

in da so med njimi prave kapacitete v kakšnem intelektualnem področju. Dvojno življenje? Pravijo, da je človek tem bolj

vohun Stahl.

sposoben nasprotujočih si načinov življenja, čim višje je splezal na duševni in duhovni lestvici. Značilno je nadalje, da je med 12 aretiranci 7 žensk.

Nekako proti koncu letošnjega februarja je postala policija pozorna na delovanje nekega Rusa Mačkoviča, ki je postal sumljiv po svojih številnih nočnih sestankih in po

velikih vsotah

s katerimi je razpolagal. Ugotovila je še, da deluje pod vodstvom drugega Rusa nekega Ršeckega. A preden je določila svojo roko namju, sta moža izginila, ne da bi pozabila na to, da ostavita v Parizu svoje zastopnike. Najvažnejši med njimi je Rumun Benjamin Berkovitz, ki se izdaja za Kanadčana, kar pa kanadske oblasti zanikujejo. (Zanimivo, da se tudi glavna oseba v finski špionažni aferi, Marija Luiza Martinova, izdaja za Kanadčanko). Berkovitz je bil vodja pariške špionažne družbe, toda s posameznimi njenimi člani

ni občeval nikoli naravnost

temveč skrito in posredno preko 29 letnega ameriškega letalca Roberta Gordona Switha. Preko tega je pošiljal podrejenim sodelavcem tudi denar. Berkowitz in Swith sta imela najboljši pomočnici v svojih ženah, ki ju je policija začela opazovati že pred več meseci, a jima ni mogla do živega. Poznali sta vsak kotiček v Parizu in vsako možnost, da uideta svojim zasledovalcem, za katere sta vedno natanko vedeli, kadar so jima

bili za petami

Neredko so detektivi prežali nanju pred izhodom kakšnega poslopja, dočim sta jo oni že davno pobrisali skozi drugi izhod, neredko so skočili z njima v voz podzemeljske železnice in se peljali dalje, dočim sta oni že davno na drugi strani skočili iz voza. Značilno, da so oblasti prijele oba zakonska para baš v trenutku, ko sta se pripravljala, da izgineta iz Pariza. Swith je bil tega dne prejel skrivnosten poziv po telefonu: »Ali ste vi imetnik potnega lista št. ta in ta?« — »Da.« — »Potem glejte, da izginete. Zasledujejo vas«. Swith, ki je kakor Berkovitz živel zelo razkošno in se kretal v najboljših družbah, pa je vedel že davno, da so mu na sledu. Napravil je samo napako, da je

oklevал s pobegom

Nič manj zanimivi niso nekateri drugi tipi, ki so imeli važne vloge v tej družbi. Tu je pred vsem 48 letna Rusinja (naturalizirana Američanka) Lidija Stahlova, doktorica prava pariške univerze, imetnica največje zasebne knjižnice v Parizu. Ponovno je bila na svetovnih potovanjih in se je z največjo vnemo izobraževala.

Switzova

Ko so jo prijeli v njenem stanovanju v Latinski četrti, je pravkar študirala kitajščino. Sum, da vohuni, je padel nanjo že l. 1927., toda takrat je policiji ušla v svet in se je vrnila šele lani. Ženska je že postarna in nič lepa a vendar je imela naravnost

demoničen vpliv

na 42 letnega rezervnega stotnika in vseučiliškega profesorja Ludovika Petra Nikolaja Martina, pravega čudežnika v področju jezikov. Obvlada popolnoma baje 68 jezikov in narečij in baš to njegovo ogromno znanje mu je priskrbelo zelo zaupno

vodilno mesto v ministrstvu vojne mornarice

Stahlova je imela nanj naravnost hipnotičen vpliv, že pred 9 leti sta bila v intimnih odnošajih in policija trdi, da je bil Martin svoji ljubavnici zasužnjen. Po kakšni poti so mogle važne tajnosti iz mornariškega ministrstva v roke tujih držav, je po tem več nego jasno.

Kar se tiče ostale družbe, gre samo za podrejene pomočnike in za nekatere še ni popolnoma gotovo, da so se zavedali krivde. Tu je pred vsem

mlada, lepa učiteljica

Marija Magdalena Mermetova, pri kateri so našli skrito brezžično oddajno postajo in fotografsko delavnico družbe. Kako je zašla v to družbo, policiji še ni jasno. Med ostalimi aretiranci sta neki srbski kipar, baje komunist, in njegova žena, hči penzijoniranega pariškega policijskega komisarja. Krivda teh dveh še ni dokazana.

Meseca septembra t. l. so poročali vsi časniki, da je izbruhnila v Mandžuriji velika epidemija kuge, ki je uničila v kratkem mnogo tisoč človeških življenj.

Tako je opozorila strašna sovražnica človeštva, da je še vedno nepremagana. Obenem se je spomnil ves kulturni svet na neštete milijone žrtev, ki jih je zahtevala ta strašna bolezen v teku dolgih stoletij do najnovejših časov.

Tudi našo domovino je velika in zavratna sovražnica neštetokrat obiskala, pahnila v rani grob mnogo stotisoč naših prednikov, povzročila povsod nepopisno gorje in strahovito paniko ter zapustila tisoče in tisoče spomenikov, ki govore še danes o bridkostih nekdanjih časov.

O kugi so poročali že mnogi naši pisatelji, toda njihova dela so često pomanjkljiva in težko dostopna. Tako nima povprečni Slovenec pravega pojma, kaj pomeni kuga v naši preteklosti.

Zdaj pa smo dobili v našem jeziku prvo delo, ki obravnava ta izredno kompliciran problem sistematično iz vseh vidikov in v skladu z najnovejšimi izsledki vede. Delo, ki je plod dolgotrajnih in napornih študij, je napisal sodni svetnik dr. Vlad. Travner ter prične izhajati ob novem letu v ilustrirani tedenski reviji „ŽIVLJENJE IN SVET“.

Kdor še ni naročen na »ŽIVLJENJE IN SVET«, naj to stori čimprej, da mu ne bo žal, ko bo prepozno.

»ŽIVLJENJE IN SVET« se naroča pri upravi: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Mesečna naročnina 8 Din, trimesečna 20 Din, polletna (cela knjiga nad 700 strani besedila in številnih slik) 40 Din.

Najgloblja izvrtnina

S potresnimi in brezžičnimi valovi raziskujejo zemeljsko notranjost

Pri Alamu v mehiški provinci Vera Cruz so pri iskanju petroleja izvrtali s parnimi vrtalkami rov, katerega dno sega 3328 m pod zemeljsko površino, t. j. skoraj za 200 m nižje nego pri dosedanjem najglobljem rovu, ki so ga izvrtali seveda tudi Američani. Evropski rekord, ki ga ima neki vzhodnopruski rov, je proti temu naravnost neznaten, saj znaša »komaj« 2240 m. Pripomniti bi še bilo, da novi rov sicer ni dal nobenega petroleja, vendar pa so njegovi globini na čast, ki je zahtevala vendarle vnetega dela in najboljših tehničnih sredstev, priredili majhno slavnost. 3328 m pod zemljo! Na prvi pogled je videti to ogromen uspeh. Nu, če upoštevamo, da meri zemeljski premer skoraj 13.000 km, moramo priznati, da je globina, ki jo je dosegel človek do danes z največjim naporom, zelo malenkostna. Še 2000-krat globlje bi moral vrtati, da bi dosegel komaj zemeljsko središče. Zemeljska skorja na najdebelejšem mestu gotovo ne znaša več nego 70 km in tudi proti tej globini je globina največjega rova pravi nič. V znanstvenem pogledu nam ne more mnogo povedati o sestavi in zgradbi zemeljske notranjosti. Temu namenu takšni rovi tudi ne rabijo, temveč samo industrialnim svrham. Pokazali so nam kvečjemu to, da zemeljska temperatura z globino stalno narašča, in sicer vsakih 33 m povprečno za 1 stopinjo Celzija. Če narašča tudi naprej v tem razmerju, pomeni, da je temperatura že v globini 30, 40 km takšna, da bi bila večina kamenin mehka kakor raztopljen vosek. A upoštevati je treba tudi pritisk, ki je z naraščajočo globino seveda čedalje večji. Vsekakor bi bilo naše znanje o zemeljski notranjosti precej revno in negotovo, če bi se zanašali samo na izsledke pri vrtanju rovov v zemljo. Znanstvenik pa ima mnogo uspešnejše metode, da dožene, kako je v najgloblji notranjosti naše premičnice. Pred vsem so tu potresni valovi, ki razodevajo s svojo spreminjajočo se brzino mnogo o gostoti plasti, skozi katere se razširjajo. V novejšem času imajo veliko vlogo tudi brezžični valovi, s katerimi geolog in geofizik na poseben način preiskujeta zemeljsko notranjščino. Novejša proučevanja kažejo, da je zemeljsko jedro masivna krogla, ki je sestavljena večinoma iz nikla in železa. Jedro je potem z zelo debelo vmesno plastjo ločeno od razmeroma zelo tanke zemeljske skorje.

Pri želodčnih težkočah, zgagi, zmanjšanem občutku za tek, zapeki, pritisku na jetra, tesnobi, tresenju udov, zaspanosti povzroči kozarec »Franz Josefove« grenčice takojšnje poživljanje zastale prebave. Zdravniška sporočila iz tropičnih dežel slave »Franz Josefovo« vodo, kot važen pripomoček proti griži, kakor tudi želodčnim obolenjem, ki nastopajo v zvezi z mrzlico.

Poroke v strugi Evfrata

Ljudstvo, ki veruje v boga treh veroizpovedi

V Mezopotamiji živi ljudstvo Mandejsev, ki govori aramejščino in veruje v »boga Židov, kristjanov in mohamedancev« kakor so sami povedali nekemu raziskovalcu. Ta bog je troedini kakor krščanski bog, predstavljajo ga pa Pera Rob, »veliko brezdno«, Ajar Živa Raba, »veliki, bleščeči se eter«, in Mana Raba, »veliki duh slave«. Kot ustanovitelja svoje vere označujejo Janeza Krstnika, ki je pripravljal pot Jišu Mšihi, Jezusu Mesiji. Preden se je ta vrnil v svetovje svetlobe, je poslal 360 prerokov, da bi razširjali njegov nauk. Nekoliko stoletij pozneje je bil središče njegove vere Damask, kjer je bilo 500 molilnic. Preganjanje je vernike prisililo, da so pobegnili v Amaro in pozneje v Kužistan ter živijo še danes med rekama Evfratom in Tigrisom v južni Mezopotamiji.

Obe reki sta zanje tudi največjega pomena, ker za najvažnejše verske obrede potrebujejo vode. Pri krstu stoji v sedem belih oblačil odeti duhoven v reki in zliva vodo na krščenca. Krsti se pa lahko človek poljubno število krati. Tudi poroke se vrše v vodi. Duhoven potopi ženina in nevesto trikrat v reko ter ju isto toliko krati poškropi. Cele svete knjige se berejo v vodi. Mandejske knjige, ki so pisane s roko, so za naše pojme nenavadne. Stran se prične — sredi strani in pol je prebereš od zgoraj, pol od spodaj. Najsvetejša knjiga, sidra, je napisana v aramejščini s pisavo, ki spominja na asirske pisne znake.

Med mandejske posebnosti spada to, da se po predpisih nihče ne bi smel strič in briti. Toda mnogi se za ta predpis ne zmenijo, kar se tiče las. Brado pa nosijo vsi moški. Duhovniki se lahko oženijo in ženske se lahko posvetijo duhovskemu poklicu. Mandejski poglavar je škof, ganzivra. Meso smejo jesti le ob največjih praznikih, potem pa se zaprejo za tri dni v hišo in četrti dan odidejo vsi k reki, k obrednem očiščenju. V ostalem pa niso vegetarianci, temveč se preživljajo večinoma z ribami. Peklo ima pri njih veliko vlogo. Imajo kar tri pekla, poleg tega še štiri podzemeljske galerije kot mučilne prostore. V prejšnjih časih so odpadnika od vere, zlasti žensko, umorili. Zakoni s pripadniki drugih ver so prepovedani. Vera jih uči še danes, da je zemlja ploska in da je nastala pred 480.000 leti.

Mandejcev je danes kakšnih 15.000 in se bavijo po največ z mizarstvom, kovaštvom in srebrarstvom. Njih izdelki pa niso kaj prida.

Lepa gusarka

Želi vsem ljudem srečno vožnjo v novo leto 1934

Pariška zabavišča

Navzlic krizi jih je vsak dan več

Navzlic krizi nastajajo v Parizu nova zabavišča kakor gobe po dežju. V osrčju Montmartra so odprli n. pr. lokal, ki povsem posnema Riviero z njenimi morskimi valovi, soncem, palmami, peščino, ki daje priliko za defileje v kopalnem kostumu, nočnim zvezdam in včasih tudi z dežjem.

Nedaleč tu je kabaret »Le Fiacre«. Bar je dekoriran z biči, komati, konjskimi glavami, glavna dvorana s freskami, ki predstavljajo Trg Opere v predvojnem času z enovprežniki, omnibusi in kočijami, ki so kumovali pri nastanku tega zabavišča. Majhen škandal si je naprtil slikar teh fresk, ki je v kočijo, ki jo vodi Léon Blum, postavil gospode Daladiera, Bonneta in Lamoureuxa. Vendar ni verjetno, da bi nastopila tu cenzura tako kakor je nastopila v kabaretu »Chez les nudistes«, kjer je moral predrzni slikar van Caulaert na zapoved obleči svoje osebnosti, ki jih je bil naslikal v Adamovem kostumu. Van Caulaert je pravkar dovršil tudi dekoracijo novega kabareta in varieteja »Le Panache« na Elizejskih poljanah; dekoracija je vzeta vsa po motivih iz cirkuškega življenja. V elegantni dvorani »Chez Brummel« nedaleč od Operne avenije so brezbarvni popoldanski čaj premešali z na pol improviziranimi nastopi.

Goslač maharadže iz Alvare

Zagonetna smrt — Umor ali samomor?

London zanima ta čas kriminalna afera, ki ne bo v svojih podrobnostih menda nikoli prav pojasnjena. Je v zvezi z bivanjem alvarskega maharadže v Londonu.

Alvarski maharadža, ki je pred leti zasedel prestol svojih prednikov, je bil v stalnih sporih z angleško vlado v Delhih in ko so se ti spori zaključili z zmago vlade, je podal ostavko. Oblast je dobil v njegovi deželi regent. Ta ostavka sama na sebi je maharadži godila, kajti za vladarske posle se ni dosti zanimal, ker je bolj učenjaške vrste in raziskuje posebno rad okultna in mistična področja. Ima za ta področja menda največjo knjižnico na svetu in je sam napisal že več razprav in knjig. Po odpovedi na prestol je menil, da se bo lahko intenzivneje bavil s svojimi študijami in se je z velikim spremstvom podal v London, da bi tam od blizu proučeval spiritizem.

Med njegovimi spremljevalci je bil star goslač, ki ga je maharadža zelo cenil, ker je velik ljubitelj glasbe. Goslač je veljal tudi za strokovnjaka v mističnih zadevah, tako da mu je tudi to prinašalo maharadževo naklonjenost. Maharadža ni storil ničesar, ne da bi se prej posvetoval s starim možem, ki je imel tako večji vpliv nego kdorkoli iz maharadževe okolice. To mu je naprtilo mnogo zavistnežev in sovražnikov. Bil je edini, ki je smel iz kroga dvorjanikov s svojim gospodom v London. To potovanje pa mu je postalo usodno. Te dni so ga našli s prerezanim grlom v njegovi sobi. Nič ni kazalo, da so kakšni napadalci vdrli v sobo zato pravi uradno policijsko poročilo, da gre za samomor. Toda ljudje, ki stoje maharadži blizu, pravijo, da je postal žrtev maščevalnega dejanja, ki je bilo naperjeno proti maharadži samemu. Da-li je to res, ni mogoče ugotoviti, kajti maharadža je z vsem svojim spremstvom nenadoma ostavil London

Humor v poročnem uradu

„Nič ne napravi moškega bolj raztresenega, kakor poroka“

»Mislim, da mož nič ne napravi bolj raztresenega nego poroka,« pravi neki angleški poročni uradnik in pripoveduje razne smešne zgodbe, ki so se mu primerile v njegovi praksi.

Pred kratkim je poročil mlad par, izročil je ženinu papirje in mu dejal, koliko mora plačati. Mož je segel v žep, hipoma je postal rdeč kakor kuhan rak, nekaj časa je stikal obupano po žepih, potem je planil hipoma iz sobe. Nevesta, ki ni vedela, za kaj gre, je čakala celih deset minut v največji razburjenosti, dokler ni pritekel ženin ves poten nazaj in položil denar na mizo. Pozabil je bil svojo listnico doma in ker je bilo do tja predaleč, je zastavil svojo zlato uro v bližnji zastavljalnici ...

Drugič je hotel baš izreči poročno formulo, ko je planil v sobo mlad človek in zakričal: »Prepovedujem vam poročiti tega moža, ki je tat, ki ima moje hlače na sebi in spada v ječo.« Nastala je prava panika. S težavo je uradnik, ki je edini obdržal hladno kri, končno ugotovil, za kaj gre: »okradenec« je bil ženinov brat in se je tudi potegoval za isto dekle. Ko se je ta odločila za brata, ni spregovoril z obema nobene besede več. Kuhal je jezo in prilika za izbruh se mu je ponudila, ko je brat na dan poroke obiekel njegove hlače, ki so bile slučajno popolnoma podobne njegovim. Seveda je uradnik — čeprav s težavo — dopovedal besnežu, da gre samo za zamenjavo, ki ne more preprečiti uradnega akta. Nevesta pa je dejala pri odhodu: »Nikoli ne bi si bila mislila, da se bom poročila z mojim možem v bratovih hlačah.«

Neki možakar je prišel pol ure pred določenim časom v poročni urad, izvlekel steklenico žganja iz žepa in dejal: »Zdaj se pa moram napiti strahovite korajže, ker se bom poročil. Razumeli boste, ko jo vidite.« In uradnik je res razumel, da je bila korajža potrebna, ko je pol ure kasneje dospela tudi nevesta.

Najbolj čuden predlog mu je postavil neki znani romanopisec. Prosil ga je namreč, da bi smel sedeti teden dni v njegovem biroju in opazovati ljudi pri porokah. Ko ga je vprašal za vzrok, je pisatelj odgovoril: »Sam se poročim čez kratek čas, pa bi prej rad proučil razpoloženje tega prostora v vseh podrobnostih.« In res se je na veliki dan vedel vzorno.

Izboren smuk

zahteva izvrstne smuške drese, huda zima pa tople suknje. Vse to dobite najceneje pri

Drago Schwab, Aleksandrova c.

Prva ženska — župan na Poljskem

Znana četrt vil Konstancin pri Varšavi je prošle dni izvolila za župana žensko, lastnico nekega ondotnega penzionata. Piše se Mullerevna, ki je prva ženska občinska načelnica na Poljskem.

Srečni dobitniki

Osobje španske železniške postaje Lezana je zadelo glavni dobitek španske Narodne loterije — 15 miljonov pezet

ANEKDOTA

Friderika Velikega so vprašali:

»Kaj bi storili, če bi hoteli nepokorno provinco v svoji državi kaznovati?«

»Dal bi jo v vladanje filozofom,« je odgovoril kralj.

VSAK DAN ENA

Stoodstotni policijski pes

Kaj nas čaka v l. 1934?

Astrologi pravijo, da bo v l. 1934. marsikaj postalo lažje in boljše, tako se bo n. pr. brezposelnost zmanjšala, harmonična zveza med Saturnom in Jupitrom, ki se bo stvorila večkrat v tem letu, jamči za stalno dviganje gospodarske krivulje. Motil jo bo le sovražni položaj Urana, tako da še dolgo ne pridemo do dobe pravega razcveta. Poedina usoda je nadalje odvisna od rojstnega horoskopa posameznikovega, ki ima svoj vpliv na izboljšanje ali poslabšanje, v splošnem pa veljajo sledeče napovedi:

Ljudje, ki so se rodili

v znamenju ovna

(od 21. marca do 21. aprila), so sami na sebi zdražljivi, neprevidni in nepotrpežljivi, zato morajo paziti, da si s prenagljenostjo ne pokvarijo aspektov, ki so jim letos v splošnem ugodnejši nego v zadnjih letih. Zlasti se morajo izogibati vseh sporov s predstojniki, oblastmi itd.

Tistim, ki so se rodili v znamenju bika

(od 22. aprila do 21. maja), pretijo neugodni planetni vplivi. Ker so v splošnem mirni, energični in vztrajni, bodo te vplive premagali, če se ne dado zavesti po trmi oz. črnogledem ali pasivnem razpoloženju, ki včasih hromi njihovo delavnost. Od zunaj pridejo marsikakšne skrbi in neprijetnosti, ženske v tem znamenju bodo doživljale resne krize v zakonu in doma. Kdor se je rodil v prvi polovici tega znamenja, bo moral paziti posebno proti koncu leta, da ne bo segal po previsokih smotrih, ki se morajo končati z razočaranjem in zgubami.

Znamenje dvojčkov

(od 22. maja do 22. junija) prinaša svojim otrokom, ki so sami po sebi živahni in vedri, boljše aspekte nego v preteklem letu. Življenje jim bo lažje, imeli bodo mnogo ugodnih prilik zlasti za sklepanje pospešujočih in osrečujočih zvez.

V znamenju raka

(od 23. junija do 23. julija) rojeni bodo imeli skoraj do konca leta mnoge težave in neprijetnosti. Potem se bo položaj obrnil na bolje in začela se bo srečnejša doba, ki bo dosegla svoj višek v l. 1935., posebno za one, ki so se rodili v prvi polovici tega znamenja. V času neugodnih konstelacij naj se rakovci, ki so po naravi nekaj občutljivi in bojazljivi, varujejo vseh nenavadnih in romantičnih idej, neprijetnosti naj opravijo s čim večjo brezbrižnostjo, kajti leto se bo, kakor rečeno končalo bolje.

Osebe, ki so se rodile v znamenju leva

(od 24. julija do 23. avgusta) se obeta v splošnem neugodno leto, ker so pa polne moči in samozaupanja, se bodo znale prilagoditi vsem težavam in jih premagati. Tem lažje jim bo to uspelo, če bodo te težave vzeli kot preizkušnjo, ki moči samo dviga, če jo prebiješ s samozavestjo.

Znamenje device

(od 24. avgusta do 22. septembra) rodi sposobne, delavne in redaljubne ljudi. Novo leto jim bo poteklo mirneje in normalneje nego preteklo, dasi to ne pomeni, da bo leto brez posebnih dogodkov (kajti odločilen je tu kakor pri vseh ljudeh osebni horoskop). Toda v večini primerov ne bodo doživljali močnih pretresov v svoji eksistenci. Nekaterim bo prehod Neptuna preko sončnega mesta ustvaril čudne motnje v duševnem življenju, ki se bodo izražale tako z religioznimi doživljaji, kakor s povečanjem umetniške tvornosti (v kolikor so s to nadarjeni) ali z motnjami nagonskega življenja, ki ogražajo človekovo moralo. Konec leta bo v splošnem še mirnejši in uspešnejši nego začetek.

Znamenje tehtnice

(od 23. septembra do 23. oktobra) prinaša nekaj pretresov samo pod vplivom Urana, a tudi te pretrese bosta paralizirala mogočna aspekta Jupitra in Saturna, ki sta v tem znamenju rojenim osebam v novem letu bolj naklonjena nego vsem drugim. Razne dolgo gojene želje se bodo izpolnile, podjetja se bodo zaključila z uspehom, duševne napetosti se bodo izenačile, prijateljska, ljubezenska in zakonska razmerja bodo prinašala mnogo sreče.

Otrokom

škorpijona

(od 24. oktobra do 22. novembra) se obeta pod sovražnim vplivom Saturna dosti slabše leto nego prejšnji.n. Pretijo jim skrbi in zgube v poklicu kakor v družini, tudi zdravje je ogroženo. Vsem tem nevarnostim naj se skušajo izogniti s previdnostjo in pametjo, ob znamenju bolezenskih motenj naj pravočasno pokličejo zdravnika. Melanoličnim napadom naj se ne vdado s tem, da se zaprejo vase, k čemur so že po naravi nagnjeni, temveč naj jih skušajo premagati s stiki z naravo in ljudmi. Kdor bo neugodni čas prebil s pametjo, bo ob koncu leta, zlasti pa prihodnje leto učakal periodo sreče.

Tip

lokostrelca

(od 23. novembra do 21. decembra) je preteklo leto doživljal vsakovrstne manjše in večje težave, za katere jih bo odškodovalo tem bolj novo leto. Aspekti sicer niso bogve kako močni, toda, ker so ljudje tega tipa skoraj vedno optimistično in pozitivno razpoloženi, bodo tudi šibke aspekte izkoristili z dosti večjim pridom nego drugi ljudje. Posebne uspehe bodo imele osebe, ki so duševno tvorne, učenjaki, umetniki, izumitelji, tehniki, socialni reformatorji itd.

V znamenju kozoroga

(od 22. decembra do 20. januarja) rojene osebe čakajo mnoga nasprotstva in boji, neuspehi in izgube jim pretijo v vsakem oziru, toda če vzamejo to leto kot leto priprave in se izognejo vsem večjim podjetjem in dejanjem, dalje sporom, neprevidnostim, ki se končujejo s poškodbami itd., in preložijo večja dejanja na naslednje leto, ki bo zanje neprimerno ugodnejše, tedaj jim tudi novo leto ne bo moglo do živega.

Znamenje vodnarja

(od 21. januarja do 19. februarja) prinaša svojim otrokom, razen tistim, ki so že v preteklem letu stali pod slabim vplivom Saturna in ki bodo v novem letu preživljali zato srečnejšo dobo, zelo slabe preizkušnje. Pomagalo jim bo to, da so v splošnem optimistično ustvarjeni in okretni, vendar ne bodo povsem ušli raznim zgubam, boleznim, krivicam po bližnjih ljudeh in potlačenostim. Proti koncu leta se bo položaj za vse ljudi tega tipa še malo poslabšal, zato morajo še bolj paziti, da ne izgube razsodnosti in poguma, kajti potem bo bolje.

V znamenju rib

(od 20. februarja do 20. marca) ne bo posebnih doživljajev, v kolikor niso podani po rojstnem horoskopu vsakega posameznega ribarja. Nekatere bo zlasti v duševnem oziru motil Neptun, ki ustvarja težavne in zamotane položaje. Proti koncu leta se obetajo močnejši aspekti po Jupitru, ki je osebam tega tipa naklonjen. Marsikaj bodo potem dosegle, kar prej ni hotelo uspeti in pozneje se bo položaj še bolj izboljšal.

Zima na pohorskem ‚Pesku'

Sredi 60 km dolge smučarske poti na Pohorju, ki se začenja pri Mariboru, Radvanju in Hočah na vzhodu in se konča v Dravogradu, Slovenjgradcu in Mislinju na zapadu, stoji na severni strani Roglje (1517 m), centralne gmote celokupnega Pohorja, »WINTERJEVA KOČA NA PESKU« (1382 m), last Dravinjske podružnice SPD v Konjicah. Samo »SENJORJEV DOM PRI CERKVICI NA POHORJU« je postavljen višje, in sicer za 140 m. Ostale pohorske postojanke ležijo nižje, vendar pa vse nad 1000 m.

Iz tega mora razvideti vsakdo, ki ne pozna Pohorja, da vsa naša država tako dolge in tako visoke smučarske poti sploh nima. Razumljivo pa je to, ako pomislimo, da je Pohorje poleg Strojne na Koroškem edino pogorje v Jugoslaviji, ki spada k centralnim Praalpam. Najznačilnejša poteza teh pa so neverjetno dolgi in podolgovati, lahko ukrivljeni, položno se dvigajoči ali pa ljubko padajoči široki hrbti z mizastimi, kopastimi in planjastimi vzpetinami. Ker je vzhodni hrbet Pohorja od »Peska« do Sv. Bolfenka nad Radvanjem visok povprečno 1300 m, zapadni pa od Rogle do Velike in Male kope sega v višino nad 1500 m, sledi že iz tega dejstva, da vodi vzhodna pot večinoma po gozdovih in večjih sečah, »fratah« imenovanih, zapadna po po solnčnih, jasnih in razglednih poljanah in goličavah, kjer naleti smučar le tu pa tam na kakšno osamelo smreko ali jelko. S »Peska« smukne torej smučar lahko na vzhod v pohorske zimske gozdove, ali na zapad na njegove sončnosvetle, mehke in melodijozno upognjene zasnežene stezice, poti in ceste.

V tem leži zanimivost, pa tudi pomen, potreba in važnost koče na »Pesku«; na tem pa tudi sloni velika in sijajna bodočnost, ki še čaka to našo prekrasno, četudi tako odkrito in nekam ponižno postojanko med smučarskimi postajami od Maribora do Dravograda.

Okrogla, na dve strani lahno nagnjena planica se razprostira pred njo, vsa obdana od gostega smrekovja in jelovja. Po sredi cele planice drži široka vozna pot izpred koče iz gozda v gozd; poleti vsa z drobnim belim peskom posuta, je ta pot dala lepi pohorski idili znano in zveneče ime, ki se leskeče med pohorskimi rakor luna med zvezdami. Nekoč je stala tu drvarska in pastirska koča; stari drvar Petruh, ves skljućen in na levem očesu slep, je bil v njej gospodar in neomejen glavar nad vozniki, drvarji, oglarji in voglarji cele okolice. Njegova oblast je segala preko Skramra, Sv. Jungrte in Sv. Jakoba v Resniku do Dravinje in Konjic, preko Sv. Vida in Vitanje vasi do Pake, ob Radoljni navzdol pa do Sv. Lovrenca, do Puščave in Drave. Po cesti, ki je šla izpod Kopnega vrha preko Kamenitca, črez Črnovo in Požarnico, mimo Volarske bajte, črez Spodnje in Zgornje razpotje na »Pesek«, so tedaj črni vozovi z visokimi kripami vozili oglje mimo one »Petruhove« koče v Mislinje, v plavže, v fužine ali doli v steklarno pri Sv. Lovrencu. Sedaj je to življenje utihnilo; sekira počiva in sv. Rok nima dosti opravila; tudi sv. Šimen in sv. Izidor ne. Le redkokdaj in malokje srečaš staropohorske »žlajfe«, smuči, v prednjem delu voz, v zadnjem pa sani; veliko črede, »žvajge« imenovane, in hlevi zanje so kakor steklarne, plavži in fužine izginile. Drugo življenje gre poleti in pozimi črez »Pesek«, skoz njegovo kočo in njegove stare gozdove — to so prijatelji novega belega zimskega sporta.

Skozi naravni drevored, ki je, pokrit s lesketajočimi se snežinkami in s kristalnočistim ivjem odet, v lesku in blesku zimskega sonca lepši in sijajnejši nego v poletnem času, zdrkneš in zdrčiš po izvoženih sledeh in smereh na svojih smučih naravnost pred kočo na planico sredi v prelestno zimsko idilo in ne veš, kaj bi si najprej ogledal in kaj naj bi bolj občudoval, vabljivo kočo s sončno verando, žuboreči potoček tik pod kočo, zasneženo planico, očarujoči zimski gozd okoli nje ali pa visoko, svetlosinje nebo, ki se v končnih brezštevilnih lokih in obokih boči in vzpenja kakor edinstvena kupola nad tem visoko ležečim planinskim in smučarskim hramom. V najvišjih krošnjah in vršičkih teh v simetričnih črtah, stolpičkih, oknih, linah in koničastih strešicah proti nebu in nebesom kažočih smrek in jelk, se zibljejo v toplem zimskem soncu v celih jatah dobro rejeni, debeli in pestropisani ptički, krivokljuni; razposajeno se obešajo, včasih z glavo navzdol, na zrele nabrekle storže in češarke, ki kakor obrnjene vijoličaste sveče na božičnem drevesu vise s svojih visokih lestencev; s svojimi močnimi »krivimi« kljuni cepijo, luščijo in preiskujejo zmrznjene češarke, obirajo in zobljejo med luskinami skrita semena. Ko poskočiš od veselja, se spuste v vijugastem poletu, nejevoljno kriče svoj enakomerni: »čik, čik« in se vsujejo v gozd na nasprotni strani planice, kjer imajo svoja gnezda, valijo jajca in vzgajajo svoje mladiče sedaj sredi zime — v prijetnem zimskem soncu. Nad žuborečim potočkom vise najrazličnejše piščalke, tenke, debele, dolge, kratke, gladke in robate s smrečnih vej in vejic tja do zledenele vode, vse iz prozornega stekla in leda; zdi se ti, da imaš pred seboj cerkvene orgle. Ko zaveje sapica iz hladnega gozda na razgreto planico in kočo skozi nje preko studenca, začuješ čudovito lepe melodije in zaveš se, da je sončna zima pred kočo na »Pesku« ena sama pesem, polna harmonije in toplote. Vodice pa veselo skakljajo med oledenelim kamenjem nizdol, poslušajo pesem povodnih kosov, ki v njih love »činke« ribice, se čudijo zimskim, gorskim pastiričicam, ki ob njih skakljajo kot poleti in odhite v Oplotnico, v Dravinjo, v Dravo. In tam pri Sv. Vidu pod Ptujem srečajo svoje sestrice iz iste, skupne pohorske zimske zibelke; kajti »Pesek« je tudi razvodje med Dravinjo in Dravo, in one vode, ki teko z njega proti severu v Radoljno in po njej skozi pohorsko »Puščavo« v Dravo, se združijo s svojimi sestricami šele pri Sv. Vidu nižje Ptuja. V smeri k Radoljni se moraš spustiti izpred koče s »Peska« nizdol proti tako zvani Ostrukovi parni žagi, pa se znajdeš na hip na skakalnici, ki je sedaj najvišja na Pohorju in odgovarja vsem sportnim zahtevam.

V starodavnem grbu Slov. Konjic, ki so postavile v nesebični in požrtvovalni ljubezni kočo na »Pesek«, v njegov mir in njegovo tišino, razgečeta še sedaj, spominjajoč na nekdanjo rimsko poštno in konjsko postajo, dva čila, razposajena konjička. Nekaj njunega duha, veselega, vriskajočega, odkritosrčnega boš vedno našel tudi v gostoljubnih, vsem upravičenim zahtevam zimskih sportnikov ustrezajočih prostorih koče na »Pesku«. Ako pa si tu še imel srečo, da si mogel poslušati na harmoniko igrati in peti starega Pohorca pesmi znamenitega pohorskega pesnika s Skomarjan, ki je dejal:

»Veliko platna sem natkal,
še več sem pesmi osnoval«,

tedaj veš, kaj vse je zima okoli koče in v koči na »Pesku«. Stopi s »Peska« na bližnjo Roglo k znamenitemu križišču smučarskih poti, preglej od tam zapadno Pohorje in priznal boš v žaru in čaru zimskega sonca, da Jugoslavija nima enakega smučarskega raja.

Dr. Francé Mišic

Novosti Šentjakobske knjižnice v Ljubljani

Novosti šentjakobske knjižnice v Ljubljani. Priobčuje knjižničar Matija Rode.

(Nadaljevanje.)

Colerus Egm., Pythagoras. Roman. 13493 n.

Paley Pr., Die Tragödie einer russischen Prinzessin. 13502 n.

Katz R., Heitere Tage mit Braunen Menschen. 13522 z.

Eddington S. A., Dehnt sich das Weltall aus? 13541 z.

Karlin Alma, Windlichter des Todes. Roman aus Siam. 13545 n.

Deeping W., Der alte Pybus und sein Enkel. Roman. 13547 n.

Mikusch Dag., Muhammed. Tragödie des Erfolgs. 13548 z.

Paleologue M., Alexandra Feodorowna. Der Roman der letzten Zarin. 13554 n.

Wambrechtsamer Anna, Heut Grafen von Cilly und nimmermehr. Hist. Roman. 13556 n.

Mlado Jutro 1932. 5226.

Debevec Ciril, Gledališki zapiski. 5227 r.

Farrére Cl. — P. Karlin, Opij. Roman. 5228.

Tolstoj L. N., Oče Sergij. Po plesu. 5229.

Naš rod 1932-33. 5230.

Zvonček 1932-33. 5225.

Čas 1932-33. 5231 r.

Bader E. in dr., Mladi utripi. 5233.

Debelakova M. M., Plezalna tehnika 5234 r.

Logar J. in Ocvirk A., Levstikov zbornik. 5235 r.

Engels-Plehanov, Uvod v dialektični materializem. 5236 r.

Bunin Iv., Gospod iz San Franciska. Sin. Ignat. 5237.

Geografski vestnik 1931 : 5297 r; — 1932: 5298 r; — 1933:5239 r.

Mišić Fr., V porečju bistre Savinje I. 5244 r.

Ocvirk A., Razgovori. 5245 r.

Keller P. — Iv. Dornik, Skrivnostni stanovalec. Roman. 5247.

Kossak Z. — Szczucka, Legniško bojišče. Roman. 5255.

Turgenjev Iv. S., Plemiško gnezdo. Roman. 5256.

Kolene Fr., Krvave zarje. Mehiški roman 5258.

Molek Iv., Veliko mravljišče. Povest iz življenja in trpljenja slov. delavcev v Ameriki. 5262.

Dr. Zvezda četa. Povest. 5263.

Vaštetova Ilka, Vražja dekle. Zgod. roman 5264.

Muc M., Skozi Sibirijo. Zgode in nezgode slovenskega vojaka v svetovni vojni I. 5265 r.

Dörfler P., Mutasti greh. Povest. 5267.

Debevec Fr., Jetika. 5270 r.

Gosar Andr., Za nov družabni red I. 5271 r.

Hus Mara, Povest služkinje. 5273.

Deželič Vel. ml. — L. Golobič, Kragulj. Zgod. roman. 5274.

Krekovi izbrani spisi IV. 5289 r.

Prepeluh Alb., Naš veliki socijalni problem agrarna reforma. 5295 r.

Zweig St., — M. Ferenčak, Oči večnega brata. Legenda. 5296.

Lewis S., Ann Vickers. Roman. 1727 h.

Adamič L., Dinamit. Povijest klasnog nasilja u Americi. 1738 h.

Krleža M., Simfonije. 1739 h; — Legende. 1751 h.

Hitler osvajač. Roman. 1741 h.

Mann H. Podanik. Roman. 1782 h.

Toller E., Jedna mladost u Nemačkoj. Roman. 1754 h.

Kästner E., Fabian. Pripovijest o jednom moralisti. 1760 h.

Zubak Al., Hitler contra Stalin. Naličje jedne gigantske borbe. 1762 h.

Sforza C., Braća a neprijatelji. 1763 h.

Lewis S., Ann Vickers. Roman. 13572 n.

Werfel Fr., Das Reich Gottes in Böhmen Tragödie eines Führers. 13574 n.

— Die 40 Tage des Musa Dagh. Roman. 13636/337 n.

Durant Will., Die grossen Denker (Platon, Aristoteles, Fr. Bacon, Spinoza, Voltaire, Kant, Schopenhauer, H. Spencer, Nietzsche, Zeitgenössische europ. u. amerikanische Philosophen.) 13577 z.

Halliburton R., Auf den Spuren des Odysseus. Ein klassisches Abenteur. 13578 n.

Weber Fritz, Isonzo 1915: 13579 n; — 1916: 13580 n.

Koerber L., Sowjetrussland kämpft gegen das Verbrechen. 13584 z.

März Jos., Die Adria-Frage. 13592 z.

Hitler Adolf, Mein Kampf. 13603 z.

Jelusich Mirko, Cromwell. Roman. 13604 n.

Urbanitzky Grete, Karin und die Welt der Männer. Roman. 13618 n.

Wolf Vict., Eine Frau hat Mut. Roman. 13621 n.

Galsworthy J., Usber den Strom. Roman. 13624 n.

Trenker L. u. W. Schmidkuns. Berge und Heimat. 13629 z.

Madol H. R., Gespräche mit Verantwortlichen. 13630 z.

Lockhart R. H. Br., Vom Wirbel erfasst. Bekenntnisse e. britischen Diplomaten. 13646 z.

Rose Colin, Haha Whenua. 13647 z.

Mann Th., Joseph und seine Brüder. Die Geschichten Jaakobs. Roman. 13674 n.

Tietze H., Die Juden Wiens. Geschichte Wirtschaft-Kultur. 13689 z.

Frobenius Leo, Kulturgeschichte Afrikas. 13694 z.

Šentjakobska knjižnica v Ljubljani Kongresni trg 7 posluje vsak delavnik od pol 4. pop. do pol 8. zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od 10. do 12. dop. in izposoja najboljše knjige v slovenskem, srbohrvaškem, češkem, ruskem, poljskem, nemškem, francoskem, italijanskem, angleškem in esperantskem jeziku ter modne liste vsakomur, kdor se zadostno legitimira. Knjige se pošiljajo tudi po pošti po celi državi. Na razpolago tiskani imeniki knjig po 3, 7, 10 in 15 Din.

Usoda ljubezenskih romanov

Večina romanov obravnava motiv ljubezni in ljudje splošno mislijo, da jih čitajo najrajši mlada dekleta. Toda to mnenje ni popolnoma pravilno, kajti na vprašanje, ki ga je zastavil neki londonski list celi vrsti velikih javnih knjižnic, je prišel skoraj soglasen odgovor, da se starejši ženski svet veliko bolj zanima za takšne knjige nego mladina.

»Mnoge stare dame, ki žive samotno na deželi, zahtevajo predvsem ljubezenskih romanov,« pravi vodja ene največjih londonskih knjižnic. »Njih glad po teh romanih je naravnost nenasiten in nikoli jim ne moremo spraviti skupaj dovolj knjig, ki obravnavajo ljubezen „Pošljite mi nekaj romantičnega, nekaj z nesrečno ljubeznijo“, je stalni krik v pismih starih dam. Zgodbe o ljubezni in trpljenju mladih ljudi jim očitno poglabljajo lepe spomine na lastno mladost, kajti razen teh spominov nima njihovo življenje ničesar več.«

In mladi ljudje? Ti dajejo prednost treznim, stvarnim knjigam, mlade dame, posebno mladoporočenke, zahtevajo pred vsem knjig, ki osebe psihološko razčlenjujejo in uganjajo »psihoanalizo«. Ljubijo tudi napete potopise. Če bi bili pisatelji ljubezenskih romanov navezani samo na mladino, bi se jim danes slabo godilo...

André Maurois:

Pisma

— Pred petimi leti, — je dejala, — sem bila Pradierova ljubica. Zelo sem ga ljubila. Življenje ženske on tako vznemirja in ga spravlja v žalost in srečo, da tiste, ki so to mamilo spoznale, ne morejo biti več brez njega. Da bi dokazal samemu sebi svojo moč, mi je, ne da bi imel zato kaj povoda, vsilil zelo strog red. Bila sem srečna, da sem ga ubogala. Vsako jutro okrog šestih mi je telefoniral. Ob tej uri je moj mož spal in ni slišal iz svoje sobe zvonjenja, ki sem ga razen tega napravila bolj gluhega s tem, da sem dela pod kladvice malo vate.

Čez nekaj mesecev je to razmerje napravilo sramoto. Moj tast in tašča sta mojega soproga, ki me je oboževal, priganjala, naj mi zagrozi z ločitvijo, in zaradi svojih otrok sem naposled sklenila, da se svojemu razmerju odpovem. Obljubila sem, da ne bom več iskala svidenja s svojim ljubčkom. Dve leti mi je bilo tako, da sem mislila, da bom umrla. Pradier je storil vse, da bi si me zopet pridobil; zapustila sem Francijo; prikrila svoj naslov. Sledniič sem se začutila bolj krepka in sem se vrnila. Na teh potovanjih sem se zbližala zopet s svojim možem, ki se je bil pokazal nežen in strpljiv. Ni mi nič govoril o pustolovstvu in v svetu sva veljala za srečno zakonsko dvojico. Toda jaz sem bila žalostna, življenje se mi je zdelo brez cilja in želela sem si, da bi se že postarala. Tako sta minili še dve leti.

Neko jutro, ko sem spala, sem mislila, da slišim v snu zvonenje. Sanjalo se mi je, da mi telefonira Pradier in mi govori tiste zmedene in strastne besede, s katerimi si me je bil osvojil. Zdramila sem se. Poleg moje postelje se je razleglo resnično zvonjenje. Prijela sem za slušalo in zaslišala glas, za katerega se mi je zdelo, da je prej takšen, kakršnega imamo, kadar kaj glasno čitamo, in ne, kakor če navadno govorimo. Zdelo se mi je, da je Pradierov, toda nisem mogla razumeti, kaj pripoveduje. Čez trenutek sem razumela, da bere. Kar je bral, je bilo silno lepo. Bila so to pisma zaljubljene ženske. Zdela so se mi presunljiva in vzvišena. Zmislila sem se na Julijo de Lespinasse, portugalsko redovnico. Ko je naposled izustil še neko lepšo frazo, sem vzkliknila:

»Pradier, prosim te... Prenehaj... Ti ne veš, koliko trpim...«

»Preneham naj?« je rekel. »Čemu? Saj čitam tvoja pisma, tista, ki si mi jih nekdaj ti pisala... Ali ne spoznaš več svojih misli?«

Tedaj sem začutila, kakšno različno in povprečno žensko je iz mene po dveh letih napravilo mirno srce. Drugi dan sem se vrnila k njemu. In zopet sva vsak dan skupaj.

Fred Holler:

Srečanje s starim pisateljem

Prvič sem ga videl na precej obljudeni ulici, ko sta ga držala dva gospoda. Najbrž ga je bila zadela kap. Mnogo ljudi je bilo takrat tam okoli. Za trenutek sem se ustavil: pramen gladko počesanih, sivih las mu je visel čez obraz. Oči je imel na široko odprte in bile so polne otroškega strahu. »Dobre oči ima,« sem mislil bežno, »ravno take, kakor jih ljubim. Človek se spočije, če gleda vanje.« Takrat sem šel mimo, ker sem se domislil še dveh drugih oči, ki so me rade božale.

Potem je stal na mostu in je gledal v Dravo. Glej, zdrav je spet, a ohromela mu je noga, sem si mislil. Gleda v Dravo, voda teče in teče, nikoli več je ne bo nazaj. Človek spusti list v vodo. Morda je zapisal vanj kak verz, ali samo eno besedo, ali stavek. Mogoče »mladost«, ali kako dekliško ime. Listek pada, se vrti, čas ih malo zastane, kakor da bi počival. Potem ga zajame voda. Drzno ga potegne s sebo, vedno dalje, še dalje, vedno hitreje, in ga ne izpusti več. Tako je z vsakim listom, ki ga spustiš v vodo. Tako je z vsakim dnem, ki ga živiš. Tako je z vsakim letom, ki ga preživiš. Tako je z vsakim listom, ki ga obrneš v knjigi

PRESTOLNICA POD VITOŠO

V široki ravnini, ki jo v daljavi zaključuje modrikasta gmota Balkana in iz katere nenadno kipi proti nebu visoka Vitoša planina z najvišjim vrhom balkanskega polotoka Musala (2945 m), so si stari Tračani ob toplem mineralnem vrelcu sezidali udobno naselbino. Mesto za novo naselbino je bilo tako srečno izbrano, da ni nikoli več izgubilo svojega pomena tako kot gospodarsko in politično, kakor kulturno središče. Pred vsem sta se tu križali dve znameniti cesti starega veka: macedonska cesta, ki je vezala vzhod balkanskega polotoka z zapadom ter s tem Vardarsko kotlino s Črnim morjem preko najširšega dela Balkana, in carigrajska cesta, po kateri je šlo vse bogastvo Male Azije iz starega Bizanca, na Odrin, Plovdiv, Sofijo, Niš in Beograd. Na žalost ta cesta ni videla samo karavan mirnih trgovcev z dragocenim tovorom, marveč je odpirala pot tudi osvajaškim tolpam divjih bojevnikov, ki so za dobrih 500 let ustavili vsak napredek na na Balkanskem polotoku.

Traško ustanovo so Rimljani kot izvrstni strategi in organizatorji takoj po osvojitvi Balkanskega polotoka povzdignili v politično, gospodarsko in kulturno središče ter ustanovili v mestu temelj za svoje nadaljne zmagonosne pohode na sever. Tako je iz traškega naselja vznikla rimsko-grška Serdica, kasneje tudi Ulpia Serdica imenovana. Posebno dobrohotnost je mestu izkazoval cesar Trajan, ki mu je zgradil vodovod, kanalizacijo in javne kopeli. Aurelian je povzdignil Serdiko v prestolnico Dacije in poganska klasična kultura je dobila novo ognjišče, odkoder je prodirala v barbarske pokrajine. Kmalu pa se v prestolnici Dacije pojavi tudi krščanstvo in že v letih 343 do 344 zboruje tu znani serdiški cerkveni koncil. Zaradi prekrasne lege je cesar Konstantin Veliki mesto zelo ljubil in ga rad imenoval drugi Rim.

V l. 447. pada prva vihra iz Azije: Mongolski Huni so na svojem razbojniškem pohodu posetili tudi Serdiko in jo po svoji divjaški navadi oropali in do tal porušili. Kmalu pa si je važno križišče zopet opomoglo osobito, ker je opustošene kraje napolnilo novo prebivalstvo, ki je okolici in mestu vtisnilo svoj pečat, ki ga ima še danes. Slovanska plemena so posedla izpraznjeni in uničeni Balkan ter stopila v ostro borbo z Bizancem za posest dežele. Med temi borbami pa se od Dobrudže bliža nov narod, ki poseže v nemire ter si podjarmi vso deželo med Dunavom, Balkanom in Črnim morjem. Bolgarski kan Asparuh da razcepljenim Slovanom trdno državno obliko, toda njegovi turško-tatarski osvajači se vtope v slovanskem morju in za njimi ostane le ime Bolgarije, ki se je prijelo nove politične tvorbe. Že njegov naslednik kan Krum razširi državo do Serdike in pripoji to mesto za večne čase bolgarskemu narodnemu telesu. Na mesto bizantinske Serdike stopa slovanski Sredec, ki ga v 14. veku zagrne otomanski val.

Cerkev Aleksandra Nevskega v Sofiji

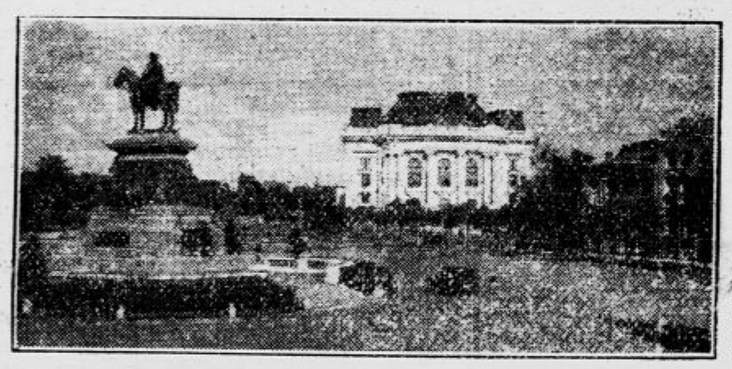
Po uničenju bolgarske samostojnosti doživi Sofija novo dobo blagostanja. Sultanovi namestniki, rumelski beglerbegi si jo izberejo za svojo prestolnico in Sofija postane upravno središče vsega Balkana, izvzemši Bosno in Odrin. Petdeset velikih džamij so v teku stoletij sezidali turški oblastniki v Sofiji, poleg njih se plaho skriva na pol pod zemljo petnajst krščanskih cerkva. Okrutni nasilnik Sinanpaša, poturčeni Italijan, znan po svojem divjaštvu proti Srbom, je v mestu sezidal ogromni karavan seraj, trgovsko postojanko s skladišči in hlevi za 500 konj, kar zgovorno priča o tedanji cvetoči trgovini. V tem seraju so imeli poseben oddelek kupci iz Dubrovnika, ki so prinašali blago zapada in ga zamenjavali za vzhodne dišave, tkanine in izdelke umetne obrti.

Tako življenje je živela Sofija, kakor vsa turška mesta, dokler ni ruski narod s potoki krvi priboril Bolgarom svobode. Od l. 1877. je Sofija zopet prestolnica obnovljene narodne države. Dasi je mesto znamenite minulosti, vendar si ni ohranilo baš mnogo zgodovinskih spomenikov iz prošlih dob. Ležeč ko opestnik ob križišču glavnih cest, je bilo preveč izpostavljeno raznim viharjem, ki so nemilo divjali in uničevali njene krasote. Iz turškega meteža si mesto ni otelo svojega slovanskega imena Sredec, marveč se je vrnilo k grško-krščanskemu nazivu Sofija, izvirajočem od stare bazilike sv. Modrosti. Med najstarejšimi zgradbami je cerkev sv. Jurija, ki izvira iz III. veka našega štetja. Prvotno je služila stavba za rimske kopeli in je bila šele v krščanski dobi preurejena v hišo božjo. Zanimiva arhitektonska starina je že omenjena cerkev sv. Sofije, ki pohaja v svoji sedanji obliki iz 12. veka, restavrirana pa je bila šele v najnovejšem času. To je podolgasta prelepa bazilika, v kateri se srečuje vzhodno stavbarstvo z zapadnimi, rimskimi elementi. V njej so ohranjeni krščanski mozaiki iz 4. in 5. stoletja. Najstarejša stavba iz turške dobe je Bujuk-džamija, sezidana za sultana Mehmeda II (1451 — 1481), ki je ohranjena v popolni nedotaknjenosti in je v njej nastanjen arheološki muzej.

Sodobna Sofija s svojimi 250.000 prebivalci je moderno mesto z ravnimi in širokimi ulicami. Ne daleč od stare bazilike sv. Sofije se dviga mogočni spomenik bolgarske hvaležnosti ruskemu narodu za osvoboditev izpod turškega iga — veličasten hram sv. Aleksandra Nevskega. To je največja cerkev na Balkanskem polotoku in vzbuja začudenje po svojih ogromnih razmerah ter po obilioi umetniških del. Češki, bolgarski in ruski umetniki so poslikali cerkev z znamenitimi freskami, od katerih vsaka predstavlja prvovrstno mojstrovino. Veliki trg okoli katedrale je obdan s celo vrsto palač: dvorec sv. Sinoda, najvišje instance bolgarske avtokefalne cerkve, palača italijanskega poslaništva. Akademija znanosti, univerza in državna tiskarna. Manjši trg pred Narodnim so-

Levo: Spomenik carja Osvoboditelja in univerza v Sofiji

Desno: Stara bolgarska hiša

branjem obeležuje veličastni spomenik carja osvoboditelja, Aleksandra II. Po čudnem naključju je bil spomenik odkrit šele l. 1916., ko je bila Bolgarija v vojnem stanju z Rusijo. Carski dvorec se skriva v gostem zelenju, poleg njega pa stoji ljubka manjša ruska cerkvica. Mesto se seveda neprestano širi na vse strani, tako da tudi v predmestjih izgineva stara Sofija s svojimi prijaznimi pristno bolgarskimi hišicami.

Stare sofijske hiše so sezidane v posebnem bolgarskem slogu. Dvonadstropne so sicer, pa so vkljub temu precej nizke. Gradili so jih mojstri, ki v arhitekturi niso bili sicer strokovnjaki, vedeli pa so vkljub temu, da zahteva okolje in podnebje poseben način stavb. Gorenja nadstropja so vedno širša od pritličja, na južni strani pa je pri vseh prizidana veranda z obilnimi okni. Slednja so bila v pritličju štirivoglata, v prvem nadstropju pa okroglo obokana. Tudi pred vrati imajo pokrito verando, stoječo na okroglih stebrih. V takih hišicah, ki danes kopne in se umikajo modernim zgradbam, se je dolga stoletja odigravalo mirno življenje bolgarskega ljudstva in isti mir še danes odseva iz njih.

Sofija ima izredno ugodno lego. Milo podnebje, visoki položaj (nad 500 m nad morjem) sredi rodovitne široke ravnice, mineralni vrelci in bližina visokih gora, vse to povzroča, da je mesto zelo zdravo. Komaj kakih 8 km na jug leži visoko gorovje Vltoše, ki je najbolj priljubljena izletna točka mestnega prebivalstva. V pičli uri vožnje s cestno železnico dospejo turisti prav iz središča velikomestnega trušča v nedotaknjeno božjo prirodo, od koder se vzpenjajo na posamezne vrhove.

V Sofiji je osredotočena vsa duhovna in gmotna kultura bolgarskega naroda, tako da prestolnica ni samo politično središče, marveč v pravem pomenu besede srce naroda. Tu sta dve vseučilišči, državno in svobodno, dve akademiji, umetnostna in glasbena, trije muzeji, arheološki, narodoznanski in prirodopisni, Akademija znanosti, poseben arheološki zavod, narodna knjižnica ter kraljevi zoološki in botanični vrt, Narodno gledališče, entomološki zavod, edini te vrste na Balkanu, ki ima 120.000 raznih hroščev, kraljeva znanstvena knjižnica itd. Zaradi znane pridnosti in treznosti bolgarskega naroda se njegovo glavno mesto razvija čedalje bolj v važno kulturno žarišče za velik del balkanskega Slovanstva.

VOLČJE ZIME V SLOVENSKIH DEŽELAH

Ljudje in živali stradajo – Risi in volkovi v naših hribih – Sneg preprečuje eksekucije – Pogin rib v Cerkniškem jezeru – Gorenjski planini stojijo – Rdeč sneg na Goriškem – Trta pozeba – Vino v kleteh zmrzuje – Zameti na Krasu, viharji na morju – Zima l. 1901. v Beogradu

Nenavadna ostra zima, ki je tako nepričakovano pokrila skoro vso Evropo z debelo sneženo odejo, nas predvsem spominja hude zime leta 1929. Takrat je izredno oster mraz oklepal skoro celo Evropo nad dva meseca in jo je pokrival po več metrov debel sneg. Bilo je takrat občutno pomanjkanje kuriva, vrstile so se nezgode, promet je zaostajal in bil večkrat za dalje časa popolnoma prekinjen. Vsak čas so se ponavljala poročila o vremenskem stanju: Nov val mraza prihaja! Snežiti je pričelo izdatnejše šele po novem letu Ljubljana je bila takrat poldrugi dan brez zveze z Beogradom, ta pa z Zagrebom kar dva dni. V Bosni in Liki so si delali gazi kar čez brzojavne droge, saj je ponekod po zametih ležalo snega kar 7 do 10 m visoko. Izredno je takrat trpela Južna Evropa: Italija in ostale dežele ob Sredozemskem morju. Snežilo je celo v Aleksandriji in v Kairi v Egiptu.

Tako je bilo takrat in podobno je tudi sedaj, snega pa imamo danes celo več. Res so nam prerokovali že v zgodnji jeseni hudo in ostro zimo. Pa kdo se zmeni za taka prerokovanja! Že oče Bleiweis je 10. januarja 1844 dvomil: »Nek vremenski prerok je prerokoval da bo sedmiga Prosenza, to je pretezheno nedeljo nar vezhi mras letashne sime in druziga velikiga Serpana narvezhji vrozhina letashnjiga poletja. — Kdo mu je to rasodel? Ena je she bosa!«

Po svetovni vojni zares nismo imeli v naših krajih posebno hudih zim, razen one leta 1929 Iz listin starodavnih časov pa se poroča o ostrih zimah, ki so pritiskale nad celim svetom vedno in povsod.

Hude zime v najstarejši dobi

Leta 680 je baje zamrznilo Jadransko morje. — Leta 1132. je zamrznila reka Pad v Italiji, enako tudi Rodan in se je na Francoskem vino izpremenilo v led. — Leta 1246. so bile lagune okoli Benetk popolnoma pokrite z ledom. — Leta 1290. je zamrznila morska ožina Kategat. — Iz leta 1304. imamo prvo zimsko poročilo iz naših krajev: na Tolminskem je neki zapadlo toliko snega, da so se hiše podirale. — Leta 1305 so peš hodili in s sanmi se vozili po Botniškem morju od Kodanja do Gdanskega. — Leta 1408. je zamrznila cela Donava in v Parizu je led podrl vse mostove Bil je to leto tak mraz, da so celo drevesne korenine pozeble — Leta 1420 so Francozi v množicah umirali od mraza in lakote. Roparske živali so žrle mrliče po cestah. — Leta 1422. je bila strašna zima po celi Evropi: zmrznili so večinoma vsi vodnjaki, jesih in vino v kleteh, kuretini so pozebli grebeni. — Leta 1433. je snežilo na Holandskem zdržema štirideset dni. — Leta 1493. je zamrznila v Italiji luka pri Genovi. — Leta 1497. in 1507. pa na Francoskem luka pri Marseille — Leta 1544. so v Parizu prodajali vino na funte. — Leta 1594 je zamrznilo morje pri Marseille in v Benetkah. — Leta 1608. je bil v Evropi tak mraz, da je zmrznil kruh na mizi in so pozeble vse trte in vsa sadna drevesa. — Leta 1648. so v Rusiji žagali vino za vojake. — Leta 1665. je Karel XII., švedski kralj, s topovi in vsemi vozovi prekoračil Mali Belt. — Leta 1684. dne 15. januarja je bil po Evropi tako strašen mraz, da so zmrznili skoro vsi ptiči in razpokali hrasti po gozdovih. Na glavnih ulicah v Londonu so zažgali cele skladovnice drv, da so se mogli ljudje vsaj nekoliko ogreti — Leta 1709. je pozebla vsa ozimina. Nastala je tako huda lakota, da je vsak, ki je imel kaj žitne zaloge, moral to pod smrtno kaznijo naznaniti. — Leta 1740. je bila po poročilih najhujša zima, kar jo je svet pomnil. Od 9. do 12. januarja je na Češkem po uradnih ugotovitvah poginilo en milijon 160 tisoč ovac, 46 tisoč goved, nad pet tisoč konj in nad enajst tisoč prašičev. Tudi je zmrznilo sila mnogo ljudi. — Leta 1788. je bil na versajskem kanalu pri Parizu led 12 palcev debel. V Benetkah so pa to leto na lagunah na ledu prirejali veselice, jedli, pili in se zabavali. — Leta 1795. je bilo v Parizu 42 dni do 23 stop. mraza. Na morju so holandsko brodovje, ki je primrznilo, ugrabili francoski konjeniki.

Zime v stari Ljubljani

Pač se niso mnogo razlikovale od sedanjih. Mogoče le toliko, da je sneg še nekoliko dalje časa obležal na ljubljanskih ulicah; hišni gospodarji so se pa zadovoljili s tem, da so odkidali sneg tik izpred vrat, nadalje jih ni brigalo Za vso zimsko nadlogo sta javnost in časopisje zvračala krivdo na — magistrat. Ta pa je štedil na vseh koncih in krajih in si mislil: Bog ga je dal, Bog ga bo vzel.

Leta 1858. je pritisnila zelo huda zima. Dne 1. februarja poročajo Novice: »Sinoči se je po dolgem mrazu vreme omečilo in je potihnila burja Pa ga tudi ni bilo tacega mraza kot to zimo že veliko let Mraz je bil sicer hujši, pa tako stanoviten ne To se je videlo na Ljubljanci, ki je bila kmali nad malim grabnom zamrznjena Samo v hudi zimi 1829—30 je bila tudi zamrznjena kot vedo ljudje pripovedovati.« Enako poročajo tudi 15. januarja 1862: »V soboto in nedeljo je padlo toliko snega, da se je vožnja po vseh železnicah zakasnila. Tudi po mestnih ulicah se vé, da ga je bilo vse polno; al naš gosp. župan Ambrož, zapustivši tudi v tem staro kopito, po kterem je veliko najetih delavcev, ki so sneg nakladali, cakalo na malo voznikov, ki so sneg odvažali, je to rec pametno osnoval, da se prihrani mestni kasi nepotrebnih stroškov in se sneg veliko hitrejši iz ulic spravi. Kakor iz mravljišča pridni mravljinci švigajo na vse strani, tako so s snegom obloženi vozovi križem po mestu dirjali te dni, da je voznike pot poliival. Kdo jih nek podi, da tako hitro delajo? je vprašal nekdo. Vsak se sam priganja, da s svojim konjičem več zasluži. Za vsaki voz, ki si ga mora sam naložiti pa tudi sam sprazniti v Ljubljanco, dobi 5 krajcarjev Bolj ko je priden, tem več 5 kr. vjame; marsikdo si zasluži po 2 gold. na dan. Da se vé, koliko je kdo zvozil, prejme za vsak spraznjeni voz marko Dobra ta naprava je tudi drugod posnema vredna.«

Leta 1868. je nastopila nenavadna huda zima s snegom že v jeseni. Uredništvo Novic poroča dne 3. novembra: »Letos je nastopila zima že cel teden pred Vsemi svetimi. To je velika nadloga kmetijskim gospodarjem, kteri imajo še skoro vso repo in korenje pod debelim snegom. Zraven teh velikih nadlog pa je žalosten pogled po vrtih in gozdovih, kjer je sneg polomil sila veliko drevja, ki ni še listja izgubilo. Mraza pod 6 stop. Še grobov na pokopališču ni bilo mogoče obiskati; društvo »Sokol«, ki je z ginljivimi pesmami obhajalo spomin svojih umrlih udov pred veliko piramido, si je komaj napravilo primeren prostor.« Leta 1871. pa čitamo: »Ljubljanski »gemeinderath«, ki bi zdaj moral posebno skrb obračati na to, da mesto ni podobno zanemarjeni vasi, da bi se tedaj veliki kupi snega odstranili vsaj od tacih krajev, kjer so ulice ozke in kjer se ob tržnih dnevih shaja veliko ljudi, ki preklinjajo nečimurnost rotovža, se raji sprehaja v tacih sklepih, kteri kažejo, da — namesti da bi teptal sneg s svojimi nogami — tepta pravice naroda slovenskega v šolah.« — In v februarju 1876 je pisal Slovenski Narod: »Zime s tolikim snegom ne pomnimo v Ljubljani že 45 let. Zima od leta 1829 do 30 bila je zadnja taka snežena kakor je letos. — 5 februarja padlo ga je toliko, da so bile vse ožje ulice zaprte po silnih kupih njegovih in ponujal se je sledeče dni v eno mer in se ponuja še danes. Če bi v blagajni mestni tudi kaj denarja bilo, izpraznil bi jo do dna ta nepričakovani beli gost.« In nekaj dni nato: »Vse ulice so še polne snega kakor na kmetih. Od hiš ne kidajo sneg, pa saj niti magistrat svoje dolžnosti ne stori. Pritožujejo se pa tudi vozniki na kmetih, da cestarji sneg preveč s cesarskih cest postržujejo po nekaterih mestih in tako senenec spridijo. Zadnjo nedeljo zjutraj je bil tak mraz, da je Ljubljanica na močvirju čez in čez zmrznila, kar se pri nas redko zgodi.« Tudi leta 1879. je pritisnila že začetkom decembra izredno ostra zima. Slovenski Narod toži: »Zima se v pratiki prične šele z 21. dec., vendar je pa že povsod tak mraz, da je sila in je zjutraj na oknih proti zapadu 19 stop. R. Kaj bo šele pozimi!« Ta zima je bila posebno huda in dolgotrajna.. Segala je še daleč v leto 1880. Že omenjeni list piše 6. januarja: »Po kratkem presledku nov mraz. Pota po mestu so vsled tega zopet nevarna, ker je na nekaterih mestih gladko, kakor bi po steklu hodil, a nikdo se ne potrudi, da bi tja vrgel pest smeti ali peska. Na to paziti je se vé dolžnost magistrata, ali — kaj hočemo?« V tej hudi zimi so se dobri ljudje silno zavzeli za stradajoče ljudi in živali. Po javnih lokalih, gostilnah in trgovinah so se pojavile lesene hišice z napisi: »Prosim piče za uboge tiče.« — Še v marcu je poročalo uredništvo: »Včeraj smo imeli jako hud mraz, ki je danes nekoliko, četudi ne veliko odlegel. Promet po železnici med Trstom in Ljubljano je zopet odprt, za tovorne vlake pa še ne. Ker je bil promet toliko časa ustavljen, nakopičilo se je na pošti toliko pošiljatev, da se ljubljanski poštni uradniki sedaj vozijo v Trst in na Dunaj, da pomagajo ambulančnim uradnikom, ki ne morejo dela zmagovati.« Nadaljnje zelo hude zime so bile 1890—91, 1892—93 in izredno huda z velikimi množinami snega v potresnem letu 1895. V tem letu je izdala mestna občina ljubljanska za kidanje in odvažanje snega nad petnajst tisoč goldinarjev, kar je bila takrat pač precejšnja vsota. Takšne so bile ljubljanske zime v preteklem stoletju, kar je pa novejših, jih imamo še dobro v spominu

Drugod na Kranjskem

Ako so zaradi hudih zim silno trpela mesta, koliko hujše je bilo šele na kmetih, zlasti takrat, ko še promet ni bil tako razvit in je trajalo po cele tedne in tudi mesece, da so mogli prebivalci goratih krajev iz samotnih, zasneženih selišč v dolino. Mnogo so ljudje trpeli zaradi mraza, snega, zametov in lakote. Zato je bilo na kmetih toliko smrtnih primerov zmrznjenja. Seveda so bili pogosto ljudje takih smrti sami vzrok, zlasti na veselem Dolenjskem, kjer so se vračali v hudem mrazu in snegu, primerno obloženi iz vinskih hramov ter za večno spotoma zaspali v sneženih zametih.

Časopisna poročevalska služba v starejši dobi sicer ni bila še tako razvita kakor dandanes, vendar imamo podatke tudi iz one dobe. Tako poroča dopisnik Novic 12. marca 1853 iz Gozda nad Kamnikom: »Na višjih krajih kamniške okolice kakor na Gojzdu, v Luči in Černevcu se je pretečeni mesec toliko snega naletelo, da ga tukajšnji prebivalci že od leta 1830 takšnega ne pomnijo. Na enih krajih, kjer ga je burja skup nanosila, doseže visokost 3 sežnjev, drugej je sploh po sežnju visok. V Luči pri Raku, mejašu med Kranjskim in Štajerskim, je celo 9 pedi visok. V spričo rečenega Vam pričujočo žalostno prigodo podam. Šimen Urh, po domače Kveder iz Spodnjega Hriba Nedeljske fare nad Kamnikom je dva dni zaporedoma čez Černevec v Gornji Grad na Štajersko vozil: ko je 18. dan p. m. zopet na Štajersko peljal, se je revček javaljne ni nadjal, da je bila zadnja pot. Ni ga bilo nazaj. Na Černevcu je v snegu obležal ter zmerznjen svojo dušo izdihnil. Vdova s 5 otroci joka po njem.« In leta 1854. pišejo s Koprivnika: »Od vsih Svetih l. l. do božiča ni bilo tod druzega viditi ko gosta in merzla megla, ki je ravnala po vejah dreves, ne ivja, tudi ne požlepec, ampak nekak garjev led, ki je vsaki dan težji prihajal. Imenovana zmerzlina je bila ostra ko žaga, da je človeku, ko je skozi hosto šel, če se varoval ni, obraz razpraskala, in vedno težji na drevesnih vejah prihajavši je verhe in močnejši veje pokvečila in do činesa sadnemu drevju in pogojzdih napravila tak polomaj, da bi mislili, da ga je toča pobila. Drevje povsod štule kviško moli. Deset let bo preteklo, preden se bodo gozdi in sadno drevje obrasli.« — Dne 30.. jan. 1855 tožijo z Gorenjskega, da je pritisnil tako hud mraz, da so vse tužine zamrznile in so ljudje ob vsak zimski zaslužek. Dne 16 februarja 1856 pa piše dopisnik z Bleda: »Na sv. Tomaža dan smo imeli —17 stop R. Led se je na jezeru trikrat napravil: na novo leto 17. dan januarja, tretjič 30 jan si pa nismo upali dersat. Povpraševal sem stare može, pa nobeden trikrat v eni zimi ledu na jezeru ne pomni.«

Dne 7 februarja 1858 poroča dolenjski dopisnik: »Potoki in reke so letos tako zamrznili, da se po ledu čez nje hodi Ceravno se majhno nad Čatežem stekate Ker

ka in Sava je vendar vsa voda tako stisnjena bila, da je pri Čatežkem brodu Sava tako zamrznila, da so ljudje po ledu čez Savo hodili; zavolj varnosti so bile nektere lestvice po ledu in na nje deske položene, to je trpelo od 10. do 13. t. m. Že več kot 50 let, kakor pravijo ljudje, ni bila Sava tako zamrznjena kakor letos. Za veden spomin naj se to v Novicah ohrani.« — Iz Železnikov poročajo 5. decembra 1859: »Po besedah pratike se nahajamo še v jeseni al bela oprava cele narave in mrzla burja nam djansko spričujeta terdo zimo. ,Grudnov sneg je jeklen' pravi narodni pregovor. Kar že mnogo let ne, se je letos pripetilo, da sta se ris in volk pritepla v naše hribe. Posebno volk je hudo gospodaril in je nekemu nasamnemu kmetu nek devet glav drobnice pokončal. Pri svojem okrutnem početju pa se je obnašal tako prederzno, da je res čuda, kako da ga ni puška zadela. Sledili so ga celo v ravnini in iz tega prerokujejo ljudje hudo zimo. Zdaj se je nek zatepel v poljansko dolino in slišali smo, da ima tudi tam še vedno nabrušene zobe.« — In že čez tri dni piše isti dopisnik: »V Jelovici je po poldrug seženj snega. Kar se prehodi poleti v dveh urah, za to se potrebuje zdaj po dva dni. Pravili so včeraj od enega, da je do vratu globok sneg gazil in bi bil v snegu ostal, ako bi mu ne bila prišla naproti pomoč. Predvčerajšnjim je priletela serna v naš trg in je letela skoz vežo ene hiše in smuknila zopet v drugo. Tukaj ji zapreta duri in živo vjameta. Včeraj so ustrelili zopet drugo koj za hišami. Letos nam je sneg na cesti pervikrat mašina potisnila v kraj. In tako se kaže očitno, da v mnogih rečeh vendarle po malem napredujemo.«

Tudi v sicer topli Beli Krajini so v hudih zimah mnogo trpeli. Dne 1. februarja 1868 poroča dopisnik iz Črnomlja: »Huda zima z nenavadnim snegom, kakoršnega se tukaj v južnem kraju kranjske dežele že dolgo ne spominjamo je cele trume divje zverine iz kočevskih in hrvaških hribov pritirala. Pretekli teden je pogumen lovec v Poljanah staremu medvedu, ki jo je ravno čez Kolpo primahal in se še ni dobro vode otresel, s kroglo »pos« podpisal, da je mahoma obležal. Ker je dež zbor premije za divje zverine odprevil se ne zna, da bi toliko volkov pobitih bilo. V prejšnih letih se je v Črnomlju vsako leto 70 do 100 gold. za pobite volkove plačalo: to nas v mislih potrjuje, da se je za nekterega na bližnjem Hrvaškem, kjer se že davno niso premije plačevale, ubitega volka iz kranjskega deželnega žepa lepi forinti plačali. Gotovo bo pa tudi sedaj lovec rad volka pokončal, ker mu koža in meso, kteremu ljudje tukaj posebno čudodelno moč pripisujejo, kakih 10 gold. vrže. Pravil je nek kmet, ki je neki dan 2 volka ubil, da je v malo dneh vse meso prodal, drago ko maslo. Naj »Novice« razglasijo to neumno vražo in ljudem dopovedo, koliko bolj koristno bi bilo, ako bi namesto funta volčjega mesa, ki stane znabiti kakih osem grošev, osem funtov živinske soli kupili.« — Premije za ustreljene volkove so bile pozneje povišane, in sicer so znašale za volkuljo 50 gold., za starega volka 40, za mladega pa 20 gold. — Vražjeverni ljudje so za drag denar kupovali in sušili volčje meso za razne bolezni (mrzlico). Potrebovali so ga predvsem pri živinskih boleznih, ki so jih imenovali »volčiči« (v vimenu, na parkljih, pod kožo itd.); z volčjim mesom so hoteli pregnati »volčiče«.

Dne 9. februarja 1869 piše dopisnik z Gorenjskega: »Bralci naši že vedo, da je na Gorenjskem po več krajih sila veliko snega; padlo ga je večidel po 10 čevljev na debelo in še više, kajti nektere hiše bolj na samem so s snegom popolnoma zasute in se ne ve ali reveži v njih še žive ali ne. Zdaj pa je vrh tega nastopil še tako silen mraz, kakoršnega že več let ne pomnimo. To je strašno. Tiči zmrznjeni padajo spod neba.«. — Dne 12. februarja istega leta piše dopisnik iz Sodražice: »Kakor se že od več strani sliši od hudega mraza, tako tudi pri nas imamo hudo zimo, tako da pri drevji veliko škodo dela, celo drevje poka in tudi živina medla postaja: sliši se tudi nekaj od bolezni. 9. t. m. je neki človek potovaje doli proti Ribnici uro hoda od nas zmrznil.« — Dne 6. januarja 1871 se je zopet oglasil dopisnik iz Železnikov: »Bog pomagaj, kar je prav in to bi mogli letos tudi o debelem snegu reči. Naši kraji in sploh taki, kjer z visocih hribov vozarijo, zelo potrebujejo snega: zemlji sami on na mnogo strani dobro tekne; al v toliki meri, kakor se ga nam je letos izpod neba usulo, dela ljudem bridke skrbi ter tu in tam tudi dovolj škode. Tako nam je n. pr. tu v Železnikih potlačil neko žebljarsko delavnico popolnoma na tla; k sreči niso delali tisti dan, sicer bi bilo mnogo ljudi v smrtni nevarnosti. 27. dec. je bila naša dolina od Škofje Loke popolnoma ločena. Na posebno prizadetje vrlega tukajšnjega fužinarja gosp. Fr. Steimeca so delali 28. dec. s snežnim plugom gaz od todi proti Loki in akoravno je bilo vpreženih 17 konj, vendar so za daljavo treh ur potrebovali celi dan in šele 29. dec. proti večeru so privlekli plug s silno utrujeno živino zopet nazaj. Grom in blisk v jutro 27. dec. ne obeta nič prida. Ta teden se namreč razlega po naših hribih don Poljanskih zvonov (o tem so Gorjanci te dni pravili), ljudje sneg prerokujejo. Zima s tolikim snegom pa tudi zveriadi ni mila.« — Iz Krašnje so poročali 14. febr. 1876: »No, lepa je ta! Pravijo, da v Krašnji pri sv. Tomažu je pozimi kot v Indiji. V resnici je v navadnih zimah razloček med sosednimi kraji glede mraza in snega. Ali letos je pri nas kot drugodi; snega imamo dva metra debelega, pota so vsa zamedena. Zima je pokončala mnogo divjačine in ptičev. Pod planino na enem samem kraju so našli 15 mrtvih srn. Od lakote omamljenih so jih našli mnogo blizu hiš, vjeli jih v hlev dejali, da se preživijo do konca zime.«

V zelo hudi zimi 1879—80 so poročali s Črnega vrha nad Polhovim gradcem: »V soboto dne 22. t. m. popoludne so ljudje videli velikanskega medveda, ki je lagotno korakal čez njive pod cerkvijo in potem v bližnjem gozdu izginil. Naglo se zbero 4 lovci in ga zasledujejo. Nijso še dolgo hodili, kar ga lovec Sovov Francelj stoječ na meter visokej skali zagleda komaj dobrih 10 korakov pred seboj ležečega za grmom. Vesel malo zakriči po domače: le uže tu'e da bi prihiteli še drugi lovci. Na ta vsklik vzdigne medved glavo, vstane in pogledate se s Francetom. Le-ta akoravno res junak kakor sam pravi, se ustraši in — pozabi, da ima puško! Gledal ga je ne da bi strelial. Ko se prišli njegovi tovariši, jih je medved zaslišal in odkoracal v gozd, kjer je od same jeze lomil veje. Odšel je proti Poljanski dolini. Drugi dan so napravili gonjo, vendar mu pa niso mogli slediti, ker je sneg med tem že skopnel. Kaj bi naredili ljubljanski lovci, če bi bilo to na Rožniku?« — Leta 1885. so poročali iz Št. Vida nad Cerknico: »Padlo je mnogo snega, ki je polomil sadno in gozdno drevje, kozolce in strehe. Promet je pretrgan, več gospodarskih poslopij je do tal potlačenih. Drugače je ljudem zelo po volji, da morejo iz gorskih senožet (rovt) seno spraviti in iz nekaterih gora drva, les in oglje dovažati. Ljudje tudi precej zaslužijo pri kidanju snega na železnicah in cestah. Komur se ima po takih hribovskih vaseh zaradi dolgov kaj zarubiti ali po eksekutivni dražbi prodati, se mu za sedaj vendar ni bati in tudi ni treba ustavljati, ker je debel sneg za dalj časa to ustavil. Zaradi velikih zametov so pota popolnoma zaprta, da ljudje niti živeža ne morejo dobiti, niti soli. Nekateri imajo smeči, to so deske poldrugi meter dolge, 13 cm široke, na sredi je jermen, kamor se noga vtakne. Z njimi se hitro vozijo po snegu.« — Iz Cerknice so pisali: »V našem jezeru že 14 dni ni mogoče vtoniti, celo onemu ne, ki plavati ne zna. Led je pokril in strl na cente lepih rib in uničil mnogo ribjega zaroda. — Z Goreniskega pa: »Na kmetih mlini niso zaradi hude in dolgotrajne zime mleli. Ker je bilo ljudem hudo za moko, so po nekaterih krajih že segli po prastarem ročnem mlinu »žrnovu«, kakor so ga imeli staroslovenski očetje.« — In iz Planine: »Tukaj je zmrznilo dete, ki je zaman hodilo po očeta in mater v krčmo, kjer sta pijančevala, prosit, naj gresta domov. Ubogi štiriletni fantič je šel sam domov in zmrznil pred durmi, ker jih ni mogel odpreti. Revček bi bil ob takih starših na svetu sicer še veliko hudega prebil.«

Leta 1890. so bili na železniški progi Ljubljana — Zidani most taki snežni zameti ter snežni in zemeljski plazovi na železniški tir, da je bil promet po več dni prekinjen. — Nepretrgoma je padal sneg 18 ur. Bili so primeri, ko so zmrznili vojaki na straži. — Sava pri Kranju je zamrznila, da so ljudje čez Savo vozili kakor leta 1861. — Z Dobrave je bil dopis 12. februarja 1891: »Zimo smo imeli ostro in hudo. Snežilo je pogosto nato je nastopil sibirski mraz. Prej izredno slaba pota, potem mraz, zakrivilo je meseca decembra in januarja nad tri tisoč, večinoma opravičenih šolskih zamud, kar gotovo na šolski napredek ni ravno ugodno vplivalo.« — Leta 1901. so bile prekinjene sodne obravnave, ker sodniki niso mogli vzdržati zaradi mraza. — To leto je na Gorenjskem, deloma tudi na Goriškem zapadel rdeč sneg.

Tudi Štajercem niso prizanesle hude zime

Tudi na Štajerskem, kjer poleti vroče sonce žlahtno grozdje po vinskih goricah meči, so prizadele hude in ostre zime.

Dne 1. januarja 1854 je poročal dopisnik Novicam, da je nastopila zelo ostra zima. Od božiča do Treh kraljev je bilo do 22 stop. mraza. Pozneje pa je nastopila jugovina in kmalu je vse plavalo v vodi po ulicah in na poljih. — Dne 2. januarja 1856 so poročali iz Savinjske doline, da je padlo silno mnogo snega in je Savinja tu pa tam popolnoma zamrznila. — Dne 2. decembra istega leta so pisali iz Celja: »Na sv. Andreja je tu najimenitniji semenj, ob kterem navadno snida se mnogo ljudi. Ker pa je letos prednje dni namedlo obilno snega ter je zimiti hudo, je menda neugodno vreme zaderževalo množino sejmarjev.« — Tudi 3. febr. 1857 poročajo iz Celja, da imajo pošteno zimo, mraza in snega, kolikor ga ni bilo mnogo let. — In že čez štirinajst dni: »Huda zima nas letos že dolgo lomi in visoka snežna odeja pokriva našo Savinsko dolino in jevnik je po Celjskih hribah.« — Dne 6. februarja 1858 so pisali od sv. Trojice v Slovenskih goricah: »Pri nas je zima huda tako, da se voda v vodnjakih suši, tako da moramo daleč ponjo hoditi; tudi za živinico je hudo, ker jo moramo daleč napajati goniti, pot je pa zamerznjena. Ters ali vinska trta je tu in tam pozebla.« — Iz Dolnjega Štajerja poroča dopis 1. marca 1858: »Zime letos ni konca ne kraja: ostra sapa brije in vode povsod manjka že od lanske spomladi. Mlinarji in fabrike zdihujejo. Drava in Mura sta polni ledu. — Istega leta na Martinovo toži mariborski dopisnik: »Posestniki vinogradov, kteri niso še obrali z žalostnim abrazom hodijo po svetu. V vinogradih naših je še dosti grozdja potergati. Večji posestniki so komaj polovico spravili na prešo, ker je sneg zadnji dan oktobra se že prikazal in do 8. t. m. prav globoko tersje pokopal. Nekteri so v snegu brali, ali iz 42 brent (put) komaj polovnjak dobili. Drugi počakajo lepšega vremena. Tako, na prilik so presvetli nadvojvoda Janez prepovedali svojemu vinogradniku naj ne bere, dokler toplo vreme grozdja ne otali.« — Iz Ljutomerskih goric je poročal dopisnik 15. novembra 1860, da je že takoj po Vseh svetih zapadel sneg. — Dne 29. decembra 1879 je pisal mariborski dopisnik, da je Drava zamrznila, od ledu zajezila, vse nižje kraje izpremenila v ledeno morje in več sežnjev na debelo ledu natisnila. Po ustnem izročilu ljudje že 81 let niso pomnili take zime. — Iz pokrajin slovenskega Štajerja so pisali 19. januarja 1880: »Silna zima tudi nas tare, kakoršne ne pomnimo uže mnogo let ne.. Zemlja se bode tako prezebla, da smo radovedni kakošno letino nam bo prinesla letos.« — Istega leta so poročali z Bizeljskega, da je vino po več kleteh tako zmrznilo, da ga ni mogoče točiti. — Dne 5. februarja so poročali iz Celja, da je Savinja popolnoma zamrznila in je cestar Sajko z dinamitom uspešno razbil led na Savinji pri mostu ter tako most iz nevarnosti otel. Tudi iz Ptuja je došlo poročilo, da je Drava naplavila silne množine ledenih plošč. Južno vreme je nato podrlo mnogo mostov zaradi plavajočega ledu. Skoro vse reke so prestopile bregove. — Leta 1890. je sporočil ljutomerski dopisnik, da so imeli 20 stop. pod ničlo.

Kraške in primorske hude zime

Kraške ostre zime z burjo in sneženimi zameti so bile že od nekdaj le predobro znane. Koliko bolj so morali trpeti zaradi izredno hudih zim ljudje v solnčni Goriški in milem Primorju! Pa zimska nadloga je večkrat občutno obiskala tudi te dežele.

Dne 3. decembra 1851 pišejo Novice: »Vožnja med Ljubljano in Trstom je zaradi debelega snega že 12 dni ustavljena. Vozniki so bili primorani na poti ostati in brez zaslužka v gostivnicah denar tratiti.« — In 10. decembra iz Komna na Krasu: »Letos nas je zima zlo prehitela, ker je že čez en čevelj snega pri nas padlo: še veliko repe in zelja je pod njem.« — Dne 27. januarja 1858 javlja dopis iz Istre: »Silni sneg, ki je 5. t. m. zapadel, ne le našo Učko in druge hribe, temveč celo do morja in tudi po sosednih otocih, nam je napravil zimo, da že osem let ni bilo take. Šest dni je zastala vsa vožna pošta.« — Iz Zagorja na Notranjskem so pisali, da so ljudje zmrznili blizu vasi; iz Senožeč da je zaradi hude zime »beračev sedaj več ko zvezd na nebu.« — Dne 6. januarja 1864 je poročal dopisnik z Nabrežine: »Zavoljo sneženih zametov so trije hlaponi (lokomotive) med Nabrežino in Trstom v snegu zaostali. Poštno štafeto so morali v Trst in Gorico čez hribe in doline peš pošiljati in po telegrafu ni bilo mogoče naznanil pošiljati. Veliko popotnikov je bilo prisiljenih te dneve tukaj prebivati; državni minister vitez Schmerling je bil primoran zavoljo hudega vremena v Gorici ostati. Vojvoda modenski iz Laškega prišedši je s posebnim vozom pot do Trsta srečno zmogel. Med Nabrežino in Devinom so v tem hudem vremenu trije popotniki zmrznili.« — In 9. januarja pravi dopis iz Trsta: »Novo leto nam je prineslo strah in grozo. Uže prvi dan je vstala močna burja in sneg je šel, kakor bi cunje trgal. Ponoči je nastopil mraz in dobili smo led skoraj po vsem mestu, burja je rastla in 4. dne tako narastla, da je dimnike podirala, strehe odnašala, ljudi kakor muhe metala. Naši ljudje pravijo, da od leta 1802. ni bilo take vihre in da se je zgodilo tisoč nesreč. V pristanišču so bile skoro vse ladje poškodovane, več ljudi je burja ubila, v mestno bolnišnico so prinesli 24 hudo in nad 100 ranjenih.«

Dopisnik z Notranjskega piše 3. januarja 1868: »Silno huda zima z vsemi nadlogami je nastopila, ktera celo hudo tare uboge ljudi, že sami kmetje spravljeno meso jedo. Vrh vse hude zime pa ni še človek varen, ko izpod strehe stopi, kajti gladni volkovi, kar jih je gospod pl. Langer v zadnjem deželnem zboru tako krepko zagovarjal, se jako množijo.« — Leta 1871 so poročali s Tolminskega, da imajo dva čevlja visok sneg in tožili, da že tri dni niso dobili časopisov; po drugih krajih pa že ves teden niso dobili pošte. — Dne 9. novembra 1878 so pisali iz Gorice: »Takega vremena nismo imeli že leta in leta kakor sinoči. Burja je hotela vse unesti: korce je metala s streh.« — Dne 7. decembra 1879 pa zopet iz Gorice: »Da imamo precej snega in sicer več v nižavah ko v gorah, to ne dela sicer posebne časti naši Nizzi, pa kaj hočemo? Saj ga imajo tudi v Rimu, Bologni in v Madridu.« — Strašna zima v letu 1879—80 tudi Gorici ni prizanesla. Dne 25. januarja 1880 so poslali od tam poročilo: »Led na Soči — po mestih čez in čez!! To je redka prikazen pri nas. In prinesel nam je ta dar tisti god, o katerem pravi laški pregovor: San Bastian porta le viola in man (Sv. Boštjan nosi vijolico v roki). Res sred preteklega tedna smo imeli poštenih 9 stop. mraza, kar je za Gorico — Nizzo celo nenavadno. Zapisano naj ostane v Noviški kroniki za potomce, kakor so tudi naši stari nam pustili zročilo, da so nekdaj »cele lodrice vina po ledu čez Sočo vozili«.. Mraz tem bolj občutimo, ker piše ona tenka burja, ki človeku gre skozi kosti in mozeg.« — Iz Brd so takrat poročali, da je trta v mnogih krajih popolnoma pomrznila in popokala. — Leta 1890. piše dopisnik iz Ajdovščine: »Dne 28. decembra je razsajala pri nas tako strahovita burja, da je kar strehe odkrivala ter korčevino in kamenje z njih s tako silo metala, da ni nobeden upal na ulico. Metala je po tleh ljudi kakor muhe in eno ženo ubila. Tudi takega mraza ne pomnijo ljudje že mnogo let. Ipava zmrznila je čez in čez, kar se ni zgodilo od leta 1866.« — To zimo so bili na Krasu taki zameti, da je bila železniška zveza med Trstom in Ljubljano za tri dni popolnoma prekinjena. Na morju so bili strašni viharji; v Trstu tramvaj dva dni ni vozil. Mraza pa je bilo 16 stop. — Tudi poznejše zime leta 1893. in 1895. so bile zelo hude, tako je v Postojni snežena burja zamedla omnibus. Ljudje so morali odkopati vprežena konja, ki sta tičala do vratu v snegu.

Drugod po svetu

Izredno ostre zime so se navadno raztezale po celem kontinentu.. Tako n. pr. strašna zima leta 1813., ki je tako silno zadela in katastrofalno uničila Napoleonovo veliko armado na Ruskem, da je odtlej začela toniti njegova srečna zvezda in vera v njegovo nepremagljivost. Bile so pa tudi še zelo hude zime, ki so se omejevale samo na nekatere pokrajine in države. Že oče Bleiweis je zapisal 24. januarja 1844: »Svet se je preobernil. Na Rusovskim konez Grudna toshijo, de she nizh sime nimajo in jug zestam silno shkodo dela in bolesni usrokuje. Na Lashkim v Rimskim pa so she osmiga Grudna pretezheniga leta toshili, da she dolgo tako hude sime niso imeli. Blishnje in daljne gore so bile she takrat polne snega.«

Dne 11. decembra 1844 pišejo Novice: »V južni strani Francozkiga že čes 6 tednov huda zima razsaja. Strašno veliko snega je padlo in veliko volkov se je clo do hiš priteplo, kjer posebno med ovčjimi čredami kervavo pojedino napravljajo.« — Dne 5.. decembra 1849: »Veliki sneg, ki je pretečeni teden krog in krog po Avstrijanskem, Ogerskem, Marskim, Češkim, Horvaškim itd.. padel, bi nam bil kmalo za današnji list vse novice iz vunanjih krajev zamedel. Pošte so zaostale, ker je bila železenica čez in čez visoko s snegom pokrita. Veliko tavžent delavcev je moglo več dni zaporedama sneg z cest kidati. Tudi Donava med Lincom in Dunajem je nanagloma tako zamerznila de je okoli 200 čolnov zamerznilo, ki so večidel živež iz Linca na Dunaj peljali. Pri nas na Kranjskim in menda po vsih Slovenskih deželah se še prah po cestah kadi.« — In čez teden dni: »Tiste čolne, ki so uni dan na Donavi po nagli zmerzlini zamerznili, ne morejo zdaj drugač iz ledu spraviti, kakor da jih morajo popolnoma razbiti in razklati in les prodati. Tudi živež s kterim so bili obloženi, morajo skoraj po nič prodati. — Pod Dunajem na Ogerskim blizo Švehata so našli te dni eniga mladiga Kočevarja pod milim nebom zmerznjeniga, kterim na Dunaji »Krainerbub« pravijo.«

Novičar je nadalje poročal dne 30. januarja 1850: »Strašna zima letas po celi Evropi razsaja. V nargorkejših deželah, scer malokdaj sneg po zimi pade, ga letas toliko, da nihče tacega ne pomni. Tako je na Laškim in Francoskim. Na Dunaji je toliko snega padlo, de ljudje po ulicah niso mogli naprej. Vožnja po železnici je skoraj povsod zaderževana. Pri Dunaji je na nektere kraje toliko snega zamedlo, de je noter do telegrafoviga dratu stal. Do 23. t. m. so vodstva avstrijanskih železnic samo za kidanje snega in delanja potov čez 100.000 gold. izdale. Veliko ljudi je že to zimo zmerznilo, posebno vojakov na Ogerskim, kjer jih je unidan na enem mestu čez 100 mož zmerznilo. Eniga oficirja so našli klečečiga s povzdignenimi rokami v snegu zmerznjenega. Donava je čez in čez zamerznjena in silno se je bati kadar se bo led tajati začel, da hude povodni ne postanejo.« — V decembru 1879 poroča Slovenski Narod: »Povsod v Evropi je huda zima. Celo v Rimu je sneg padel. Na Francoskem uže od leta 1785. nij bilo take hude zime. Na ravnini Saint Denis je bilo v noči od 8. do 9. decembra 26 stop. in v Parizu 15 stop. mraza. Po kmetih se je več nesreč prigodilo; 5 pismonoš n. pr. je zmrznilo. Streha tržne dvorane Saint Martin v Parizu se je podrla.. Zavoljo prevelikega snega kmetje ne morejo mleka in drugega živeža prinašati in privažati v mesto. Liter mleka stane 60 cent. = 24 krajc. Pariški ministerski svet je dovolil precejšno svoto, da bodo revni ljudje mogli v zastavnici rešiti zastavljene pernice. Dne 8. t. m. je bil najhujši mraz v našem cesarstvu in skoraj povsod drugod.« — V isti strašni zimi je poročal dopisnik dne 10. marca 1880: »Na Ogerskem so skoro povsod vsa sadna drevesa tako pozebla, da bodo komaj v 3 ali 4 letih rodila. — Okoli Pariza je bil tak mraz, da imajo samo na rožah 140.000 frankov = 35.000 gold. škode. Celo prav stare cedre so mrtve. Od leta 1837. Francozi ne pomnijo tako grozne zime. Tudi sadni pridelek je uničen. V Aleksandriji je ravno tako huda zima. Vzelo je veliko sadnega drevja. Okoli Genove so pozeble oljke. Škoda je na 5 milijonov lir. V Ameriki je bilo toplo, da so o božiču imeli nov grah in fižol novo solato in novo zelenjad, tudi rdečih jagod so imeli celo zimo.«

Leta 1890. je bila v Italiji tako huda zima in silen mraz, da je zmrznil slon, ki ga je podaril abesinski kralj italijanskemu kralju. — Leta 1895. je zapadel visok sneg po celi Evropi, v Italiji, južni Franciji, Španiji, celo v Afriki, v Tunisu. Na Češkem so vse reke zamrznile še meseca marca so bile velike množine snega. Zverina je prihajala k ljudem iz gozdov. Volkovi so drzno napadali ljudi in živali v velikih tropah. To zimo je pomrznilo silno mnogo ljudi. Vsa setev je bila uničena, škode je bilo na milijone. V Italiji je bilo do 15 st. mraza. V Parizu je zamrznila Sena, da so vozili po ledu. V velikem zverinjaku je poginilo mnogo živali, pa tudi mnogo tujih rastlin v velikem pariškem rastlinjaku je uničila strašna zima. — Huda zima v letu 1901. je razsajala tudi v Beogradu. Zamrznil je vodovodni rezervoar, ki je gonil stroje mestne električne razsvetljave, zato je bilo mesto nekaj večerov v temi. Ljudje so kar v temi tavali po mestnih ulicah ali si pa svetili z ročnimi svetilkami.

Rudolf Dostal

Zadnja ljubezen

ruske carice Katarine

Carica Katarina je štela že šestdeset let, ko se je zagledala v 22 letnega poročnika svoje garde. Nje zasmehljivi obraz so uničili sledovi neštetih pustolovščin, barva ne more zakriti uvelosti. Toda nje srce je še vedno isto, kakor pred štiridesetimi leti, ko je svojemu možu prestolonasledniku Petru, ki jo je neprestano varal, plačala enako z enakim.

Veliki knez Peter je že takrat kazal vse znake slaboumnega nevrastenika. Preganjal si je čas z otročarijami, pljuskal lakajem vino v obraz, vodil vojaške maškarade in počenjal stvari, ki so mejile na blaznost.. Tako je dal nekoč z vsemi ceremonijami usmrtiti podgano, ker je spravila v nered kartonasto trdnjavo, s katero se je igral. Nikoli ni opazil, da je njegova žena dražestna ženska in svojih ljubimkanj z dvornimi damami ni prav nič skrival. Ozračje na dvoru pa je bilo tudi takšno, da se je morala Katarina sama iz bojazljive nemške princese sčasoma spremeniti v to, kar je pozneje bila. Kavalirji so začeli laziti za njo in se ji laskati in nekega dne ji je elenganten, mlad častnik, Zahar Černišev na maškaradi med plesom stisnil listek v roke, z žarečimi besedami, ki so izdajale njegovo ljubezen. Ko ga je prebrala, mu je pokimala s koketnim nasmeškom in pri naslednjem plesu ji je zašepetal: »Moram govoriti z vami med štirimi očmi, cesarska visokost. Pridem ponoči v vašo sobo, preoblečen v lakaja.«

Katarina ga ni zavrnila in mu je kmalu omogočila, da se mu za nočne obiske ni bilo treba preoblačiti v lakaja.

In potem je videla nekega dne komornika Sergeja Saltikova, »lepega kakor dan«, in se ga je spominjala še v svoji starosti. Dve leti je bil poročen že s častno damo carice Elizabete in jo je oboževal. Toda Katarina ga je omamila, da je pozabil na ženo. Katarinin sin Pavel, poznejši car, je bil njegov otrok.

Ali je dala Katarina kot carica sama umoriti svojega moža? To je še tajnost. Bila bi vsekakor sposobna tudi takšnega dejanja, kajti v svojem življenju je stopala mirno preko trupel. Po drugi strani pa ji takšen zločin ne bi bil nujno potreben, kajti car Peter ji ni bil nobena ovira na poti, na katero jo je bil spravil sam s svojo slaboumnostjo in brezbrižnostjo do nje. Ko je zvedel o njenem razmerju z galantnim Poljakom Stanislavom Ponjatovskim, ga je potrepljal po rami in dejal: »Bedak, zakaj me nisi prej izbral za svojega zaupnika?« In v družbi svoje priležnice je potem obedoval s Katarino in Ponjatovskim.

Tudi kot carica, ki je bila zaposlena in delavna na vse strani, je našla Katarina čas za nešteta nova ljubezenska razmerja. Najbolj znana njena ljubimca sta bila pač Orlov in Potemkin. Sama je blestela po duhu, toda pri svojih kavalirjih je gledala samo na zunanje, telesne odlike. Tako se je v svojem šestdesetem letu zaljubila tudi v gardnega poročnika Platona Zubova, ki je bil precej dvomljiv tip, toda izredno lep. Častihlepnost in špekulacija sta ga gnali do tega, da je klečal pred grdo, staro žensko, kakor da mu je malik. Katarina ga je obsipavala z dokazi svoje naklonjenosti. Po njeni smrti je car Pavel caričinega favorita, pred katerim je trepetala vsa država, pregnal iz Rusije.

Japonski pregovori

Slab človek dela zlo, tudi če nič ne dela.

Bolje je biti petelinova glava nego volovski rep.

Mož ki hoče ujeti dva zajca na mah, ne ujame nobenega.

Dobro zdravilo ima grenak okus. Dober svet zveni neprijetno.

Dan, ko napravimo načrt, je najboljši za izvedbo načrta.

Kdor živi za denar, vidi vse rumeno.

Prevejan orel skriva svoje kremplje.

Stena ima ušesa in košček papirja oči.

Modrijan sovraži greh, modrijan ne sovraži človeka.

Prah ne moti oceana.

Človek se ne spotakne nad gorami, temveč nad kamni.

Mrazovi in snežni zameti zadnjih 50 let v Ljubljani

Letošnja zima se odlikuje po izredno močnih snežnih zametih. Saj je letos samo do sedaj vsega snega skupaj padlo v Ljubljani do 1 m, kar je za normalne razmere zelo visoka količina. Zanimivo je, ogledati si, kakšne so bile zime v Ljubljani v teku zadnjih 50 let. Zime morejo biti katastrofalne v dveh pogledih: prvič, če so močni in dolgo trajajoči mrazi in drugič, če dosežejo snežni zameti abnormalen obseg.

Navadno zelo mrzle zime niso v zvezi z ogromnimi snežnimi zameti, kajti zelo mrzle dneve povzročajo zelo suhi severovzhodni vetrovi, ki ne prinesejo nikakih padavin. Pod mrzlimi dnevi razumemo take dneve, ko je ves dan temperatura zraka bila pod 0° C. Ne samo, da imamo v Ljubljani tudi take dneve, temveč taki dnevi morejo trajati zaporedoma dalj časa. N. pr. v zimi 1892/93 je trajala doba mrzlih dni kar 40 dni zaporedoma, od 21. decembra 1892 do 29. januarja 1893. Za te dni, in sicer 14. jan. je bila zabeležena tudi najnižja temperatura — 26.0° C. V naslednjem nai sledi nekai najmarkantnejših mrzlih in razmeroma suhih zim v ljubljanski kotlini.

Leta 1871. so trajali mrzli dnevi 14 dni od 3. decembra do 16. decembra. Najnižja temperatura je bila 13. decembra — 16.4° C. Množina padavin je dosegla samo 30 mm, kar je zelo nizko, pod normalo. 110 mm. 1876.: mrzlih dni 27 (25. decembra 1875 do 20. januarja 1876), minimum — 19° (9. jan.). Padavine 60 mm. 1879.: mrzlih dni 22 (od 6. do 28. decembra), minimum — 26.4° (4. decembra), padavine 96 mm. 1880.: mrzlih dni 25 (3. do 28. jan.), minimum — 22.4° (21. jan.), padavine 14 mm. 1888.: mrzlih dni 20 (21. dec. 1887 do 9. jan. 1888), minimum — 22.6(1. jan.), padavine 22 mm. 1890.: mrzlih dni 33 (9. dec. 1890 do 10. jan. 1891), minimum — 19.5° (29. dec. 1890), padavine 31 mm. 1891.: mrzlih dni 22 (13. jan. do 3. febr.), minimum — 19.0° (4. jan.), padavine 54 mm. 1893.: mrzlih dni 40 (21. dec. 1892 do 29. jan. 1893), minimum — 26.0° (14. jan.), padavine 85 mm. 1895.: mrzlih dni 11 (13. febr. do 24. febr.), minimum — 19.0° (22. febr.), padavine 140 mm. 1901: mrzlih dni 14 (10. do 23. febr.), minimum — 19° (15. febr.), padavine 86 mm. 1914.: mrzlih dni 17 (10. do 26. jan.)), minimum — 19.6° (26. jan.), padavine 42 mm. 1929.: mrzlih dni 29 (24. jan. do 22. febr.), minimum — 25.6 (3. febr.), padavine 39 mm.

Vidimo torej, da so zelo mrzle zime z dolgo periodo mrzlih dni in z nizkimi temperaturami razmeroma suhe. V večini slučajev so bile padavine globoko pod normalo. V Ljubljani pade normalno v decembru 110 mm, v januarju 75 mm, v februarju 70 mm.

Mnogo padavin, odnosno visoke snežne zamete pa nam prinesejo razmeroma toplejše zime. Tako je n. pr. leta 1884 snežilo zaporedoma 9 dni (16. dec. do 25. dec.), maksimum 50 cm (17. dec.), vsega snega v decembru 1.85 m. 1892.: snežnih dni 7 (8. do 15. jan.), maksimum 60 cm, vsega snega v januarju 1.70 m. 1895.: snežnih dni 30 (v presledkih) (4. jan. do 2. febr.), maksimum 54 cm (8. jan.), vsega snega v januarju 1.90 m. 1901.: snežnih dni 19 (8. dec. do 27. dec.), maksimum 48 cm (26. dec.), vsega snega 2.5 m. 1902.: snežnih dni 9 (21. febr. do 1. marca)), maksimum 36 cm (28. febr.), vsega snega v februariu 2.30 m. 1903.: snežnih dni 12 (27. nov. do 7. dec.), maksimum 37 cm (6. dec.), vsega snega v decembru 2.25 m. 1906.: snežnih dni 24 (v presledkih) (5. dec. do 29. dec.) maksimum 37 cm (9. dec.), vsega snega v decembru 1.85 m. 1910.: snežnih dni 20 (17. jan. do 5. febr.), maksimum 64 cm (21. jan.), vsega snega v januariu 2.40 m. 1915.: snežnih dni 19 (9. do 28. jan.), maksimum 24 cm (23. jan.), vsega snega v januariu 1.76 m. 1917.: snežnih dni v presledkih 19 (11. do 30. jan.), maksimum 54 cm (15. jan.), vsega snega v januariu 2.29 m. 1925.: snežnih dni v presledkih 26 (7. febr. do 4. marca), maksimum 30 cm (19. febr.), vsega snega v februariu 1.70 m.

Če pomislimo, da pade v najboljšem slučaju, če padejo vse padavine kot sneg, v decembru normalno 1.10, v jan. 75 cm, v febr. ariu 70 cm snega, so gornji mesečni iznosi vsega snega, na koncu meseca razmeroma veliki.

Letošnjo zimo bomo na koncu morda označili kot bogato na padavinah (snegu) in razmeroma ne preveč hladno.

Dr. O. R.

Ljubljana čestita

Tvrdka Drago Schwab
LJUBLJANA Aleksandrova c. 7

Srečno novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
H. BARTL
trgovina z mešanim blagom
LJUBLJANA Rožna dolina, c. IV-14

Srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem tvrdka
Anica Lukman
trgovina z mešanim blagom
LJUBLJANA Stari trg 30
ter se tudi za nadalje priporoča

Srečno novo leto želi vsem odjemalcem ter se priporoča
Vladimir Gržina
trg. z lesom, kurivom in dež. pridelki
LJUBLJANA VII Knezova ul. 39

Srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem
FRAN ŠUŠTAR
lesna indstr. in trgovina, parna žaga
LJUBLJANA Dolenjska c. 12

JOŽE in MICI NERED
mesar
LJUBLJANA
Šolski drevored pri Zmajskem mostu

Lud. Štrukelj
specijalni atelje za splošno črkoslikarstvo
LJUBLJANA
Miklošičeva c. 16 Dalmatinova ul. 10

Rafko Koretič
LJUBLJANA Aleksandrova c. 4
Palača »Viktorija«
Specerija. Delikatese, Lastna pražarna za kavo. Telefon 28-51

Srečno novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
SAŠA KOVAČ
trgovina z mešanim blagom
LJUBLJANA VII Celovška c. 85

GABRIEL DRUŽINA
modno krojaštvo za dame in gospode
LJUBLJANA Florjanska 31

FR. in TONČKA ANŽIČ
mesarija
LJUBLJANA
Hradeckega vas Šolski drevored

JOSIP SLUGA
tapetnik in dekorater
LJUBLJANA Sv. Petra c. 5

FRANC WÖLFING
urar
LJUBLJANA Gosposvetska c. 12

Srečno in veselo novo leto želita vsem svojim cenjenim odjemalcem
Josip in Julija Javornik
mesarija
LJUBLJANA
Šolski drevored — Potočnikova 10

Srečno novo leto želi
IVAN KRALJ
splošno ključavničarstvo
LJUBLJANA Gregorčičeva 5

Srečno in veselo novo leto želi cenj. odjemalcem
Franc Dolničar
mesar
LJUBLJANA Šolski drevored

ANTON ZBAŠNIK
čevljar
LJUBLJANA Bežigrad št. 19

JOSIP VIDMAR
tovarna dežnikov in nogavic
LJUBLJANA Pred Škofijo 19

Vso srečo svojim cenj. obiskovalcem želim v novem letu ter se priporočam za naklonjenost
ST. KOSTANJEC
brivski salon
LJUBLJANA Gradišče št. 7

Veselo novo leto želi
JOS. R. PUH
LJUBLJANA Gradaška ul. 22

JOSIP KOPRIVC
mesar
LJUBLJANA Šolski drevored

VIKTOR ŠOBER
trgovina s špecerijskim, kolonijalnim in mešanim blagom
LJUBLJANA Sv. Jakoba trg 4

Narodna tiskarna
LJUBLJANA
KNAFLJEVA
5
IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA TER SE PRIPOROČA
ZA CENJ. NAROČBE

JAKOB in ANA PETRIČ
mesarija
LJUBLJANA Šolski drevored

CIRIL SRŠEN
snažilec oken in parketov
LJUBLJANA Kongresni trg 8

MATKO SOKLIČ
trgovina in gostilna
Pred konjuš. 4, Trnovo in Hrenova 19

PETER ANGELO
d. z o. z.
LJUBLJANA Tyrševa 31

ANDREJ BELIČ
trgovina in gostilna
LJUBLJANA Kavškova cesta 13

GOSTILNA »FORTUNA«
E. A. Žagar
LJUBLJANA Vodovodna c. 26

GJUD ALEKSANDER
brivski in damski česalni salon
LJUBLJANA Kongresni trg 6

AVGUST KOBILICA
tapetnik in dekorater
LJUBLJANA Dunajska cesta 25
Vhod Dvořakova ul. 3 dvorišče

FRAN KAVČIČ
gostilna in kavarna
LJUBLJANA Privoz 4

Srečno novo leto želita vsem cenj. gostom in odjemalcem
Ivan in Elza Rahne
trgovina in restavracija
MOSTE pri Ljubljani

FRANČIŠKA OCVIRK
mesarica
Poljanska c. 53 Šolski drevored
mesarija stojnica

ANTON VELKAVRH, mesar
SPODNJA ŠIŠKA
Pri raci Celovška c. 65
Podružnica: Vodovodna cesta

Lekarna Trnkoczy
LJUBLJANA Mestni trg 4
Telefon 21-86 — P. č. r. 10.755

Srečno novo leto želi
A. KUNSCHITZ
LJUBLJANA Masarykova 12

POTOČNIK JOŽE
izdelovatelj lesenih stopnic
LJUBLJANA VII. Jernejeva 19

BETI OREHEK
zajtrkovalnica in vinska klet
LJUBLJANA Kolodvorska ul. 26

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem tvrdka
I. KNEZ, Ljubljana

FRANC PRAPROTNIK
strojno mizarstvo
LJUBLJANA VII Aleševčeva ul. 37

IVAN FIGAR
pilarna
LJUBLJANA

Srečno novo leto želi svojim cenjenim odjemalcem in naročnikom
IVAN GLAČ
čevljar
LJUBLJANA Gosposka 4

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim gostom
Gostilna pri Figovcu
LJUBLJANA

FANI KAČIČ
gostilna »Pri raci« in trg. s kurivom
LJUBLJANA Spodnja šiška

FRANC ANŽIČ
mesar
LJUBLJANA Vodnikov trg

F. ZORN
tvornica kovčegov in aktovk
LJUBLJANA Medvedova c. 32

FRANC IN MARIJA NOVLJAN
mesarija
LJUBLJANA Šolski drevored

ANA SUHADOBNIK
trgovina z meš. blagom in trafika
LJUBLJANA Poljanska cesta 70

Obilo sreče v novem letu želi vsem svojim cenj. odjemalcem in se za nadaljno naklonjenost priporoča
Josip Gabrijelčič
pekarna in mlekarna
LJUBLJANA Sv. Petra c. 3

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim gostom
MARTIN BUJAS
lastnik vinotoča
LJUBLJANA Prešernova ul. 5

NANDE TUŠAR
parna pekarna
LJUBLJANA VII Medvedova c. 30

TOME IVAN
čevljar
LJUBLJANA Sv. Petra c. 42

ANGELA ŠTARBEK
gostilna pri »Angelci«
LJUBLJANA Poljanska c. 55

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenjenim gostom
Krsto Zaminovič
MOSTE Pod ježami 9

KOVAČIČ JOSIP
pekarna
LJUBLJANA-Trnovo, Kolezijska 23

PREBIL ANTON
sploš. ključavničarstvo in avtogeničnо varjenje
LJUBLJANA Glince c. I-6

LJUBLJANSKI OBLAČILNI BAZAR
LJUBLJANA Mestni trg 6

JOSIP MEZNARIČ
pekarija
LJUBLJANA Tržaška c. 4

ALOJZIJ VRABEC
splošno kleparstvo
LJUBLJANA Sv. Petra nasip 41

Kr. dvorni dobavitelj
Anton Verbič
delikatesa in špecerija
Ljubljana, Stritarjeva ulica
(FILIPOV DVOREC)

Srečno novo leto
želi svojim cenj. odjemalcem in se priporoča še v nadalje
Jos. Šumi nasl.
D. & E. Hribar
tovarna bonbonov in peciva
v Ljubljani

IVAN SEŠEK
čevljarski mojster
LJUBLJANA Kolezija, Gerbičeva 9

F. FAJDIGA SIN
zaloga pohištva
LJUBLJANA Sv. Petra c. 17
Ustanovljeno 1879

JOSIP MAGUŠAR
pekarna
LJUBLJANA Dolenjska c. 48

JOŠKO OSET
(Bonboniera)
LJUBLJANA Tyrševa cesta 7

FRANC BABIČ
specerija
LJUBLJANA Dolenjska c. 2

MR. M. LEUSTEK
lekarnar
LJUBLJANA Resljeva c. 1

LEGAT
ŠPECERIJA
DELIKATESE
ZAJTRKOVALNICA
LJUBLJANA, Miklošičeva c. 28

Srečno novo leti želi
L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg številka 15

GORŠE ANGELA
trgovina s čevlji
LJUBLJANA Stari trg 15

ANTON in ALOJZIJA KEBER
LJUBLJANA Bohoričeva ul.
Podružnica: Društvena ul. 21

IV. in MARIJA MARINŠEK
mesarija in restavracija
LJUBLJANA Prečna ul. 6

FR. ŠIMENC
higienična pralnica in svetlolikalnica
kemično snaženje oblek
LJUBLJANA Kolodvorska ul. 8

Ustanovljeno 1839
Dežniki
Na malo! — Na veliko!

Foto-atelje D. ROVŠEK
trgovina s foto-potrebščinami
LJUBLJANA Kolodvorska ul. 35

Ljubljana čestita

POTNIK IN DRUG
DRUŽBA Z O. Z.
tovarna sadnih sokov, esenc in marmelad
LJUBLJANA
Metelkova ulica

KAVARNA „EVROPA“
V LJUBLJANI
ANTON in TEREZIJA TONEJC
Cenjenim gostom in prijateljem
SREČNO NOVO LETO!

Srečno novo leto želi svojim cenjenim odjemalcem
Simon Kunčič
izdelovalec soda-vode ter prodaja drv in premoga
LJUBLJANA Sv. Petra c. 45

Svojim cenjenim gostom želita srečno novo leto
Ignacij in Helena BANKO
gostilna pri Bankotu
LJUBLJANA
Šmartinska cesta

Cenjenim odjemalcem želi veselo novo leto
Jos. Marčan & drug
mesar in prekajevalec
LJUBLJANA
Za Kresijo (20. septembra)
Rimska cesta

OSVALD PENGOV
trgovina — gostilna
LJUBLJANA

FRANC MAJERIČ
pekarija
ŠT. VID NAD LJUBLJANO

SLAVKO OMEJEC
čevljarstvo
ŠT. VID 87 nad LJUBLJANO

F. J. ŠUŠTERŠIČ
gostilna »Slepi Janez«
ŠT. VID NAD LJUBLJANO

KOŠAK MILAN
mesarija
MOSTE Pokopališka 35

Srečno novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
JOSIP TERPIN
čevljar
ter se nadalje priporoča
LJUBLJANA Karlovška c. 11

MARTIN MAHKOTA
pletilna industrija in modna trgovina
LJUBLJANA VII Celovška cesta št. 44

TVRDKA
IVAN BOGATAJ
konces. elektrotehnično podjetje
LJUBLJANA, Kongresni trg 19 (zraven nunske cerkve)

Konfekcija, modno krojaštvo
Jos. Rojina, Ljubljana
Industrija perila na debelo

Srečno novo leto želi svojim cenjenim odjemalcem
A. Gastraun
trgovina dežnikov in solnčnikov (lastni izdelki)
LJUBLJANA Prešernova ul. 42

Srečno novo leto želi
IVAN KAPELJ
bakrar in kotlar
LJUBLJANA VII

Srečno novo leto želi
cenjenim odjemalcem ter se priporoča
MILKO SLAMIČ
mesarija
LJUBLJANA Jegličeva cesta 10

Srečno novo leto želi vsem svojim cenjenim gostom
Sokolov Joško
LJUBLJANA Pred Škofijo 18

ANTON MOŽEK
trgovina z mešanim blagom
LJUBLJANA Tyrševa c. 31

Al' dneva ne pove nobena pratka „Jutro“ te zavaruje za 10.000 Din

BRATA EBERL NASLEDNIKI
Martinc, Černe & Co.
družba z o. z.
pleskarstvo, ličarstvo in črkoslikar.
LJUBLJANA Vošnjakova ul. 8
Telefon 2814

Franjo in Anica Fritz
gostilna in zajtrkovalnica
LJUBLJANA Tavčarjeva 4

JOSIP BERGMAN
trgovina s črevami in parna topilnica loja
LJUBLJANA Poljanska cesta 85—87

Srečno novo leto želi vsem cenjenim gostom in odjemalcem
IVAN USENIK
trgovina in gostilna
LJUBLJANA Dolenjska cesta 23

Srečno novo leto želi vsem cenj. odjemalcem ter se priporoča
I. VRHUNC
trgovina s kurivom
LJUBLJANA Bohoričeva ul. 25

Srečno novo leto želi
JOS. WEIBL
ključavničarstvo
LJUBLJANA
Čopova c. 10 Kolodvorska ul. 13
telefon 2258

THE REX CO. IDEAL-ERIKA
želi vsem cenjenim odjemalcem
srečno in veselo novo leto 1933
LJUBLJANA, Gradišče 10. Telefon štev. 2268

ANTON MENCINGER
špecerijska trgovina
LJUBLJANA Sv. Petra cesta 42

Zalokar Anton
tovarna pohištva
ŠT. VID nad Ljubljano 26

PLESEC FRANC
restavracija »Triglav«
ZG. ŠIŠKA Celovška c. 231

Srečno novo leto želi vsem cenjenim naročnikom ter se priporoča
MATEJ OREHEK
eksport »Oro« čevljev ročnega dela in modna trgovina
LJUBLJANA Kolodvorska ul. 26

IVAN ZUPANČIČ
izdelovatelj metel
LJUBLJANA Kersnikova ul. 3

Srečno novo leto želi vsem cenjenim naročnikom ter se priporoča
F. E. REMŽGAR
slikarstvo in pleskarstvo
LJUBLJANA Kolodvorska ul. 13
Telefon 3430

Ivan Simončič
trgovina z mešanim blagom
ŠIŠKA LJUBLJANA

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim odjemalcem
Jakob Trček
PARNA PEKARNA
Ljubljana, Breg št. 4

Srečno novo leto želi vsem svojim cenjenim gostom in odjemalcem
kavarna, slaščičarna in pekarna
LJUBLJANA STARI TRG ŠT. 21

Ljubljanska gradbena družba z o. z.
LJUBLJANA Slomškova ulica 19
se priporoča in želi srečno novo leto

SINGER
šivalni stroji d. d.
Podružnica za Slovenijo:
GAJEVA ULICA 3
LJUBLJANA

Srečno novo leto želi svojim cenjenim odjemalcem
LJUBOMIR HAUPTMAN
PEKARNA
LJUBLJANA-MOSTE VAL. VODNIKOVA UL. ŠT. 4

Srečno in veselo novo leto 1934
želi cenjenim odjemalcem in se priporoča za nadaljnjo naklonjenost tvrdka
Karl Prelog
trgovina volne, bombaža in galanterije
Na debelo!
Gosposka ulica 3
Na drobno!
Stari trg 12, Židovska ulica 4

Srečno in veselo novo leto želita vsem svojim cenjenim odjemalcem
ANTON in ANA PODBORŠEK
mesarija in prekajevalnica
LJUBLJANA
Linhartova ulica 4 Tyrševa cesta 41 Staničeva ulica 8

Vsem cenjenim gostom in odjemalcem želi srečno in veselo novo leto
LEOPOLD ZUPANČIČ
posestnik in gostilničar
LJUBLJANA
Jegličeva cesta št. 15

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenj. gostom in odjemalcem
Ladislav Novak
gostilničar in trgovec
na Viču

Srečno novo leto želi vsem cenj. naročnikom ter se tudi za nadaljnja naročila priporoča
STAVBENIK IVAN SLOKAN
LJUBLJANA.
KOLEZIJSKA UL. ŠT. 7.

Srečno novo leto želi
Fran Lovše
mesar
LJUBLJANA
Pogačarjev trg
Tržaška cesta

Srečno novo leto
želi vsem svojim naročnikom in se priporoča
gradbeno podjetje in tehn. pisarna
Miroslav Zupan
mestni stavbenik
LJUBLJANA
Gosposvetska c. 10, Vošnjakova 6

Ljubljana čestita

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenjenim gostom

KAVARNA „VOSPERNIK“

LJUBLJANA — Stari trg št. 32

Čemažar Josip

Umetniški zavod za litografijo

LJUBLJANA — IGRIŠKA ULICA 6

Srečno novo leto želi vsem cenj. odjemalcem in se priporoča

FRANC POSAVEC

pekarna in slaščičarna

LJUBLJANA — Karlovška cesta št. 30

Špedicija in carinsko posredništvo

TURK

LJUBLJANA

Hotel „Bellevue“

Srečno novo leto želita vsem cenj. gostom in prijateljem

PERO in KATI ŠTERK

Ivan Perdan nasl.

LJUBLJANA

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim odjemalcem in prijateljem

JOSIP LEVANIČ

vinogradnik — veletrgovina vina

LJUBLJANA VII. — Lepodvorska 14

Srečno novo leto želi

NOVI SVET

gostilna

LJUBLJANA — Gosposvetska c.

PAVEL STRGULEC

izdelovanje žičnih posteljnih vlog

LJUBLJANA — Gosposvetska 13

ŠTEFAN GJURA

čevljar

LJUBLJANA — Linhartova 16

IVAN PRAZNIK

splošno strojno mizarstvo

LJUBLJANA — Zavrti 9, tel. 34-97

MARIJA BUČAR

hotel in restavracija Lloyd

LJUBLJANA — Sv. Petra c. 7

KAROL MORE

sodavičar

LJUBLJANA — Karunova ul. 1

MARIJA URBAS ..asl.

pristne kranjske klobase

LJUBLJANA — Komenskega 16

Telefon št. 2865

TEREZIJA AVBELJ

pekarna

GLINCE — Tržaška 22

PIO RADONIČ

veletrgovina vina in žganja

LJUBLJANA — Stara pot št. 9

HELENA RAZPOTNIK

gostilna pri Martinu

LJUBLJANA — Vič

IVAN AMBROŽ

strojna delavnica

LJUBLJANA — Trnovski pristan 32

FRANC REBERNIK

pleskarstvo in ličarstvo

LJUBLJANA — Komenskega ul. 22

Telefon 3177

T. MARINKO

trgovina z mešanim blagom

LJUBLJANA — Prisojna ul. 7

FRAN REPIČ

sodarsko podjetje

LJUBLJANA

HITTI MARIJA

prodaja premoga in drv na drobno in debelo

LJUBLJANA — Sv. Petra c. 81

A. KAUČIČ

mehanična delavnica

Tržaška cesta — Glince 4

Rožna dolina c. X-4

A. PINTAR

trgovina s špecerijskim in kolonijalnim blagom

LJUBLJANA — Gosposvetska c. 14

Matematično-mehanična delavnica

ANTON KOZINA

LJUBLJANA — Šmartinska c. 8

JOSIP REBEK

splošno ključavničarstvo

LJUBLJANA — Cankarjevo nabr. 9

FRANC ERJAVEC

trg. z železnino »Pri zlati lopati«

LJUBLJANA — Wolfova ul. 12

J. VILHAR

urar in trgovec z zlatnino, srebrnino in optičnimi predmeti

LJUBLJANA — Sv. Petra c. 36

Srečno in veselo novo leto želi svojim cenjenim naročnikom

Jože Karmelj

splošno kleparstvo

LJUBLJANA — Stari trg 11a

Pristou & Bricelj

specijalni artistični atelje za črkoslikarstvo

LJUBLJANA

Resljeva cesta — Sv. Petra c. 39

M. REMIC

trgovina z mešanim blagom

LJUBLJANA VII — Zg. Šiška 10

Srečno novo leto želi vsem cenj. gostom ter se priporoča

Kačič Franja

gostilna

LJUBLJANA — Tyrševa c. 58

Engelbert Franchetti

frizer za dame in gospode

LJUBLJANA — Tyrševa 20

nasproti kavarne »Evropa«

Srečno novo leto želi

Pavel in Marija Šimenc

trgovska in pokopališka vrtnarija

LJUBLJANA

Cvetličarna Sv. Petra c. 33, tel. 2654 — Sv. Križ 53, tel. 2789

Srečno novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

GOLI JAKOB

zaloga vrhniške opeke in prodaja drv in premoga

LJUBLJANA — Trnovska št. 1

Srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem

J. ROZMAN

izdelava in eksport pristnih kranjskih klobas

LJUBLJANA — Sv. Petra cesta št. 83

Srečno novo leto vsem odjemalcem in konsumentom našega piva, špirita in kvasa želi

PIVOVARNA „UNION“

D. D. LJUBLJANA

Srečno novo leto želi svojim cenj. odjemalcem

A. VERBAJS

elektrotvrdka

LJUBLJANA — Gosposvetska cesta 10

VELETRGOVINA ŽGANJA

EMERIK ZELINKA

LJUBLJANA VII

želi vsem cenjenim odjemalcem srečno novo leto 1934

Srečno novo leto vsem

ERUNČIČ IVAN

pleskarstvo in ličarstvo

LJUBLJANA — Kolodvorska ulica 23

Srečno novo leto želi

ELIGIJ EBER

krznarstvo in izdelovanje čepic

LJUBLJANA — Kongresni trg 7

Srečno novo leto želita

Fr. in Jožefa Vrhovnik

vinotoč

LJUBLJANA VII — Vodovodna 44

Srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem

Štefica Krže-Siard

prodaja kuriva in zaloga vrhniške opeke

LJUBLJANA — Trnovski pristan 12

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev

stavbno in pohištveno mizarstvo

LJUBLJANA — Vič, telefon 2410

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenjenim gostom

Ignac in Marija Dorniš

»Pri starem Tišlerju«

LJUBLJANA — Kolodvorska ulica 24

Stavbno in umetno mizarstvo

A. Rojina & Ko.

LJUBLJANA

Slomškova ulica, Kolodvorska ulica

IGNAC STRUNA

slaščičar

LJUBLJANA — Sv. Jerneja c. 13

Srečno novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

PETER STEPIČ

restavracija in veletrgovina z vinom

LJUBLJANA — Tržna ulica

Srečno in veselo novo leto želita vsem svojim cenjenim odjemalcem in se v nadalje priporočata

Anton in Ančka Hrovat

mesar — prekajevalec

LJUBLJANA — Tržaška cesta 26

Srečno novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

Peter Podboršek

trgovina z vinom na debelo

LJUBLJANA VII

Alojzij Brecelnik

mesar in prekajevalec

LJUBLJANA VII — Celovška c. 93

Srečno novo leto želi

NIKO ZUPAN

parna pekarna

LJUBLJANA — Dunajska cesta 58

Srečno in veselo novo leto želita vsem svojim cenjenim gostom in se priporočata za nadaljnjo naklonjenost

Ivan in Olga Šenica

(Buffet pri Ivanu)

LJUBLJANA — Aleksandrova cesta št. 5

Veliko sreče v novem letu želi in se priporoča

JERKO JOŽE

parna pekarna

LJUBLJANA — Dunajska c. 97

Srečno novo leto!

TOMAŽ BIZILJ

gostilna »Pri Kolovratarju«

LJUBLJANA — Pred Škofijo

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem in poslovnim prijateljem ter se za nadaljnjo naklonjenost priporoča

MIRKO BERVAR

špecerijska trgovina

LJUBLJANA — Vodovodna cesta 28

Srečno in veselo novo leto želi

G. Besednik in drug

trgovina, industrija protez, kirurgičnih inštrumentov, ortoped. aparatov, bandaž in obvezilne robe

LJUBLJANA — Prešernova ulica 5

Foto-materijal

Janko Pogačnik

LJUBLJANA — Dunajska c. 20

Srečno novo leto želi

IVAN GJUD

brivski in damski salon

LJUBLJANA — Stari trg 30

Srečno in veselo novo leto

želi vsem cenjenim naročnikom in gostom

IVAN BRICELJ

pleskar, ličar, sobo- in črkoslikar ter gostilničar v Štepanji vasi »Na Planirju«

LJUBLJANA — Tyrševa cesta 15

Ljubljana in okolica

FAJMOŠTER, gostilna
LJUBLJANA M. ANŽIČ

Srečno novo leto želi cenj. odjemalcem ter se priporoča
Andrej Dolinar
parna pekarna
LJUBLJANA
na vogalu Bohoričeve i. Šmartinske c.

Srečno novo leto želi vsem naročnikom ter se priporoča
J. SAJOVIC
splošno mizarstvo
LJUBLJANA Škofja ulica 13

Srečno novo leto želi vsem svojim cenjenim naročnikom
AVGUST PAVLE
tapetnik in dekorater
LJUBLJANA

Srečno novo leto želi
GENUSSI IVAN
pleskar in sobni slikar
LJUBLJANA Igriška ul. 10

Albert Špeletič
sobno slikarstvo
LJUBLJANA Emonska c. 25
Cene konkurenčne. Vzorci na vpogled.
Telefon 3175

Srečno novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
T. EGER
modna trgovina
LJUBLJANA Sv. Petra c. 2

LUDOVIK ČERNE
juvelir in zlatar
LJUBLJANA Wolfova ul. 3

Srečno novo leto želita
Jožica in Anton Grčar
pekarija
LJUBLJANA Poljanska c.

Srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem ter se priporoča
Bahar Leopold
trgovina z usnjem in čevljarskimi potrebščinami
LJUBLJANA VII Jernejeva c. 18

Srečno in zadovoljno novo leto želi
M. Tičar, Ljubljana
veletrgovina s papirjem
Šelenburgova ul. 1 in Sv. Petra c. 26

Podbevšek Filip
nakup in prodaja vreč
LJUBLJANA Celovška c. 114

Srečno novo leto želi
ŽITNIK RUDOLF
splošno kleparstvo
LJUBLJANA Ambrožev trg 9

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenj. gostom, in se v nadalje priporoča
ŠIME STOŠIČ
gostilna pri Kmetu
LJUBLJANA Gosposvetska cesta 8

Srečno novo leto želi vsem svojim cenj. gostom, poslovnim prijateljem in se za nadaljnjo naklonjenost priporoča
IVAN LASAN
gostilna »Dalmacija«
LJUBLJANA Šiška

Srečno novo leto želi
F. KUNAVER
kamnosek
LJUBLJANA Sv. Križ

Srečno novo leto želi
ELZA LENŠČAK
trgovina z mešanim blagom
LJUBLJANA Poljanska cesta 73

TISKOVNA ZADRUGA, LJUBLJANA

Vsem cenj. odjemalcem vljudno sporočam, da sem prevzela staroznano trgovino
A. Češnovar
v Kolodvorski ulici ter se za nadaljnjo naklonjenost priporočam. Obenem želim vsem srečno in veselo novo leto
FRANCKA BOGATAJ
(preje A. Češnovar)
LJUBLJANA Kolodvorska ulica 33

Veselo in srečno novo leto 1934 želi vsem svojim cenj. odjemalcem in prijateljem
Filip Bizjak
KRZNARSTVO
Ljubljana, Kongresni trg 8

Obilo sreče v novem letu želi vsem svojim cenjenim gostom
Alojzija Gorjup
(Buffet — vinotoč)
LJUBLJANA Dvorni nasip

Srečno in veselo novo leto želi cenj. odjemalcem
„UNION" KISARNA
družba z o. z.
LJUBLJANA-MOSTE

ROK BERLIČ
tovarna pohištva
ŠT. VID nad LJUBLJANO Zapuže 22

Teodor Korn, prej Henrik Korn
krovski in kleparski mojster, upeljevalec vodovodov in centralne kurjave
LJUBLJANA Poljanska cesta št. 8

Srečno novo leto želi vsem svojim odjemalcem ter vsem prijateljem in znancem
FRANC DOLINAR
parna pekarna in slaščičarna
Poljanska cesta 19 LJUBLJANA Pred škofijo 11

Srečno novo leto želi
J. LAVRIČ
tovarniška zaloga usnja
LJUBLJANA, Cankarjevo nabrežje 1 Telefon 31-56

Srečno novo leto želi
parfumerija STRMOLI
LJUBLJANA Pod Trančo št. 1

Svojim cenjenim gostom
PRAV SREČNO NOVO LETO!
RESTAVRACIJA
„PRI ŠESTICI"
REZI ZALAZNIK
6

Dolničar & Richter
tovarna pralnega praška in kristalne vode znamke „Zora"
Ljubljana, Zvonarska ulica

Veselo in srečno novo leto želi vsem svojim naročnikom
MIROSLAV BIVIC
knjigoveznica, kartonaža in galanterija, založništvo šolsk... zvezkov
LJUBLJANA
Hrvatski trg 1 Sv. Petra c. 5

Obilo sreče v novem letu želi svoji cenj. gostom in odjemalcem
M. VRTAČIČ
delikatesa »Buffet« »NA-NA«
LJUBLJANA Tyrševa ces

Srečno novo leto želim vsem svoji naročnikom
RUDOLF CIMOLINI
stavbeno podjetje
LJUBLJANA Marmontova ul.

Srečno novo leto želi
„GROM"
carin. posredniški in spedicijski bi
LJUBLJAN

Srečno novo leto želi vsem cenjen odjemalcem
IVAN KANTE
pekarna
TRNOVO Kolezijsk
podružnica Rimska c. 1

Fr. in Marija Jezerše
parna pekarna in trgovina s kuriv
MOSTE Zaloška cesta

Srečno in veselo novo leto želi
IVAN KLEČNIK
trgovina z mešanim blagom
LJUBLJANA-MOSTE Središka

Vsem cenj. odjemalcem želim sre in veselo novo leto ter se najtop priporočam za nadaljnja naroč
VINKO RAUBER
čevljarski mojster
MOSTE Zaloš

Srečno in veselo novo leto želi
A. Druškovič-Ilaunil
trgovina z meš. blagom in brivi
MOSTE Val. Vodnikova ul

Srečno in veselo novo leto želi v svojim cenjenim odjemalcem in stom ter se priporoča za nadal naklonjenost
gostilna in trgovina
Petač (preje Štrukel
VIŽMARJE 81

Srečno in veselo novo leto želi
FRANC ZALAZNIK
tapetnik in dekorater
ŠT. VID NAD LJUBLJANO
in se priporočam za nadaljnja n čila, katera bom izvršil točno, s no in po nizki ceni.

Srečno in veselo novo leto želi vse cenjenim odjemalcem
FRANC RODE
mesar in posestnik
D. M. V POLJU 1 Šolski drevore

Vid Aberšek
prvi Jugoslovenski zavod za pokromenje, poniklanje in splošno galvaniziranje
Ljubljana, Krakovski nasip 26

OGLASNI ODDELEK »JUTRA«
LJUBLJANE
PREŠERNOVA ULICA 4 ŠELENBURGOVA ULICA 3

Drogerija
»ADRIA«
LJUBLJANA
Šelenburgova 1

Srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem
JOŽE MOKOREL
čevljarstvo
LJUBLJANA Na Mirju 2

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenj. odjemalcem in se priporoča za nadaljnjo naklonjenost
Alojz in Marija Šerjak
mesar in prekajevalec
STOŽICE 44

Rio
automatični buffet d. z o. z.
Ljubljana, Šelenburgova ul. 4
tel. 28-63

Srečno novo leto želi
Zajc Frank
veležganjarna
LJUBLJANA VII
Zgorn Šiška 114

Gorenjska čestita

A. KOKALJ
mesar
TRŽIČ

PERNE EMILIJA
trafika
TRŽIČ

BLAŽ JEGLIČ
mesar
TRŽIČ

FEMC RUDOLF
gostilničar
TRŽIČ

ROTAR FORTUNAT
pekarna
TRŽIČ

KATI PRETNAR
strojno pletilstvo
TRŽIČ

MATEVŽ ERŽEN
avtopodjetnik
GORENJA VAS - ŠKOFJA LOKA
KOLODVOR

RUDOLF LINKE
avtopodjetje
ŠKOFJA LOKA

OTO RAVNIHAR
avtopodjetje
LJUBLJANA ŠKOFJA LOKA

Jože in Marija Hafner
gostilna in trgovina z lesom
ŠKOFJA LOKA

UF \NIJA ALOJZIJ
mizarstvo in pogrebni zavod
DOMŽALE

ZAJC & GRČAR
strojno mizarstvo
DOMŽALE

Srečno novo leto 1934. želi vsem svojim cenj. odjemalcem
MARTIN MALI
avto-duko ličanje in spl. tapetništvo
DOMŽALE

Srečno novo leto želi vsem svojim prijateljem in odjemalcem
Anton Müller
VINSKA TRGOVINA IN GOSTILNA
Stob-Domžale

Srečno novo leto želi vsem svojim odjemalcem in dobaviteljem
usnjarna
JERNEJ BOLHAR
DOMŽALE

Srečno novo leto želi
VINKO MüLLER
trgovina z vinom
DOMŽALE

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenj. obiskovalcem in se za nadalje priporoča
restavracija Kunstelj
RADOVLJICA

Janko Novak
strojno pletilstvo (tovarna)
Telefon št. 8 Telefon št. 8
RADOVLJICA

IGO ZAGORC
trgovec
RADOVLJICA

IVAN AVGUSTIN
gostilničar
RADOVLJICA

MARTIN PREŠERN
vrtnarstvo
RADOVLJICA

Kopališče Mestne hranilnice v Radovljici

Srečno novo leto želi vsem svojim cenjenim gostom in se za nadaljnjo naklonjenost priporoča
FRANC OSET
restavracija — sobe za tujce — solidne cene
DOMŽALE

Srečno novo leto vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem
JOSIP SENICA
trgovec
DOMŽALE

Srečno novo leto želi
PAVEL BERTONCELJ
valjčni mlin
DOMŽALE

Srečno novo leto želi tvrdka
ANTON SKOK
parna žaga, lesna trgovina
DOMŽALE
ter se priporoča cenjenemu občinstvu

SREČNO NOVO LETO ŽELI
vsem svojim cenjenim odjemalcem ter se tem potom tudi najudanejše zahvaljujem za naklonjenost zagotavljajoč, da bom tudi v bodočem letu nudil res najboljše mlevske izdelke
IVAN KURALT
valjčni mlin
DOMŽALE

IVAN PREŠERN
frizer za gospode in dame
RADOVLJICA

FRANC KLAVŽ
mesar
Radovljica

Ivan Pogačnik
mizarstvo
RADOVLJICA

Srečno in veselo novo leto želi
JOŽA POGAČNIK
krojaški atelje
RADOVLJICA

Srečno in veselo novo leto želi
JOŽE FON
glavna zaloga tobaka
RADOVLJICA

JOŽE ČEBAŠEK
mesar
RADOVLJICA

FRANC PERC
pekarna
RADOVLJICA

Vinko Savnik
MANUFAKTURA GALANTERIJA
RADOVLJICA
BLED JESENICE

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem in poslovnim prijateljem
IVAN JANEŽIČ
trgovsko vrtnarstvo
MENGEŠ

MARIJA TONČIČ
kiparstvo
KAMNIK

FERDINAND TONČIČ
soboslikar, pleskar in črkoslikar
KAMNIK

GJURIN IVAN
brivski salon
KAMNIK

JOSIP IN ZOFI PRUSNIK
gostilna in avtotaksa
KAMNIK

Srečno in zadovoljno novo leto želi
IVAN NASTRAN
industrijski mlin
RADOMLJE

Srečno in veselo novo leto želim vsem svojim odjemalcem in prijateljem
FRANC MAJDIČ
valjčni mlin
VIR PRI LJUBLJANI, p. Domžale

Srečno in zadovoljno novo leto želi vsem svojim cenj. odjemalcem in prijateljem ter se cenj. občinstvu priporoča za nadaljnjo naklonjenost
PAVOVEC FRANC
gostilna in trgovina z vinom in mešanim blagom
DEPALJA VAS 10 p. Trzin

LEO MARKIČ
pekarna
RADOVLJICA

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenj. gostom-odjemalcem in se priporočam za nadaljnjo naklonjenost
Viktor in **Marija Hodnik**
ključavničar — restavracija
LOGATEC Sokolski dom

Miroslav Puppis
sodavičar
GOR. LOGATEC

Srečno novo leto želi vsem svojim cenjenim gostom, odjemalcem, poslovnim prijateljem ter se za nadaljnjo naklonjenost priporoča
ANTON PUNTAR
veletrgovina vina in žganja na debelo — restavracija
LOGATEC

Srečno in veselo novo leto želi vsem
Filip Potočnik
trgovec in gostilničar
ŽIRI

Srečno in veselo novo leto želi
Franc Potočnik
urar — žiri

Srečno in veselo novo leto želi
Djuro Kermendi
brivec
žiri

Srečno in veselo novo leto želi vsem
POLJANŠEK
avtopodjetje
ŽIRI

Iz Notranjske

Srečno in veselo novo leto želi
VARŠEK FRANC
konces. mestni zidarski mojster
TRŽIČ

Srečno in veselo novo leto želi svojim cenj. gostom-odjemalcem in se priporočam za nadaljnjo naklonjenost
Viktor in **Marija Hodnik**
ključavničar — restavracija
LOGATEC Sokolski dom

Miroslav Puppis
sodavičar
GOR. LOGATEC

Vsem srečno novo leto!
GREGOR TRŠAR
LESNI TRGOVEC IN POSESTNIK
LOGATEC

Srečno veselo novo leto želita vsem svojim cenjenim gostom — poslovnim prijateljem in se za nadaljnjo naklonjenost priporočata
Franc in Cilka Brenčič
gostilna in žganjekuha
VRHNIKA 140

Srečno veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim gostom, poslovnim prijateljem
KOČEVAR FRANC
gostilna in vinska trgovina
VRHNIKA 36

LEO MARKIČ
pekarna
RADOVLJICA

Franc Dolžan
GOSTILNA »PRI LECTARJU«
RADOVLJICA

MED MESTOM IN DEŽELO
posreduje
»JUTROV«
mali oglasnik

Josip Jernejčič
trgovina z mešanim blagom
VRHNIKA

Ivan in Marija Ceme
gostilna pod »Klancom«
VRHNIKA

Kranj, Škofja Loka in Tržič

Restavracija „Pri kolodvoru“

KRANJ

M. ČESENJ
trgovina lesenega, žimnostarskega in košariškega blaga
KRANJ

BOH ANTON
gostilničar
KRANJ

VALENTIN ROZMAN
brivec
KRANJ

Hotel „UNION“
Kranj

Gostilna „Joštar“
KRANJ

FRANC BRULC
gostilna »Zlata riba«
KRANJ — Živinski trg

IVAN BITENC
splošno ključavničarstvo in prodaja koles
KRANJ

Masterl Vilko
predilnica žime za žimnice
Stražišče pri Kranju

Stanko Cyranski
meh. delavnica
Kranj

Srečno in veselo novo leto želi
Rudolf Rus
urar
Kranj

Hotel „Stara pošta“
FRANC in FRANCKA LIEBER
mesarija in prekajevalnica pri »Matičku«
KRANJ

Srečno in veselo novo leto želi
Janko Mišič
tovarna lovskih pušk
Kranj

Srečno in veselo novo leto želi
B. Rangus
zlatar - juvelir
Kranj

Srečno in veselo novo leto želi
FRANC STRNIŠA
trgovina čevljev
KRANJ

Srečno novo leto želita vsem cenj. gostom
Ivan in Fani Blagne
HOTEL »JELEN«
KRANJ

ANTON KRIŽNAR
župan in trgovec
STRAŽIŠČE PRI KRANJU

Srečno novo leto želi
JOS. ČERNELIČ
manufaktura, perilo, dežni plašči
Velika izbira — Najnižje cene
KRANJ (poleg hotela »Stara pošta«)

M. PIRC
trgovina z manufakturnim in galanterijskim blagom
v KRANJU
(poleg župne cerkve, ustan. l. 1863.) Velika zaloga tovarniških ustankov sukna, baržuna, cord. žameta, svile, tiska, barhenta po najnižjih konkurenčnih cenah.

JOSIP BENEDIK
gostilna — trgovina
STRAŽIŠČE PRI KRANJU

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem in poslovnim prijateljem, in se priporoča za nadaljnjo naklonjenost
IVAN PERNUŠ
trgovina usnja — čevljarske potrebščine — gornji deli čevljev
KRANJ

FERDINAND SAJOVIC
MANUFAKTURNA IN MODNA TRGOVINA
KRANJ

ROK LIKOZAR
izdelovalec cementne strešne opeke in drugih cementnih izdelkov
STRAŽIŠČE PRI KRANJU

Schilling & Comp.
konc. elektro - instalacijsko podjetje, zastopstvo Radio Ljubljane
KRANJ

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenj. odjemalcem
LOVRO MARINŠEK
mesar in gostilničar
NAKLO

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem in obiskovalcem
FRANC BENEDIK
trgovina — gostilna
STRAŽIŠČE PRI KRANJU

ALOJZ SMOLEJ
kleparstvo in vodovodna napeljava
KRANJ

FRANC BOHORIČ
pekarna
KRANJ

IVAN TEUERSCHUH
steklar in trgovec mešanega blaga
TRŽIČ

ANDREJ KRISTAN
urar
TRŽIČ

MATEVŽ HAFNER
mesar
ŠKOFJA LOKA

NIKOLA KOJIĆ
brivski salon
ŠKOFJA LOKA

Srečno novo leto želi obiskovalcem brivsko-frizerskega
salona „ANGELI“
JOSIP PETRIČ
TRŽIČ, Glavni trg 18

Srečno novo leto želi cenj. odjemalcem ter se nadalje priporoča
KAROL RUECH
trgovina in gostilna
TRŽIČ

ANA ŽAGAR
hotel »Ljubelj«
TRŽIČ

FRANC MERHAR
gostilna Zadružni dom
TRŽIČ

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenj. gostom in se za nadaljnjo naklonjenost priporoča
Fani in Janko Galjot
restavracija pri »Otetu«
ŠKOFJO LOKA

Srečno in veselo novo leto želi
IVANKA GLOBOČNIK
HOTEL »POŠTA«
TRŽIČ

Srečno in veselo novo leto želi
ANTON BELHAR
mesar — prekajevalec
TRŽIČ

Srečno in veselo novo leto želi
Janez VERDIR
mesar in prekajevalec
TRŽIČ

Srečno novo leto želim vsem svojim cenjenim odjemalkam in odjemalcem
Joško VEBER
trgovina z lesom, ogljem in deželnimi pridelki — Zaloga cementa
Škofja Loka
(pri kolodvoru)
Telefon interurban 9

Srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem
ANTON SAVNIK
trgovina in mehanična industrija pletenin
ŠKOFJA LOKA

Več sreče v novem letu želim vsem
Autopodjetje PEPI GORIČAN
TRŽIČ

Tržiška posojilnica
r. z. z o. z.
TRŽIČ

Srečno veselo novo leto želi
autopodjetje
Pernuš
Tržič

Srečno novo leto želita cenj. odjemalcem ter se v nadalje priporočata
Fr. in Tončka Zaplotnik
gostilna in trgovina usnja
KRIŽE pri TRŽIČU

Srečno novo leto želi ter se za nadaljnjo naklonjenost priporoča
FRANJO STRITIH
koncesijonirani tesarski mojster
TRŽIČ

ANTON JEŠE
izvoz in izdelovanje vsakovrstnih čevljev
TRŽIČ

LONČAR IVAN
hotelir in narodni poslanec
TRŽIČ

Srečno in veselo novo leto želi
MARKELJ IN SIN
DRUŽBA Z OMEJENO ZAVEZO
trgovina usnja, čevljev in surovih kož — tovarna čevljev — sedlarstvo in tapetništvo
TRŽIČ

Iz kraljevstva Zlatoroga

FRANC BENEDIČIČ
modno krojaštvo
JAVORNIK Gorenjsko

MATKO VOVK
damski in moški krojač
JESENICE

RAKOVC IVAN
brivski in damski salon
JESENICE

IGNAC ŠPENDAL
izdelov. vsakovrstnih obuval
SL. JAVORNIK

ČOP FRANJA
modna šivilja
JESENICE

KOSMAČ FRANC
modno krojaštvo
SL. JAVORNIK

Janez, Miha Černe
pekarna in apnence
JESENICE Kralja Petra 10

ROJS FRANC
avtotaksi
JESENICE

Franc Vavpotič
tapetništvo
JESENICE Ukova 2

LAZAR ANTONIJA
šivilja
JESENICE Aljaževa c. 2

IVAN ČERNE
modno krojaštvo
SL. JAVORNIK

PAVLA VILMAN
fotoatelje
JESENICE

M. POLJŠAK
restavracija, trgovina in prenoč.
JESENICE

PEPCA KLINAR
modna krojačica
JESENICE Fužinska ul. 1

VSAK JUTRO NAROČNIK JE ZAVAROVAN ZA SMRTNE NEZGODE ZA 10000 DIN

DORI PIRMAN
brivec
JESENICE Javornik 93

CIRIL BAJŽELJ
mesarija
JESENICE

KOVAČIČ MIHAEL
trgovina z mešanim blagom
JESENICE

POŽENEL STANKO
pekarna
JESENICE

Anton Nikolavčič
kolodvorski trafikant
JESENICE

JUSTI ROZMAN
foto trgovina in parfumerija
JESENICE Gosposvetska 17

DRAGO BAHUN
pogrebni zavod za vso preskrbo in prevažanje, splošno mizarstvo
JESENICE 51

J. REGOVC
trgovina z mešanim blagom
JESENICE Obrtna ulica

Srečno in veselo novo leto želi
Podružnica „JUTRA“
Jesenice

HORVAT in drug
žgano slikarstvo
JESENICE

PAVEL DEMAK
brivski in damski frizerski salon
JESENICE Javornik

REV JOŠKO
modno čevljarstvo
JESENICE Fužinska ul. 1

Ivanka Ferbežar
šivilja
JESENICE Aljaževa 4

JOSIP MIHELAČ
splošno krojaštvo
JESENICE

Franja Karba
manufakturna trgovina
JESENICE Slomškova 2

MATEVŽ RABIČ
tvornica žičnih modrocev in drugih žičnih pletenin
JESENICE Javornik 66

SREČKO GOSTIČ
modno krojaštvo
JESENICE Industrijska ul. 2

Andrej Herman
mesar
JESENICE

JAKOB HRIBAR
splošno ključavničarstvo
JESENICE Sava

IVAN BERNIK
mesar
JESENICE

MATEVŽ ZAVRL
mesar in gostilničar
SLOV. JAVORNIK 6

DEŽMAN JOSIP
restavrater in mesar
JESENICE

BOHINJC IVAN
krojač
JESENICE Kralja Petra 12

PAVLA ARNEŽ
eksportna slaščičarna
JESENICE Fužine 131

Pogačnik Josip
trgovina s čevlji
LJUBNO JESENICE

ZOFKA MALENŠEK
strojno pletiljstvo
BOH. BISTRICA

FRANC MANDELJC
prodaja tobaka, razglednic in pisarniških potrebščin — rezanje drv
BLED

RESTAVRACIJA POTOČNIK
J. Juretič
BLED

ALEKS AMBROŽIČ
urar in trgovec
BLED Cankarjeva c. 47

AVGUST ROZMAN
splošno ključavničarstvo
BOH. BISTRICA

FRANC KUNSTELJ
splošno ključavničarstvo, trgovina z železnino, kolesi, stroji in zimskosportnim blagom
BLED I

Srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem in se priporoča v nadalje
Franc Ambrožič
mesar
BLED Telefon št. 71

Srečno in veselo novo leto želi svojim gostom in se priporoča za nadaljnjo naklonjenost
IVANKA ZAIČ
gostilna
BLED

Srečno novo leto želi
PAVLE MEKINC
brivski salon
BLED I

SREČNO NOVO LETO ŽELI
ADOLF ZAVRTANIK
tvornica čokolade
LESCE — BLED

Srečno in veselo novo leto želi vsem obiskovalcem in se za nadaljno naklonjenost priporoča
IVANA LOGAR
gostilna
BOHINJSKO JEZERO

Srečno novo leto želi vsem cenjenim gostom
HOTEL TRIGLAV
BOHINJSKA BISTRICA

Srečno novo leto želi vsem cenj. odjemalcem in se za nadalje priporoča
MARTIN PERC
pekarna — »Buffet« — Telefon 53
BLED

KRALJ. DVORNI DOBAVITELJ
JURIJ RAVNIK
parna pekarna in slaščičarna
Bled
Grajska cesta 94 Grajska cesta 94

SREČNO NOVO LETO želi vsem cenjenim odjemalcem tvrdka
G. Budkovič
ter se tudi za nadalje priporoča
Bohinjska Bistrica

Srečno in veselo novo leto želim vsem svojim cenjenim odjemalcem in dobaviteljem
Franc Žmitek
Bohinjska Bistrica

Srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem
JOŽEF KOROŠEC
mesar
BOHINJSKA BISTRICA
ter se tudi nadalje priporoča

Srečno novo leto vsem cenjenim naročnikom
FRANJO STOJKOVIĆ
splošno ključavničarstvo
BOHINJSKA BISTRICA
ter se za nadaljnja naročila priporoča

SREČNO VESELO NOVO LETO ŽELI
M. GOGALA - BLED
STROJNO MIZARSTVO IN POGREBNO PODJETJE

Pozdravi iz Posavja

FRANC KNEZ
krojaški mojster
VIDEM pri KRŠKEM

KRISTINA ARNŠEK
gostilna
VIDEM — KRŠKO

FRANC KUŽNIK
mesar in gostilničar
VIDEM — KRŠKO

ALBIN WALAND
slikar
KRŠKO

FRANC ŠILOVINAC
brivec
KRŠKO

GOSTILNA TOMAŽIČ
KRŠKO

JOSIP STARC
trgovina z mešanim blagom
KRŠKO

JOSIP POČIVALŠEK
trgovina z mešanim blagom
KRŠKO

ANA JAMA
gostilna
KRŠKO

JOSIP in ALOJZIJA STRITAR
»Hotel Gregorič«
KRŠKO

IVAN JERMAN
pekovski mojster in gostilničar
KRŠKO

KRIEGER EDVARD
lesna trgovina, mesarija in gostilna
KRŠKO

FRANC ŠRIBAR
mesar in gostilničar
RAKA PRI KRŠKEM

PINTERIČ FRANC
trgovina z mešanim blagom
RAKA PRI KRŠKEM

DULAR JOŠKO
mizarstvo
RAKA PRI KRŠKEM

EDO IVANUŠ
trgovina z mešanim blagom
KRŠKO

PETER ŠETINA
trgovina z mešanim blagom
RADEČE - ZIDANI MOST

VINKO TABOR
čevljarstvo
RADEČE pri Zidanem mostu

RUDOLF KNEZ
ključavničar in avtopodjetnik
RADEČE pri Zidanem mostu

JANKO ROGELJ
splošno krojaštvo — zaloga oblek in perila
LOKA - ZIDANI MOST

ŽANE HALLER
gostilna
RADEČE pri Zidanem mostu

Franja Krieger - Dolinškova
sodavičarka
KRŠKO

BR. RUMPRET
tiskarna, knjigoveznica, zaloga uradnih tiskovin
KRŠKO

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenj. strankam in poslovnim prijateljem
STEGER DRAGO
slikar
KRŠKO ob Savi

VINKO BON
vinska veletrgovina
KRŠKO

JOSIP KRIVEC
trgovina mešanega blaga, nakup deželnih pridelkov
KRŠKO

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim gostom, odjemalcem in se za nadaljnjo naklonjenost priporoča
DERŽIČ KAROL
gostilničar in mesar
BREŽICE

Srečno in veselo novo leto želi
JOŽE BERLOŽNIK
splošno in umetno vrtnarstvo
BREŽICE

KAROLINA ROBAVS
gostilna
ŠMARTNO PRI LITIJI

ZRIMŠEK RUDOLF
brivec
LITIJA

DERŽIČ IVAN
pekarna
ŠMARTNO PRI LITIJI

MIRKO NOVAK
trgovina z mešanim blagom
ŠMARTNO PRI LITIJI

Mihael Žmavc
trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki
RAJHENBURG

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenj. odjemalcem in se za nadaljnjo naklonjenost priporoča
JOŠKO VAHČIČ
trgovina z mešanim blagom
VIDEM - KRŠKO

Srečno in veselo novo leto želi svojim gostom ter se v nadalje priporoča gostilna »PRI MEDVEDU
LUDVIK MEDVED
SV. PETER — ZIDANI MOST

Maček Ivan
mesar — gostilničar
ŠMARTNO PRI LITIJI

Srečno novo leto želi
FRANC DOBRAVEC
dimnikar
LITIJA

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenj. gostom in se za nadaljnjo naklonjenost priporoča
MATKO PISKAČ
brivec
ŠMARTNO - LITIJA

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenj. odjemalcem in se za nadaljnjo naklonjenost priporoča
Valentin Kozlevčar
mesar in prekajevalec
RAJHENBURG - KRŠKO

Vojko in Jela Šribar
restavracija na pošti
LITIJA

M. PRESKER
trgovina z mešanim blagom
RAJHENBURG

Ignac in Rezi Jug
»HOTEL TRIGLAV«
SEVNICA

JOŽEF in JOŽEFA MERC
kolodvorska restavracija
SEVNICA

ANDREJ VODIČAR
splošno krojaštvo
LITIJA

KUŠAR JULIJ
splošno čevljarstvo
LITIJA

PREŽELJ LJUDMILA
parna pekarna
LITIJA

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenj. odjemalcem in poslovnim prijateljem
ALOJZ TRATNIK
mesar
RAJHENBURG

„PETA“ družba z o. z.
tvornica lesenih pet in drugih lesenih izdelkov
RADEČE PRI ZIDANEM MOSTU

Veselo in srečno novo leto želi vsem svoji mcenj. gostom
HOTEL JUVANČIČ
ZIDANI MOST

Srečno in veselo novo leto vošči vsem svojim cenj. obiskovalcem in se priporoča za nadaljnjo naklonjenost
KOLODVORSKA RESTAVRACIJA ZIDANI MOST
in HOTEL „MARIBORSKI DVOR“ V MARIBORU
TOMO MAJER

JOSIP HOLY
diplomirani lasničar, frizer za dame in gospode
BREŽICE — podruž. Rog. Slatina

Srečno novo leto želi cenj. strankam
Gustav Paidasch
frizer za dame in gospode
BREŽICE

Srečno novo leto želi
KORENT JAKOB
hotel »Narodni dom«
BREŽICE

Julijana Verbič
trgovina z mešanim blagom
SEVNICA

KASTELIC IVAN
splošno čevljarstvo
LITIJA

BLAŽ KIMOVEC
čevljarski mojster
LITIJA

JOŽE BORIŠEK
mesar, prekajevalec in gostilničar
LITIJA

ALOJZ VERHOVC
mesar in prekajevalec
LITIJA

BLAŽ JERIČEK
trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki
RAJHENBURG

VINKO GRABNAR
trgovina in gostilna pri kolodvoru
BREŽICE

FRANC URBAS IN BITENC
izdelovalnica kotlarskih izdelkov in avtogenično varenje
BREŽICE

BOGOVIČ FELIKS
mesarija
BREŽICE

MILER ANTON
čevljarstvo
BREŽICE

FRANC ZUPANC
mizarstvo
ŠMARJE — SEVNICA

FRANC TRUPEJ
gostilna — lesna trgovina
ŠMARJE — SEVNICA

ANTON GABRIČ
mesar
ŠMARJE — SEVNICA

VINKO in NEŽKA DOLENC
mesarija
ŠMARJE — SEVNICA

EDI SCHÖNER
splošno kleparstvo
RAJHENBURG

MARICA in MARTIN ROVAN
gostilna Schweiger
RAJHENBURG

MARTIN ZAVRŠNIK
brivec
RAJHENBURG

JOSIP SCHENER
mesar in posestnik
RAJHENBURG

FRANC ROSTOHAR
trafika
RAJHENBURG

LUDVIK KRŽIŠNIK
trgovina z usnjem in čevljarskimi potrebščinami
RAJHENBURG

FRANC MIKLAVČIČ
trgovina z mešanim blagom, zaloga opeke in kamnolom
RAJHENBURG

MARIJA RATHEY
pekarna — gostilna
RAJHENBURG

LOJZE in ROZI ERJAVEC
gostilna
RADEČE

Mr. ph. MIRKO HOČEVAR
lekarna pri »Mariji Pomočnici«
RADEČE pri Zidanem mostu

IVAN VODOPIVEC
brivec
ZIDANI MOST

LEOPOLD PERDIH
strojno ključavničarstvo, mehanična delavnica, avto-prevozništvo
LOKA pri Zidanem mostu

FERDO LAZNIK
strojno kolarstvo
želi vsem odjemalcem in prijateljem srečno in veselo novo leto ter se obenem še nadalje priporoča za cenjeno naklonjenost.
RADEČE pri Zidanem mostu

Mariborske čestitke

Restavracija »GRAJSKA KLET«
Grga Basletić
MARIBOR

FRANC X. WALLNER
tapetnik in dekorater
MARIBOR Grajski trg 6

I. mariborska pekarna
ADOLF BERNHARD
MARIBOR Aleksandrova c. 51

JOS. STERNAD
puškar
MARIBOR Aleksandrova cesta

ALBERT VICEL
specijalna trgov. s kuhinjsko posodo
MARIBOR Gosposka ul. 5

RAJKO ZOTTER
krojač
MARIBOR Vetrinjska ul. 11

FRANC NEGER & SIN
tovarna šivalnih strojev in koles
MARIBOR Slovenska ul. 29
Prodajalna: Vetrinjska ul. 17

»ELEGANCE«
damski salon klobukov
MARIBOR Aleksandrova c. 13

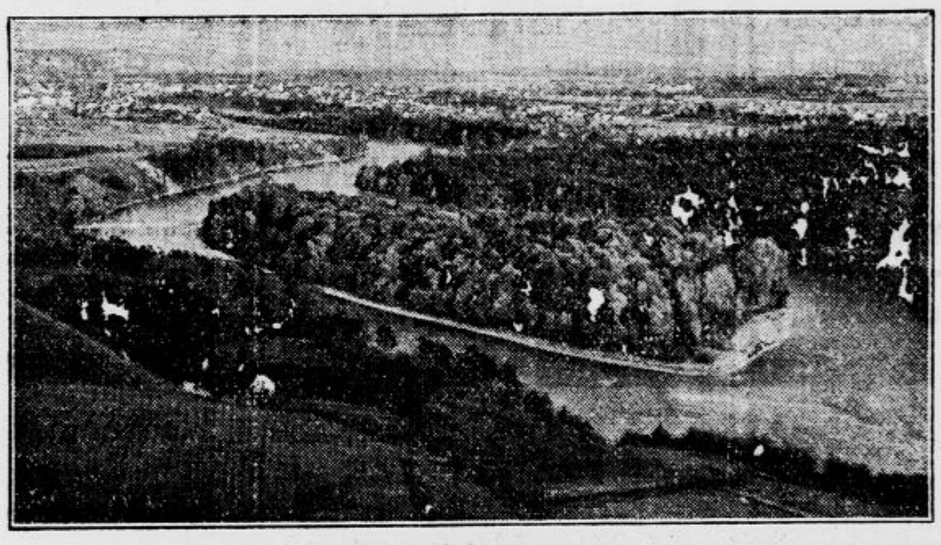
KAROL PREIS
zaloga pohištva in preprog
MARIBOR Gosposka ul. 20

FRANC WEILER, Bilerbekov nasl.
trgovina barv in parfumerije
MARIBOR Gosposka ul. 29

FRANC GERT
svečarna in medičarna
MARIBOR Gosposka ul. 13

Jakob Perhavec
trgovina alkoholnih pijač
MARIBOR

Mariborski otok

2

ANTON TAVČAR
tovarna mesnih izdelkov
MARIBOR Jurčičeva ulica

„Ljudska samopomoč“
v Mariboru

FRANC FILIPIČ
mesarija
MARIBOR Jurčičeva ul. 8

ZORIĆ ANTE
Jadranska klet
MARIBOR

Srečno novo leto želi
MAKS PUCHER
Modni predmeti za dame in gospode, perilo, platno, belo blago, pletenine in drobno blago
MARIBOR Gosposka 19

SREČKO PIHLAR
manufakturna trgovina
MARIBOR Gosposka ul. 5

M. VRHUNC
specerija, delikatesa, glavno zastopstvo kvasa P. Teslič, Sisak in slada za pekarje
MARIBOR Maistrova ul. 17

Fr. in Marija Zemljič
hotel in restavracija pri »Orlu«
MARIBOR Grajski trg

IVAN PEČAR
drože, kemikalije, parfumerija, foto-manufaktura
MARIBOR Gosposka ul. 11

W. WITLACZIL
pekarna
MARIBOR Grajski trg 8

ZLATA BRIŠNIK
trgov. s papir., galan. in knjigarna
MARIBOR Slovenska ul. 11

FELIX SKRABL
manufakturna trgovina
MARIBOR Gosposka ul. 11

A. PLATZER
trgovina s papirjem, knjigoveznica, kartonaža, modni časopisi, razprodaja
MARIBOR Gosposka ul. 3

JULIUS CRIPPA
trgovina z delikatesami in vinom
MARIBOR Slovenska ul. 3

ANTON PAŠ
modna trgovina
MARIBOR Slovenska ul. 4

V. WREGG
trgov. čevljev, J. Waidaherjev nasl.
MARIBOR Slovenska ul. 6

DRAGUTIN ČUTIČEVA vd.
puškarna
MARIBOR Slovenska ul. 18

VILKO BLATNIK
izdelovalnica vsakovrstnih čevljev
MARIBOR Gosposka 1

1934

Srečno in veselo novo leto želi
FRANC KORMAN nasl.
Na veliko! galanterija, pletenine in drobnine Na drobno!
MARIBOR Gosposka ulica 3

Srečno in veselo novo leto želi
DOLČEK in MARINI
MARIBOR Gosposka ulica 27

Srečno in veselo novo leto želi
FRANC CVERLIN
krojaštvo in konfekcijska trgovina
MARIBOR Gosposka ulica 32
ter se priporoča za nadaljnjo naklonjenost

MARKO ROSNER
Zaloga manufakturn. blaga
MARIBOR
Slovenska ul. 13 Telefon št. 2232
Samo na debelo!

1934

Srečno in veselo novo leto želi
EKSPORTNA HIŠA LUNA
(lastnik ALBIN PRISTERNIK)
trgovina galanterije, pletenin, vezenin, drobnarij in igrač
Na debelo! Na drobno!
MARIBOR Aleksandrova cesta 19

Srečno in veselo novo leto želi
ter se za nadaljnjo naklonjenost priporoča
JOSIP SULIČ
čevljarski mojster, trgovina z lastnimi izdelki
MARIBOR Aleksandrova c. 30

Srečno in veselo novo leto želi
F. BERNHARDOV SIN: Imejitelj
GUSTAV BERNHARD
zaloga stekla in porcelana
MARIBOR Aleksandrova cesta 17

Adalbert Gusel
veležganjarna, izdelovanje likerjev in sadnih sokov
MARIBOR

Hotel „MERAN“ Maribor

PAVEL KüHAR
modna in manufakturna trgovina
MARIBOR Aleksandrova c. 9

IVAN KRAVOS
Kovčegi, ročne torbice, aktovke, listnice, denarnice, nahrbtniki, gamaše itd.
MARIBOR Aleksandrova c. 13

HOTEL »PRI ZAMORCU«
PAVLA JANČAR
MARIBOR Gosposka ul. 30
Telefon 13

Srečno in veselo novo leto želi
PUGEL & ROSSMANN
veletrgovina z vinom
MARIBOR Trg Svobode 3

KAVARNA CENTRAL
Ida Stickler
MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 6

MARTINC & STRAUSS
trgovina modnega in kratkega blaga
MARIBOR
vogal Gosposke ulice in Glavni trg

„Transport“
MEDNARODNI PREVOZI
MARIBOR

INŽ. ARH. JELENC & INŽ. ŠLAJMER
GRADBENO PODJETJE IN TEHNIŠKA PISARNA D. Z O. Z.
MARIBOR, telef. 2212, VRAZOVA ULICA ŠT. 11

Kavarna „ASTORIA“
LOJZE STREHAR
MARIBOR

Podružnica »Jutra« Maribor

Točno plačuj „Jutru“ naročnino — varuj svojcem zavarovalnino!

Tiskovna zadruga Maribor

Maribor in Celje

MATIJA MESARIČ
krojač
MARIBOR — Krčevina 236
Tomšičeva cesta 6

J. JELLENZ
trgovina z usnjem
CELJE
Podružnica Slovenjgradec

LOJZKA SOVINEK
mlekarna
CELJE — Aškerčeva ul. 4

KARL LOIBNER
špecerija in delikatesa
CELJE — Kralja Petra cesta 17

J. V. LEGAT
trgovina z mešanim blagom
MARIBOR — Meljska cesta 57

MIKEC MIHAEL
pekarna
MARIBOR — Kettejeva ul. 22

ANTON ZONTIČ
izdelovalec čevljev
CELJE — Gosposka ulica

V. DEČKO
delikatesa »Pri Turistu«
CELJE

DROFENIK ALOJZ
špecerija — kolonijale
CELJE — Kralja Petra cesta

DOGŠA JOSIP
čevljar
MARIBOR — Tržaška cesta 8

KOŠIR ANTONIJA
gostilna
MARIBOR — Meljska c. 33

Martin Orehovc
krznar
CELJE — Gosposka ulica 14

Josip Gorenjak
gostilna »PRI JELENU«, lastna mesarija in prekajevalnica
CELJE — Kralja Petra c. 37

ALOJZ KROFLIČ
mesarski mojster
CELJE — Glavni trg

V. VOŠINEK
trg. z usnjem in izd. gor. del. čevljev
MARIBOR — Koroška cesta 13

JOS. TICHY I DR.
elektrotehnično podjetje
MARIBOR — Slovenska ul. 16

VIHER VIKTOR
mesarija
MARIBOR — Ruška cesta 8

Franc Goričan
civilni in vojaški krojaški mojster
CELJE — Dečkov trg 4

MARIJA FABIAN
prva specijalna trgovina s čokolado in bonboni
CELJE — Aleksandrova 2

FRANJO DOLŽAN
galanterijsko in stavbno kleparstvo, konc. vodovodni instalater
CELJE — Za kresijo 4

VELOPROMET
Anton Antončič
MARIBOR — Slovenska ul. 6

MAKS USSAR
vodovod. inštalacija in centr. kurjava
MARIBOR — Gregorčičeva 17

IVAN IN HELENA KVAS
klobučar — modistinja
MARIBOR — Aleksandrova c. 32

FRANJO KALAN
trgovina premoga in drv
CELJE

ANTON ROBEK
gostilna »BRANIBOR«
CELJE — Kralja Petra c. 41

IVAN MASTNAK
konfekcijska in manufakturna trgovina ter izdelovalnica oblek
CELJE — Kralja Petra c. 15

N. JAHN
modistinja dam. klobukov na izbiro
MARIBOR — Stolna ul. 2

»CVETLIČNI DOM«
Ivan Jemec
MARIBOR

IVANA RAČIČ
restavracija Gambrinus
MARIBOR — Gregorčičeva ul. 29

A. SPRAGER
elektrotehnično podjetje
MARIBOR — Kopitarjeva ul. 12

ŠTEFAN TURK
mesar
CELJE — Spodnja Hudinja

FRANC BELAK
oblastveno konces. inštalacijsko podjetje za elektriko, centralne kurjave in toplovodne naprave
CELJE — Prešernova ul. 3

F. KÖNIG
trgovina z galanterijo in igračami
CELJE — Krekov trg 4

FRANC FILIPIČ
pečar
MARIBOR — Mlinska ul. 31

VLAHOVIČ LJUDEVIT
mesar
MARIBOR — Aleksandrova c. 40

NIKO FURMAN
krojaški atelje
STUDENCI — Kralja Petra c. 25

PETER TOMAŽIČ
sodar
MARIBOR — Cvetlična ul. 35

Srečno novo leto želi
GREGL ANTON
kovaški mojster
CELJE — Ljubljanska cesta

FRANC KAGER
pasar, zlatar in optik; delavnica za cerkveno umetnost
CELJE — Gosposka ulica

Miha in Kristina Kus
gostilna in restavracija
CELJE — Glavni trg

JOŽEF HOLZKNECHT
mesarija
STUDENCI — Kralja Petra c. 32

JUSTIN GUSTINČIČ
mehanična dela, lastna poniklovalnica zavod za emajliranje
MARIBOR — Tattenbachova ul. 14

Anton Hofbauer
trgovina z usnjem, čevljarskimi potrebščinami in vsem v to stroko spadajočim orodjem
CELJE — Gosposka ul. 6

Hohnjec Viktor
mesar
CELJE — Glavni trg

Oblastveno konc. stavbno podjetje
Alojzij Kališnik
mestni stavbnik
CELJE — Glavni trg 18-II

ANDREJ MACAROL
pekovski mojster
MARIBOR — Meljska c. 14

KAREL ROBAUS
luksuzpekarna
MARIBOR — Koroška c. 24

MARIJA SIEBER
spec. trg. z rokavicami in stezniki
MARIBOR — Glavni trg 14

FRANC REICHER
modni atelje
MARIBOR — Tržaška c. 18

MILOŠ OSET
špecerijska in kolonijalna engros trgovina
MARIBOR — Glavni trg
Telefon 2173—2790 — Brzojavni naslov: OSET

Srečno novo leto želi
Zvezna tiskarna in knjigoveznica, redakcija in uprava „NOVE DOBE“
V CELJU

GRANDUČ ALOJZIJ
modno krojaštvo
MARIBOR — Mlinska ul. 1

IVAN SLUGA
veletrgovina s surovinami in tovorni prevozi
MARIBOR — Tržaška c. 22, tel. 22-72

IG. JAN
urar in draguljar
MARIBOR — Glavni trg 23

PETER KOLARIČ
čevljarstvo
MARIBOR — Meljska c. 33

Restavracija pri Glavni pošti
Terezija Pavlič
gostilničarka
MARIBOR — Stolna ulica 10

IVAN BEZJAK
tovarna bučnega olja
FRAM

Srečno novo leto
želi vsem cenjenim naročnikom
ANTON JAKAC
čevljarna
MARIBOR — Slovenska ul. 24
ter se za nadaljnjo naklonjenost priporoča.

JAKOB LAH
modna in konfekcijska trgovina
MARIBOR — Glavni trg 2

GOVEDIČ FRANC
čevljarstvo
MARIBOR — Frankopanova 10

ŠTEFAN BREMEC
modno krojaštvo
MARENBERG

Leopold Gusel
trgovina mešanega blaga
MARIBOR — Koroška cesta 16

Srečno novo leto želi
vsem cenjenim naročnikom
FERDO BABIČ
stavbno in umetno ključavničarstvo
MARIBOR — Židovska ul. 4
ter se za nadaljnja naročila priporoča

Srečno novo leto želi
ŠTEFAN KOTER
umetno mizarsko podjetje
MARIBOR — Mlinska ul. 29

JOSIP PESEK
trgovina z mešanim blagom
MARIBOR — Fochova ulica

MINAŘIK PAVEL
trgovina z meš. blagom in lesom
VUHRED — Sv. Anton na Pohorju

ANTON GLAS
parna pekarna
MARIBOR — STUDENCI

Srečno novo leto želi vsem cenjenim naročnikom
Jos. Höfer
trgovina z muzikalijami, godbenimi instrumenti in gramofoni
MARIBOR — Ulica 10. oktobra 2

Srečno novo leto želi vsem cenjenim gostom
Ernst in Ana Birtič
restavracija »Pri Klavnici«
MARIBOR — Ob Brodu 2

Srečno in veselo novo leto želita vsem svojim cenj. gostom in se priporočata
Marija in Josip Kolarič
gost. restavracije »Vlahovič«
MARIBOR — Aleksandrova c. 38

MRAVLJAK PETER
veleposestnik, trgovec z rezanim in stavbenim lesom in žaga
VUHRED

IGNACIJ TOPLAK
dipl. specijalni damski krojaški salon
MARIBOR

CELESTINA WIDMOSER
gostilna in prenočišča
VUHRED

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1934 ŽELI

HERMAN WöGERER
veleklavnica, tovarna klobas, mesnih izdelkov, masti in konzerv
MARIBOR

MIHAEL HOHNJEC
TOVARNA MESNIH IZDELKOV
MARIBOR — KRČEVINA 31
Prodajalna Maribor, Glavni trg 11 in Meljska cesta 26.

JOSIP JAKLIČ
špedicija, carinjenje in mednarodni transporti
MARIBOR

Trgovina z lesom in stavb. materijalom
Telefon 2042

MESTNI STAVBENIK
Rudolf Kiffmann
MARIBOR, Meljska cesta št. 25

Zaloga Sourié vezanih lesenih plošč
Telefon 2042

Čestitke iz Celja

HOTEL »HUBERTUS«
Bernardi Drago
CELJE Gosposka ulica

STOBER & GUČEK
čevljarstvo
CELJE Gosposka ul. 24

Srečno novo leto želi
M. Oswatitsch
veletrgovina s premogom
CELJE
KRALJA PETRA CESTA

HELENA KRUŠIČ
kavarna »Evropa«
CELJE

JOSIP PLEVČAK
čevljarski mojster
CELJE Kralja Petra c. 28

M. A. MISJA
gostilna »LIVADA«
CELJE Cesta na Grad

Ivan Ravnikar
špecerija in kolonijalna veletrgovina — uvoz petroleja in bencina
CELJE

USAJ ANDREJ
gostilna »Skalna klet«
CELJE

F. in Beti Krašovec
pekarna in branjarija
CELJE Cesta na Grad 20

IVAN ŽELEZNIK
brivski in frizerski salon
CELJE Kralja Petra c. 14

JOSIP KOŠTOMAJ
čevljarski mojster
CELJE-GABERJE Tovarniška 10

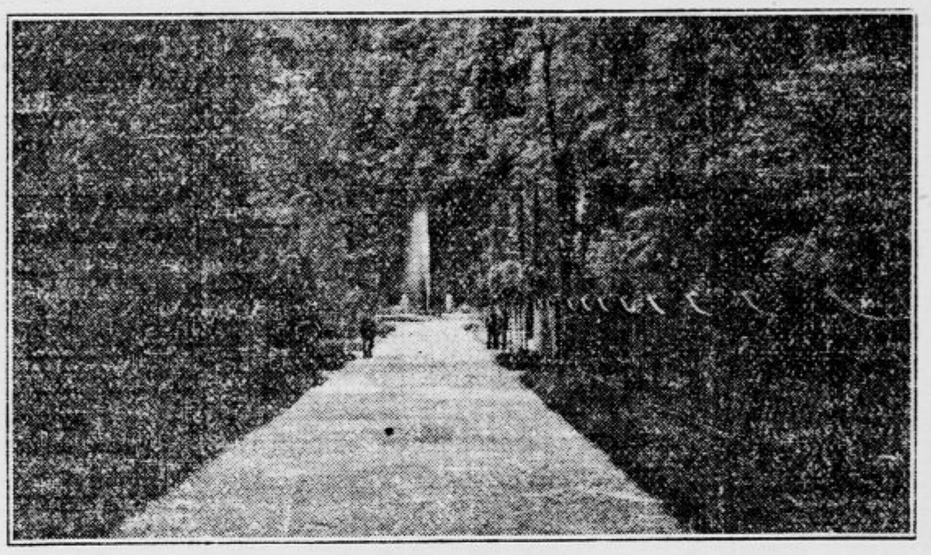
RUDOLF NOVAK
lončar in pečar — izdelovanje glinastih peči itd
CELJE Mariborska 10

JOSIP JAGODIČ
špecerija
CELJE, Glavni trg
podružnica Gubčeva ulica

VALENTIN HLADIN
manufakturna trgovina
CELJE Prešernova ulica

VINCENC JANIČ
pekarna
CELJE Gosposka ul. 23
(gostilna Babno pri Celju) točijo se vina iz lastnih vinogradov

INKRET LEO
instalacijsko podjetje in centralne kurjave
CELJE Dečkov trg 2

Celje — park

Elektrotehnično in mehanično podjetje, zaloga koles, šivalnih strojev ter nadomestnih delov
DRAGO GAMS
CELJE Mariborska cesta 16
Podružnica: Prešernova ul. 16. Telef. inter. 172.

IVAN REICHER
mesar (Hotel Škoberne) — stojnica Glavni trg
CELJE

Strojno mizarstvo
ANTON ZUPANČIČ
CELJE Gosposka ulica št. 19

JOS. KRELL
športna trgovina
CELJE Kralja Petra c. 8

IGNAC GRILEC
mizarstvo, obstoječe od l. 1907.
CELJE-Gaberje Prečna ul. 1

SLAVKO ŠAFAR
špecerija in kolonijale
CELJE Kralja Petra c. 24

Rozalija Stegu
hotel in restavracija »STEGU«
CELJE - ZAGRAD
Telefon 221

FANI LEBIČ
restavracija hotel »BELI VOL«
CELJE Kralja Petra cesta

Srečno novo leto želi
Štefan Haselbach
celjska avto-strojna delavnica
CELJE Ljubljanska c. 11

Rafael Salmič
trgovina z urami, zlatnino in optičnimi predmeti
CELJE Narodni dom

FR. STRUPI
veletrgovina stekla in porcelana
CELJE Kralja Petra c. 16

R. Grobelnik
CELJE
gledališki frizer
Centrala: Glavni trg 17
Filiala: Higica poleg hotela Evrope, kopalnica, pedikura

Karol Koštomaj
stavb. in galanterijsko kleparstvo
CELJE Gaberje

HOTEL IN RESTAVRACIJA »UNION« (Celjski dom)
M. SILIČ
CELJE Krekov trg 2

MATEVŽ BELAJ
gostilna in trgovina z živino
POLULE PRI CELJU

HENRIK OBLAK
mehanična delavnica
CELJE Ozka ul. 3

Prekajevalnica JUNGER
CELJE Prešernova ulica 8

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenjenim gostom ter se za nadaljno naklonjenost priporoča
na novo renovirana znana
Kavarna „MERKUR“
IGNACIJ LEBIČ, kavarnar
CELJE, KREKOV TRG ŠT. 5 — Telefon 250

KNJIGARNA, UMETNINE IN MUZIKALIJE
Karl Goričar
vdova
CELJE,
KRALJA PETRA CESTA 7
Zaloga papirja in pisalnih potrebščin

Hotel „Pošta“
Franc Rebeuschegg
CELJE,
AŠKERČEVA ULICA 1

FRANC JURIČ
strojno mizarstvo
CELJE Mariborska 14

ANTON PERMOZER
gostilna in mesarija
CELJE Gaberje

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenjenim gostom, in se za nadaljnjo naklonjenost priporoča
Buffet-restavracija „NA-NA“
CELJE

L. KNECHTL
krznar, nakup kož vseh divjačin po najvišjih cenah
CELJE Slomškov trg

FRANJO KUNŠEK
FOTOGRAF
CELJE, Cankarjeva ulica 9

„FENIX“, Celje
tvornica usnjenih izdelkov, kakor dokolenice, aktovke, damske torbice, kovčegi, gornji deli za čevlje itd.

VINKO KUKOVEC
STAVBNO PODJETJE, TESARSKI MOJSTER, TRGOVEC Z LESOM IN PARNA ŽAGA
CELJE - LAVA

Mihael Dobravec
slikar
CELJE Glavni trg 15

Srečno novo leto želi I. jugoslovenska tovarna tehtnic in ključavničarstvo ter koncesijonirana instalacija vodovodov
IVAN REBEK
CELJE, MARIBORSKA CESTA

Iv. in Bog. Naraks
sodavičarja
CELJE - ŽALEC

Savinjski in šaleški koledniki

MAKS in FANI SENICA
gostilna — pekarna
ŽALEC

FRANC WEISS
fotograf
POLZELA

JOSIP KOZLEVČAR
mesar in prekajevalec
ŠOŠTANJ

PETER VOZLIČ
pekarna
POLZELA

RUDOLF ZUPANC
klepar
VELENJE

FRANC in IVANA ZORMAN
točilnica in delikatesa
ŽALEC

LEGNER IVAN in nasl.
ključavničarstvo in avtodelavnica
GUŠTANJ

ROZA IVAN KUNST
ŠOŠTANJ

VODLAK ELIZABETA
trgovina
POLZELA

ANTONIJA PAVLINC
trafika — branjerija
VELENJE

RUDOLF in JOSIPINA HROVAT
mesar in gostilničar
ŽALEC

BEVC KARL
trgovina z mešanim blagom
GUŠTANJ

LENART ALOJZIJ
brivski salon
ŠOŠTANJ

JOSIP ROJNIK
trgovina z mešanim blagom
POLZELA

JOS. DEMŠIČ
trgovina z mešanim blagom
VELENJE

HINKO SADNIK
izdelovanje cementnih izdelkov
ŽALEC

MIROSLAV TASSOTTO
frizer in vlasuljar
GUŠTANJ

HOTEL »UNION«
ŠOŠTANJ

AVG. in R. CIMPERMAN
mesar — gostilničar
POLZELA

ČEDE IVAN
pekarna
VELENJE

VINCENC KVEDER
trgovec
ŽALEC

MIHAEL ZAVODNIK
pekarna
GUŠTANJ

ANICA ŽGANKOVA
gostilna
SV. PETER V SAV. DOLINI

IVAN SCHMIDT
splošno čevljarstvo
SLOVENJGRADEC

HUDALES MARTIN
čevljarstvo
VELENJE

IVAN SADNIK
kleparstvo
ŽALEC

SCHATTER JOSIP
slikarstvo in pleskarstvo
GUŠTANJ

SLAVKO ČVENK
gostilna in mesarija
SV. PETER V SAV. DOLINI

ANTON DEBELAK
modno krojaštvo
SLOVENJGRADEC

MELHIOR in ANTONIJA MRAZ
restavracija »Rudniški dom«
VELENJE

ŠTEFAN IN LENČKA ZAGODE
restavracija pri kolodvoru
ŽALEC

KLUN JANKO
trgovina z mešanim blagom
PREVALJE

JOSIP LEVOVNIK
izdelovanje vsakovrstnih sportnih, plezalnih in navadnih čevljev za dame in gospode SLOVENJGRADEC

FRANC REDNAK
pečarski in lončaraki mojster
VELENJE

VIKTOR PILIH
trgovec
ŽALEC

SENICA-VIVAT
gostilna in mesarija
MEŽICA

1934

VEKOSLAV ROTTER
modni atelje za dame in gospode
SLOVENJGRADEC

KAROL TISCHLER
VELENJE

J. PRAH
gostilna in trg. z mešanim blagom
ČRNA PRI PREVALJAH

Ivan Srebotnjak
lesna industrija
SV. PETER v Sav. dolini

KAREL ROJNIK
SLOVENJGRADEC

FRANC VERŠNIK
gostilna — mesarija
GORNJI GRAD

CELESTINA WIDMOSER
gostilna in prenočišča
VUHRED

IVAN ŠILIH
pekarna
SLOVENJGRADEC

JOSIP in MARIJA TAJNŠEK
lesna trgovina, gostilna
VELENJE

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem in se za nadaljnjo naklonjenost priporoča
JOSIP PRISLAN
trgovina z mešanim blagom
GORNJI GRAD

Srečno novo leto želita svojim cenj. gostom in prijateljem ter se priporočata
Šribar
Alojz in Berta
restavracija
Sv. Peter v Sav. dol.

PETER MAGERL
lesna industrija
POLJČANE

VINKO PUNCER
trgovina z mešanim blagom
SLOVENJGRADEC

IVAN HOFINGER
brivec
VELENJE

MAKS ŠUMER
mesar
POLJČANE

IVAN BRUNKER
tapetništvo — izdelovanje žime
SLOVENJGRADEC

MAJCEN RUDOLF
mizarstvo
VELENJE

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenj. odjemalcem in poslov. prijateljem ter se priporoča v nadalje
JOSIP PEČOVNIK
pekarna
GORNJI GRAD

IVAN UŠENIČNIK
trgovec
POLJČANE

IGNAC SMEH
slikar in pleskar
SLOVENJGRADEC

ANTON VALENČAK
trgovina z mešanim blagom, gostilna
VELENJE

M. ŠUMER
trgovina z mešanim blagom, usnjem in železom, dobava dolomitnega peska iz lastnih kamnolomov
POLJČANE

ALFRED GEUER
pekarna
PEKELJ - POLJČANE

KARL SIMA
trgovina z mešanim blagom
PEKEL-POLJČANE

KRIČEJ JOSIP
splošno sedlarstvo in tapetništvo, izdelovanje gal. predmetov in deželnih plaht
VELENJE

Srečno novo leto želi cenj. gostom in potnikom
GOLL KARL
hotel in kavarna
Na novo preurejena kavarna
SLOVENJGRADEC

Točno plačana naročnina, gladko izplačana zavarovalnina.

JOSIP KAC
krojaštvo za civil in uniforme
DRAVOGRAD

IVAN VIZOVIŠEK
trgovec
ŽALEC

HETCL JOSIP
čevljarstvo
DRAVOGRAD

Vekoslav Viborny
damski in moški frizerski salon
SLOVENJGRADEC

PODBERŠNIK FRANJO
trafika
DRAVOGRAD - MEŽA

FRANC in FRANJA PRIVOŠNIK
gostilna in zaloga opeke tov. Bon, Vel. Kikinda
SV. PETER V SAV. DOLINI

BATA D. D.
podružnica
SLOVENJGRADEC

ALOJZ MAKOVEC
mizarstvo
DRAVOGRAD

SREČNO NOVO LETO ŽELI
Viktorija Josipina Zipkin
GORNJI GRAD
CARIGRAD

Franc Žmavc
gostilna, prenočišče, kegljišče in avtogaraža
GORNJI GRAD

IVAN ROJNIK
SLOVENJGRADEC

Eliza Paternuš
mesarija in gostilna
DRAVOGRAD

V. M. Rozman
manufaktura in mešano blago
SLOVENJGRADEC

Srečno in veselo novo leto želi svojim cenj. gostom ter se za nadaljnjo naklonjenost priporoča
„Hotel Komauer“
mesarija in restavracija
DRAVOGRAD

JURIJA GROFA TURNSKEGA JEKLARNA NA RAVNEH
DELNIŠKA DRUŽBA GUŠTANJ

„BATA“
ŠOŠTANJ

Slov. Bistrica, Konjice, Laško in Ptuj

IVAN ŽURMAN
pekarna
SLOV. BISTRICA

KAROL PRISTONIK
čevljarski mojster
SLOV. BISTRICA

Srečno in veselo novo leto želi vsem odjemalcem
ANTON MARČIČ
usnjar
SLOV. BISTRICA

JOSIP PELKO
urar
SLOV. BISTRICA

FRANC ERJAVEC
usnjarna
SLOV. BISTRICA

ROPIN KAROL
trgovina z mešanim blagom
SLOV. BISTRICA

VIKTOR MAČEK
trg. s špecerijo, železnino in manuf.
SLOV. BISTRICA

DRAGO FRITZ
modni atelje za dame in gospode
SLOV. BISTRICA

FILIPITSCH ŠTEFAN
gostilna in mesarija
KONJICE

TINKA BUKOVEC
strojno pletilstvo
SLOV. BISTRICA

O. J. LANG
mesar in gostilničar
SLOV. BISTRICA

Mihael Rasteiger
mesar
SLOV. BISTRICA

GRIČNIK MARTIN
krojač
SLOV. BISTRICA

MAKS SUTTER
gostilna
KONJICE

ANTON MARINŠEK
zaloga čevljev lastnega in tovarniškega izdelka
SLOV. BISTRICA

IVO PRISTOVNIK
nakup in prodaja dežel. pridelkov
SLOV. BISTRICA

JAKOB PAUŠA
sodarski mojster
SLOV. BISTRICA

FRANC BLAŽEVIČ
pekarna
KONJICE

ANTON PEMIČ
trgovina z mešanim blagom
SLOV. BISTRICA

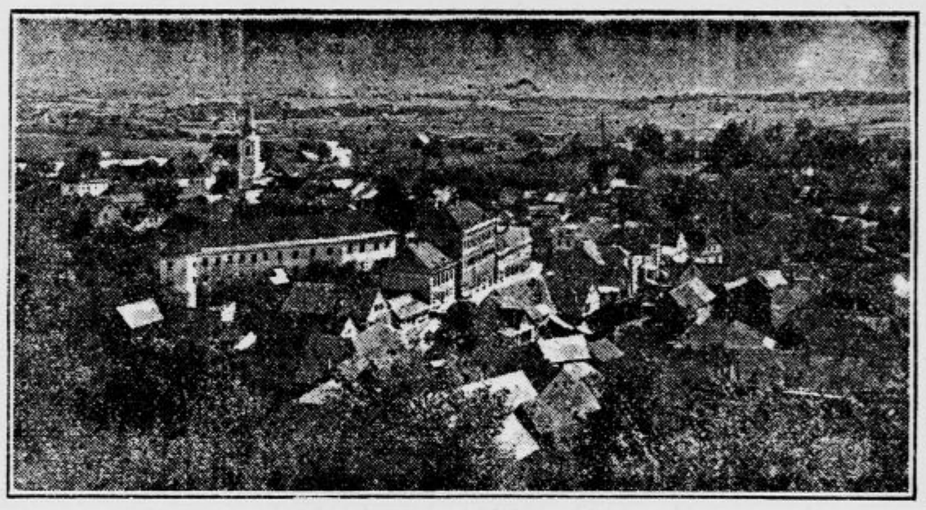
KRULC JOSIPINA
Hotel »Beograd« — restavracija
SLOV. BISTRICA

IVAN ŠTRUCL
pekarna
SLOV. BISTRICA

RIHARD MÜLLER
trgov. z meš. blagom, prodaja: Portland in Roman cementa, živega in gašenega apna
SLOV. BISTRICA

DOBNIK HENRIK
ključavničarstvo
KONJICE

Srečno novo leto želi
L. LAURICH
tovarna usnja
KONJICE

Slovenska Bistrica

OBAL ALEKSANDER
trgovec
LAŠKO

Srečno in veselo novo leto želi
„A L F A"
industrija čevljev
KONJICE

Srečno novo leto želi
„HOTEL SAVINJA"
LAŠKO

FRANC GOLOGRANC
gradbeno podjetje
SLOV. KONJICE

Srečno in veselo novo leto želi
CIUHA JOSIP
gradbeno podjetje
LAŠKO

HANS ZOTTEL
trg. z manufakturo, špecerijo, železnino in deželnimi pridelki
KONJICE

A. RADIČ
frizer
KONJICE

PETRIN HENRIK
avtotaksa
KONJICE

JOSIP NOVŠAK
brivski salon
LAŠKO

STANDARD OIL COMPANY OF JUGOSLAVIA
sklad. in zastop. - avtotaksa, avtošp.
R. TONEJC — PTUJ

K. HREPEUNIK
trgovina z mešanim blagom
KONJICE

FRIM JOSIP
modno krojaštvo
KONJICE

ALOJZIJ PRINČIČ
trafika in trgovina s sadjem
LAŠKO

JOŽE PEGANC
čevljar
LAŠKO

R. J. PETEK
trgovina vseh vrst stekla in porcelana
PTUJ — Panonska ulica

K. HASENBÜCHEL
trg. z usnjem in čevlj. potrebščinami
KONJICE

MARTIN PLEMENITAŠ
pekarna
KONJICE

ANTON URŠIČ
fotoatelje
LAŠKO

JUG GAŠPAR
čevljar
LAŠKO

RUDOLF FIJAN
mesar
BREG PRI PTUJU

HERMAN PERSCHENONIGG
trg. vrtnarstvo, trgovina s sočivjem in južnim sadjem
KONJICE

ANICA OTOREPEC
trgovina
KONJICE

KONRAD KVARTIČ
krojaški mojster
LAŠKO

ŠIPEK JOSIP
ključ. mojster in vodovodni inštal.
LAŠKO

FRANC IGLIČ
trgovina z mešanim blagom
Na drobno! — Na debelo!
BREG PRI PTUJU

IGNAC in MARIJA PENIČ
gostilna in mesarija
KONJICE

JAKOB JOŽEF
čevljarstvo
KONJICE

VILJEM VIDALI
čevljarski mojster
LAŠKO

MATILDA STANITZ
gostilna
BREG PRI PTUJU

ANTON PETEK
trgovina z mešanim blagom
KONJICE

Mr. Ph. V. Prorazil
lekarna pri »Mariji pomagaj«
KONJICE

KAROL in FANI SOMMER
pekarna — delikatesa
LAŠKO

Franjo Šauberger
stavbeno in galanterijsko kleparstvo
LAŠKO

FRANC URBAN
mesar in prekajevalec
PTUJ

JOS. OSOLIN
lesna trgovina
LAŠKO

JULIJ ŽILAVEC
mesarija
PTUJ

Srečno novo leto želita svojim cenj. gostom ter se za naklonjenost še nadalje priporočata
JOŽA in MAGDALENA IGRIČNIK
HOTEL TADINA
LAŠKO

FRANC SORČNIK
mesar in gostilničar
SLOV. BISTRICA

IVAN in KATI ŠKET
gostilna in mizarstvo
LAŠKO

ANTON BRENČIČ
trgovina z železnino, zaloga orožja in municije
PTUJ
Na drobno! — Na debelo!

Okrajna hranilnica
v
Slov. Bistrici

IG. BOCK
konc. elektr. podjetje, trg. električnih šival. strojev, koles-motorjev in brzoparilnikov, elektr. in drug. potrebšč.
SLOV. BISTRICA

ALFONZ KAISERSBERGER
sedlar in tapetnik
PTUJ — Muršičeva ul. 12

SNOJ & URBANČIČ
veletrgovina z galanterijo in konfekcija perila
PTUJ

FRANJO KAC
trgovina z mešanim blagom
SLOV. BISTRICA

ALOJZ RRENČIČ
manufaktura, drobnjarija, pletenine in krojaške potrebščine
PTUJ — (Nasproti pošte)

Iz Slovenskih goric

LJUDEVIT MURKO
strojno mizarstvo
PTUJ Cankarjeva ul. 4

EDUARD RASTEIGER
obl. kon. instalater vodovodov
PTUJ Aškerčeva ul. 12

ALEKSANDER RAJH
krojač
BUDINA PRI PTUJU

ALOJZIJ PINOZA
urar in draguljar
PTUJ Krekova ulica 5

IVAN KRISTANIČ
kroj. atelje in izdel. usnj. suknjičev
PTUJ Cankarjeva ul. 4

KONRAD NEKOLA
frizerski salon za dame in gospode
trajno kodranje
PTUJ Cankarjeva ul. 9

ROZALIJA PAVLIČ
brivski in česalni salon za dame in gospode
PTUJ Prešernova ulica

IVAN CVIKL
manufakturna trgovina
PTUJ

Štefan BRODAR
Ormož

R. M. MATZ
kavarna in restavracija »Evropa«
avtotaksa in avtoekspedicija
PTUJ Florjanski trg

FRANC NEDOG
modna trgovina
PTUJ

FRIZERSKI SALON »LUIZA«
trajna in vodna ondulacija
PTUJ Slovenski trg 5

Zadružna elektrarna
za Ptuj, Breg in okolico v Ptuju,
r. z. z o. z

V. KODELLA IN DRUG
pekarna
PTUJ

JANKO in KUNI RAJH
modno krojaštvo za dame in gospode
PTUJ

IGNAC VAUDA
trgovsko in umetno vrtnarstvo
PTUJ

Chevrolet zastopstvo, Steyer kolesa, Vakuum olje
FRANJO SIREC
trgovina z motornimi kolesi, biciklI in šiv. stroji. Mehanična delavnica
PTUJ (Telefon 71)

M. MACUN
gradbeno podjetje
PTUJ

MONOPOLSKA VELEPRODAJA SOLI
A. SENČAR in SIN
veletrgovina s špecerijskim blagom, deželnimi pridelki — eksport jajc — zamenjava bučnega olja — zastopstvo Standard-Vacuum Oil Company of Jugoslavija — tovarna žveplenih izdelkov in žvepleno-apnene brozge: A. Jurca
Na debelo! nasl. MILKO SENČAR Na drobno!
Podružnica: PTUJ, Slomškova ulica 11

JOSIP MARŠIK
zdraviliška restavracija
RADENCI

Ptuj

Srečno novo leto želi vsem svojim odjemalcem ter poslovnim prijateljem
JOŽA HRASTELJ
trgovec
GORNJA RADGONA podruž. Sl. Radenci

malcem in se za nadaljnjo naklonjenost priporočata
Srečno in veselo novo leto želita vsem svojim cenjenim odje-
FRANC in HILDA ILEŠIČ
mesarija in prekajevalnica
GORNJA RADGONA

JOS. BENKO
tovarna mesnih izdelkov
MURSKA SOBOTA

MATEJ MIR
trafika
GORNJA RADGONA

IVAN PUHLIN
pekarna
GORNJA RADGONA

FRANC KOROŠEC ml.
trgovina špec. blaga in železnine
GORNJA RADGONA Sp. Gris

FRIC ZSILAVECZ
usnjarna
GORNJA RADGONA

RUDOLF STELCER
strojno mizarstvo
GORNJA RADGONA

E. HIBLER
restavracija »Pri kolodvoru«
GORNJA RADGONA

MARTIN BRENKOVIČ
stavbno in ornamentalno kleparstvo
PTUJ

MAKS WEISSENSTEIN
gostilničar, mesar, prekajevalnica ter trgovina z mesnimi izdelki
PTUJ

FRANC PODGORŠEK
mesar in prekajevalec
PTUJ

LEOPOLD RODOŠEK
naslednik Franc Urban
mesar in prekajevalec LJUTOMER

FRANC SERŠEN
veletrgovina
LJUTOMER

Milan SESSLER
veletrgovina
Ljutomer

Srečno novo leto želi
Gostilna PRI BRAČIČU
ROGOZNICA PRI PTUJU

M. SEMLITSCH-a nečak
ALOJZ KRAINZ
LJUTOMER
Tekstilna in špecerijska trgovina — Zaloga stavbnega in rezanega lesa — Tovarna opeke, umetni mlin in žaga — Posestnik vinogradov — Vino na debelo — Zaloga iz lastnih vinogradov Gresovščak, Slamnjak, Rinčetova graba, Ilovci-Hermanci in Gomila

Tovarna perila

Janez CVETIČ
Murska Sobota

FRANC PINTARIČ
mesarija
PTUJ Tyršev trg

Srečno novo leto želita
J. A. BERLIČ
restavracija »Pri Pošti«
PTUJ

RESTAVRACIJA »NARODNI DOM«
PTUJ

METOD SENČAR
prodaja usnjenih suknjičev, klobukov in sportnih čepic
LJUTOMER

FRANC SENČAR
trgovina mešanega blaga — Nakup jajc, masla, suhih gob in vseh poljskih pridelkov — Zamenjava bučnega olja
Avto-bencin postaja
LJUTOMER Mala Nedelja

VENČESLAV VILAR
LJUTOMER
Trgovina z železnino, zaloga smodnika, dvokoles, šivalnih strojev, delov za dvokolesa in šivalne stroje
Specerija in zamenjava raznih poljskih pridelkov

FRANC HOINIG, PTUJ
trgovina s kratko robo, pletenino, damsko in moško modno blago, konfekcija in zaloga čevljev

IGNAC POTERČ
strojno mizarstvo za pohištvo in stavbe
PTUJ Na skritem 9

R. KRUPAN
trgovina z električnimi potrebščinami
PTUJ Prešernova ul. 10

GUSTAV OZMEC
vinogradnik in trgovina z vinom
ORMOŽ

FRANC ŠTUCL
izdelovanje cementnih izdelkov, prodaja stavbenih potrebščin
ORMOŽ

BORIS VESELIČ
trgovina in vinogradništvo
ORMOŽ

Centrala občinskih opekarniških podjetij
GORNJA RADGONA

Arh. Fric Fekonja
pooblaščeni graditelj
Gornja Radgona

STANE CIVIDINI
česalni salon za dame in gospode, trajno kodranje las, ondulacije, vodno onduliranje ter barvanje las z L' Orientol Henné
Slatina Radenci
GORNJA RADGONA

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem in gostom in se za nadaljnjo naklonjenost priporoča
MARTIN RITONJA GOSTILNIČAR, MESAR, PREKAJEVALEC IN TRGOVEC
Gornja Radgona

PETER ROZMANIČ
manufaktura, špecerija, steklo, dež. pridelki
GORNJA RADGONA

Mnogo sreče, uspeha in zdravja v novem letu Vam želi
UPRAVA **ZDRAVILIŠČA SLATINA RADENCI**

Iz dolenjske metropole

TOVARNA PERILA JOŠKO POVH
želi srečno in veselo novo leto ter se priporoča za nadaljnjo naklonjenost vsem svojim cenjenim odjemalcem

Martin Hočevar
stavbeno podjetje
NOVO MESTO

Bata
NOVO MESTO Ljubljanska c. 6

ČETINC LADO
modni salon za dame in gospode se preseli z novim letom na Kraljevića Petra trg, Dilančeva ul. 1 in se priporoča še za nadaljnjo naklonjenost cenj. občinstvu
NOVO MESTO

Tivar
NOVO MESTO Ljubljanska c. 19

Dolmovič Ivan
avto-taksa
NOVO MESTO Telef. št. 8 all 15

VIKTOR KOZINA
NOVO MESTO

JOSIP KOBE
trgovec s špecerijo in delikateso
NOVO MESTO

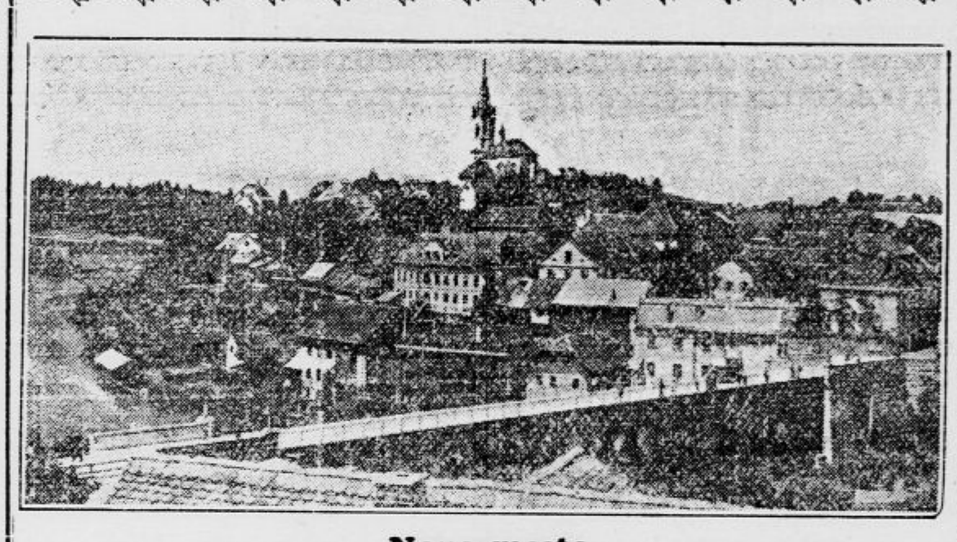
Srečno novo leto želi
JEVŠČEK KAROL
tovarna pohištva in sploš. mizarstvo
NOVO MESTO

Srečno novo leto želi
VIKTOR TOMAZIN
slikarstvo in pleskarstvo
NOVO MESTO

JURIJ PICEK
trgovina z železnino in špecerijo
NOVO MESTO

Srečno novo leto želi
FRANJO KASTELIC
trgovina
KANDIJA — NOVO MESTO

Josip Windischer
hotelir, mesar
in avtogaraža
Kandija — Novo mesto

Novo mesto

Srečno novo leto želi cenj. gostom
JOŽE HROVAT
gostilna E. Globevnik
NOVO MESTO

Franc Dolenc
mesar in prekajevalec
NOVO MESTO

Srečno novo leto želita
Franjo in Pavla
GROBOVŠEK
gostilna in prenočišče
NOVO MESTO (Gostil. Mogolič)

Podružnica Jutra
Novem mestu

ALOJZIJ MORE
sodavičar in posestnik, tovorni avtopromet
NOVO MESTO

Udovič & Lampe
strojno ključavničarstvo
NOVO MESTO

Srečno novo leto želi vsem cenj. gostom brivskega in damskega salona
IVAN SVETEC
zastopnik »Burgita«
NOVO MESTO

FRANC PLEŠKO
gostilna in trgovina
ŠMIHEL pri NOVEM MESTU

RUDOLF SMOLA
kavarna
NOVO MESTO

VALENTIN VEHOVNIK
zidarski podjetnik
NOVO MESTO

KOBE JULIJ
trgovina manufakturnega blaga
NOVO MESTO

Muntschitz Baltazar
lesna industrija, gostilna in avtotaksi
NOVO MESTO

ŠTIH ANICA
damski salon
NOVO MESTO

RUDOLF BRUDAR
modno krojaštvo
NOVO MESTO

ILIJA GOLEŠ
trgovina z manufakturo, pekarija in mesarija
NOVO MESTO

JOSIP ZURC
gostilna pri »Štemburju«
NOVO MESTO

JAKOB KRIŽKA
frizerski salon za dame in gospode, trajna in vodna ondulacija
NOVO MESTO

JURIJ VERBIČ
čevljarstvo in reklamni zastopnik
NOVO MESTO

PETRE ALOJZIJ
trgovec in gostilničar
DOLENJA STRAŽA

MIROSLAV MALOVIČ
stavbeno in pohištveno mizarstvo s strojnim obratom
NOVO MESTO

VENCELJ ŠKEDELJ
kolarstvo
NOVO MESTO Kandija

JOSIP KOS
knjigoveznica in trgovina s papirjem
NOVO MESTO

RIFELJ PETRINA
trgovina s steklenino, porcelanom in pletenino
NOVO MESTO

I. KALIŠNIK
trgovina s čevlji
NOVO MESTO Glavni trg

SLAVKO MAROLT
modno krojaštvo
NOVO MESTO

Srečno novo leto želi
HOTEL - RESTAVRANT
„KOKLIČ“
Filip Kaučič
NOVO MESTO

FRANC ERJAVEC
trgovina z usnjem in čevljarskimi potrebščinami
NOVO MESTO

JAKOB ŠTALCER
modno krojaštvo
NOVO MESTO

A. PAUSER
zaloga špecerijsk. blaga in železnine
NOVO MESTO

GRILC & KOMP.
čevljarska industrija
NOVO MESTO

Točno plačaj »Jutru« naročnino, varuj svojcem zavarovalnino!

L. KONDRIČ
avtobusno podjetje; na razpolago tudi taksi
NOVO MESTO

PIRNAR JOŽE
sedlar in tapetnik s priporoča še za nadaljno naklonjenost cenj. občinstvu
NOVO MESTO

Srečno novo leto želi svojim cenj. odjemalcem podružnica
J. PICEK
NOVO MESTO Florjanov trg 9

Srečno novo leto želi
vsem svojim cenjenim odjemalcem
Anton Koncilija
mesar in prekajevalec
Novo mesto
ter se cenj. občinstvu priporoča

Srečno novo leto želi vsem cenjenim naročnikom
KNAFLIČ & MIRTIČ
ključavničarstvo in vodovod. inštal.
NOVO MESTO KANDIJA

FRANC PENCA
trgovina z usnjem, čevlji in čevljarskimi potrebščinami
NOVO MESTO

ALFONZ OBLAK
TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM
Novo mesto
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem veselo ter srečno novo leto!

Srečno novo leto želi cenj. gostom gostilna M. Seidl
Marija Bratina
toči lastna pristna domača vina
NOVO MESTO

KERAMIKA
tovarna peči, štedilnikov, kamenine in šamotnih izdelkov
I. Klemenčič, družba z o. z.
NOVO MESTO

„Metla“ trgovsko industrijska družba Novo mesto

„NOVOBOR“ splošna industrijska delniška družba, Ljubljana-Novo mesto

Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico
reg. zadruga z n. z.

Oz Zasavja in Štajerske čestitajo

LEOPOLD DOLANC
mesar in prekajevalec, izvoz mesa in slanine
ZAGORJE OB SAVI

EMA ARZENŠEK
avtopodjetje
TRBOVLJE

FANI POVŠE
gostilna
Trbovlje

EMA SUŠEC
vinotoč
Trbovlje

A. KAVŠEK
trgovina s sadjem in zelenjavo
TRBOVLJE

PETER in MARIJA LOGAR
rudniška restavracija
Polena

RUDOLF KORBAR
gostilna in prenočišče na postaji
ZAGORJE OB SAVI

ROČAK & DRUG
stavbno podjetje
TRBOVLJE

ERNEST OBERMAJER
spl. mizarstvo
Trbovlje - Vode

RUD. PUST
mesarija in gostilna
Trbovlje II.

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim odjemalcem
DRAGO RADEJ
trgovec
TRBOVLJE

LOJZKA in JUSTI ZIDAR
modistinja in modna trgovina
LITIJA

VIKTOR SUŠA
trgovina z mešanim blagom
ZAGORJE

IVAN KRANER
gostilna »Klek«
TRBOVLJE

RASPOTNIK-JEVŠEVAR
vinotoč
...ovlje

HUTAR MAKS
damski frizer in brivec
Trbovlje II.

HAHN IZIDOR
trgovina s papirjem, šolskimi in pisarniškimi potrebščinami
MURSKA SOBOTA

VIKTOR MÜLLER
trgovec
ZAGORJE

FRANC ŠPORN
kleparsko podjetje
TRBOVLJE — VODE

J. OMAHEN
gost. pri »Slovenski materi«
...ovlje

JOŽE FORTE
mesar
Trbovlje

Srečno novo leto želi
MILOŠ ŠKERBIC
krojaštvo in manufaktura za dame in gospode
TRBOVLJE II.

KIRALY JOSIP
brivski in česalni salon za dame in gospode
MURSKA SOBOTA

JANKO INO
mesar in prekajevalec
ZAGORJE

ANTON MEDVEŠČEK
izdelovalnica oblek
TRBOVLJE

grac
KNAFLIČ
mlinar
Trbovlje II.

HER. KUHAR
um. vrtnarstvo
Trbovlje II.

Srečno novo leto želi
JOŽE HAUK
podjetje
TRBOVLJE

KUKEL KAROL
modni salon za gospode
MURSKA SOBOTA

FRANC VIPAVC
krojaštvo
TOPLICE — ZAGORJE

DRAGO KOVAČ
mesar
TRBOVLJE

Fotograf
WEISS
Trbovlje II.

FRAN ZUPAN
gostilna
Trbovlje II

ČEH FRANC
trgovina s špecerijskim in kolonijalnim blagom
MURSKA SOBOTA

HENRIK KRAUSKOPF
brivski salon
TOPLICE — ZAGORJE

Nacl. Iv. Kosa
trgovina s čevljarskimi potrebščinami — čevljarstvo
ZAGORJE OB SAVI
želi vsem svojim cenj. odjemalcem srečno in veselo novo leto

PODRUŽNICA „JUTRA“
Celje

ŠIFTAR LUDVIK
tovarna perila
Murska Sobota

ŠTEFAN & REZI KOŠIR
mesar — prekajevalec
ZAGORJE OB SAVI

Srečno novo leto želi
FRANJO MAJER
manufaktura
MARIBOR

JOS. TSCHELIGI
pivovarna in žganjarna
MARIBOR

Obilo sreče v novem letu želita vsem svojim cenjenim gostom in se za naklonjenost priporočata
Vinko & Tilka Mendušič
točilec dalmatinskega vina
ZAGORJE

Srečno novo leto želi
ROZA ZAMPARUTTI
delikatesa — zajtrkovalnica
CELJE

Obilo sreče v novem letu želi vsem svojim cenjenim gostom in se za nadaljnjo naklonjenost priporoča
MARIJA LAPORNIK
restavracija Narodni dom
CELJE

JOŽE TOVORNIK
strojno in stavbeno ključavničarstvo, izdelovanje in popravila tehtnic
Celje — Breg 14

Veliko sreče v novem letu želita vsem svojim cenjenim odjemalcem ter se za nadaljnjo naklonjenohst priporočata
Bric & Vodovnik
modno krojaštvo
TOPLICE — ZAGORJE

Kavarna in restavracija „Krona“
FAFLIK ALOJZ
MURSKA SOBOTA

ŠTIVAN ERNEST
trgovina s tehničnimi predmeti
MURSKA SOBOTA

BRATA ŠUMER
manufaktura
Celje

Ivan Bajcar
valjčni mlin
ZAGORJE

Tur stevski KRUH — Anton Feiertag — pekarna Maribor GETNAVSKA 43

LEOPOLD STERN
trg. z lesom in stavb. materijalom
PTUJ

Kavarna
IVO ŠTUHEC
PTUJ — Panonska ulica

BATA
poslovodja Henrik Filip
Celje — Glavni trg 8

Benedikt Šuligoj
parna pekarna
TOPLICE — ZAGORJE

FRANC KRAVINA
trgovina z lesom, stavbnim materijalom in gostilna
PTUJ, Ormoška cesta, Pri sejmišču

HERGA ANTON & DRUG
stavbno in galanterijsko kleparstvo d. z o. z.
PTUJ — Trstenjakova ulica

Srečno veselo novo leto želi
FRIDERIK VIDIC
trgovina z modnim, manufakturnim, konfekcijskim in galanterijskim blagom
Celje, Kralja Petra 23, Vodnikova ul.

VINKO PERNAT
mesar in prekajevalec
PTUJ

ŠIREC ALBERT
strojno mizarstvo
PTUJ — Zrinsko Frankopanska 6

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim odjemalcem
Miha Koren
zlatar
Trbovlje II

TOMAŽ KRANJC
tovarna olja
FRAM

ZUPANČIČ MARIJA
gostilna in prenočišče
PTUJ — Ljutomerska cesta

Autotaksi in autošpedicija
STANKO VESENJAK
PTUJ — Miklošičeva ulica 4

GUSTAV MESIČEK
sedlarstvo
MARIBOR — Tržaška c. 1

ROBERT ROSENFELD
trgovina z mešanim blagom
PTUJ

NAROČAJTE „JUTRO“!

ANGLO-JUGOSLAVENSKO PETROLEJSKO D. D.
Maribor, Miklošičeva ulica 2

IVAN ŠERUGA
trgovina deželnih pridelkov in branjarija
PTUJ

Obilo sreče v novem letu želita vsem svojim cenjenim gostom in odjemalcem ter se za naklonjenost priporočata
FILIP in ANA ČULK
DELIKATESA — GOSTILNA
CELJE — Dečkov trg 3

IV. KOVAČ
trgovina s špecerijo in dež. pridelki
Zaloga kvasa in diaslada
MARIBOR
Frankopanska 15 in Jezdarska 8 in 5

IVAN VINCEKOVIČ
umetno trgovsko vrtnarstvo
PTUJ — Ljutomerska cesta 14

Pekarna STANISLAV ŽNIDARŠIČ
CELJE — OSTROŽNO 78
želi vsem svojim cenj. odjemalcem veselo, srečno in blagoslovljeno novo leto 1934 ter se za nadaljnji obisk najtopleje priporoča!

Srečno in veselo novo leto želi
ZVOČNI KINO
Svoboda
TRBOVLJE
(DELAVSKI DOM)
V letošnjem letu bodo na sporedu sledeči velezanimivi šlagerji:
»Eskadra smrti«, »Don Quichotte« (Šaljapin), »V znamenju križa«, »Kralj ciganov«, »Rasputin«, »Plavolasa Venera« (Marlene Dietrich), »Kavalkada«.

DRAGO HORVATIČEK
pekarna
PTUJ — Prešernova ulica

PAVEL HERIČKO
pečar in keramičar
Maribor — Tattenbachova ul 6

„Nanos“
Celje — Brežice

B. in M. BREZINŠEK
mesarija in gostilna
Rogatec

LIKER — KONJAK — RUM — ŽGANJE
F. S. LUKAS, Celje
NA VELIKO!

Ljubljana in okolica

Kavarna NEBOTIČNIK Ljubljana

FRANC in REZI MAROLT
mesarija
LJUBLJANA Zgornja Šiška

FRAN ZUPAN
mesar in prekajevalec
Stojnica, šolski drevored

Vsem cenjenim gostom slovenskega penzionata v Beogradu, Zrinjskega št. 16, želim srečno novo leto in se priporočam
MARIJA JEMC

Franja in Ivan Javornik
mesar in prekajevalec
Ljubljana Domobranska c. 7
Stojnica: Šolski drevored. Podružnica: Wolfova ulica 12.

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenj. odjemalcem in prijateljem
Grigorij A. Stanislavsky
Nunska ulica 3

KURIVO D. Z O. Z.
premog, drva, koks
LJUBLJANA Tyrševa cesta 33

Obilo sreče v novem letu želi — na novo otvorjena slaščičarna in se priporoča
ADAMIČ ALOJZIJ
LJUBLJANA, Pražakova ulica 8

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem želi
Ivan N. Adamič
prva kranjska vrvarna
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31
Podružnice: *Maribor, Vetrinjska ulica 20, Celje, Kralja Petra c. 3, Kamnik, Šutna 4*

LOMBAR ALOJZIJ
modni salon za gospode in dame
LJUBLJANA VII Celovška cesta 53

FRANCE KOSMAČ
zidarsko podjetje
Zgornje Gameljne 12,
p. št. Vid nad Ljubljano

MIRKO BOGATAJ
trgovina s klobuki
LJUBLJANA Stari trg 14

RUDOLF MLAKAR
špecerijska trgovina
LJUBLJANA Jernejeva c. 35

Čitajte *Jutro!*

Prav srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim gostom in se za naklonjenost v nadalje priporoča
„Resljev hram" Marija Vidmar
BUFFET — VINARNA
LJUBLJANA Slomškova ulica 9

BENČINA IVAN
gostilna in mesarija
Devica Marija v Polju 10

PATERNOSTER IVAN
mesar
Zalog

Veselo in srečno novo leto želi
TOMŠIČ FRANC
mizarstvo
Zg. Kašelj Dev. Mar. v Polju

JOSIP MUSAR
mesar
LJUBLJANA
Sv. Petra c. 61 Šolski drevored

Srečno in veselo novo leto želiva svojim cenjenim odjemalcem in prijateljem
FRANC in FRANCKA HUDNIK
mesarija — prekajevalnica
JEŽICA — STOŽICE
Pričakujeva novo leto z najboljšo postrežbo in največjo izbiro

LESKOVIC & MEDEN
LJUBLJANA

Dolenjska, Tržič in Kranj

Veselo novo leto želi
J. KRENOS
trgovina z mešanim blagom, deželnimi pridelki in parna pekarna
Zalog

Bata
ČRNOMELJ

ANTON FIŠTER
strojno ključavničarstvo, mehanična delavnica in avto-prevozništvo
METLIKA

Srečno novo leto želi cenj. gostom ter se priporoča potujočemu občinstvu
CAR PAVEL
restavracija »Pri kolodvoru«
METLIKA

Srečno novo leto želi cenj. gostom, prijateljem in znancem
MAKAR DADO
hotel in restavracija
METLIKA

HOTEL JAKLITSCH
lastnik A. Koscher
ČRNOMELJ

P. KOREN
prej ŠTERK
Črnomelj

JOSIP FABJAN
urar in trgovec
ČRNOMELJ

ANDREJ BERNIK
klobučar
VIŠNJA GORA

FRANC DOLENC
trgovina z mešanim blagom
VIŠNJA GORA

FRANC ZALAR
krojaštvo po meri in zaloga oblek
VIŠNJA GORA

Srečno novo leto želi vsem svojim cenj. gostom in poslov. prijateljem
HOTEL BUČAR
gostilna
KOSTANJEVICA na Krki

VILJEM TOMIC
trgovina z meš. blagom in železnino
TREBNJE

IVAN GROSEK
trgovina z meš. blagom, železnino in manufakturo
TREBNJE

Srečno novo leto želi
HOTEL BUKOVEC NACE
TREBNJE

Veselo in srečno novo leto želi vsem svojim cenj. gostom, odjemalcem in poslovnim prijateljem
PETAR BADOVINAC
gostilna, žganjekuha in trgovina z vinom
LUŽA - METLIKA

Hotel Lackner
Črnomelj

Srečno novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem in poslovnim prijateljem
FRANC GORJANC
žitna in lesna trgovina
KRANJ

IVAN GROSEK
trgovina z meš. blagom, železnino in manufakturo
TREBNJE

Jadransko-Posavska čevljarna
KRANJ

Srečno novo leto želita svojim cenjenim odjemalcem
Vida in Franc Karlovšek
trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki
ŠMARJETA

S SREČKO DRŽ. RAZR. LOTERIJE
V novo leto!
Zadružna hranilnica, r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 19.

Srečno in blagoslova polno novo leto želi tvrdka
POLLAK JURIJ
strojno mizarstvo
KRANJ

GODNOV MIHAEL in VIKTORIJA
brivski salon
TRŽIČ

Točno plačaj »Jutru« naročnino, varuj svojcem zavarovalnino!

POLANC FRANC st.
vrvarna in žaganje drv
RUPER IVAN, avtotaksa
TRŽIČ

Al' dneva ne pove nobena pratka
„Jutro" te zavaruje za 10.000 Din

Srečno novo leto želi
HOTEL BUKOVEC NACE
TREBNJE

ALOJZ SPRINGER
gostilna, prenočišče, avtogaraža, parna pekarna
TREBNJE

JOŽE in JOŽEFA KAVČIČ
gostilna
TRŽIČ

JANEZ ROTAR
zidarski mojster
TRŽIČ

Veselo in srečno novo leto želi
IVAN OGRIN,
vinska veletrgovina
LAVRICA PRI LJUBLJANI

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenj. gostom in poslovnim prijateljem na novo otvorjena gostilna
IVAN ERŽEN
sedlar in gostilničar
STIČNA (kolodvor)

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenj. odjemalcem in se za nadaljnjo naklonjenost priporoča
MAKS VALE
trgovina z meš. blagom
ST. JERNEJ, Dolenjsko

Srečno in veselo novo leto!
PARNA ZAGA IN LESNA TRGOVINA
LEO PAULIN
Srečno in veselo novo leto!
STRAŽA PRI NOVEM MESTU

Iz raznih krajev čestitajo

Srečno novo leto

želi vsem svojim odjemalcem najprisrčneje

TIVAR

OBLEKA

»TITAN«

D. D. - KAMNIK

Osječka livarna
in tvornica strojev d. d.,
Osijek

Fabrika peći a. d., Beograd

želejo
vsem svojim cenjenim
odjemalcem

srečno novo leto!

ALOJZIJ in ALOJZIJA JESIH
mesarija
Zavrti št. 6. Stojnica, Šolski drevored

MIHAEL HOHNJEC
tovarna mesnih izdelkov
MARIBOR

Cenjenim odjemalcem želi
srečno novo leto tvrdka
malčnega „Dvoslada“
LJUBLJANA - VIČ 113

IVAN TRPIN
manufakturna trgovina
MARIBOR Vetrinjska ulica

FRID TRIPLAT
gostilna »Pri belem konjičku«
Ambrožev trg

SLAŠČIČARNA STRITIH
LJUBLJANA Pred škofijo

KAROL HOJS
mizarstvo in zaloga mrtvaških potrebščin
GORNJA RADGONA

I. PETERNELJ
strojno mizarstvo
ŠKOFJA LOKA

Zavod za snaženje oken in stanovanj
SLAVKO GRMOVŠEK
LJUBLJANA Sv. Jakoba trg 5

ANTON VRBINC
krojač za uniforme in civil
Ljubljana Vidovdanska cesta 20

Matija Grošičar
strojni ključavničar
LJUBLJANA Kladezna ulica 3

Srečno in blagoslovljeno novo leto
želi svojim cenjenim odjemalcem in
se priporočajo
GORENJSKE MLEKARSKE ZADRUGE
Naklo pri Kranju

ANTON DRNOVŠEK
trgovina in gostilna
SKLENDROVEC

Krojaški salon za gospode in dame
IGNAC RESETIČ
LJUBLJANA, Masarykova c. 14/I
(palača »Grafike«)

PAVEL PETKOVŠEK
prevozništvo
LJUBLJANA Poljanski nasip 40

Srečno novo leto želi vsem svojim
cenjenim odjemalcem tvrdka
R. Warbinek
tovarna klavirjev
LJUBLJANA Gregorčičeva 5
in se priporoča še za nadaljnjo naklonjenost

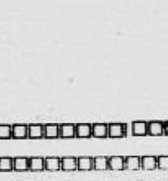
Srečno in veselo novo leto želi vsem
cenjenim odjemalcem
FRANC RODE
mesarski mojster
D. M. v Polju 1 Šolski drevored

OSVALD DOBEIC
veletrgovina galanterije in pletenin
LJUBLJANA Pred Škofijo 15

JOSIP CIGLIČ
restavracija Pod skalco
MESTNI TRG 11

FRANC MALIS
diplomirano krojaštvo
LJUBLJANA Tržaška cesta 29

GUSTAV ERKLAVEC
trgovina z zeljem in poljskimi pridelki
MOSTE Povšetova cesta 10

IVAN KLEŠNIK
trgovina z mešanim blagom
Središka ulica 12 MOSTE PRI LJUBLJANI
želi svojim cenjenim odjemalcem
srečno in veselo novo leto

Srečno in veselo novo leto želi
ŠEMRL JULIJ
modno krojaštvo
LJUBLJANA Kolodvorska ul. 26

JOŽEF ZADNIKAR
splošno mizarstvo
Ljubljana 7 Podmiljščakova c.

Srečno in uspešno novo leto
1934
želi vsem
Jugoslovensko Društvo
Guma »ENGLEBERT« A. D.
Filijala — LJUBLJANA
Ravčarjeva ul. 4 — Telefon 35-11

ŽIVEC STANKO
modno krojaštvo
HRUŠICA-JESENICE

Veselo novo leto
in obilo sreče želi svojim odjemalcem
Bata
Logatec

Srečno novo leto
želi vsem cenjenim odjemalcem
IVAN RODE
mesar
VODMAT — ZELENA JAMA

TONEJC VIKTOR
tapetnik in dekorater
KRANJ Rožna ulica

SREČNO NOVO LETO ŽELI
BATTELINO ANGELO
mestni stavbnik
LJUBLJANA VII Aljaževa ulica 35

Srečno novo leto želimo vsem svojim
odjemalcem
TIVAR OBLEKE
LJUBLJANA
Mestni trg 3 Sv Petra c. 23
Celovška cesta 63

SREČNO NOVO LETO ŽELITA
CIRIL in ANICA MAJCEN
KOLODVORSKA RESTAVRACIJA
LJUBLJANA gl. kol.

Gospodarstvo

Zaposlenost v posameznih industrijskih panogah

O razvoju zaposlenosti v posameznih industrijskih panogah v dravski banovini po statistiki Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani za oktober smo že nedavno poročali. Sedaj objavlja tudi Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu ustrezajoče številke za vso državo. Kakor znano je bilo povprečno število v Jugoslaviji zavarovanih delavcev v oktobru prvikrat nekoliko večje nego v istem mesecu preteklega leta, in sicer je bilo v tem mesecu povprečno zavarovanih 544.306 delavcev in nameščencev, to je za 5155 več nego lani v istem mesecu. Pri tem pa moramo seveda upoštevati, da se gornje številke nanašajo le na delavce in nameščence, ki so zavarovani pri organih osrednjega urada (pri okrožnih uradih in pri privatno društvenih blagajnah nameščencev), ni pa upoštevano gibanje števila delavcev, ki so zavarovani pri bratovskih skladnicah (rudarsko delavstvo). Nadalje je tudi upoštevati okolnost, da odpade povečanje števila zavarovanih članov za 5155 v celoti na zaposlenje žen, dočim je bilo število zaposlenih moških članov še vedno za malenkost (258) manjše nego lani v istem mesecu. Ugodnejše zaposlenje pri ženah je posledica razvoja tekstilne industrije, ki zaposluje predvsem žensko delavstvo.

Najobčutnejše **zmanjšanje zaposlenosti** beležimo v gradbenih strokah, kjer je bilo letos v oktobru 14.629 delavcev manj zaposlenih nego lani v istem mesecu, in sicer v stroki visokih gradenj za 11.561 ali 32% manj, v industriji gradbenega materijala za 2392 in v gradbenem mizarstvu za 276. V Zagrebu, Beogradu in Splitu znaša na pr. padec zaposlenega delavstva v gradbeni stroki 40 do 48%, v Ljubljani pa za 30%.

Od ostalih gospodarskih panog kaže letos precejšen padec tudi zaposlenost v tobačni industriji, in sicer za 2009 ali 25% (zlasti v Dubrovniku in Skoplju, deloma tudi v Nišu, Zagrebu in Sušaku). Zanimivo je, da izkazuje statistika za dravsko banovino v tobačni industriji povečanje za 12%, in sicer za 120 na 962. Nazadovanje je zabeležiti tudi v **kemični industriji**, in sicer za 400 članov, ter v javnem prometu za 728 članov, nadalje v gostilničarstvu in v grafični industriji.

Zboljšanje zaposlenosti je opažati predvsem v tekstilni industriji, kjer vlada v zadnjem času prav ugodna konjunktura. V tej panogi je sedaj zaposlenih v vsej državi 39.691 delavcev in delavk, odnosno nameščencev in nameščenk, to je za 7214 ali 22% več nego lani v istem mesecu. Od tega prirastka odpade 2037 na dravsko banovino. Vzporedno s tekstilno industrijo je večja zaposlenost tudi v oblačilni industriji, kjer je število zavarovanih članov v primeri z lanskim letom naraslo za 1810 ali 8%. To povečanje pa odpade le na Beograd, Zagreb in Sarajevo, dočim beleži dravska banovina v tej stroki zmanjšanje zaposlenosti za 268 ali 6.4%.

Preokret je opažati tudi **v gozdno-žagarski industriji**, kjer je bilo v oktobru zaposlenih 40.966 delavcev, to je 4375 ali 12% več nego lani v istem mesecu. Zboljšanje zaposlenosti v gozdno-žagarski industriji pa ni povsod enako. Od povečanega števila zaposlenih delavcev odpade 5014 na vrbasko in drinsko banovino, kjer se pri državnih gozdnih podjetjih očividno forsira produkcija, kar je že ponovno dalo povod za kritiko. Pri okrožnih uradih v Beogradu, Osijeku, Tuzli in Zagrebu je bila zaposlenost v gozdno-šumarski industriji v oktobru še manjša nego lani, in sicer za 1626 delavcev ali 10%. V dravski banovini je bilo v tem mesecu zabeleženo v primeri z istim mesecem lanskega leta le povečanje za 484 delavcev ali 7.6%.

Povečanje zaposlenosti opažamo nadalje pri gradnji železnic, cest in vodnih zgradb za 1665 delavcev ali 6.4%; od tega povečanja pa odpade pretežni del na dravsko banovino (regulacija Ljubljanice), in sicer 1010. Relativno velik prirastek zaposlenega delavstva beležimo v papirni industriji, zlasti na področju okrožnih uradov v Zagrebu in Sušaku, kjer je bilo 319 delavcev več zaposlenih (v dravski banovini za 176 več nego lani). Čevljarska industrija kaže povečanje zaposlenosti edino na področju okrožnega urada v Osijeku za 971 delavcev, kar je v zvezi s poslovanjem nove tvornice tvrdke Bat'a. V trgovini je bilo v oktobru zaposlenih 52.085 delavcev in nameščencev, to je za 1075 ali 2% več nego lani.

Razvoj našega izvoza

Generalna direkcija carin je te dni objavila statistiko naše zunanje trgovine v novembru, o čemer smo na kratko poročali že pred dnevi. Tudi v novembru je bil dosežen znaten presežek izvoza nad uvozom, tako da je aktivnost naše zunanje trgovine ob koncu novembra dosegla znesek 471 milijonov Din. Upravičeno torej lahko pričakujemo, da bo za vse leto 1933 presegala aktivnost naše zunanje trgovine pol milijarde Din.

Gibanje naše zunanje trgovine je bilo v l. 1933 naslednje (v milijonih Din):

	izvoz	uvoz	razlika
I. polletje, mesečno povprečje	239.0	215.9	+ 23.1
julij	270.3	236.9	+ 33.4
avgust	267.3	284.2	— 16.9
september	315.7	259.3	+ 56.4
oktober	413.0	281.1	+ 131.9
november	403.5	275.9	+ 127.6
11 mesecev 1933	3104.0	2632.9	+ 471.1
» » 1932	2713.2	2596.9	+ 116.3
» » 1931	4418.9	4502.3	— 83.4
» » 1930	6286.6	6437.6	— 151.0
» » 1929	7143.1	6995.1	+ 148.0
» » 1928	5875.4	7213.2	— 1337.8
» » 1927	5871.5	6648.9	— 777.4

Kakor je iz gornje primerjave razvidno, je navzlic skrčenju obsega zunanje trgovine l. 1933. presežek izvoza večji kakor l. 1932 in l. 1929, dočim je bila v ostalih letih zabeležena precejšnja pasivnost.

Po količini je znašal do konca novembra l. 1933 naš izvoz 2,715.000 ton, to je za 571.000 ton ali 26.6% več nego l. 1932. v 11 mesecih. Po vrednosti pa znaša povečanje le 14.40% odnosno 390.8 milijona Din. Po količini se je torej naš izvoz bolj dvignil nego po vrednosti, kar je posledica nadaljnega padca izvoznih cen.

Povečanje uvoza ni tako naglo sledilo večjemu izvozu in šele zadnje mesece opažamo naraščanje. Po tonaži je bil v 11 mesecih leta 1933 naš uvoz še za 7.9% manjši nego v istem razdobju l. 1932, po vrednosti pa je bil za 36 milijonov ali 1.4% večji.

Naš izvoz se je pričel zopet dvigati leta 1932 v drugem polletju, ko se je zaradi oslabitve dinarja na zunanjih borzah precej povečala konkurenčna sposobnost našega blaga na zunanjih tržiščih. V prvi polovici l. 1932 naš izvoz mesečno ni mnogo presegal vrednosti 200 milijonov Din: v juniju tega leta je celo popustil na komaj 172 milijonov. Že kmalu po zunanji oslabitvi dinarja pa se je naš izvoz zopet povzpel, in sicer že v septembru na 273, v oktobru na 320 in v novembru 1932 na 359 milijonov dinarjev. V oktobru in novembru l. 1933 smo prekoračili celo mejo 400 milijonov Din mesečno, tako da je bil v teh dveh mesecih naš izvoz po vrednosti celo večji nego pred dvema letoma.

Seveda pa ne smemo pozabiti, da smo tako zboljšanje izvoza dosegli le z nadaljnjimi velikimi žrtvami pri cenah. Tudi od jeseni l. 1932, ko smo imeli že oslabljeni dinar, so se izvozne cene nadalje poslabšale. To spoznamo zlasti tedaj, če izločimo iz statistike tobak in hmelj. Zadnje mesece smo izvozili precej tobaka, ki daje pri malihni teži razmeroma znatno izvozno vrednost. Isto velja glede hmelja, ki je imel v letošnji sezoni posebno ugodno konjunkturo. V oktobru smo izvozili za 51 milijonov Din tobaka (v okt. 1932. le za 20 milijonov), v novembru pa za 59 milijonov (nov. 1932. za 16 milijonov). Vrednost izvoženega hmelja pa je znašala v oktobru in novembru skupaj 43 milijonov Din nasproti 10 milijonom v istih mesecih l. 1932. Zadnja dva meseca je torej nadaljnje povečanje vrednosti izvoza nasproti l. 1932 prinesati edino večjemu izvozu tobaka in hmelja. Za pospešenje našega izvoza bi bilo v sedanjem trenotku velike važnosti povišanje premije Narodne banke za izvozniške devize in za obračune v kliringu, in sicer na ono višino, po kateri se že zaračunavajo proste devize.

Izvoz gradbenega lesa je bil tudi zadnje mesece večji nego v letu 1932. V oktobru smo izvozili 6715 vagonov gradbenega lesa (okt. l. 1932. 4536 vagonov), v novembru pa 6231 vagonov (5391).

V 11 mesecih l. 1933. smo izvozili 67.281 vagonov gradbenega lesa (11 mes. l. 1932. 51.261 vagonov), 14.641 vagonov drv (17 tisoč 517) in 2226 vagonov izdelkov iz lesa (1412). Povečal se je torej v precejšnji meri izvoz gradbenega lesa in izdelkov iz lesa, dočim je izvoz drv nadalje zaostajal. Skupna vrednost izvoza gradbenega lesa in izdelkov je znašala 558 milijonov Din, to je za 154 milijonov Din več nego v istem razdobju l. 1932.

Izvoz pšenice se navzlic znatnim izvoznim presežkom tudi v novembru ni mogel razviti, zaradi izredno nizkih svetovnih cen. V novembru smo izvozili komaj 2 vagona pšenice, od začetka letošnje kampanje pa v celoti le 950 vagonov pri presežku letine nad domačo potrebo, ki se ceni na 30.000 vagonov. Ugodno pa se je razvijal izvoz koruze, ki smo je tudi v novembru prodali v inozemstvo 3509 vagonov, od začetka leta 1933. pa v celoti 65.234 vagonov v vrednosti 402 milijona Din.

Izvoz svežega sadja je bil v jesenski sezoni zaradi manjše letine slab, zato pa se je ugodneje razvijal izvoz suhih češenj.

Pri izvozu živine ni bil razvoj enak. Dočim je izvoz svinj poskočil od 245.000 na 190.000 komadov, se je izvoz ostale živine dvignil. Govedje živine smo v 11 mesecih izvozili 53.135 glav (l. 1932. v 11 mesecih le 28.805 glav), konj 31.023 (17.281) in drobnice 517.163 glav (387.850). Po količini je tudi izvoz jajc za malenkost večji in je znašal v 11 mesecih 1769 vagonov (1670), precej pa se je povečal izvoz govejih kož, in sicer na 381 vagonov (256).

V ostalem je omeniti znatno povečanje izvoza bakra in v zadnjem času tudi povečanje izvoza rud.

Plačilni promet s Španijo

Vprašanje plačilnega prometa s Španijo, ki je po blokadi naših terjatev v Španiji odprto že nad eno leto in ki doslej navzlic naporom in prizadevanju ni prišlo do rešitve, je končno vendar urejeno. Po dolgotrajnih in mučnih pogajanjih je sedaj, po vesteh iz Beograda, prišlo vendar do sporazuma.

Naše terjatve v Španiji, ki izvirajo od izvoza, znašajo sedaj okrog 15 milijonov pezet ali približno 80 milijonov Din. Zaradi zapore teh terjatev od strani španske vlade se je naš izvoz v Španijo že leta 1932. skrčil. Španija je nedavno pristala na to, da se te blokirane terjatve osvobode, vendar pod pogojem, da se naš bodoči izvoz v Španijo deloma kompenzira s španskim uvozom v Jugoslavijo. Naši izvozniki bodo lahko likvidirali svoje terjatve od dosedanjega izvoza, **za bodoči izvoz na bodo dobivali 50% v devizah, ostalih 50% na bo Španija zadržala v svrho kompenzacije za plačilo uvoza španskega blaga v Jugoslavijo.** Gre torej za sporazum o delni kompenzaciji. Vprašanje je sedaj, v koliko obstojajo možnosti za povečan uvoz španskega blaga. Naša trgovina s Španijo se je zadnja leta razvijala tako-le (v milijonih Din):

	izvoz	uvoz	razlika
1929	6.1	10.2	— 4.1
1930	70.8	8.4	+ 62.4
1931	68.3	7.2	+ 61.1
1932	37.2	6.5	+ 30.7
jan.-sept. 1933	30.6	7.6	+ 23.0

Kakor je iz gornjih številk razvidno, se je naš izvoz po uveljavljenju trgovinske pogodbe l. 1930 zelo dvignil, uvoz iz Španije pa se ni povečal in je sedaj v primeri z izvozom razmeroma majhen. Uvoz se je letos nekoliko izboljšal, ker smo s povečanim uvozom skušali kompenzirati vsaj del naših blokiranih terjatev, toda uspeh tega prizadevanja ni bil preveč velik. Iz Španije uvažamo največ pomaranč. Ta uvoz se je od leta 1931 na 1932 dvignil od 1.8 na 2.6 milijona Din. Nadalje uvažamo kolofontijo (za 1.8 milijona Din), plutovino, eterična olja, suho grozdje, riž, ovčjo volno itd. Če hočemo, da bi se kompenzacijski promet na podlagi doseženega sporazuma v redu vršil, moramo v bodoče uvažati iz Španije dvakrat do trikrat toliko blaga kakor doslej. Dejansko obstoja možnost nadaljnjega povečanja uvoza blaga iz Španije, vendar ni jasno, če bo možno dvigniti ta uvoz do one višine, ki je potrebna za kompenzacijo 50 odst. vrednosti našega izvoza.

Gospodarske vesti

= *Priprave za bolgarsko-jugoslovensko trgovinsko pogajanja.* Kakor smo že poročali, se imajo v kratkem pričeti med našo državo in Bolgarijo pogajanja za sklenitev veterinarske konvencije. Sedaj poročajo iz Sofije, da je bolgarsko zunanje ministrstvo obvestilo vsa gospodarska ministrstva in direkcijo bolgarskih železnic, da se bodo pričela med Bolgarijo in Jugoslavijo trgovinska pogajanja. Zunanje ministrstvo je navedene ustanove prosilo, da precizirajo vprašanja, ki naj bi se obravnavala pri pogajanjih. Vsa ta vprašanja bo proučila mešana komisija, ki bo v kratkem sestavljena. Priporočila komisije pa bodo potem izročena bolgarski delegaciji, ki bo vodila pogajanja.

= *Obračunski tečaji za državne papirje, ki se vlagajo kot kavcije.* Na podlagi čl. 12., točke 14. finančnega zakona za tekoče proračunsko leto je finančni minister odredil nove tečaje za državne papirje, ki se imajo uporabljati pri državnih in samoupravnih ustanovah v primerih, kadar se je obveznice na podlagi specialnih zakonov, uredb in pravilnikov sprejemajo kot kavcije po borznem tečaju. Novi obračunski tečaji razen za obveznice Vojne škode so isti kakor doslej in znašajo: 1. 2.5% obveznice za vojno škodo za 1000 Din nominala 380 Din (doslej 300). 2. 7% investicijsko posojilo za 100 Din nom. 80 Din (80); 3. 4% agrarne obveznice za 100 Din nom. 50 Din (50); 4. 6% begluške obveznice za 100 Din nom. 70 Din (70); 5. delnice Privil. agrarne banke za 500 Din nom 400 Din (400). Ti tečaji se imajo računati do preklica od 26. dec. naprej do preklica. Izračunana vrednost kavcije ostane v veljavi za ves čas trajanja jamstva.

= **Razpis dela za regulacijo Ljubljanice.** Kraljevska banska uprava dravske banovine je razpisala za nadaljnjo regulacijo Ljubljanice prvo javno pismeno ponudbeno licitacijo za 19. januar prihodnjega leta ob 11. uri dopoldne v prostorih hidrotehničnega odseka v Ljubljani. Ponudbe se morajo glasiti v obliki popusta v odstotkih na vsote odobrenega proračuna, ki znaša 1,200.000 Din.

= *V trgovinski register* se je vpisala nastopna tvrdka: »Jugoles«, družba z o. z. v Celju (osn. glavnica 500.000 Din, vplačana v gotovini; poslovodji: Daniel Rakusch, veletrg. v Celju in Jos. Trinkler, zasebnik v Celju). — Družba »Jezersko«, lesna industrijska in trgovska d. z o. z. v Kokri je spremenila naziv v: »Jezersko« gozdno-produkcijska družba z o. z. Predmet podjetja je lesna industrija, izdelovanje kemikalij iz lesa, izdelovanje lesnih izdelkov (zabojev, sodov, parketov, svinčnikov, meril, ravnil, okvirov za okna, pohištva itd.). Vpisala sta se kot poslovodji Maksimilijan Salus-Spallek, industrijec, Češke Budejovice, in Robert Fürst, trg. v Zagrebu; izbrisala pa sta se poslovodji Fr. Dolenc, Škofja Loka in Ernest Hieng, Ljubljana). — V likvidacijo je prešla tvrdka »Transformator«, elektrotehnična tvornica, družba z o. z. v Ljubljani.

= *Poravnalno postopanje* je uvedeno o imovini Celestine Groschel, lastnice »Odeon-bara« v Ljubljani, Poljanska 7 (poravn. upravnik Fr. Cvirn, zasebni uradnik v Ljubljani, Tavčarjeva 2; poravnalni narok 27. jan. ob 9., prijavni rok do 21. jan.), nadalje o imovini Martina Hočevarja, pos. in zid. mojstra v Novem mestu (poravn. upravnik Iv. Jarc, pisarniški pristav v pok. v Novem mestu; poravnalni narok pri okrož. sod. v Novem mestu 29. jan. ob 9., prijavni rok do 21. jan.) in končno o imovini Cirila Korošca, trg. z meš. blagom v Ljubljani, Gradišče 7. (poravn. upravnik dr. Jažne Novak, odv. v Ljubljani; poravnalni narok 3. februarja ob 9., prijavni rok do 28. jan.).

= **»Tekstilana«, tvornica sukna d. d. v Kočevju** je objavila bilanco za leto 1932, ki izkazuje izgubo v višini 2,261.000 Din; z izgubo leta 1931. pa znaša vsa izguba 2 milijona 865.000 Din pri glavnici od 6 milijonov dinarjev.

= **Le še malenkosten odtok zlata iz Francije.** Iz najnovejšega izkaza Francoske banke od 15. decembra je razvidno, da je banka v drugem tednu decembra oddala le še za 47 milijonov frankov zlata, dočim je v predhodnem tednu izgubila za 294 milijonov frankov zlata, v zadnjem tednu novembra za 450 milijonov in v predzadnjem tednu novembra za 1460 milijonov frankov. Zlati zaklad francoske banke znaša sedaj 77.032 milijonov frankov in je za 4740 milijonov manjši nego 20. oktobra t. l.

= **Ureditev prodaje svinjin.** Načelstvo Združenja usnjarjev dravske banovine poroča: V četrtek se je vršil v restavraciji hotela Štruklej sestanek interesentov za prodajo usnjarsko konserviranih in sortiranih svinjin. Ta prvi poizkus borze za svinjine je zadovoljivo uspel. Dopoldanske ankete se je udeležilo precej članov tako iz bivše štajerske kakor tudi iz Kranjske. Cena tem sirovim kožam, ki so jo dopoldne v odsotnosti odjemalcev sami določili naši člani, je popoldne, ko je bil kupcem in interesentom prost dostop v dvorano, le za nekaj par popustila in je bila od kupcev sprejeta. Navzoči člani so ponudili približno 3 vagone prvovrstnih svinjin. Glavna odjemalka je bila tvrdka Savel Kalin iz Ljubljane. Ostalo blago so pokupile Indus, dr. z o. z. v Ljubljani in Standard, dr. z o. z., tvornica usnja v Kranju. Pri tej kupčiji so na obeh straneh uvaževali, da so cene pretirano visoke le zaradi šušmarjev, ki brez oblestvenega dovoljenja po deželi in po mestih prekupčujejo v sezoni to sirovino. Ker davkov in doklad ne plačujejo, niti se zanj ne zanima obrtna ali davčna oblast, ki pozna samo dobre davkoplačevalce usnjarje, ki za temi šušmarji pobirajo le drobtine, zato lahko ti šušmarji dvigajo cene. Opozarjamo vse člane, da v bodoče ne prekoračijo naslednjih cen: za Ia svinjine 7—8 Din za kg, IIa 15% ceneje in IIIa po vrednosti. Te cene pa bodo za usnjarje veljale le kratko dobo, ker bodo kmalu sledile cene, ki veljajo spomladi. Zagotovilo smo dobili od grosistov odjemalcev svinjin, da v bodoče neusposobljenim kupcem ne bodo nudili tistih čvrstih cen kakor usnjarjem, kajti edino ti so zmožni pravilno konservirati in sortirati blago. Soglasno je bila izrečena želja, da naj v bodoče vse naše članstvo podpira le tiste odjemalce in da prednost pri prodaji blaga onim kupcem, ki upoštevajo naše želje: Ne kupovati od šušmarjev, ker je to tudi kupcem samim v korist.

= **Luksuzni davek na pohištvo.** Davčni oddelek finančnega ministrstva je izdal pojasnilo o tem, katero pohištvo se mora smatrati za luksuzno. Po seznamu luksusnih predmetov v uredbi o odmeri luksusnega davka od 14. avgusta 1932 se smatra za luksuzno blago ono pohištvo, ki je previečeno s svilnato ali deloma svilnato tkanino, s plišem in podobnimi tkaninami.

= **Dobave.** Strojni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 4. januarja ponudbe glede dobave 30 ton livarskega koksa. — Komanda pomorskega zrakoplovstva v Divuljah sprejema do 10. januarja ponudbe glede dobave ricinovega olja. — Dne 4. januarja se bo vršila pri komercialnem odseku vojno-teh. zavoda v Kragujevcu ofertna licitacija glede dobave 151.000 kg livarskega koksa, 8000 ton drobnega premoga, glede bakrenega in medeninastega materijala, 12. januarja glede dobave 8600 kg medenine, 7000 komadov šamotne opeke, 13. januarja pa glede dobave raznega lesa, 2000 kg bakra, 200 kg manganovega bakra, 500 kg fosfornega bakra, 200 kg silicijevega bakra, 1000 kg cinka, 5000 kg svinca in 5400 kg kositra.

Položaj na naših borzah

Ljubljana, 30. decembra.

Pretekli teden je bil devizni promet na ljubljanski borzi nekoliko večji in je znašal 2.58 milijona Din nasproti 1.88, 2.02, 1.95 in 1.41 milijona Din.

Na efektnem tržišču so tečaji včeraj na zadnji borzni dan pred novim letom, ki je merodajen za bilance, ostali na doseženi višini. V Zagrebu je notirala Vojna škoda 296.50 — 297 (lani ob koncu leta 250—255), 7% investicijsko posojilo 54 — 57 (lani 50 do 55), 7% Blair 35 — 35.50 (43 — 44), 8% Blair 38 — 39 (46 — 47), 4% agrarne 25.50 — 27.50 (25 — 27).

Devize.

Curih: Pariz 20.2550, London 16.90, Newyork 332.25, Bruselj 71.8250, Milan 27.12, Madrid 42.4750, Amsterdam 207.55, Berlin 128.30, Dunaj 57.85 Stockholm 87.15, Oslo 84.90, Kobenhavn 75.50, Praga 15.3450, Varšava 58, Bukarešta 3.05.

Blagovna tržišča

ŽITO

+ Novosadska blagovna borza (30. t. m.) Tendenca omahujoča, promet srednji. — Pšenica: baška, okolica Novi Sad, Sombor, srednjebanatska 92 — 93; srednjebaška 93 — 94; gornjebaška in slavonska 94 do 95; baška pot. 95—96; gornjebanat. 90—91; južnobanatska 89 — 90. **Oves:** baški, sremski in slavonski 51 — 53. **Ječmen:** baški, sremski 64/65 kg 63 — 65. **Koruza:** baška in sremska 48 — 50; nova sušena 63 — 65; nova za januar 50 — 52; sremska stara 70 do 72; banatska stara 68 — 70; nova sušena 59 — 61. **Moka:** baška in banatska »0g« in »0gg« 170 — 190; »2« 150 — 170; »5« 130 do 150; »6« 100 — 110; »7« 75 — 78; »8« 65 — 70.

VINO

+ Vinsko tržišče v dravski banovini (30. decembra). V vinski kupčiji se ne kaže nikako izboljšanje položaja. V drugi polovici tega meseca je vse zastalo, delno zaradi mraza in slabega vremena, delno pa zaradi nazadujočega konzuma v malem, tako da tudi v prihodnjem mesecu ni pričakovati nikake odločilne spremembe. Enako kakor v dravski banovini je tudi v drugih banovinah in v sosednih državah. Le Banat se še nekako živahno giblje s svojimi cenenimi, 9 do 10-odstotnimi vini po 1.80—2 Din za liter. Cene za boljša sortirana vina v naši banovini so stalno visoke: 5.50—7 Din, pa tudi do 8 Din, medtem ko so za nižja mešana nova vina nekoliko nazadovale in variirajo med 3—4 Din. Jako kisla, komaj 8-odstotna haloška nova bela vina se dobijo v krajih, zelo oddaljenih od železnice, še izpod 3 Din liter. Taka vina so pa le za mešanje z milejšimi, krepkejšimi, v prvi vrsti z dalmatinskimi belimi, 11—13-odstotnimi vini. Pa tudi poslednjim je v zadnjem času cena poskočila in se še dviga, ker se zaloge takega vina v južnejši Dalmaciji zelo krčijo, tako da zahtevajo za močnejše kvalitete že po 28 Din za Malligandovo stopnjo (3—3.75 za liter).

ŽIVINA.

= *Maribor ski svinjski sejem.* Na včerajšnji svinjski sejem je bilo pripeljanih samo 35 prašičev, od teh je bilo prodanih 16. Cene so bile naslednje: mladi prašiči 7 do 9 tedenski 110 do 120, 3 do 4 mesečni 200 do 250, 5 do 7 mesečni 350 do 380, 8 do 10 mesečni 450 do 550, enoletni 600 do 680. Kilogram žive teže 6 do 7, mrtve pa 9.50 do 10 Din.

Pustolovščine tatinske družbe

Novo mesto, 30. decembra

Pred malim senatom novomeškega sodišča so se morali zagovarjati 4 obtoženci zaradi raznih tatvin in dogovora, da bodo izvršili tatvino na škodo Kralja Ivana v Karlovcu. Terezija Zoretova, ki je bila zaradi tatvine že večkrat obsojena, je Permozerju Leonu v Gradacu februarja izmaknila iz hlačnega žepa 400 Din gotovine.

Meseca julija je obtoženka prišla za nekaj časa v Karlovac, kjer je opazila, da je krojačeva žena Marija Luketićeva zakopala na svojem vrtu denar. Zoretova je denar odkopala in z njim pobegnila v Novo mesto, kjer ga je zapravila s svojim fantom Zoretom Alojzom, s katerim se je pozneje poročila. Z ukradenim denarjem 10.500 Din sta oba nekaj časa dobro živela. Malo prej sta oba tudi vlomila v stanovanje Prijatelja Ivana s pomočjo Prijateljeve dekle Jožefe Režkove, ki se je zdaj tudi morala zagovarjati zaradi soudeležbe.

Dne 12. septembra sta se oba obtoženca Terezija in Alojzija Zore po svoji poroki dogovorila, da se odpeljeta v Karlovac, kjer bo Zoretova še enkrat poizkusila srečo pri Mariji Luketićevi, ako je še kaj denarja zakopanega v vrtu. Za primer pa, da denarja ne bi našla, sta nameravala iti k drugemu tamošnjemu konjaču, Kralju Ivanu, ki je že star in leži vedno v postelji. Temu bi samo zagrozila, pa bi dal kar sam od sebe ključe na razpolago. Pri tem načrtu, ki se jima je zdel malo preveč drzen, sta pričela ugibati, koga bi še pritegnila na pomoč. Odločila sta se za Antona Jerička. Zore Alojzij je Jerička povabil k sebi, nato pa so se vsi trije dogovorili, da se popeljejo z vlakom v Karlovac, ali vsak v svojem vozu. Ta načrt so pozneje izpremenili v toliko, da se namesto z vlakom odpeljejo z avtomobilom. V ta namen se niso poslužili domačih avtotaksijev, nego je Zoretova avto telefonično najela iz Karlovca. Naročeni avto je prispel v Novo mesto in vsi trije obtoženci so se sestali v Kandiji. Šofer Cvitešić Gjuro je družbo vozil najprej skozi Novo mesto in potem v Bršljin, kjer je Jeriček zapustil družbo, češ, da ima še nekaj opravkov. Ker moža dolgo ni bilo nazaj, šofer pa je silil na odhod, sta se oba Zoreta odpeljala sama v Karlovac, kjer sta bila aretirana po nalogu novomeških orožnikov, še preden sta mogla izvesti načrt. Vsi obtoženci so priznali svoja dejanja.

Obsojeni so bili: Terezija Zoretova na 4 leta robije in 5 let izgube častnih pravic, njen mož Alojzij na 2 leti robije, 400 Din denarne kazni in na 5 let izgube častnih pravic, Jožefa Režkova na 5 mesecev strogega zapora pogojno za dobo 5 let in Anton Jeriček na 3 mesece strogega zapora, ki pa ga je že odsedel v preiskovalnem zaporu. Oba Zoretova morata še poleg kazni plačati osebno odškodnino za predmete, ukradene Ivanu Prijatelju in Mariji Luketićevi, 10.500 Din.

Čitajte tedensko revijo ŽIVLJENJE IN SVET

MOŠKI, POZOR!

Spolno slabost

odstranite z uporabo neškodljivega sredstva za okrepitev »La Eroe«. Deluje v vsaki človeški dobi s presenetljivim uspehom. Vzdržuje seksualno moč do globoke starosti. Na tisoče priznanj. Cena 60 Din, močnejša 100 Din. — Uspeh zajamčen v nasprotnem slučaju vrnemo denar

Havelkova ordinačni laboratoř

Praha 65 Nusle
Bořetechova ul. 1030 J. L. C. S. R.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Za vedno nas je zapustil v 78. letu starosti naš dragi, dobri in skrbni očka ter stari očka, gospod

FRAN PRELOVEC

sodni nadoficijal v pokoju

Na zadnji poti ga spremimo v ponedeljek, dne 1. januarja 1934. ob 2. uri popoldne od doma žalosti, Stari trg štev. 4 na pokopališče k Sv. Križu.

Skrbnemu možu bodi blag spomin!

Ljubljana-Idrija-Slov. Gradec-Sušak-Celje-Dubrovnik-Velenje, dne 30. decembra 1933.

Hvaležni otroci: ZORKO, HINKO, LENI, JANKO, SLAVKO, CIRIL, RADO in vsi ostali sorodniki.

ZAHVALA

Za mnogoštevilne dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli povodom prebridke izgube našega nad vse ljubljenega, nenadomestljivega soproga, dobrega očeta, starega očeta in tasta, gospoda

ANTONA BRUMENA

ŠOL. UPRAVITELJA V POK.

kakor tudi za poklonjeno cvetje in vence, se tem potom vsem najiskreneje zahvaljujemo.

Predvsem gre hvala čč. duhovščini s prečastitim proštom g. dr. Žagarjem na čelu, njegovim sošolcem ter vsem stanovskim tovarišem za obilno udeležbo.

Nadalje se zahvaljujemo šol. upr. g. Hrenu, banč. uradniku g. Tomažiču in občanu občine Tezno g. Vitezu za ganljive poslovilne govore, stanovskim tovarišem za zapete žalostinke, vsem ki so v teh težkih urah z nami sočustvovali in končno vsem iz Ptuja in od daleč, ki so spremili našega najdražjega v tako velikem številu do preranega groba.

Ptuj, Divulje-Sušak-Maribor, dne 29. decembra 1933.

14058 **Žalujoči ostali.**

Cene malim oglasom

Zenitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.—. Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.—. Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Poseste«, »Lokali«, »Stanovanja odda«, »Strok«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrt« in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zaslužek«, če se z oglasom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—.

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo pa Din 15.—.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom.

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par, za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Pletilje
za izdelovanje pletenih rokavic za delo na dom dobe takoj delo Ponudbe pod »Zaslužek« na Aloma Company d. z o. z., Ljubljana. 44612-1

Gospodično
ki igra klavir, violino, gitaro in harmoniko išče za salonsko dameke kapelo. — Slavko Raškaj, Kranj, Poštno ležeče. 47447-1

Starejšo prodajalko
ca 30 let, sprejme trgovina mešanega blaga na deželi. Biti mora zmožna kuhanja in dobra serviterica. Prednost imajo one manufakturne stroke, ki so obiskovale že šolo in s tem blagom; vendar pa to ni pogoj. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Povsem zanesljiva«. 47427-1

Osnovalko
samostojno moč išče Tekstilna tovarna v Laškem. 47384-1

Natakarico
v točilnico sprejme takoj Marušič Ivanka, Del. Logatec. 47494-1

Trg. pomočnico
izvežbano v trgovini mešanega blaga in manufakturi, z 10.000 Din kavcije, sprejmem takoj za podružnico. — Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Z dežele prednost«. 47502-1

Trg. izobražena
gospodična ali gospod, ki razpolaga z 30—60.000 Din kavcije, dobi službo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Kavcije«. 47490-1

Šiviljo
z obrtnim listom sprejme Angelca Drenik, Vrhnika, Stara cesta 101. 47446-1

Strojni mehanik
(monter), samostojen, z dolgoletno prakso na popravilih ali izdelavi pogonskih strojev, po možnosti z izpitom za I. strojnika parnih motorjev, s primerno teoretično in praktično izobrazbo v strojni stroki, se sprejme za popravila in vzdrževanje parnega stroja, Diesel-motorja ter drugih strojev in naprav. Pismene ponudbe s podrobnim popisom dosedanjega službovanja, s predpisi spričeval in z navedbo zahtevane plače je nasloviti na: Svinčeni rudnik, Mežica. 14-1

Prodajalko
za trafiko sprejmem s kavcijo 3000 Din. Pismene ponudbe na ogl. oddd. »Jutra« pod »Trafika«. 71-1

Boljšega mizarja
sprejmem za vodstvo stavbnega mizarstva pri že vpeljanem podjetju — delo že preskrbljeno. Potrebno 15—20.000 Din kavcije v gotovini. — Stanovanje na razpolago v lastni hiši. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja na oglas. oddelek »Jutra« pod »Sposoben 10«. 47404-1

Dekle
pošteno, pridno in zanesljivo, ki je zmožno voditi samostojno gospodinjstvo na goetilni, takoj sprejmem. Plača po dogovoru. One, ki so ta posel že samostojno opravljale, imajo prednost. Ponudbe na naslov: Gostilna Gruden, Unec pri Rakeku. 15-1

Deklica
stara, katera je že prosta šole, se sprejme v pomoč gospodinji. Terezija Lukeš, Kranj. 84-1

Izobraženo gdč.
v starosti od 24 do 38 let s perfektnim znanjem nemškega jezika event. francoščine išče k 4 letnemu dečku za ves dan. Navedba honorarja s priloženo sliko pod šifro D. G. na ogl. odd. »Jutra«. 30-1

Natakarico
čedne zunanjosti in zmožno malhne kavcije, sprejmem na deželo. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Podjetna«. 33-1

Postrežnico
snažno in pošteno, išče. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 49-1

Prodajalko
z večletno prakso se takoj sprejme v modno trgovino. Pismene ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Zmožna« 103-1

Poštena moč
z dobrimi zvezami se spre me za nakupovanje in prevzemanje lesa. — Ponudbe pod »Zanesljive na Aloma Company, d. z o. z., Ljubljana. 87-1

Gospodično
iz boljše rodbine, vajena finih ročnih del izurjena v korespondenci, resna in strogo zanesljiva, takoj sprejmem v modni trgovini za dame in gospode kot blagajničarko. — Pismene ponudbe z navedbo dosedanjega poslovanja pod šifro »Natančna«. 115-1

Za damsko kapelo
išče mlado učenko z dobrim glasom. Ponudbe s fotografijo na naslov: Katica Knežević, kapelnica, Novi Sad, Ul. Batorieva št. 46. 112-1

Postrežnico
dobro in izobraženo, vešče boljših hišnih del, sprejmem na Celovški cesti 14 131-1

Gospodično
trgovsko naobraženo, z znanjem nemščine — sprejmem za bufet. Nastop 10. januarja. Ponudbe s prepisi spričeval na ogl odd »Jutra« do 5. januarja poslati pod »Sposobna 1934«. 121-1

Perfektno kuharico
ki bi opravljala tudi drugo hišno delo in ki ljubi otroke, iščem. Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Kuharica«. 187-1

Služkinjo
pošteno, zdravo izobraženo, za pospravljanje finih sob, pranje in likanje malega perila, katera razume še nekaj snažne meščanske kuhe iščem. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Snažnost in uboglijivost«. 130-1

Djevojku
urednu marljivu sposobnu za sve kućne poslove koja kuhati zna de po mogućnosti niemački govori sa dobrim svjedožbama traži mala obitelj u provinciji. Ponude slati: Lavoslav J. Hirth, Vukovar. 159-1

Trg. sotrudnico
dobro prodajalko sprejmem takoj v specerijsko trgovino v Ljubljani. Ponudbe z navedbo referenc in kavcije zmožna na ogl. odde. lk »Jutra« pod »Izvrstna prodajalka«. 153-1

Traži se gospodica
za kancelariju za tkaonicu u dunavskoj banovini sa kaucijom na stup odma z Tkaonica. Traži se jedna djevojka za pomagat u kuini u trgovačku kuću, stara 16 godina za Srem z. djevojka. Ponudbe pod »Srem« na ogl. oddelek »Jutra«. 184-1

Hišnik
lahko vpokojenec, za brezplačno oskrbovanje želi gradnega in sadnega vrta. Ima sobo s kuhinjo in nekaj vrta za zelenjavo. Z znanjem kuhanje, sadjar ali čebelar ima prednost. Ponudbe z navedbo vsega dosedanjega službovanja in dosedanjih članov na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Veselje do zemlje«. 198-1

Učenca (ko)
za fotografsko stroko, z oskrbo v hiši sprejme Bavec, fotograf, Brežice. 47505-44

Vajenko
sprejme salon »Klobuček«, pasaža Nebotičnika. 73-44

Frizerska vajenka
z dvelemo učno dobo — želi dovršiti učeno dobo, kjer bi imela hrano in stanovanje v hiši. Ceni, ponudbe na naslov: Marija Hazler, Dobrova-Konjice. 47437-44

Učenca
s primerno šolsko izobrazbo in poštenih staršev — sprejme takoj v trgovino mešanega blaga Franjo Stumberger, Sv. Barbara v Halozah. 47503-44

Trgovine meš. blaga
se želi izučiti močan, zdrav in delaven, zvest fant, dober računar, vešč slovenščine in nemščine. Vališer, Konjice 21. 47501-44

Mesto vajenca
v trgovini z mešanim blagom iščem za fanta iz boljše hiše, poštenega in marljivega z 1½ letno prakso. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 25-44

Brivskega vajenca
(prednost Šiškar) sprejme Edvard Kavčič, Celovška cesta št. 10 nasproti mitnice. 60.44

Sedlar. vajenca
sprejme Ivan Černe, — sedlar, Ig, drugo po dogovoru. 44964.44

Trgovsko učenko
sprejmem takoj na deželi v trgovino mešanega blaga. Biti mora poštena, v računstvu nezmotljiva — zdrava in čedne zunanjosti, ter mora imeti tudi veselje do šivanja. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Poštena učenka«. 47493-44

Službe išče

Vsaka beseda 50 par, za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Trgovski pomočnik
mlad. mešane stroke, pošten, nekadilec, želi primerno službo — najraje v kaki večji trgovini na deželi. Demjan Kušar, Poljane. 44882-2

Gospa
srednjih let, s koncesijo nesrečno poročena, prosi zaposlitve v trgovini ali v pisarni. Vajena je tudi gospodinjstva. Event. ponudbe poslati na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »1899«. 44472-2

Plačilna natakarica
vešča kavarniških in gostilniških del, zmožne kavcije, išče službo za takoj ali pozneje. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »Vestna in marljiva«. 47424-2

Gospodična
s prakso — išče pametno zaposlenje kot pomoč za blančna dela ali korespondenco. — Zmožna je vseh knjigovodstvenih del, slov., srbohrv. in nemškega samostojnega izpeavanja ter slov. hrvaške in nemške stenografije. Ponudbe pod šifro »Marljiva in zanesljiva« na oglasni oddelek »Jutra«. 47393-2

Pletilja za stroj 10 in šivilja
iščeta zaposlitev. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Stanovc. 45159-2

Otroška negovalka
s perfektnim znanjem nemščine, išče službo k enemu ali dvema otrokoma, v starosti 3 4 do 6 let. Nastopi 1 februarja. Naslov pove oglas. oddelek Jutra 44947-3

Šivilja
gre šivat na dom po 20 Din dnevno; sprejme pa tudi delo na dom. Pozve se v Šiški, Podjunske 19. 47532-2

Prodajalka
vešča tudi šivanja moškega perila, išče mesto za tekoj ali pozneje. Naslov pove podružnica »Jutra« v Celju. 47475-2

Mladenič
trgovsko naobražen, išče glavno zastopstvo s skladiščem za celo državo ali posamezne banovine in mesta. Za skladišče lahko položi garancijo. Resne ponudbe na Publicitas, Zagreb, Ilica 9, pod br. 36229. 3-2

Trg. sluga - vrtnar
išče službo trgovskega sluge s prakso. Zmožen tudi vseh del vrtnarstva ter obdelovanja privatnega vrta — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 10-2

Gospodična
mlada in inteligentna, z dobrimi spričevali, želi službo gospodinje najraje k samostojnemu gospodu. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Poštena in simpatična«. 20-2

Ključavničar
izučen, s 15 letno prakso na parnih žagah, vešč brušenja žag, išče službe za minimalno plačo. Dopise pod »Mešinšte« na oglasni oddelek »Jutra«. 19-2

Prodajalka
začetnica, išče službe v specerijski trgovini; pomoč tudi pri gospodinjstvu. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 21-2

Služkinja
zmožna kuhanja, za vsa domača dela, pridna, poštena in snažna, želi mesta k boljši družini. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Takoj«. 12-2

Gospodična
srednjih let, pridna in poštena, govori slov., nemško in hrvatsko, išče službe k boljšemu gospodu tudi z otrokom zaradi smrti dosedanjega gospodarja. Nastopi takoj ali pozneje Dopise pod »Zanesljiva« na ogl. odd. »Jutra«. 40-2

Kuharica
mlada, zdrava, snažna, ki ima veselje do večje kuhe in

sobarica
želita premeniti službe s prvim februarjem. — Ponudbe na ogl odd. »Jutra« pod: »Boljše mesto«. 75-2

Gospodična
želi brezplačno zapoelenje v kuhinji pri boljši družini. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Začetnica 1934«. 38-2

Mladenič
pošten in marljiv, vajen vsega dela, išče službo hlapca pri boljšem kmetu. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Zdrav in močan«. 26-2

Služkinja
vajena nekoliko kuhe in hišnih del, išče službo. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 74-2

Postrežnica
želi zaposlenje po novem letu. Znam vsa hišna dela kakor tudi kuhati. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Skromna«. 116-2

Trgovski pomočnik
začetna moč, z meščansko maturo, izvežban v mešani in manufakturni stroki, išče na meščenje za hrano in stanovanje ter eventualno primeren honorar. Zupan, Rakek 162. 113-2

Prvovrstna voditeljica
z večletno prakso v tujini, zmožna vseh v pletilno stroko spadajočih del krojenja, kreacije modelov, moderne ženske konfekcije in zmožna voditi samostojno večjo delavnico išče mesto. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Samostojna«. 132-2

Samostojna ločenka
pametna srednjih let, vešča nemškega srbohrvatskega in slovenskega jezika zmožna vsakega dela, išče službo pri kakem podjetju ali kot sobarica v boljši hiši. Ceni. ponudbe na ogl. odd »Jutra« pod »Bolša bodočnost«. 164-2

Gospodična
vajena pisarniških del prosi nameščenja. Gre tudi kot blagajničarka. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Pridna«. 207-2

Stareiša kuharica
varčna in poštena, išče službo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Zanesljiva 52«. 211-2

Mladenič
išče službo kakršnokoli, sem priden in pošten, vojaščine prost, star sem 24 let. Vložim tudi kavcijo. Ponudbe prosim na ogl. odd. »Jutra« pod »Priden mladenič«. 199-2

Pekovski pomočnik
vešč vsega v to stroko spadajočega dela išče dela najraje kot skupni delavec. Nastopim takoj ali pozneje. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 219-2

Gospodična
samostojna, išče mesto gospodinje pri samostojnem gospodu. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 223-2

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. — Kdor sprejema potnike, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (5)

Iščemo sotrudnike
sposobne, agilne in poštene, pod najugodnejšimi pogoji, za vsa mesta dravske banovine. — Zelo ugodno za vpokojence in osebe, ki so se že pečale s prodajo vrednostnih papirjev na obroke — Ponudbe pod »Vesma lak« unosan posao« na Publicitas, Beograd, pošt. pretinac 60. 47367-5

Potnike
iščemo v vseh krajih dežele proti mesečni plači 2000 Din in proviziji. — Znanje stroke nepotrebno. Delo lahko. Detaljno se ne prodaja, niti sklepa nerošil. — Ponudbe samo z znamko za odgovor na naslov: Rembrandt, Zagreb, Filipovićev prilaz 82. 47507-5

Zastopnike
samo najboli vneiane, za dnevni brezkonkurenčni konzumen. predmet, za Mariborsko oblast sprejmem takoj. Potrebna je manša garancija. Ponudbe s sliko in referencami na podružnico »Jutra« v Celju pod značko »Garancija«. 47573-5

Zaslužek

Kdor išče zaslužka, plača za vsako besedo 50 par; za naslov ali šifro 3 Din. — Kdor nudi zaslužek, pa za vsako besedo 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (3)

Entlanje 1 m 1 Din ažur 1 m 2 Din
pšičiranje, montaža bridgestor, pranje in likanje vezenin, ročno vezenje, monogrami, strojno vezenje in predtisk najmodernejših vzorcev. Dunajska cesta št. 1a/IV. 155-3

Pletenje nogavic in rokavic
sprejmem na dom. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Pletenje«. 47465-3

Izmenjalnica dobrin
(blaga, dela, vrednot, posestev). Prijave sprejema: »Merstan«, Maribor, Slovenska 22. Vpisnina 10 Din. 7-3

Gospod iz Skoplja
dobro poznan v vardarski banovini, išče zastopstvo dobrih hiš. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 70-3

Kolesa

za besedo Oglasi socijalnega značaja po 50 par beseda Za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. oziroma 5 Din. (11)

Dvokolesa
sprejemam preko zime v shrambo. Očiščenje, emajliranje z ognjem in poniklanje najceneje. Tribuna F. B. L., Ljubljana, Karlovška cesta 4. 44434-11

Moško kolo
kupi M. Pernek, Cesta dveh cesarjev štev. 95. 31-11

Moško kolo
za 420 Din več pohištva in železna peč naprodaj na Glincah, cesta VI/11. 160-11

Moška kolesa
in potrebščine prodam po nizki ceni tudi na knjižice Kmetske posojilnice ljubljanske. Naslov v ogl. odd. »Jutra« 179-11

Pouk

Beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 3 Din Dijaki, ki iščejo instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za dajanje naslova 3 Din (4)

Šofer. šola E. Čeh
Tyrševa (Dunajska) cesta št. 36. Zahtevajte prospekt

Dame!
Priglasite se tečaju za izdelovanje damskih oblek Učilišče damskega krojaštva. — atelje Šarc. Gajeva, Pokoin.. levo III 157-4

V nemški pouk
v skupini za otroke sprejmem z novim letom še par učencev. — Istotam italijanski, angleški, francoski pouk za posameznike in skupine. Zmeren honorar. Tyrševa 31/II., desno. 45202-4

Nemščino
angleščino, francoščino, italijanščino in klavir poučuje dipl. učiteljica. Kolodvorska ulica 11, pritličje. 47580-4

Klavir
Učiteljica sprejme v temeljiti privatni pouk učenca, ozir. učenko. Cenj. dopise na oglasni oddelek Jutra pod »Prakse«. 47434-4

Nagrado dobi
oni, ki preskrbi akademiku instrukcijo. — Instruira vse gimn. predmete. Ponudbe na oglas. odd. »Jutra« pod šifro: »Nagrada«. 51-4

Francoščina
Fonetično in slovnično pravilni pouk in konverzacijo; pomožni pouk dijakom srednjih šol; priprave za maturo, daje strokovna učiteljica francoščine, diplomirana v Parizu. Pismeno na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Privatni pouk«. 47441-4

Šoferska šola I. Gaberščik
bivši kontrolor za šoferske izpite, Ljubljana, Slomškova ulica štev. 6 — gareža Stupica. Vožnje v zaprtem avtomobilu. 148-4

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Železne ali pocinkane cevi
malo rabljene, v debelini od 1 do 2 col in v dolžini cca 70 metrov kupim. Ponudbe na: Anton Peteriš, Novo mesto. 5-7

Vosek
po ugodnih cenah kupuje čebelarska zadruga uslužb. drž. žel. v Ljubljani. Masarykova cesta 17/III. v poslopju Nabavljalne zadruge. 56-7

Kovčeg-gramofon
star, kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Gramofon 1934«. 58-7

2 visoki omari
dobro ohranjeni, kupim. — Ponudbe poslati na ogl. odd. »Jutra« pod »Omari«. 147-7

Škarje
za rezanje železa kupi Rojina Fr., Zg. Šiška 30. 176-7

2000 kom. steklenic
vinskih buteljk, 7/10 l. kupim. Ponudbe je poslati na K. Čermelj, veletrgovina vina in žganja, Ljubljana. 196-7

Radio

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (9)

Radio-aparat
sedemcevni Ingelen-Ultradyne, z okvirno anteno, akumulatorjem, anodnim aparatom, polnilcem in zvočnikom ugodno prodam radi selitve. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 475-7-9

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Otroški vozički
Kucler & Co., Ljubljana 7. Celovška cesta štev. 42 262-6

Perje
puh, 15 vrst od 8 Din naprej ter

volno in žimo
za madrace najceneje prodaja Šega, Wolfova ul. 12, dvorišče. 314-6

Različne spalnice
rebrove in smrekove kuhinjske opreme po najnižjih cenah dobite edino le pri mizarstvu Albert Černe Zg Šiška — pri remizi 343-6

Smučke
in smučarsko obleko prodam. Pozve se v trgovini Bat'a, Trbovlje. 47563-6

3 gramofoni
(kovčegi), v zelo dobrem stanju, s ploščami po 500, 450 in 400 Din naprodaj. Ogleda se samo danes in jutri. Opekarska 37. Trnovo, — pritličje, II. vrata, levo. 134-6

Čudovito poceni
po razprodajnih cenah: tridelne posteljne garniture 220 Din: 24 delni alpacca jedilni pribor 220 Din: 6 delni alpacca karfindel 35 Din: platnen damastni prti 35 Din Omnia, Tyrševa 36. 110-6

Fotoaparat
6½ × 9, na plošče, zenar objektiv, Compur zatvarač, prodam. Naslov v oglas. oddeiku »Jutra«. 47477-6

Opozarjam
tovarnarje, stavbenike, obrtnike, hišne posestnike, kmete in vse one, ki potrebujejo spodaj navedene predmete, da bo treba v letu 1934 z denarjem zelo šteditl. Zato opozarjam ,da preštiate pazljivo in hranite ta oglas, da se boste o potrebi obrnili na tvrdko

JUSTIN GUSTINČIČ
Maribor, Tattenbachova 14
ki ima spodnje predmete specijalno sortirane. — Kupili boste najceneje kot povsod vsakovrstno orodje, cevi, traverze, ograje, stebre iz žime za verande, okroglo, kotno in vsakovrstno železo, kmetijsko in obrtniško orodje, pločevine, flanže vseh velikosti, kolena, mufne in pipe za vodovode. Transmisije, ležaje ter vse Vam potrebne rabljene predmete, ki so dobro ohranjeni. Nadalje priporočam veliko zalogo dobro ohranjenih strojev kakor: električne motorje, dinamo za letosmer. in vrtilni tok, bencinske agregatorje, priključene z dinamo, takoj uporabljive za električno luč. Skobelni stroj, vrtalni stroj, rezkalni stroj, več avtomobilskih motorjev, cirkularne žage, električne kuhalnike za 380 voltov, 30 litrov vsebine, 2 veliki zračni steklenici od Dieselmotorja, razne vrste rezervarjev, parne desinfekcijske kotle, čevljarske, krojaške in sedlarske stroje, skoraj nove, rabljena motorna kolesa raznih znamk. Zelo velika zaloga lesenih in železnih jermenic, dvodelnih, premer 100 mm do 2 m. Raznovrstne zobčanke za vsakovrstne stroje, krogličnl ležaji vseh dimenzij, avtomobilna peresa za težke in lahke vozove, žično kolo vporabno za vzpenjače premer 2.20 m z treni kanali. Nakup in prodaja vsakovrstnih peči, štedilnikov, medenine, bakra, bronce, kompozicij, aluminija, cinkaste pločevine, vagonske kolčine starega železja po najboljših dnevnih cenah. Pred nakupom in prodajo blagovolite se obrniti na gori imenovano tvrdko in prepričani boste prvovrstno! Vaš uspeh bo zajamčen! 6-6

Na javni dražbi ugodno naprodaj:
razno pohištvo dne 4. januarja 1934, ob 16. uri, Ljubljana VII, Janševa 2.
10 kub. metrov jelovih desk, dne 4. januarja 1934, ob 9. uri, Dol. Logatec 174,
pisalni in šivalni stroj ter pohištvo, dne 17. januarja 1934, ob 15 in pol uri, Maribor, Mejna št. 6,
1 avto, dne 12. januarja 1934, ob pol 8. uri, Stara Fužina 108, Boh. Sred. vas 104-6

Skrinja
velika, v najboljšem stanju, naprodaj Poizve se v Realitetni pisarni Grašek, Masarykova c. 12. 155-6

Gramofonske plošče
kvalitetne in dolg moški kožuh poceni naprodaj. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 137-6

Naprodaj Bergheil
6.5 × 9 Heliar 1:4.5 s priborom. — Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 186-6

Več elektromotorjev
malo rabljenih, ugodno naprodaj. Elektroindustrija d. d. Oddelek za previjanje, Ljubljana, Gosposvetska c. 13. 44-6

Starinsko ogledalo
proda Tribuč, Glince, Trnška cesta 6, telefon 2605 79-6

Močne sani
s plohom, štango in ojnicami prodam pod polovično ceno. Jak. Kocjančič, Gorje — Bled 63-6

Rolfilm kaseto
za aparat 6 in pol krat 9 prodam ali zamenjam za stativ. Podkušnik Avgust, Črna — Prevalje 64-6

Auto, moto

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

Chevrolet limuzino
1931, proda ali zamenja za manjši avto Žirovnik, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 6. 47505-10

4-sedežni avto
dobro ohranjen, kupim Ponudbe z natančnejšimi podatki avta na naslov: N. Afgan, Stara pošta — Kranj. 1-10

»Puch 220«
motorno kolo, pokvarjeno, oziroma njega dele kupim. Valjčni mlin Podbrezje. 181-10

Prehrana

Kdor nudi prehrano plača za vsako besedo 1 Din; kdor išče prehrano pa za besedo 50 par; za dajanje naslova ali šifre 3 Din. oziroma 5 Din. (14) Trgovski oglasi 1 Din

Nekaj gospodov
sprejmem na dobro domačo hrano. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 161-14

Les

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (15)

Kdo dobavi
na knjigo Mestne hranilnice ljubljanske 15—20 ton različnega mizarskega mehkega lesa. Natančne ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Suha roba«. 44680-15

Javorjeve deske
suhe, debelne 60—100 mm kupi »Suma«, Ljubljana, podružnica Zagreb, Zvonimirova ulica 1. 47506-15

Suha bukova drva
večjo množino ima naprodaj Šteh in Drobnič, Dobrepolje. 66-15

Trami
mehki les in hrastovina se kupijo. Ponudbe pod »Stalna dobava« na Aloma Company, d. z o. z., Ljubljana. 86-15

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Ženinom, nevestam!
nudim moderno, šperano pohištvo, kakor tudi masivno, garantirano solidno delo, po najnižjih cenah. tudi na hranilne knjižice. Tvrdka Golmajer, strojno mizarstvo, Ljubno-Podoart. — Zahtevajte ponudbe. — Istotam naprodaj »Artel« **motor s prikolico.** 44428-12

2 spalnici
masivni, politirani, s pelhami, obstoječi iz 16 komadov, v lepi fazoni, hrastov les, dobra izdelava, po nizki ceni nudi Joško Dular, mizar, Rake pri Krškem. 47497-12

Spalnico
s pelho prodam za 1600 Din, ter nudim po ugodni ceni moderne šperane spalnice. — I. Bitenc, mizar, Gosposka ulica štev. 10. 55-12

Ugodna prilika!
Lepo jedilnico v modernem slogu, iz korenitnatega rezanega orehovega lesa — kakor tudi več novodobnih kuhinjskih kredenc, pomivalnih miz in drugo, zelo ugodno proda Tomšič Franc, mizarstvo, Zgornji Kašelj, pošta D. M. v Polju. 47567-12

Spalnico
lepo, javorjevo, 16 komadov, prodam po zelo znižani ceni. — Kladnik, Mokronog. 2-12

Razprodaja
otoman, spalnih foteljev in divanov pri Dolničarju, tapetniku v Št. Vidu nad Ljubljano, nasproti cerkve. 39-12

Kompletno spalnico
in razna pohištva, perila, odeje, blazine zaradi odpotovanja takoj po nizki ceni prodam. Florijanska ul. 19/I. 119-13

Spalnice
moderne, orehove korenine, iz trdega in mehkega lesa, kuhinjske oprave in drugo pohištvo dobite po znižanih cenah pri Andlovic — Komenskega ulica 34. 135-12

Pohištvo
Na obroke — Na hranilne knjižice.
Sperane orehove politirane spalnice in črešnjeve masivne politirane spalnice,
Sperane spalnice 2500 Din
pleskane spalnice . 1800 „
kuhinjske oprave . 850 „
kuh. kredence . . . 450 „
postelje . . . . . 300 „
Vse drugo pohištvo dobite najceneje pri mizarstvu »Sava«, Kopališka št. 18 in Vrtališčeva štev. 6. — Telefon 2780. 172-12

Kapital

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Kdo dobavi
na knjigo Mestne hranilnice ljubljanske 15—20 ton različnega mizarskega mehkega lesa. Natančne ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Suha roba«. 44680-15

Javorjeve deske
suhe, debelne 60—100 mm kupi »Suma«, Ljubljana, podružnica Zagreb, Zvonimirova ulica 1. 47506-15

Suha bukova drva
večjo množino ima naprodaj Šteh in Drobnič, Dobrepolje. 66-15

Trami
mehki les in hrastovina se kupijo. Ponudbe pod »Stalna dobava« na Aloma Company, d. z o. z., Ljubljana. 86-15

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Ženinom, nevestam!
nudim moderno, šperano pohištvo, kakor tudi masivno, garantirano solidno delo, po najnižjih cenah. tudi na hranilne knjižice. Tvrdka Golmajer, strojno mizarstvo, Ljubno-Podoart. — Zahtevajte ponudbe. — Istotam naprodaj »Artel« **motor s prikolico.** 44428-12

2 spalnici
masivni, politirani, s pelhami, obstoječi iz 16 komadov, v lepi fazoni, hrastov les, dobra izdelava, po nizki ceni nudi Joško Dular, mizar, Rake pri Krškem. 47497-12

Spalnico
s pelho prodam za 1600 Din, ter nudim po ugodni ceni moderne šperane spalnice. — I. Bitenc, mizar, Gosposka ulica štev. 10. 55-12

Ugodna prilika!
Lepo jedilnico v modernem slogu, iz korenitnatega rezanega orehovega lesa — kakor tudi več novodobnih kuhinjskih kredenc, pomivalnih miz in drugo, zelo ugodno proda Tomšič Franc, mizarstvo, Zgornji Kašelj, pošta D. M. v Polju. 47567-12

Spalnico
lepo, javorjevo, 16 komadov, prodam po zelo znižani ceni. — Kladnik, Mokronog. 2-12

Razprodaja
otoman, spalnih foteljev in divanov pri Dolničarju, tapetniku v Št. Vidu nad Ljubljano, nasproti cerkve. 39-12

Kompletno spalnico
in razna pohištva, perila, odeje, blazine zaradi odpotovanja takoj po nizki ceni prodam. Florijanska ul. 19/I. 119-13

Spalnice
moderne, orehove korenine, iz trdega in mehkega lesa, kuhinjske oprave in drugo pohištvo dobite po znižanih cenah pri Andlovic — Komenskega ulica 34. 135-12

Pohištvo
Na obroke — Na hranilne knjižice.
Sperane orehove politirane spalnice in črešnjeve masivne politirane spalnice,
Sperane spalnice 2500 Din
pleskane spalnice . 1800 „
kuhinjske oprave . 850 „
kuh. kredence . . . 450 „
postelje . . . . . 300 „
Vse drugo pohištvo dobite najceneje pri mizarstvu »Sava«, Kopališka št. 18 in Vrtališčeva štev. 6. — Telefon 2780. 172-12

Kapital

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

60.000 Din posojila
na sigurno vknjižbo išče za dobo dveh do treh let. Ponudbe na podruž. Jutra v Mariboru pod šifro »Industrija«. 44706-16

Družabnika
gradbene stroke potrebuje ga in podjetnega stavbenika ali zidarskega mojstra, najraje samca s nekaj gotovine sprejmem takoj k enemu že upeljanemu podjetju v mestu Maribor. Pismene ponudbe pod »Pošten podjetnik« na podr. »Jutra« Maribor 45087-16

Ureditev dolgov
povravnave in konkurzne zadeve, upeljave knjigovodstva, stalni nadzor in vodstvo knjigovodstva — sestavo bilanc, revizijo uprave, izdelavo proračunov in kalkulacij, upravo hiš, vse informativne in druge trgovsko-obrtne posle povereje zanimo koncesijonirani Komercijal pisarni Lojze Zajc, sodni zadr. revizor in zapriseženi strokovnjak v knjigovodstvu, Ljubljana, Florijanska ulica štev 19/I 44940-16

Bančne vloge
nakup, prodaja in založna. Najboljše in najhitreje — Poslovni zavod d. d. Zagreb, Praška ulica št. 6/II. Za odgovor prosimo da priložite znamko za 3 Din 347-16

Posojila
dajemo najkulantneje na vloge velebank vrednostne papirje, razne šteto, državne bone, Blairova posojila in kurantno blago. Naročila z dežele obravnavamo prompitno. Pučka štedionica v Zagrebu, Medulićeva 31, telefon 20-08 Obrnite se na našega zastopnika za dravsko banovino Rudolf Zore Ljubljana, Gledališka ulica 12. 13918-16

G. Th. Rotman:

Bili, Bobijev sin

Čez teden dni gospod Česen že ni več mislil na to hudobijo — tem manj, ker je dobil tri nove odjemalke, kar je v teh težkih časih nenavadna reč. Ves srečen in dobre volje je vprašal, s čim sme postreči.

Na žalost je Bili spet vse pokvaril. Tiho se je priplazil in navezal trak predpasnika gospe Brboncljeve na stojalo za steklenice z limonado, ki je stalo na prodajalni mizi.

Nato je zagledal psička gospe Motovilčeve, ki je tudi stala v prodajalni; smuknil je k njemu, odvezal Pufkovo vrvico in jo kar mimogrede privezal k hlačnici gospoda Čuka, Česnovega najboljšega kupca, ki se je bil pravkar založil s fižolom za mrzle dni.

»Tako,« je vzkliknil gospod Čuk

Hranilne knjižice
Prve hrvatske štedionice kupim proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe z navedbo višine vloge in ceno na oglasni oddelek Jutra pod »Hranilna knjižica«. 47547-16

Prodam knjižico
Mestne hranilnice, z večjo vlogo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Večja vsota«. 47528-16

Vložno knjižico
Banovinske hranilnice v Ljubljani, z vlogo 20.000 Din kupimo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »1934«. 47526-16

Mizarji, pozor!
Dobro vpeljana mizarska tovarna, brez konkurence, sprejme pod ugodnimi pogoji družabnika. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod značko »Dolenjska«. 47508-16

Hranilno knjižico
podružnice všlanjene pri Zvezi slovenskih zadrug, prodam najboljšemu ponudniku. — Ponudbe pod »45.000« na oglasni oddelek »Jutra«. 47498-16

5000 Din posojila
iščem za dobo 3 mesecev proti visokim obrestim in 1000 Din nagrade. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »1000 nagrada«. 47533-16

Hmeljarji, pozor!
Na 250.000 Din vredno nepremičnino dovolim vknjižbo tretjemu, ki mi posodi 50.000 Din za dobo 2 let, 8 % obresti plačam naprej. Glede točne vrnitve podpišem menico. Cenjene ponudbe prosim do 6. januarja na podružnico Jutra v Celju pod značko »Šesti januar«. 47474-16

Knjižico Kmetske posojilnice
z vlogo 50.000 Din kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Takoj gotovina«. 24-16

Vlogo
Obrtne banke, do 18.000 Din kupim takoj. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »100 % gotovina«. 35-16

Knjižico
Banovinske hranilnice v Ljubljani, kupim. Naslov pove oglas. oddelek Jutra 99-16

Družabnika
se išče k stari dobro vpeljani modni trgovini na zelo prometnem kraju v sredini Ljubljane. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Modna«. 122-16

Do 20.000 Din
vložim v podjetje, v katerem bi imel primerno službo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Garancija«. 45311-16

7000 Din posojila
prosi državni uradnik. Vrnem v 3 mesecih z dobrimi obrest. Garancija hiša. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Želo nujno«. 205-16

30.000—40.000 Din posojila iščem
proti mesečnemu odpla. čilu 2000 Din. — Vknjižba na hišo. — Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Rabim takoj«. 206-16

Knjižico
Mestne hranilnice Kamnik okrog 40.000 Din prodam za gotovino — Vprašati na ogl. oddelek »Jutra« pod »Kamnik«. 191-16

Knjižico
Kmetske posojilnice ljubljanske približno 50 tisoč dinarjev prodam za gotovino, ker rabim denar. Pišite na oglasni oddelek »Jutra« pod »Kmetska«. 192-16

Knjižico
ki je včlanjena v Zadružni zvezi približno 5000 Din prodam. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Zveza«. 190-16

Knjižice
Mestne hran. ljubljanske in Ljubelj. Kreditne banke kupim proti takojšnji gotovini do 300 tisoč Din. Tudi manjše vloge. Ponudite na ogl. odd. »Jutra« pod »Industrija«. 193-16

Jedna tvornica
u dunavskoj banovini traži jednoga kompanionera od 50.000 do 100 tisoč dinara z tvornica. Ponudbe pod »Srema« na ogl. odd. »Jutra«. 185-16

V najem

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (17)

Gostilno
z novim stanom takoj v najem Plaue, Maribor, Glavni trg. 47430-17

Trgovino
oddam v najem z zalogo nad 600.000 Din. Ponudbe pod »Slučajna prilika« na oglasni oddelek »Jutra«. 45053-17

Gostilno
dobro idočo, v industrijskem kraju vzamem takoj v najem. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Zanesljiv poštenjak«. 47560-17

Strojno mizarsko delavnico
vzamem v najem ali pristopim kot družabnik. — Upešial bi dobičkanosne predmete. Cenj. ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Družabnik«. 47575-17

Žago ali mlin
bi se da preurediti za industrijo rezanih izdelkov, na stalni vodi, vzamem v najem. Ponudbe na naslov: Josip Mlakar, Bistrica — pošta Limbuš. 47576-17

Mesnico
delovodjo, prekajevalnico s stanovanjem oddam ugodno v najem. Naslov: A. Krušič, Maribor, Lesarniška ul. 7. 9-17

Točilnico
s prostori za vinsko vino ali brez oddam takoj v najem najraje Dalmatinou. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 11-17

Kovačnico
z orodjem in koncesijo oddam v najem. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra« 210-17

Kaj pa kam?

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (18)

Vabim vse veseljake!
Za silvestrovo in novo leto boste imeli največjo zabavo s koncertom samo pri Rezki. Postreže Vam tudi z najboljšo kapljico in domačimi krvavicami. Gostilna Raubar, zdaj pri Rezi Kortnik, Za Bežigradom. Vsem gostom srečno novo leto! 44040-18

Silvestrov večer
se prireja s koncertom. Drugi dan otvoritev gostilne isto tako s koncertom. — Se priporoča gostilna Kramar, Dolenjska cesta 5. 93-18

Danes vsi k Marici
na Zaloško cesto 10, nasproti stare remize nudi vam pristna štajerska in dolenjska vina, domače krvavice in pečenice ter razna topla in mrzla jedila. Prvovrstno koncertno godbo. Za obilen obisk se priporoča Marica Boben. 37-18

Silvestrov večer
vsi v restavracijo »Frankopanski dvor«, Šiška. Zabava, ples, 1934 l. prizor, šaljiva pošta, polnočni govor ter dobra jedila in fino vino. Brez vstopnine. Priporoča Ukmar. 27-18

Plesna zabava
na Silvestrov večer se vrši v gostilni »Dalmacija«, Šiška. Vstop prost. Izbrana vina, pečeni purani in drugi razni prigrizki. Za obilen obisk se priporoča Lozsan Iv. 52-18

Danes vsi k Šestici
na razne specialitete — godba in ples. 65-18

Na Silvestrovo
priredi koncert in vljudno vabi Dolenjski Lojze na Glincah. 91-18

Halo! Halo!

Na silvestrovanje
vsi k Angelci na Ježico. Preskrbljena dobra kapljica, jedila ter dobra zabava. Na svidenje! 90-18

Otvorila sem buffet »Tyršev hram«
Tyrševa cesta štev. 37. — Točila bom najboljša vina in vedno postregla z dobrimi jedili. Srečno novo leto. — Kahne Marija. 108-37

Na Silvestrovo v gostilno k Vitezu
kjer bo domača zabava. Na razpolago najboljša štajerska, dolenjska in dalmatinska vina ter topla in mrzla jedila. — Za obilen obisk se priporoča Gabrijela Lavrič. 129-18

Ljubitelji
mladih pečenih prašičkov vljudno vabljeni za Silvestrovo in Novo leto v gostilno pri »Franceljnu« (Oblak), Tržaška cesta 22. 194-18

Najboljša vina
slivovka liter 20 Din. Izborne domače kloba se na poskušnjo brezplačno vabi Podgrajska klet, Mestni trg 13 188-18

Lokali

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din (19)

Lokal za trgovino
odda Plaue, Maribor Glavni trg. 47440-19

Pisarn. prostore
takoj oddam nasproti glavne pošte Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 45025-19

Lokal v Celju
v Aškerčevi ulici štev. 6 oddam takoj za vinotoč, trgovino ali delavnico. 47478-19

Prostor za 2 avtomobila
oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 47523-19

Lokal
primeren za brivca ali podobno, oddam takoj. Pojasnilo se pri hišniku v Černetovi ulici štev. 23 — Ljubljana VII. 47556-19

Večjo restavracijo
dobro idočo, v Mariboru prodam takoj — deloma proti gotovini in hranilnim knjižicam Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Restavracija«. 47577-19

Lokal
z 2 stranskima prostoroma na zelo prometnem kraju takoj poceni oddam. Pojasnila daje Čekada Andrej, Ljubljana, Sv. Petra cesta 16. 47582-19

Specerij. trgovino
ugodno oddam. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod šifro »Promet 30.000«. 28-19

Lokal
pripraven za trgovino in obrt, oddam v Florijanski ulici 15. 68-19

Gostilno
oddam v Ljubljani, prost prevzemu inventarja. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Center a«. 109-19

Lokal z eno sobo
pripraven za krojača ali mesarja, za 500 Din oddam v Florijanski ulici 22 128-10

Pisarniški lokal
poleg sodišča oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 136-19

Čevljar. delavnica
dobro vpeljana, naprodaj z inventarjem ali brez. Vodovodna 24. — Ljubljana. 140-19

Lokal
z lepimi in velikimi izložbami za vsako trgovino ali obrt, v bližini magistrata oddam s februarjem. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 145-19

Buffe (gostilno)
z dvema sobama, inventarjem in blagom ter obrtjo kompletno, dobro vpeljano, v centru oddam zaradi odpotovanja za 30 000 Din. Potrebna gotovina 24.000 dinarjev. Samo resni reflektanti naj pošljejo svoje ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Redki slučaj«. 163-19

Dobro iduča trgovina u Sremu
traži svakovrstne robe u komisiju ili zastopstvo tvornice z. b. komisija. Ponudbe pod »Srem« na ogl. oddelek »Jutra«. 183-19

Lokal
pripraven za vsako obrt, po nizki ceni oddam na prometni točki v centru mesta. Naslov pove Sattler Dragica, Gospeska ul. 4/II 200-19

Posest

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Hišo
z dobro vpeljano trgovino mešanega blaga, ugodno prodam ali oddam v najem radi družinskih razmer. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 47454-17

Enonadstrop. hiša
z 2 lokaloma, 3 stanovanji v bližini bodočega železniškega postajališča po ceni naprodaj. — Tezno Maistrova 1. 45068-20

Posestvo
v dobrem stanju, gozdovi, njive, travniki, vinograd, hiša (marof) vse lepo, tik državne ceste, pol ure od trga naprodaj. Naslov pove Zemič, pismonoša, pošta Velenje. 44954-20

Krasno vilo
komfortno, z velikim vrtom, v bližini Savinjske doline, tik postaje prodam radi družinskih razmer. — Naslov pri podruž. »Jutra« v Celju. 47572-20

Vilo na Bledu
v bližini jezera, z velikim vrtom prodam. Informacije daje B. Lergesporer, Bled 47491-20

Vilo ali parcelo
bližu centra kupim s knjižico Mestne hranilnice. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Vila«. 47524-20

Posredovalnica »Rapid« v Mariboru
Gosposka ulica štev. 28 ima naprodaj:
Veliko trgovsko hišo na dobri legi, 60.000 Din.
Trgovsko hišo sredi mesta z lokalom in 10 stanovanji, 480.000 Din.
Kakor tudi vile, posestva, gostilne in industrije.
Za odgovor priložite 3 Din 47492-20

V Kranju
prodam trgovsko in stanovanjsko hišo. Interesenti naj pišejo na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Zelo ugodno«. 47496-20

Trgovsko-stanovanjsko hišo
še novo, v mestu na Gorenjskem ugodno prodam proti delnemu plačilu s hranilno knjižico. Prevzem hipoteke. Pojasnila daje M. Jošt, Medlog — Celje. 47443-20

Posestvo
prodam na katerem se rede tri živine, leže v okolici Ljubljane. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Gorenjska«. 29-20

Štiristanovanj. hišo
primerno tudi za trgovsko ali katerokoli obrt se ugodno proda. Vič, cesta na Brdo 155. 50-20

Lepo vilo
z vrtom komfortno, na periferiji mesta prodam Ponudbe pod »Gotovina« na ogl. odd. »Jutra«. 42-20

Novo vilo
dvostanovanjsko, prodam za 450.000 Din, hipoteko 173.000 Din, ostalo v gotovini. Naslov v oglas. odd. »Jutra«. 47-20

Hiša na Miriu
z velikim vrtom, sporah livim kot krasna stavbna parcela, ugodno naprodaj. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 197-20

Enodružin. hišico
pocen prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 116-20

Novo hišo
enonadstropno, dvostanovanjsko, blizu stadiona prodam, deloma tudi za hranilne knjižice. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 143-20

Weekend hišico
idealno, s 1000 m² sveta, blizu Ljubljane, prodam. Ponudbo na ogl. odd. »Jutra« pod »Letovanje«. 160-20

Posestvo
obsegajoče 20 oralov, po želji kupca tudi manj, ob glavni cesti v Savinjski dolini proda Martin Drev, Drešinja vas št. 7 — pošta Petrovče pri Celju. 216-20

Stanovanja

Vsaka beseda 50 par, za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (21-a)

Boljše stanovanje
2 sob, iščem za dve osebi. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Centrum 22«. 64-21/a

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23-a)

Prazno sobico
ali kabinet išče uradnica za kaseneje. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Snažno«. 100-23/a

Šivilja
išče v bližini mesta sobo, za ceno do 200 Din. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Šivilja«. 92-23/a

Prazno mes. sobo
išče pri boljši družini v centru mesta 20 dni odsoten gospod. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Soliden 1934«. 126-23a

Separirano sobico
v centru iščem po primerni ceni. Event. bi za protivrednost opravljal popoldne manjše pisarniške ali podobne posle. Ponudbe v oglas. oddelek »Jutra« pod »Opremljena«. 152-23a

Dijaške sobe

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (22)

Boljša tričl. družina
išče sinu odličnjaku dobrega tovariša

nižješolca
iz dobre hiše. Oskrba in vzgoja najboljša. Vrt, klavir, na željo nemška in francoska konverzacija — cena zelo zmerna. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Solčen dom«. 47469-22

1 ali 2 dijakinji
iz dobre rodbine sprejmem v prvovrstno popolno oskrbo k boljši obitelji na Mirju. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 47409-22

Dijakinja
učit. rodbina išče k svoji hčerki V. šolki dijakinjo s popolno oskrbo pri novi šišenski cerkvi. Knezova ulica 37/I., levo. 102-22

Profesorjeva družina
sprejme na stanovanje in hrano dva nižješolca (dve nižješolki). Pomoč pri učenju. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 94-22

Dijakinjo
(nižješolko) sprejmem na stanovanje in hrano na Starem trgu 11/II. 72-22

Nižješolcu
boljše rodbine, ki rabi pomoč pri učenju, nudim ceneni poldnevni pouk z zanesljivim uspehom. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Pouk«. 154-22

Dijakinjo
nižješolko, sprejmem v polno dobro oskrbo — Stanovanje v moderni vili. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Kot domača«. 175-22

V Celju
sprejmem dijaka na stanovanje in hrano. Naslov pri podružnici »Jutra« v Celju 214-22

Stanovanja oddaja

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (21)

2 stanovanji
enosobno in dvosobno s pritiklinami takoj oddam v Trnovem, Cerkvena ul. št. 21. 47515-21

Petsob. stanovanje
s pritiklinami in vsem komfortom oddam. Pojasnila daje upravitelj Dolar, Gorupova 3 47520-21

Solnčno stanovanje
šest- ali petsobno s kopalnico oddam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Strogi centrum«. 47548-21

Trisob. stanovanje
s kopalnico ali brez, v bližini banske uprave oddam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Solnčno«. 47544-21

Štirisob. stanovanje
na ulico, pripravno za obrtnika(co) v bližini magistrata oddam s februarjem Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 146-21

Enosob. stanovanje
oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 47557-21

Dvosob. stanovanje
komfortno, s kopalnico, oddam s 1. februarjem. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 47550-21

Solnčno stanovanje
2 sob in kopalnice oddam s 1. februarjem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 47470-21

Stanovanje
dvosobno, oddam mirni stranki brez otrok. — Sv. Petra cesta 54. 22-21

Enodružinsko vilo
v Ljubljani, lepa, mirna, solnčna lega, 3 sobe, parket, elektr., kleti, shramba, kopalnica, angl. kloset, vse novo, zelenj. vrt, takoj oddam. Vprašati pri g. Kramar, Opekarska c. 21 v Ljubljani. 18-21

Dvosob. stanovanje
parketi, elektrika, vodovod, balkon oddam za februar. Trnovo, Koleslja, Gerbičeva 19. 76-21

2 majhni stanovanji
oddam takoj v Rožni dolini, cesta VII štev. 11. 32-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo in pritiklinami, lepo in suho, oddam v Zg. Šiški 182 — Spančeva pot. 36-21

Enosob. stanovanje
takoj oddam v vili v Šiški, Kamniška ulica 29. 96-21

Dvosob. stanovanje
komfortno, takoj ali s februarjem odda Tribuč, Glince, Tržaška cesta 6, telefon 2605. 80-21

Enosob. stanovanje
z delavnico, oddam v Bohoričevi ulici štev. 9. 77-21

Komfortno stanovanje
oddam. Poizve se v kavarni »Tabor«. 124-21

Dvosob. stanovanje
oddam s 1. februarjem. — Poizve se med 14. in 16. uro na Domobranski cesti št. 17/I. 169-21

Enosob. stanovanje
s pritiklinami takoj poceni odda Slejko, Zg. Šiška 82 (Pod hribom). 167-21

Vpokojenka
(zasa) išče prazno stanovanje na deželi. Ponudbo na oglasni oddelek Jutra, pod »Samostojna«. 173-21

Dvosob. stanovanje
s kuhinjo, parketom in vodovodom, v I. nadstropju oddam s 1. januarjem za 400 Din v Zg. Šiški 205, vila Milica. 149-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, sončno in suho, z elektriko, oddam takoj odrasli družini. Kavškova št. 5. 160-21

Dvosob. stanovanje
solnčno, parketirano — z balkonom, kopalnico in pritiklinami oddam s februarjem v Sp. Šiški, Železnikarjeva 10. 182-21

Trisob. stanovanje
solnčno, v Čopovi ul. 21 takoj oddam. — Pojasnila daje K. Jurmann, Selenburgova ulica. 221-21

Enosob. stanovanje
čedno, v mestu išče uradnica. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Samo ena oseba«. 234-21

Štirisob. stanovanje
s kopalnico, plinom in vsemi drugimi pritiklinami oddam s februarjem v vili na Mirju št. 9. Pojasnila daje dr. Zalar, Sv. Petra cesta 2. 209-21

Dvosob. stanovanje
solnčno in suho, takoj ali pozneje oddam v Podmilščakovi ul. 31 — Bežigrad 213-21

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Elegantno sobo
za 1 ali 2 osebi, oddam solidnima osebama v centru — Cankarjevo nabrežje štev. 1. Informacije daje hišnik istotam. 47586-23

Mirno sobo
pri centru oddam 1 ali 2 boljšima solidnima osebama — na željo tudi s hrano. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 47566-23

Kot sostanovalko
sprejmem poceni gospodično v lepo sobo z vso oskrbo. — Istotam poceni sprejmem abonente na dobro domačo hrano. Tyrševa c. 3i, dvorišče levo. 17-23

Sostanovalca
sprejmem v prijazno in topio sobo, s hrano ali brez. Polzve se v Streliški ulici št. 24, pritličje, levo. 86-23

Sobo z 2 posteljama
lepo opremljeno, takoj poceni oddam na Jernejevi cesti 8/II, desno. 47558-23

Opremljeno sobo
separirano, oddam 2—3 gospodom za 350 Din mesečno. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 47495-23

Lepo solnčno sobo
parketirano, oddam prazno ali opremljeno mlademu zakonskemu paru brez otrok takoj. Cesta v Rožno dolino (nova vila na nemškem drsališču). 19-23

V centru mesta
oddam opremljeno, zračno in skrajno čisto sobo s postrežbo in električno za 350 Din. Na ogled vsaki dan med 10. in 13. uro — razen nedelje. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 47531-23

Sostanovalko
sprejme v zakurjeno sobo Galle, Mestni trg 13, čez dvorišče. 22-23

Prazno sobo
s strogo posebnim vhodom event. s kuhinjo, v neposredni bližini sodišča, primerno za pisarne, oddam takoj ali za februar. Naslov se izve v ogl. odd. »Jutra«. 46-23

Majhno sobico
s posebnim vhodom in vso oskrbo oddam le stalni osebi s 1. januarjem 1934. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 78-23

Dve prazni sobi ali enosob. stanovanje
oddam takoj na Celovški cesti 70. 41-23

Sobo
s strogo separiranim vhodom, v centru mesta takoj oddam 1 ali 2 osebama. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 45-23

Prazno sobo
separirano, v katero se lahko postavi štedilnik, oddam na Glincah, Tržaška cesta 30. 48-23

2 gospoda ali gdč.
sprejmem na stanovanje v Hrenovi ulici 17, pritličje desno. 95-23

Sobo z 2 posteljama
in souporabo kuhinje oddam takoj s hrano ali brez. Polzve se v Streliški ulici št. 24, pritličje, levo. 88-23

Sobo z 2 posteljama
in souporabo kuhinje oddam. Sprejmem pa tudi

sostanovalko
Mlakar, Jernejeva c. 24, podstrešje. 59-23

Lepo, prazno sobo
v vili tik Tivolija, 5 minut do centra, oddam — Cesta v Rožno dolino 14. 57-23

Veliko sobo
z 2 posteljama, oddam 2 gospodoma v Robbovi ul. št. 23 (za sv. Krištofom). 62-23

Sobo s štedilnikom
oddam eni ali dvema osebama v Koleziji, Rezjanska ulica 11 (nasproti mlinice). 88-23

Opremljeno sobo
takoj oddam v Maistrovi ulici 14. 93-23

Sobo
s posebnim vhodom, oddam takoj v Komenskega ulici 16, pritličje, levo. 60-23

Sobo z 2 posteljama
rik magistrata takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 34-23

Sobo
za 200 Din oddam gospodični na Jurčičevem trgu št. 2/I, levo. 97-23

Sobo
lepo, svetlo in gorko oddam 2 osebama — najraje zakonskemu paru ali 2 gospodičnama. Hrenova ulica 12. 107-23

Opremljeno sobo
s parketom in električno dvema osebama takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 106-23

Gospe ali gdč.
takoj oddam elegantno komfortno sobo z vso oskrbo, ugodni pogoji. Galeva, Pokojninski zavod, levo, III., vrata 315. 158-23

Opremljeno sobo
solnčno, s parketom, električno in posebnim vhodom oddam 1 ali 2 gospodoma, ozir. damama na Starem trgu št. 38/III. 117-23

Sobo
strogo separirano, prazno ali opremljeno oddam v vili blizu Tivolija. — Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 48-23

Opremljeno sobo
oddam v Pleteršnikovi ul. št. 26/II (pri sv. Krištofu) 142-23

Majhno sobico
separirano in čisto oddam na Emonski cesti št. 8/I, levo. 114-23

Opremljeno sobo
v katero se želi posamezni štedilnik, oddam eni ali dvema osebama v Idrijski ulici 11. 125-23

1 ali 2 lepi sobi
solnčni, prazni ali opremljeni, s centralno kurjavo oddam na Mirju. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 45105-23

Veliko, prazno sobo
pripravno za stanovanje, v bližini magistrata takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 144-23

Opremljeno sobo
oddam pri Marijinem trgu Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 139-23

Sobo
lepo opremljeno, s posebnim vhodom, eni osebi oddam na Miklošičevi cesti št. 34/II, levo. 141-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom, odda Dolenc, Barvarska steza 6 (blizu Jugoslovanske tiskarne). 138-23

Sostanovalca
sprejmem z vso oskrbo po nizki ceni v zračno sobo v Florijanski ulici št. 19/II 166-23

Sobo v centru
lepo opremljeno, oddam enemu ali dvema gospodoma, event. gospodičnama. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 163-23

Sobo
strogo separirano, s kopalnico in klosetom, vse pod enim ključem, v novi hiši, solnčna lega, oddam takoj mirni osebi. Vprašati v Dvofakovi ulici št. 12, pritličje, desno. 195-23

Sobo
lepo in solnčno, s 2 posteljama takoj oddam v centru mesta. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 218-23

Opremljeno sobo
s lepim ogrvim pohištvom, dvema posteljama, razgledom na Mestni trg, oddam po nizki ceni. Cankarjevo nabrežje 23/II. 165-23

Sostanovalca
sprejmem po nizki ceni v lepo sobo z ali brez oskrbe, v Križevniški ul. 4/I. 220-23

Opremljeno sobo
prijazno, oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 222-23

Akademika
sprejmem s 1. januarjem kot sostanovalca v suho in solnčno sobo v Rožni dolini, cesta VI štev. 4. 201-23

Gospodični
nudim popolno oskrbo po zelo zmerni ceni pri sv. Krištofu — Bežigrad št. 3 227-23

Opremljeno sobo
čisto, komfortno, za 300, ozir. 350 Din odda stalnemu gospodu Fele, Kolodvorska ulica 28/II, desno 238-23

Gospodično
po nizki ceni sprejmem na stanovanje na Sv. Petra cesti št. 54/I. 206-23

Lepo sobo
oddam v vili ob Tivoli — Skrabčeva 6. 174-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom, takoj poceni oddam solidni gospodični ali dijaku (inšt) v Rožni dolini, cesta V št. 23/I. 177-23

Sobo
lepo opremljeno, s posebnim vhodom, takoj oddam v Gradišču št. 17, pritličje desno. 215-23

Dopisi

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (24)

Potom dopisovanja
želi spoznati trg. sotrudnica dobrosrčnega gospoda. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Osamljena«. 47499-24

Pobček!
Srčno novo leto! Prosim, vrni se! Pliš direktno. — Nisi pozabljen! — Tvoja M . . . a. 47570-24

Novoletne čestitke

Veselo in srečno novo leto želi vsem svojim cenjenim strankam in se priporoča
JAKOB TRAMPUŠ
IN SINOVA
stavbno mizarstvo
DRAVLJE ŠT. 125

Srečno in veselo novo leto želita
S. in J. FABJAN
delikatesna trgovina in zajtrkovalnica
MARIBOR Aleksandrova c. 34

Srečno novo leto želi
DRAGO BERNARD
frizer za dame in gospode. Trajna in vodna ondulacija
14052 LAŠKO

Srečno in veselo novo leto želimo vsem podpornim članom, kakor tudi vsem prijateljem petja
Šoštanjski pevski odsek Gasilske čete tovarne Woschnagg

LETIČ ENGELBERT
trgovina z mešanim blagom
PTUJ Slomškova ul. 7

Veselo in srečno novo leto 1934 želi
KARL KOŽELJ
TRZIČ

Srdar Alojzija
brivski salon za dame in gospode
Kamnik

Srečno in veselo novo leto želi
Krznarstvo Kenk
Ljubljana, Židovska ulica 3.

Srečno novo leto
vsem cenj. gostom želi in vabi na brezplačno čašico in krofe
OPERNA KLET

Veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem tvrdka
IVAN VIZOVIŠEK
ŠALEC

Zadovoljno novo leto želi vsem cenj. gostom
Mačič Kato
vinotoč in delikatesa
LJUBLJANA Vošnjakova 4.

Veselo novo leto želi vsem svojim cenj. naročnikom
Viktor Žvegelj
slikarstvo in pleskarstvo
Ljubljana, Pleteršnikova 14.

Gostilna »Ljubljanski dvor«
znana po svoji dobri kuhinji in prvovrstnih vinih, želi svojim cenj. gostom
SREČNO NOVO LETO.
Matej in Mina Čepič.

Veselo in srečno novo leto želita vsem svojim gostom in odjemalcem
GOSTILNA KOVAČ, Tomačevo
M. T. GORJANC 1103

A. VOLK — Ljubljana
veletrgovina žita in mlevskih izdelkov
1102

Oglašujte v »Jutru«!

SREČNO NOVO LETO 1934
ŽELI TVRDKA
ING. ŽARGI
LJUBLJANA 1104 Sv. Petra cesta 11

SREČNO NOVO LETO

cenj. odjemalcem želi
A. Majerović
eksport perja, živine in zem. izdelkov v Conopiji
14048

Srečno in zadovoljno novo leto
želimo vsem našim cenjenim gostom in odjemalcem
ANA in PAVEL KREČIČ
gostilna in trgovina 1101
LJUBLJANA, Vidovdanska cesta štev. 1

KAVARNA TABOR
IVAN in ZOFIJA FLERIN
želita vsem svojim cenjenim gostom
1105 srečno in veselo novo leto

P.

Če srečo z drugim si delila, zakaj si mislila name? 47500-24

Inteligent

želi spoznati simpatično gospodično. Dopise na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Starost 20—26«. 47583-24

Popček

Hvala, srečno novo leto Ti želi še vedno Tvoja ljubeča Mucka. 47423-24

XII.

Dvomim, če misliš tako, kakor pišeš. Srečno novo leto! 67-24

»Mila«

Pridi 30. decembra v Celje, z veseljem si pričakovana na kolodvoru do 20. Zabave mnoge. Na svidenje Louis B. 171-24

Ženitve

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din (25)

Srečna bodočnost!

32 let star podčastnik, želi v svrho takojšnje ženitve znanje z meščansko gospodično ali vdovo brez otrok staro 25—30 let, zdravo, srednjeveško, dobro razvito, s hišno opravo in primerno dobo. Resne ponudbe s sliko na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Poroka«. 45037-25

»Fortuna«

Ljubljana, poštni predal št. 221, pisarna za ženitne posredovanje Vam pošlje prospekt proti predplačilu 10 Din. 282-25

Gospodična

srednjih let, preprosta, s perilom, se želi poročiti z uradnikom ali železničarjem, starim 30—45 let. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Sreča v zakonu«. 47564-25

25letni mladenič

želi spoznati resno in simpatično gospodično v svrho kasnejše ženitve. Le neanonimne dopise na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Lepa bodočnost 1934«. 47472-25

Inteligentna gospa

s posestvom brez dolga, se želi takoj poročiti. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »40—50« 47429-25

»NADA«

koncesion. ženidbeni Biro

Zagreb, Nova Ves 30

Posredujemo najdiskretnejše i najsolidnije ženidbe i udaje svih slojeva. Za prospekte šaljite 10 Din.

Provincijalka 22 godine, vrlo lijepa, miraz Din 150.000. Tražim gospodina sigurnoga položaja. Upute daje Nada, Zagreb, Nova Ves 30. Za prospekte šaljite 10 Din.

Tvornička radnica, vrlo lijepa, miraz 60.000 Din. Tražim trgovca ili obrtnika. Upute daje Nada, Zagreb, Nova Ves 30. Za prospekte šaljite 10 Din.

Provincijalka 21 godinu, krasna crnka, miraz Din 50.000. Tražim trijeznoga muža. — Upute daje Nada, Zagreb, Nova Ves 30. Za prospekte šaljite 10 Din.

Polugradjanka, ugodne vanjštine miraz 25.000 Din. Tražim trijeznog muža. Upute daje Nada, Zagreb, Nova Ves 30. Za prospekte šaljite 10 Din.

Kuharica vrlo lijepa, miraz 25.000 Din. Tražim obrtnika ili radnika — Upute daje Nada, Zagreb, Nova Ves 30. Za prospekte šaljite 10 Din.

Udovac samac, sa imetkom 3.000.000 Din, prihodi 15.000 Din. Tražim družicu braka. — Upute daje Nada, Zagreb, Nova Ves 30. — Za prospekte šaljite 10 Din.

Kapetan pomorac, 41 godinu star, stasit, trijezan. Tražim družicu braka. Upute daje Nada, Zagreb, Nova Ves 30. Za prospekte šaljite 10 Din.

Rastavljena — ne svojom krivnjom, miraz 4.600.000 Din. Tražim muža koji je voljan biti samo moj. Upute daje Nada, Zagreb, Nova Ves 30. Za prospekte šaljite 10 Din.

Poslednička kći, vrlo ljepa, miraz 1.500.000 Din. Tražim gospodina bogata dušom i srcem. Upute daje Nada, Zagreb, Nova Ves 30. Za prospekte šaljite 10 Din.

Apotekar sa vlastitom Apotekom — prihodi 40.000 Din mjesečno. Tražim družicu braka. — Upute daje Nada, Zagreb, Nova Ves 30. Za prospekte šaljite 10 Din.

Kći tvorničara, šarobna crnka, miraz 2,000.000 Din. Tražim gospodina višega položaja. Upute daje Nada, Zagreb, Nova Ves 30. Za prospekte šaljite 10 Din.

Gospodica ugodne vanjštine, miraz 500.000 Din. Tražim bračnoga druga. Upute daje Nada, Zagreb, Nova Ves 30. Za prospekte šaljite 10 Din.

Provincijalka vrlo lijepa, vlasnica 35 rali zemlje, te gotovine 80.000 Din. Tražim odgovarajućega muža. Upute daje Nada, Zagreb, Nova Ves 30. Za prospekte šaljite 10 Din.

Udovica 35 godina, ugodne vanjštine, miraz Din 1,000.000. Tražim muža odgovarajućega položaja. Upute daje Nada, Zagreb, Nova Ves 30. Za prospekte šaljite 10 Din.

Gospodica 28 godina, vrlo lijepa, miraz 150.000 Din. Tražim bračnoga druga. Upute daje Nada, Zagreb, Nova Ves 30. Za prospekte šaljite 10 Din.

Činovnica 29 godina, krasna crnka, miraz 70.000 Din. Tražim trijeznoga muža. Upute daje Nada, Zagreb, Nova Ves 30. Za prospekte šaljite 10 Din.

Učiteljica prekrasna pojava, miraz 350.000 Din. Tražim odgovarajućega bračnoga druga. Upute daje Nada, Zagreb, Nova Ves 30. Za prospekte šaljite 10 Din.

Industrijalac 37 godina, prihodi mjesečno 20.000 Din. Tražim družicu braka iz trgovačkih krugova. Upute daje Nada, Zagreb, Nova Ves 30. Za prospekte šaljite 10

Simpatičen gospod

ložen, posestnik v srednjih letih, s 3 otroci, išče radi takojšnje ženitve življenjsko družico v srednjih letih z nekaj premoženja in neoporečno preteklostjo! Ponudbe na podružnico »Jutra« Maribor pod »Skorajšnja ženitev«. 8-25

Iščem žensko

mlado pošteno, z nekaj premoženja. Star sem 38 let, obrtniškega stanu in hočem postati samostojen podjetnik. — Resne dopise s sliko in naslovom na ogl. oddelek »Jutra« pod »Srečen«. 123.25

»Fortuna«

Ljubljana, poštni predal 221: Gospodična 21 let s srednješolsko izobrazbo, popolnoma neodvisna, posestnica hiše v mestu, poroči takoj dobrostituiranega inteligenta do 35 let.

Gospod akademsko naobražen srednjih let, dobro situiran, poroči takoj gospodično ali vdovo primerno naobraženo v starosti 30 do 40 let. Za prospekte pošljite 10 Din. 156-25

Glasbila

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifre pa 5 Din (26)

Gramofon - avtomat

velik, pripraven za gostilničarje, malo rabljen, poceni prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 47562-26

Kratek črn klavir

nov, krasen glas, proda Zwitter, Maribor, Stritarjeva ulica 5/I. 47473-26

Saksofon

prvovrsten, ugodno naprodaj. Naslov v oglasnem odd. »Jutra«. 89-26

Klavir

za 1200 Din prodam. Vprašati v trgovini Godec, pri Mladinskem domu v Mostah. 203-16

Živali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din (27)

Par dresiranih policijskih psov

dog, dobermanov ali volčjakov, ne prestarih, dobrih čuvajev, kupimo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Policijski pes 23«. 4-27

Bernhardinca

čistokrvnega, dobrega čuvaja, radi preselitve proda Čeh Drago, Ljubljana, Celovška cesta štev. 61. 61-27

Psa

mesece staro, čistokrvno Nemško dogo, z rodovnikom proda Kobi, Izanska cesta 18. 127-27

Nemško ovčarko

čistokrvno, nekoliko dresirana, prvovrstna čuvajka, ugodno prodam. — Rudnik 34 pri Ljubljani. 151-27

Sadje

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din (34)

Jabolka

»kuna«, zimska Din 6. 5 in 4 zimsko pakovane za boje okrog 30—100 kg bruto, previdno razpošilja Petejan, Maribor Gradna št. 56. 44305-34

Informacije

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din (31)

Kmetje

Tudi za Vas posluje »Zaščita«, reg. zadruga z o. z. v Ljubljani, Masarykova c. 14 II. Ona urejuje vse, kar je za vas potrebno po novi uredbi o zaščiti kmeta. 81-31

Dolžniki!

vseh stanov za vas posluje »Zaščita«, reg. zadruga z o. z. v Ljubljani, Masarykova 14/II. Uspeh! dokazan! 82.31

Stroji

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din (29)

Več rabljenih pisalnih strojev

v šoleke svrhe kupi Odbor za splošno in strokovno naobrazbo trgovskega in obrtnega naraščaja v Ptuju — V roke g. Milku Senčar, veletrg., Ptuj. 47540-29

Mesarski stroj

»Wolf« kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Wolf«. 47539-29

Ženski šivalni stroj

in mali pisalni stroj, ki je zelo malo rabljen, kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Singer«. 16-29

Motorje na plin

generator, cirkularko, kovaški material, kovine, akumulatorji, dvigala, verige, kroglična ležišča, zobna kolesa, postelje, bicikli, pletilni stroji, dinamo proda Kristan Franc, Tyrševa št. 54. 111-29

2 šivalna stroja

eden za 550 Din in eden z okrogl'm čolničkom, malo rabljen, poceni prodam. Kladezna 26, Krakovo. 170.29

Čevljarski čistilni stroj

(Ausputzmaschine) skoraj nov, ugodno prodam event. zamenjam za b'a. go. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 217-29

Šivalni stroj

»Singer« z okrogl'm čolničkom, proda Jože Boc, Kolodvorska ulica št. 6. — Istotam Singer stroj za čute in plahte. 189-29

Čestitke

Vsem svojim cenj. odjemalcem

voščí veselo in srečno Novo leto ter se toplo priporoča za nadaljnjo naklonjenost tvrdka F. M. Schmitt, Ljubljana, Pred Škofijo 2 — Lingerjeva 4. 105-8

Srečno in veselo Novo leto

želi Vinko Omerzel, mizar, Zvezna ul. 9, Moste. 168-8

Restavracija Savšek v D. M. v Polju

želi vsem cenj. gostom srečno in veselo novo leto 225-8

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifre pa 5 Din. (33)

Fižol

vsake vrste kupi veletrgovina Ed. Suppanz, Prevalje 44908-33

Ptičjo hrano

prvovrstno, sa vse vrste ptic po znižani ceni nud' Sever & Komp., Ljubljana Gosposvetska cesta št. 5 44851-33

Krmilno moko

koruzno in pšenično dobite najceneje pri »Ekonom« Ljubljana, Kolodvorska 7. 47535-33

Vrednote

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (35)

Marke

(Reichsmark) oddam v inozemstvu. Dopise na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Marke«. 53-35

Zlato, srebro, platin

kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska afinerija zlata — Maribor, Orožnova ulica 8. 230-35

Srebrne krone

staro zlato in srebro kupuje rafinerija dragih kovin v Ljubljani, Ilirska ulica štev 36 — vhod iz Vidovdanske ceste (pri gostilni Možina). 70

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah ČERNE — juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 3

Razno

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifre pa 5 Din. (37

odn. tvor. skladišča izredno poceni n. pr.
Violine . . . od 69 Din
Mandoline . . . „ 95 „
Gitare . . . . „ 138 „
Ročne harmonike 69 „
Kromatične harmonike
Havajske gitare i. t. d

Zahtevajte brezplačni tvorniški CENIK:
MEINEL & HEROLD
MARIBOR št. 101

ALOJZIJ VODNIK

kamnoseška industrija

LJUBLJANA

pri glavnem kolodvoru

ustanovljeno 1860 l.

Splošni proizvodi iz marmorja in granita. 14070

Edinstvena prilika za nakup

PARCEL

v zdravilišču BLED

Najboljše cene.

Informacije Parkhotel BLED 14061

ELEKTROMOTORJE

transformatorje, električne stroje in aparate

PREVIJAMO IN POPRAVLJAMO

v zimskih mesecih po izjemno znižani ceni.

Elektroindustrija d. d.

Oddelek za previjanje

LJUBLJANA, Gosposvetska cesta št. 13 14063

ZELO REDKA PRILIKA

se nudi osebi s kapitalom od 100.000 Din naprej z vstopom v podjetje, katero izdeluje neobhodno potrebne gospodinjske predmete. Podjetje sprejme zaradi tega družabnika, ker hoče svoj delokrog razširiti, osebno sodelovanje ni neobhodno potrebno, kapital se lahko zasigura. Reflektira se na resne in velikopotezne osebe. Ponudbe pod »Podjetje velikega štila« na oglasni odd. »Jutra«. 14066

Telefon 2826 Telefon 2826

JOSIP STUPICA

LJUBLJANA, Slomškova ul. št. 6

Trgovina avtomobilov, vozov in konjskih oprem. Ličanje avtomobilov, koles in strojev po amerikanskem sistemu »Duco«, ognjeno ličanje, tapetništvo avtomobilov ter izvrševanje vseh v to stroko spadajočih del po konkurenčnih cenah.

AVTOGARAŽA

Bencin-olje Bencin-olje

Gen. zastopstvo »Pirelli« 14033

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

VATO

v tablah in za odeje. Preden krijete svojo potrebo, zahtevajte moje vzorce in cenik!

ARBEITER

Maribor 9965

Drva in premog

pri

IV. SCHUMI

Dolenjska cesta Telef. št 2951

Purane

zaklane in očiščene poceni prodaja dnevno

AND. SUPPANZ

Maribor, Cvetlična 20 13153

Naznanilo preselitve!

Vljudno Vam sporočamo, da se je

Prva Celjska Kristalija, Celje

tovarna ogledal in brušenega stekla, stavbno in umetno steklarstvo s 1. januarjem 1934 preselila v nove prostore.

za Kresijo štev. 14.

Ob tej priliki se Vam za dosedanjo naklonjenost najtopleje zahvaljujemo in prosimo, da nam blagovolite tudi nadalje izročati svoja cenj. naročila, katera bomo izvrševali vedno skrbno in točno. 14065

Urarsko in zlatarsko trgovino

v Mariboru v sredini mesta

UGODNO PRODAM 14027

Dopise na podružnico »Jutra« Maribor pod šifro »Ure«.

Vsled utesnitev bančnih kreditov išče strogo reelna tvrdka privatni kredit v višini

150 do 200.000 Din

Nudi se sigurna garancija in ugodne obresti. Ponudbe se prosi pod »Dobra naložba 1934« na oglasni oddelek »Jutra«. Diskrecija zajamčena. 14075

KDOR ŽELI IMETI TOPLO V KUHINJI in si prihraniti na kurjavi, naj si nabavi čimpreje najnovejšo patentirano štedilniško ploščo ali obroč z regulacijsko ventilacijo

„STED REGULATOR“

Domač izum in izdelek, konstruktivno in materialno najboljši.
Vsak trgovec ali obrtnik Vam ž njim postreže.
Priprava je odlična v uporabi in brezkonkurenčna v ceni.
Naročila prevzema glavna zaloga livarna SMOLE ANTON, Ljubljana, Opekarska 33, telefon 3834.
Sprejmejo se krajevni zastopniki, ki se jim nudi dober zaslužek. 14059

FORD AUTO

Limuzina na 4 vrata, s 4—5 sedeži, 2 rezervnima kolesi in nosilcem za kovček, v zelo dobrem stanju

PRODA 13313

Viljem Brauns, tovarna barv, Celje, Kocenova ulica štev. 4.

Naznanilo preselitve!

Vljudno Vam sporočamo, da se je

Prva Celjska Kristalija, Celje

tovarna ogledal in brušenega stekla, stavbno in umetno steklarstvo s 1. januarjem 1934 preselila v nove prostore.

za Kresijo štev. 14.

Ob tej priliki se Vam za dosedanjo naklonjenost najtopleje zahvaljujemo in prosimo, da nam blagovolite tudi nadalje izročati svoja cenj. naročila, katera bomo izvrševali vedno skrbno in točno. 14065

Mladostno lepoto morate varovati!

Človeku ni dano ostati večno mlad. Lahko pa, do poznih let zunanjost očuva svežo in mladostno. Vse, kar se s skupno besedo imenuje življenje, pušča tudi na Vašem licu svoje sledove. Toda Vi jih lahko izbrišete. »URAN« krema za lice in roke je sredstvo, ... obvaruje Vašo lepoto. Tvarine, ki jih vsebuje »URAN« krema so koži potrebne kot Vašemu življenju zrak in voda. »URAN« krema da koži hrano, ki jo potrebuje. Ako bo mladostna lepota prej izginila, jo ne boste mogli obvarovati. Zato pohitite! »URAN« krema — polmastna ali mastna — se dobi povsod. Kjerkoli jo zahtevate, boste znjo postreženi.

Velika škatlica Din 12.—, mala škatlica Din 5.—

PARFUMERIJA »URAN«, LJUBLJANA

ZAHVALA

Ob nenadni in prerani izgubi dobre in skrbne mame, gospe

Marije Pirc

izrekamo najprisrčnejšo zahvalo vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti.

14079 **Žalujoči ostali.**

ZAHVALA

Zahvaljujeva se najiskreneje vsem, ki so spremili najino blago pokojnico, gospo

Karolino Knebl

roj. Pauschin

na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo sva dolžna vsem darovalcem krasnih vencev, dalje sanatoriju Leonišče, zdravnikom g. dr. Volavšku, g. dr. Blumauerju ter ge. dr. Jenko-Groyerjevi, čč. duhovščini in pevcem Ljubljane za ganljive žalostinke.

Vsem prisrčna hvala. 14078

Ljubljana, dne 30. decembra 1933.

Adolf Knebl in hčerka Ema.

Umrl nama je danes ponoči najin dragi soprog oziroma oče, gospod

Ivo Lavrič

davč. nadupravitelj v p.

Pogreb bo v ponedeljek, dne 1. januarja 1934 ob 1/2 3. uri popoldne izpred mrtvašnice, Stara pot št. 2, na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 30. decembra 1933.

VITO — sin. ANA — soproga.

Brez posebnega obvestila 14062 Občina Ljubljana Mestni pogrebni zavod

✝

Globoko potrti v neizmerni žalosti naznanjamo tužno vest, da nam je naša ljubljena

Anica

včeraj ob 7. uri zjutraj previdena s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, dne 1. januarja 1934 ob 16. uri izpred mrtvaške veže splošne bolnice v Ljubljani na pokopališče k Sv. Križu.

LOVRO SEBENIK, oče; JOŠKO, RADO, brata; JELKA, MILENA, DANICA, sestre. 14082

A. Christi: 17

SKRIVNOST EKSPRESNEGA VLAKA

Roman

»Razumem, sir.«

Pavett je izginil.

Derek je šel k svoji pisalni mizi in pregledal pošto, ki je čakala na njej. Predobro je poznal to vrsto pisem. Veliki in majhni računi, veliki in majhni opomini! Za zdaj so ga terjali še vljudno. Derek je vedel, kako naglo se bo ta vljudnost izpremenila — nu, ko se raznese neka novica.

Zlovoljno se je vrgel v mogočen klubnjak. V presnetih škripcih je bil. In izhodi iz tega položaja niso bili prav nič vabljivi.

Pavett se je vrnil v sobo in rahlo zakašljal.

»Neki gospod bi rad govoril z vami, sir, neki major Knighton.«

»Knighton?« Derek se je vzravnal, nagrbančil čelo in se siloma zbral. »Knighton? Kaj je spet to?«

Gospodar je pokimal. Ko je Knighton vstopil, je našel Ketteringa ljubeznivega in dozdevno pripravljenega, da ga kar najdobrovoljneje sprejme.

»Zelo lepo je, da prihajate k meni,« je rekel Derek.

Knighton je bil nervozen. Derekove bistre oči so to takoj opazile. Naročilo, ki ga je imel tajnik do njega, mu je bilo gotovo mučno. Mehanično je odgovarjal na Derekovo lahkotno, žuboreče kramljanje. Liker, ki mu ga je ta ponudil, je odbil, in njegovo vedenje je postajalo čedalje bolj napeto in uradno. Nazadnje je bilo videti, da je Derek to opazil.

»Nu,« je razigrano dejal, »kaj namerava z menoj moj vlecenjeni tast? Očividno ste prišli po njegovem nalogu?«

»Da,« je resnobno odvrnil Knighton. »Ljubše bi mi bilo, če bi bil gospod van Aldin dal to naročilo komu drugemu.«

»Tako hudo je? Nu, verjemite mi, da imam trdo kožo.«

Knighton se je odkašljal.

»Naročeno mi je, naj vam napravim s strani gospoda van Aldina obvezno ponudbo.«

»Ponudbo?« Derek v prvem trenutku ni mogel skriti svojega presenečenja. A takoj se je spet obrzdal, ponudil Knightonu cigareto, si jo prižgal tudi sam in zamrmral posmehljivo, kakor je bila njegova navada:

»Ponudbo? To je zelo zanimivo.«

»Ali naj nadaljujem?«

»Prosim! Nekaj mi pravi, da je moj ljubi tast izza najnega davišnjega razgovora že zlezel s svojega visokega konja. Morda je izprevidel, da njegova postojanka vendarle ni tako močna, kakor je mislil.«

Knighton je mirno nadaljeval:

»Stvar je kratko tale: kakor veste, je gospa Ketteringova sklenila, da vloži proti vam tožbo na ločitev zakona. Ako se tej tožbi ne uprete, dobite tisti dan, ko bo ločitev proglašena, sto tisoč v gotovini.«

Derek je zdajci izpustil vžigalico, s katero si je bil prižgal cigareto.

»Sto tisoč! Dolarjev?«

»Funtov!«

Minuto ali kaj je bilo vse tiho. Kettering je stiskal obrvi in premišljeval. Sto tisoč funtov! To je pomenilo zanj in za Mirelle nemoteno nadaljevanje prejšnjega brezskrbnega življenja. Pomenilo je nadalje, da je van Aldin nekaj vedel. Kar tako ne bi odrinil niti dolarja! Derek je vstal in se naslonil na kamin.

»In če te širokodušne ponudbe ne sprejmem?«

»Verjemite mi, gospod Kettering,« je resno dejal Knighton, »da mi je posredovanje v tej stvari silno mučno.«

»Nikar naj vam ne bo. Saj ne morete nič za to. Nu, prosim — zadal sem vam vprašanje. Zdaj pričakujem odgovora.«

Tudi Knighton je vstal. S precejšnjim naporom je rekel:

»Gospod van Aldin mi je naročil, naj vam povem, da vas misli uničiti, ako ne sprejmete njegove ponudbe.«

Kettering je ostal miren. Malone prešerno je odvrnil:

»Tako, tako. Prav nič ne dvomim, da je zmožen uresničiti svojo grožnjo. Z denarjem gre dandanašnji vse. Sto tisoč funtov! Če že človek zakrivi izsiljevanje, naj stori to korenito. Ako vam torej izrečem svojo pripravljenost, da za d v e sto tisoč funtov sprejmem ponudbo gospoda van Aldina, kaj potem?«

»Tedaj sporočim ta predlog tistemu, ki me je poslal,« je mirno odvrnil Knighton. »Ali smem smatrati to za vaš odgovor?«

»Ne,« je odvrnil Derek. »Ne smete, naj se vam zdi še tako čudno. Recite mojemu tastu, naj gre s svojo podkupnino vred k vragu. Ali je to dovolj jasno?«

»Popolnoma,« je rekel Knighton. Vstal je, se trenutek obotavljal in rekel nato z lahno rdečico na licih: »Če mi dovolite opazko, gospod Kettering: veseli me, da je vaš odgovor tak in ne drugačen.«

Derek ni odgovoril. Ko je prišlec zapustil sobo, je stal še nekaj časa zamišljen pri kaminu. Zagoneten smehljaj mu je pregibal ustnice.

»To je po tem takem opravljeno,« je zamrmral.

10. P O G L A V J E

V »sinjem ekspresu«

»Papa!«

Gospa Ketteringova se je zdrznila. Živci so jo puščali nekam na cedilu. Zavita v dragocen nerčev plašč, z rdečim kitajskim lakastim klobučkom na glavi, je zamišljena hodila po vrvenju na železniškem pločniku sem ter tja, in očetov nenadni prihod jo je malone prestrašil.

»Kar zdrznila si se, Ruth.«

»Nisem se nadejala, da bi te zagledala tukaj, papa. Saj si se že snoči poslovil od mene, rekoč, da imaš danes na vse zgodaj konferenco.«

»A, kaj,« je rekel van Aldin. »Ti si mi važnejša od vseh konferenc na svetu.«

»Zelo si ljubezniv, papa. Škoda, da ne moreš z menoj.«

»Kaj bi rekla, če bi šel?«

Opazka je bila samo šala. Tem bolj je presenetilo van Aldina, ko je videl, da se je hčerin obraz pokril z vročo rdečico. Zdelo se mu je, da ji je njegova opomba nekam mučna. Negotovo, živčno se je zasmejala.

ADLER

Model 30 in 32

ZDAJ ZNIŽANE CENE

MARIA KRELL, ZAGREB

Nikolićeva 12. Tel. 20—18.

ČIKORIJA FAVORIT

NAŠ PRIZNANO IZVRSTNI IN ČISTO DOMAČI IZDELEK.

Zahvala in priporočilo

METOD SENČAR, trgovec v Ljutomeru, se ob priliki preselitve trgovine v Štrigovo zahvaljuje vsem cenjenim odjemalcem za dosedanjo naklonjenost ter priporoča, da še nadalje ostanejo stalni odjemalci Senčarjevih trgovin.

40 let obstoječa tvrdka, ki dobiva vse blago izključno iz prvih virov, lahko jamči vsakemu vedno za najboljšo postrežbo.

Srečno novo leto 1934 želijo

trgovine SENČAR

Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova.

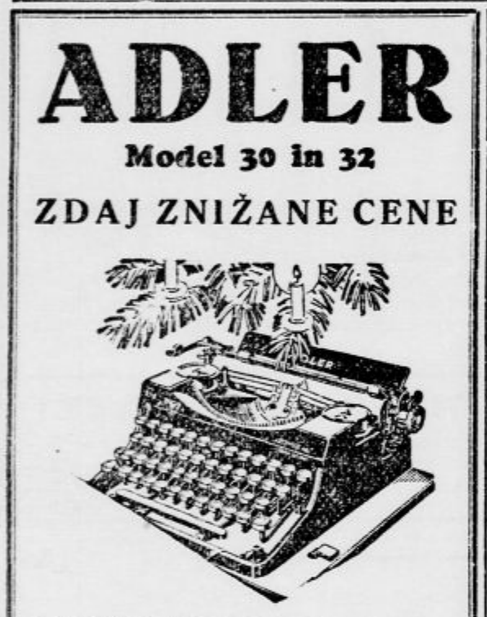
Srečno in veselo novo leto

želim vsem svojim cenj. naročnikom in prijateljem. Zahvaljujem se za obilo zaupanje v preteklem letu. Prosim, da mi cenjeni in častiti odjemalci ohranijo dosedanje zaupanje, kajti tudi v bodoče se bom potrudil, da bom vsakemu točno, solidno in kar najceneje postregel

IVAN VRHOVEC

krojač 14049

ŠT. VID nad LJUBLJANO

ker so najpopolnejša in najcenejša, pravijo tisoče in tisoče mojih strank

Violine od Din 71.- dalje | Havajske gitare,
Gitare „ „148.- „ | klavirske harmonike,
Mandoline „ „98.- „ | saksofoni, trobilje in td.
Harmonike „75.- „ | po najnižjih cenah.

NAJVEČJA DOMAČA STROKOVNO ODPREMNA TVRDKA GLAZBIL
KRALJEVSKI DVORNI DOBAVITELJ

F. SCHNEIDER

PROIZVOD GLAZBIL IN POTREBŠČINA

ZAGREB, Nikolićeva ul. 12/c.

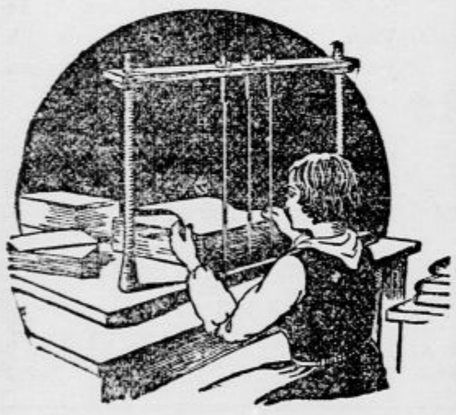
ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI POUČNI CENIK

ZA NOVO LETO

svilene, ovratne rute, fini robčki v pastelnih barvah, »Breda« robčki za deco, torbice za servijete, zavese in pregrinjala, vse po izredno nizkih cenah pri

MATEK & MIKEŠ, Ljubljana
poleg hotela Štrukelj

Specialni entel oblek in volan, ažur, predtisk. Vezenje monogramov, perila, zaves itd. — Proti predložitvi tega oglasa 5 odst. popusta.

Raznovrstne knjigoveške potrebščine

platno, usnje, marmor-papir, zlato, sukanec itd. Vam nudi po najnižjih cenah

A. JANEŽIČ

LJUBLJANA, Florjanska ulica, štev. 14

Telefon 32-20

Slabotni MOŠKI!

Brez škodljivih

notranjih sredstev, pilul in tablet, more vsak moški — ne glede na vzrok impotence — pridobiti takoj prejšnje popolne moške sile. Neuspeh absolutno izključen! Prospekte pošilja diskretno v zaprtem ovoju brez nadpisa za 5 Din v poštnih znamkah trgovina »Salus« Zagreb — 6/Jo Savska cesta 10

Končno!

Aparat, ki združuje vse odlike, ki jih zahtevajo:

moderna oprema,
odlična kvaliteta,
visoka selektivnost,
idealno lep zvok,
nizka cena in 12mesečno odplačilo!

Obrnite se na naše zastopnike.

ZASTOPSTVO

„RADIO", r. z. z o. z. v LJUBLJANI

Telefon št. 3190 MIKLOŠIČEVA CESTA 7 Telefon št. 3190

ŽIVLJENJE IN SVET V L. 1934

Živimo v težkih časih, pogled v preteklost pa nas uči, da so bili prejšnji časi še neprimerno hujši.

Samo v 17. stoletju štejemo v Sloveniji nad 80 kužnih let. Kuga je vtisnila svoj pečat vsemu človeštvu (in našemu narodu), ki ga ne morejo več izbrisati vsi bodoči veki. Nad 250 cerkva in kapelic v vseh delih Slovenije, mnogo stotin kužnih znamenj in križev itd. spominjajo nanjo. Obenem je vplivala na književnost vseh narodov, ustvarila nesmrtne umetniške spomenike in vzbujala silno ljudsko domišljijo.

O kugi so poročali že mnogi naši pisatelji, toda njihova dela so često pomanjkljiva in težko dostopna. Tako nima povprečen Slovenec pravega pojma, kaj pomeni kuga v naši preteklosti. Delo dr. VLAD. TRAVNERJA, ki začne izhajati v našem obzorniku, je prvo slovensko delo, ki obravnava ta komplicirani problem sistematično iz vseh vidikov in v skladu z najnovejšimi izsledki vede.

Poleg tega bo izhajal bogato ilustriran potopis mlade Američanke Margite Matches »**DIVJI PARADIŽ**«, kjer žive plemena še primitivno, toda v strašnih zablodah, ki jih zatre Evropec povsod, kamor seže njegova oblast. Vsebina je tako zanimiva, poučna in napeta, da bo vsak naročnik z njo izredno zadovoljen.

Nadalje bodo izhajali ilustrirani **tehniški pregledi**, kjer bo našel vsak, ki se zanima v današnjih časih tehniškega razvoja za napredek, poučno štivo v lahko umljivi besedi.

Kakor doslej, tako bo tudi v bodoče primerno zastopano **leposlovje** s prispevki domačih in tujih pisateljev.

Naš obzornik bo seveda tudi v prihodnjem letu priobčeval **poljudno znanstvene članke** o vseh aktualnih vprašanjih **moderne vede in človeškega napredka.**

Izpopolnjen bo tudi **ilustrativni del** obzornika s slikami domačih in inozemskih umetnikov.

Poskrbljeno je nadalje za one, ki si žele **zabave in razvedrila**, z novimi rubrikami.

„ŽIVLJENJE IN SVET"
Ljubljana, Knafljeva ul. 5.

Navzlic vsestranski izpopolnitvi našega obzornika ostane naročnina nespremenjena.

TRGOVCI SO NAM VZGLED

Kako se da brez škode za napredek šteditl. Reklama na stenskih in drugih tiskovinah izginja, ker nima stika z občinstvom. »Jutrovi« oglasi pa so od čitateljev naročeni in kupljeni in so zato stalna in najboljša vez med trgovcem in odjemalcem.

Klišeje

vseh vrst enobarvne in večbarvne izdeluje klišarna

Ljubljana

Jugografika

Sv. Petra nasip štev. 23
Telefon 2495

V teh snežkah lahko hodite tudi v najslabšem vremenu. Usnjeni čevlji in noge Vam bodo ostale popolnoma suhe. V njih lahko nosite čevlje iz lastina za Din 49.—.

69.-

69.-

Vrsta 5705-21

Elegantni čeveljčki iz svilenega atlasa, zgoraj okrašeni. Najprikladnejši pri najdražji toaleti.

99.-

Vrsta 9805-07

Enostaven, a eleganten čeveljček iz laka. Posebno priljubljen zaradi lepe oblike in visoke pete.

99.-

Vrsta 9875-26

Lahki lakasti čeveljčki s kombinacijo iz prave kačje kože. Primerni za čajanke in ples.

ZAHVALJUJEMO SE

našim odjemalcem za zaupanje,

ki smo ga uživali preko leta,

našim poslovnim prijateljem

za pomoč in zvesto sotrudništvo,

našim sotrudnikom za zvesto delo

in za razumevanje pri postrežbi odjemalcev.

OBLJUBLJAMO

da bomo do zadnjega diha ostali zvesti oporoki Tomaža Bat'e:

služiti jugoslovenski javnosti.

Bata

29.-

Naše tople »Zepe« so najprimernejše za delo doma in na dvorišču. So nepremočljive, ker imajo podplate iz gumija. Dečje Din 25.—, moške Din 35.—.

45.-

Za dečke, ki nikdar ne mirujejo, evo dobrih visokih čevljev iz močne mastne kože, z izdržljivimi gumijastimi podplati. Vel. 35-38 Din 59.— .

49.-

Za Vaše malčke so najprimernejši ti čeveljčki iz finega boksa, z usnjenimi podplati.

79.-

Vrsta 6262-21

Štrapacni čevlji za zimski šport, iz močnega dul-boksa, z usnjenimi podplati in peto.

59.-

Vrsta 1845-54

Črni ali rjavi iz žameta, kombinirani s kožo. Elegantni in udobni za vsako nogo in za vsak žep. Lahko jih obujete v snežke.

69.-

Vrsta 3925-03

Za delo, za štrapac, za blato in vodo, praktični čevlji iz boksa, z najmočnejšimi podplati iz gumija.

79.-

Vrsta 2945-11

Čevlji za vsako priložnost, iz dobrega boksa, z usnjenim podplatom in peto. Praktični in okusni. Iz laka za Din 99.—.

99.-

Vrsta 2055

Udobni a elegantni čevlji iz tople volnene klobučevine z okrašenim robom iz krimera. Za občutljive noge v zimskem času nenadomestljivi.

99.-

Za delo v hladnih prostorih nenadomestljivi, izdelani iz tople volnene klobučevine, z nepremočljivim podplatom iz gumija.

99.-

Čevlji za nedeljo in praznik, ki jih izpopolnjujemo že 30 let. Vsak dan so boljši in tudi cenejši.

129.-

Elegantni čevlji, na robu šivani, izdelani iz najboljšega boksa, z usnjenim podplatom in usnjeno peto.

149

Elegantni čevlji iz telečjega boksa, zgornji del kombiniran s toplo klobučevino. Zaradi svoje elegance so nazvani tudi »Diplomatski«.

MOŠKE NOGAVICE:

Bombažaste	Din 5.—
Svilene	» 7.—
Flor	» 10.—

Ugodna prodaja

5 POLNOJARMENIKOV: Esterer, Pini & Kay, Topham za plohe 50 in 65 cm
DVOJNI CEPILNI JARMENIK za tavoletno rez
DEUTZ-DIESELOV MOTOR ležeč 30 HP
3 DIESELOVI MOTORJI ZA TOVARNE VAGONOV 20, 30 in 60 HP
3 LOKOMOBILE Lanz, Wolf, Esterer 50, 80 in 110 HP, carine prosto iz skladišča v Jugoslaviji proda

STROJNA TOVARNA (Maschinenfabrik)
SCHUBERT-WERK, GRAZ. 14082

Couch zofe

spalne fotelje, otomane, modroce in vse tapetniške izdelke nudi solidno in po nizki ceni

RUDOLF RADOVAN
tapetnik
Mestni trg štev. 13

Kurje perje

nečohano kg Din 5.— pri najmanjšem odjemu 15 kg, razpošilja proti povzetju

Vilj. Abt, Eksport Maribor
12943

Žične vloge po 109 Din

Žične vloge iz izvanredno trde žice Din 159. Plačljivo vnaprej, franko vsaka železniška postaja. Preprodajalci dobijo popust. Pri naročilu se prosi, da se navede natančna notranja mera postelje.

„W E K A“, MARIBOR 9

500.- dinarjev

SI LAHKO MESEČNO PRIHRANITE, AKO OSTANETE ZVEČER DOMA.

Novi PHILIPS
„Super Inductance“

sprejemniki Vam prinašajo gledališče, koncerte in ostalo zabavo v hišo.

Ne odlašajte, pokličite nas, in se Vam bomo radi odzvali, da jih Vam brezobvezno in brezplačno razkažemo.

Ugodni plačilni pogoji.

834

634

PHILIPS ZASTOPSTVO:

H. SUTTNER,
LJUBLJANA 8
ALEKSANDROVA CESTA ŠT. 6.
11222

Pred nakupom si oglejte veliko razstavo otroških in igračnih vozičkov, stolic, holenderjev, malih dvokoles, triciklijev, šivalnih strojev, motorjev in dvokoles v prostorih domače tovarne

»TRIBUNA« F. Batjel, Ljubljana, Karlovška cesta 4
Najnižje cene! Ceniki franko.

VSAK GOSTILNIČAR IN RESTAVRATER
postrezi s pristnim
BERMET-VINOM
Dobi ga že v sodčkih od 50 l naprej pri
MARINKOV, SREMSKI KARLOVCI
Najizvrstnejše zdravilno vino z Fruške gore

Cenjenim avtomobilistom se priporoča za lakiranje in tapeciranje avtomobilov

IVAN ŠKANDLER
PRI JOS. PETERCA
izdelovanje avtokaroserij
Koseze 10, LJUBLJANA VII Telefon 30-05
Cene nizke, postrežba točna Delo solidno 13389

Najstarejše, najsolidnejše podjetje:

C. PICKEL
tovarna cementnih izdelkov, d. z o. z.

nudi po konkurenčnih cenah:

betonske cevi, stopnice, raznovrsten umetni kamen za tlak, cement, apno, kameninaste cevi, ploščice za oblaganje sten, strešno lepenko, izolacijske plošče, asfalt itd. — Le prvovrstno, najboljše blago!

Tovarna: Maribor, Koroščeva ulica 39 — Vrbanova ulica št. 60

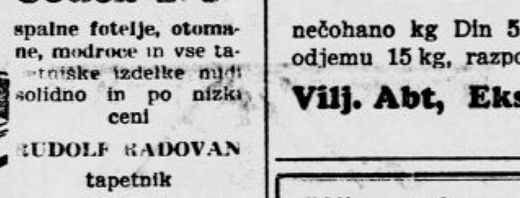
V hudih časih

so »Jutrovi« mali oglasi najcenejša nakupovalnica potrebščin. Danes priobčite oglas, jutri že prejmete številne ponudbe.

Konjska struna (Rosshaar) **»Zima«**

Zimo za žimnice (madrace) najboljše kvalitete, vsake vrste in v vsaki množini dobite vedno pri tvrdki

FRANC JEŠE, tovarna žime
Stražišče pri Kranju. 272
Vzorci franko! Ustanovljeno 1768. Cene nizke!

ŽEPNE IN ZAPESTNE URE, BUDILKE, KUKAVICE, STENSKE URE, ZLATNINO IN SREBRNINO KUPITE DOBRO IN PO NIZKIH CENAH PRI

H. SUTTNER — Ljubljana 5
PREŠERNOVA ULICA 4, POLEG FRANČIŠKANSKE CERKVE.
CENIK ZASTONJ IN FRANKO. 11972

ZAHVALA

Ob pretežki izgubi naše iskreno ljubljene prerano umrle soproge, zlate mame, tašče, stare mame, gospe

Terezije Korbar

soproge šolskega upravitelja

se vsem, ki so nas tolažili in z nami globoko sočustvovali ter spremili preblago nepozabno mamo na njeni zadnji poti, najlepše zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni preč. duhovščini, g. zdravniku dr. Lorgerju, ki je storil vse, kar je bilo v njegovi moči, da bi nam ohranil pokojnico pri življenju, domačim pevcem za ganljive žalostinke in vsem onim, ki so počastili blagopokojnico s krasnimi venci in jo obsuli s cvetjem.

Ohranimo blago pokojnico v dobrem spominu!

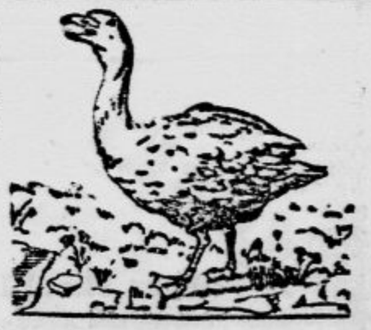
Sv. Peter na Medvedjem selu, dne 31. dec. 1933.

14051 **Žalujoči ostali.**

SPOLNE BOLEZNI

sifilis, kapavica, beli tok so ozdravljive brez strupenih injekcij, brez živega srebra in salvarzana, priprostim, toda radikalnim potom. Tisoči žen in mož se zahvaljujejo za popolno ozdravljenje in trajno zdravje ravno tej kuri. Tisoči zahvalnih pisem. Uspeh v vsakem slučaju zajamčen. Kura je zdravju neškodljiva. Ne trpite dalje! Pišite nam in mi Vam pošljemo zastonj razpravo, kako se iznebite bolezni in take se boste šteli med srečnike. Laboratorij Havelka, Praha 65-Nusle, Božetechova ulica 10, J. 17. ČSR. 162

PERJE

kokošje, purje, gosje in ..., navadno, s stro... čiščeno in čohano.

Po znatno nižjih cenah.

Vzorci se pošiljajo brezplačno in franko.

DOBAVLJA V VSAKI MNOŽINI

E. VAJDA — ČAKOVEC
Telefon 59 60, 3, 4.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za koonzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.